

รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง

วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2567

รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2567

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม



ใบอนุมัติวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง แล้ว

เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหาพร)

..... กรรมการ .....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา) (อาจารย์ ดร.วัชรินทร์ สุทธิศัย)

..... กรรมการ .....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมเกียรติ เกียรติเจริญ) (อาจารย์ ดร.สิทธิพรร์ สุนทร)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาคร คัยนันทน์) (รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษกนก ดวงชาทม)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเรื่อง : รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย : นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง

ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ

อาจารย์ : อาจารย์ ดร.สิทธิพรร์ สุนทร

ปีการศึกษา : 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก 3) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์ 4) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพปัจจัยและรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการ 5) ข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก 6) รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้การวิจัยแบบผสม โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรในการวิจัย ได้แก่ คนพิการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 7,826 คน ผู้วิจัยใช้วิธีคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 381 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้วิธีการจัดกลุ่มเนื้อหาที่มีลักษณะเดียวกันและการพรรณาความ

ผลการวิจัย พบว่า 1)ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.80) 2)ระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่าระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลใน

ภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$= 3.86) 3)ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$= 3.91) 4) ปัจจัยที่ประกอบด้วย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งสามารถอธิบายตัวแปรตามในภาพรวม มีค่า R2 = .837 และมีค่า F = 462.231 พบว่า มีตัวแปรที่สำคัญที่เข้าสู่สมการ 3 ตัวแปร โดยสามารถเขียนสมการณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ Y = 1.081+.490X5+.256X3+.093X2+.087X4+ -.171X1

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน Zr = .612X5+.332X3+.088X2+.134X4+ -.239X1

5) ข้อเสนอแนะ การให้บริการในการให้หรือการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ควรต้องใช้มาตรฐานเดียวกันทั้งการพิจารณาการประเมินการให้หรือการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ที่เหมาะสมกับคนพิการแต่ละคนทั้งเหมาะสมกับ ลักษณะความพิการ รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่เหมาะสม กับกิจวัตรประจำวันอาชีพของคนพิการ พื้นที่การใช้งานและสภาพแวดล้อมที่คนพิการใช้ชีวิตประจำวัน และ 6) รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำสำคัญ : คนพิการ อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ คุณภาพชีวิต

MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

_____ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Quality of life pattern of disabled people: a case study of assistive devices and facilities for agricultural occupations of physically disabled people and specific mobility in the Northeast

Author: MR.Terdkiat Chayjarung

Degee : Doctor of Public Administration Program (Public and Private Management) Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Asst. Prof. Dr. Somkiet Kietjareon

Dr.Sitthiporn Soonthorn

Year : 2024

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the efficiency level of factors in using the devices 2) study the efficiency level of the form of assistive devices and facilities for the disabled 3) study the quality of life in using the devices 4) study the efficiency of factors and form of use of assistive devices and facilities for agricultural occupations of the physically disabled and mobility disabled in the Northeast that affect the quality of life of the disabled 5) recommendations for promotion, support and development of quality of life in using assistive devices and facilities 6) the form of quality of life of the disabled in using assistive devices and facilities for agricultural occupations of the physically disabled and mobility disabled to have a good quality of life in the Northeast. A mixed research method was used. The quantitative research was used. The research population included the disabled and those involved with assistive devices and facilities for agricultural occupations of the physically disabled and mobility disabled in the Northeast, totaling 7,826 people. The researcher used the Taro Yamane formula to calculate the sample size, which resulted in a sample size of 381 people, and the qualitative research was used to collect data from the target group of 20 people. An interview was used to collect data. And using the method of grouping content with the same characteristics and describing the

The research results found that 1) The efficiency level of the factors of using the equipment to assist the disabled and the facilities for agricultural occupations of the physically disabled and the specific mobility to have a good quality of life in the Northeast was at a high level overall ($\bar{x}$ = 3.80). 2) The efficiency level of the form of the equipment to assist the disabled and the facilities for agricultural occupations of the physically disabled and the specific mobility in the Northeast was at a high level overall. The research results

found that the efficiency level of the form of the equipment to assist the disabled and the facilities for agricultural occupations of the physically disabled and the specific mobility in the Northeast was at a high level overall ($\bar{x}$ = 3.86). 3) The quality of life in using the equipment to assist the disabled and the specific mobility in the Northeast was at a high level overall. The research results found that the quality of life in using the equipment to assist the disabled and the specific mobility in the Northeast was at a high level overall ($\bar{x}$ = 3.91). 4) Factors consisting of personal, activity, technology, facilities, and environment And the usage pattern of assistive devices and agricultural facilities of the physically disabled and individual mobility disabled in the Northeast that affect the efficiency of the quality of life of the disabled, consisting of freedom of life, occupation, and happiness, with statistical significance of .01, which can explain the dependent variable in general, with R2 = .837 and F = 462.231. It was found that there were 3 important variables that entered the equation, which can be written in the form of raw scores and standard scores as follows:

Prediction equation in the form of raw scores Y = 1.081 + .490 X 5 + .256 X 3 + .093 X 2 + .087 X 4 + -.171 X 1

Prediction equation in the form of standard scores Zr = .612 X 5 + .332 X 3 + .088 X 2 + .134 X 4 + -.239 X 1

5) Recommendations The provision of assistance devices for the disabled should use the same standards in both considering the assessment of providing or receiving assistance devices for the disabled, which are appropriate for each disabled person, both appropriate for the type of disability, and the form of appropriate assistance devices for the disabled. with daily routines and occupations of the disabled, areas of use and environments where the disabled live their daily lives, and 6) the quality of life patterns of the disabled in using assistive devices and facilities for agricultural occupations of the physically disabled and individual mobility disabilities to have a good quality of life in the Northeast.

Keywords: Disabled people, Assistive devices for disabled people, Quality of life

.....Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพรร์ สุนทร ที่ปรึกษาหลักและ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ เล่มนี้ มาตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงใคร่ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหาพร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ สุทธิศัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิพรร์ สุนทร รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำแนะนำและชี้แนะในแก้ไขข้อบกพร่องเพิ่มเติมที่มีประโยชน์ยิ่ง ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของหลักสูตรการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะรัฐศาสตร์และ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกๆ ท่านที่ให้ความร่วมมือ และเต็มใจให้ข้อมูลที่มีประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ทุกท่าน

และขอน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิ ในคุณสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยทรงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทุนการศึกษาในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก นับเป็นสิริมงคลอย่างสูงสุดแก่ชีวิตอย่างหาที่สุดมิได้ ผมและครอบครัวรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น และขอเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม ทั้งจักปฏิบัติงานสนองพระราชปณิธานตามพระปฐมบรมราชโองการตลอดไป และขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ พูนพิศ อมาตยกุล ผู้ผลักดันจนประสบความสำเร็จจนมีวันนี้ กราบขอบพระคุณและรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อสมบัติ-คุณแม่กิ่งแก้ว ฉายจรุง ผู้ให้กำเนิด และให้ชีวิตให้โอกาสให้ทุกอย่าง กราบขอบพระคุณท่าน ขอบคุณพี่สาว คุณจิดาภา ฉายจรุง ดูแลช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่างที่ขาดเหลือ ขอบคุณท่านอาจารย์ระพีพรรณ คำงาม ที่คอยดูแลทุกอย่างเป็นกำลังใจสำคัญของผู้วิจัย และเป็นผู้ที่อยู่เคียงข้าง และเป็นกำลังใจให้เสมอมา และเป็นผู้ผลักดันจนมีวันนี้ ทำให้งานวิจัยประสบความสำเร็จ ด้วยความภาคภูมิใจ เป็นอย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็น เครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่มีส่วนสร้างความเจริญด้านการศึกษาและประสิทธิ์ประสาทวิชา ให้ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ

เทอดเกียรติ ฉายจรุง

กรกฎคม 2567

สารบัญ

หัวเรื่อง **หน้า**

บทคัดย่อ ..... ก

ABSTRACT ..... ค

กิตติกรรมประกาศ ..... จ

สารบัญ ..... ฉ

สารบัญตาราง ..... ฌ

สารบัญภาพ ..... ฏ

บทที่ 1 บทนำ 1

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา 1

1.2 คำถามการวิจัย 5

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย 5

1.4 สมมติฐานการวิจัย 6

1.5 ขอบเขตการวิจัย 6

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ 8

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ 11

บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม 12

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ป่วยที่มีภาวะทุพพลภาพหรือคนพิการ 12

2.2 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและอุปกรณ์อวัยวะเทียม 14

2.3 อนุสัญญาและกฎหมายเกี่ยวกับการมีงานทำของคนพิการ 48

2.4 แนวคิด Milieu Person Technology Model (MPT Model) 63

2.5 แนวคิด The Human Activity Assistive Technology Model (HAAT) 64

2.6 แนวคิด The Assistive Technology Outcome Measurement Model (ATOM model) 67

2.7 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต (Quality of Life) 72

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในประเทศและต่างประเทศ 76

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย..... 79

หัวเรื่อง **หน้า**

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 79
3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ 79
3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 80
3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 81
3.1.3 ขั้นตอนการสร้างและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ 82
3.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล 83
3.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล 84
3.1.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 86
3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ..... 87
3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ..... 87
3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 88
3.2.3 การสร้างเครื่องมือ 88
3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล 88
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล 88
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 89

หัวเรื่อง **หน้า**

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 172
5.1 สรุปผลการวิจัย..... 172
5.2 อภิปรายผลการวิจัย 181
5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย 186
บรรณานุกรม 187
ภาคผนวก 191
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 192
ภาคผนวก ข ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย 193
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นเครื่องมือในการวิจัย 194
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง..... 210
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์..... 210
ภาคผนวก ฉ ภาพประกอบกิจกรรม
การเผยแพร่ผลงานวิจัย
ประวัติผู้วิจัย

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นและความสำคัญของปัญหา

คนพิการ คือ บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องหรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้น ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด ในส่วนของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย ก็จะมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือการสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา อาจมาจากสาเหตุอัมพาต แขน ขา อ่อนแรง แขน ขาขาด หรือภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงานมือ เท้า แขน ขาหรือความผิดปกติของศีรษะใบหน้า ลำตัว และภาพลักษณ์ภายนอกของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน

ในปี 2564 พบว่า ความพิการทางการเคลื่อนไหวมีมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง (48.81%) และกลุ่มคนพิการวัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มีความพิการทางการเคลื่อนไหวมากที่สุด (51.26%) รองลงมาคือกลุ่มคนพิการที่อยู่ในวัยทำงานอายุระหว่าง 15 -60 ปี (46.08%) ซึ่งหนึ่งในสาเหตุอันดับต้นของความพิการคือ ภาวะความเจ็บป่วยและโรคต่างๆ (30.14%) เช่นโรคหลอดเลือดสมอง ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจตีบ เป็นต้น และเกิดจากอุบัติเหตุ (14.14%) ซึ่งผู้ที่มีชีวิตรอดจากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ได้รับผลที่ตามมาคือพิการหรือทุพพลภาพ ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการเดิน และการประกอบกิจวัตรประจำวันต่างๆ มากขึ้น (รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย 2564)

ซึ่งในปัจจุบันเมืองไทยมีคนพิการที่อยู่ในวัยทำงาน (อายุ 15-60 ปี) มากถึง 819,550 คน (เฉพาะที่ลงทะเบียน กับหน่วยงานภาครัฐ (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ) ในเดือนกันยายน 2560คนพิการส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ในภาคชนบท ทำอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง ส่วนคนพิการในวัยทำงานที่สามารถประกอบอาชีพได้ แต่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพมีมากถึงร้อยละ 40.31 หรือประมาณ 330,339 คน พวกเขาเหล่านี้ไม่ใช่ภาระสังคม แค่ช่วยเหลือให้พวกเขามีอาชีพ มีรายได้ ช่วยเหลือตัวเองได้ คนพิการกลุ่มนี้ก็จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมได้เช่นกัน

การเจ็บป่วยที่ส่งผลให้เกิดความพิการทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวเกิดจากหลายสาเหตุเช่นโรคที่มีพยาธิสภาพเกิดที่ระบบสมองและประสาท ระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ และอื่นๆ เช่นผู้ป่วยอัมพาต โรคบาดเจ็บไขสันหลัง ภาวะสมองพิการ กระดูกหัก ปวดข้อ/ข้ออักเสบ ถูกตัดแขนและขา ถูกไฟไหม้ และผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆเนื่องจากการมีชีวิตที่ยืนยาวกว่าเดิม วิวัฒนาการทางการแพทย์ที่ก้าวหน้าและทันสมัยขึ้น การขยายตัวของเศรษฐกิจ วิวัฒนาการทางการคมนาคม ภาวะทางการเมือง ภาวะสงครามและความนิยมทางการกีฬา (ฉัฐยา, 2543) และจากการเพิ่มขึ้นของประชากรส่วนใหญ่

ที่เกิดสภาวะความพิการภายหลัง ซึ่งเมื่อบุคคลเกิดความพิการโดยเฉพาะสูญเสียอวัยวะที่ใช้ในการเคลื่อนไหวและรับสัมผัส นับว่าเป็นการสูญเสียขอบเขตของร่างกาย (Body bound vies) ย่อมมีผลกระทบต่อบุคลทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ เศรษฐกิจ และสังคม ทำให้ขาดความกระตือรือร้น ที่จะเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิต และความก้าวหน้าของตนเอง เกิดความรู้สึกไม่มั่นใจในตนเอง รู้สึกด้อยคุณค่า ลดการยอมรับนับถือ และความพึงพอใจในตนเอง ซึ่งการเคลื่อนไหวเป็นสิ่งสำคัญในในการดำเนินชีวิตประจำวัน เมื่อมีบุคคลที่มีการสูญเสียการควบคุมการเคลื่อนไหวนั้น จึงมีข้อจำกัดทางร่างกายเป็นอุปสรรคในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำงาน การทำกิจวัตรประจำวัน เกิดความไม่คล่องตัวไม่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้เป็นปกติ (Murray & Zenthen,1975)

ที่ผ่านมาในปี 2534 ประเทศไทยได้มีพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และออกกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2537) กำหนดว่า หากคนพิการตามกฎหมายต้องใช้อุปกรณ์เทียม อุปกรณ์เสริม หรือเครื่องช่วยคนพิการนั้น กรณีที่สถานพยาบาลไม่มีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการดังกล่าว ให้สถานพยาบาลขอเบิกจากศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณะสุข ในปัจจุบันประเทศไทยได้ปรับปรุงกฎหมายคนพิการ ซึ่งเรียกว่าพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 โดยมุ่งเน้นในด้าน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งการเข้าถึงอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการนั้นสอดคล้องกับ มาตรา ๒๐ คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมพฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และด้วยสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันคนพิการตระหนักและให้ความสำคัญกับ “งาน” ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตอยู่รอดได้ในสังคม ดังนั้นคนพิการเองต้องสร้างหลักประกันให้กับตนเองและครอบครัว โดยการหางานที่มั่นคง เพื่อให้มีรายได้ประจำเลี้ยงครอบครัว ส่งผลให้คนพิการมีความตระหนักในคุณค่าของตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถและศักยภาพที่ตนมีอยู่ว่าจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมได้จึงกล่าวได้ว่า “งาน” มีคุณค่าและความสำคัญต่อคนพิการเป็นอย่างมาก และยังกล่าวถึง ความสำคัญของงานกับคนพิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคคลากรทางการศึกษา, 2543) ดังนี้

1) คนพิการและครอบครัวต้องการมีรายได้จากการทำงาน คนพิการกับครอบครัวส่วนมากก็เหมือนกับครอบครัวอื่นๆ ที่มีชีวิตอยู่ไม่ได้หากไม่มีรายได้ประจำ

2) คุณค่าของคนในสังคมอยู่ที่การทำงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ การทำงานนับเป็นคุณค่าอันสูงส่งของคนทุกชาติ ทุกภาษา ทุกวัฒนธรรม ดังนั้น เมื่อคนพิการไม่สามารถทำงานได้ เขาจะถูกตัดสินว่าเป็นผู้ล้มเหลวในชีวิตที่ไม่อาจเท่าเทียมกับบุคคลอื่นในสังคมคนพิการมีความต้องการที่มีส่วนร่วมในการใช้ชีวิตอย่างปกติ ใน

สังคมสถานที่ทำงานนับเป็นแหล่งสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมและพัฒนาทักษะทางสังคม ถ้าคนพิการขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว ก็เท่ากับถูกขัดขวางอย่างรุนแรงในการอยู่ร่วมกับสังคม

3) คุณค่าของการมีงานทำอยู่บนพื้นฐานความจริงที่ว่า งานทำให้ชีวิตอยู่ในกฎเกณฑ์และเป็นรูปร่างเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป การมีชีวิตอยู่ไปวัน ๆ โดยปราศจากสิ่งท้าทายจากการทำงานเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายและหงอยเหงา

ซึ่งการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตประจำวันของคนพิการที่บกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหวนั้น จำเป็นต้องมีการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนต้องมีเครื่องมือบางอย่าง ที่เหมาะสมกับข้อจำกัดของผู้ใช้งาน ซึ่งนวัตกรรม คือ การประดิษฐ์คิดค้น ทำสิ่งต่างๆ ด้วยกระบวนการ หรือวิธีการใหม่ๆ อาจเป็นการใช้เทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและเห็นผลเป็นที่ประจักษ์ จึงเป็นได้ทั้ง Product innovation, Process innovation และ Management innovation เพื่อช่วยให้คนพิการลดอุปสรรค์สามารถประกอบกิจวัตรประจำวันหรือประกอบอาชีพได้ ซึ่งหลายคนมักคิดว่า ต้องเป็นอุปกรณ์เครื่องไม้เครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีชั้นสูง ที่ต้องการผู้เชี่ยวชาญควบคุมการใช้งาน แต่ในความเป็นจริงหลายกรณีในหลายพื้นที่กลับแสดงให้เห็นว่า ภูมิปัญญาของครอบครัวและชุมชน ก็สามารถมีส่วนช่วยในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการได้ นั่นคืออาจเป็นอุปกรณ์ที่ทำจากวัสดุในท้องถิ่น ราคาไม่แพง ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีชั้นสูงแต่อย่างใด หากได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลเช่นเดียวกัน

การพัฒนาระบบสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดรูปแบบการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการแก่คนพิการที่เหมาะสม และตรงตามพึงพอใจของคนพิการมากที่สุด (Oklahoma & Olmstead,2004) กล่าวว่า การให้บริการทางเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก มีประโยชน์แก่ผู้ป่วยหรือคนพิการ คือ ช่วยเพิ่มพูนหรือคงไว้ ซึ่งความสามารถในการทำกิจกรรมสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ช่วยเสริมหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ช่วยขยายทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับคนพิการ ช่วยป้องกันการสูญเสียหรือความพิการที่จะตามมา และช่วยลดหรือขจัดความจำเป็นในการดูแลจากผู้อื่น นอกจากนี้ยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการกลับเข้าไปทำงาน ไปโรงเรียน หรือมีชีวิตเหมือนก่อนหน้านี้ สามารถเข้าถึงสิ่งต่างๆ และมีส่วนร่วมได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด ทำให้สามารถทำกิจวัตรประจำวันและดำรงชีวิตด้วยตนเองได้อย่างอิสระและอยู่ร่วมกับคนทั่วไปในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากการศึกษาการจัดระบบบริการเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการในต่างประเทศ จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า หลายประเทศได้ให้ความสำคัญต่อรัฐสวัสดิการสำหรับคนพิการมากกว่าประเทศอื่น เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ออสเตเลีย ฟิลิปิน ไต้หวัน สิงคโปร์ และฟินแลนด์ ดังนั้นการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการและกลไกการจ่ายค่าบริการสำหรับคนพิการในประเทศไทย ควรอ้างอิงเปรียบเทียบกับประเทศเหล่านี้ เนื่องจากมาตรฐานที่ดีต่อการจัดบริการของคนพิการในบริบทนานาชาติจะเป็นบทเรียนเพื่อพัฒนาการจัดระบบบริการสำหรับคนพิการในประเทศไทย ทั้งนี้ไม่ใช่เพื่อข้อสรุปที่ว่าสวัสดิการสำหรับคนพิการในประเทศไทยต้อง

ดำเนินการตามประเทศเหล่านี้อย่างไรก็ตามสวัสดิการของคนพิการในแต่ละประเทศต้องคำนึงถึงความต้องการและปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันพบว่าคนพิการจำนวนมากในประเทศไทยยังเข้าไม่ถึงบริการหรือสวัสดิการประเภทต่างๆ ของรัฐ โดยเฉพาะการไม่ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการทั้งๆ ที่จำเป็นต้องใช้ ถึงแม้ระบบประกันสุขภาพของไทยจะระบุหลักการการบริหารจัดการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ครอบคลุมประเด็นความพิการและการฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการแล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้ว การให้สิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการและกลไกการจ่ายค่าบริการตามสิทธิยังมีความแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำหรือความไม่เท่าเทียมกัน ผลเสียจากการบริหารจัดการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ขาดประสิทธิภาพ คนพิการจำ นวนมากมีความจำ เป็นต้องใช้อุปกรณ์เสริมเพื่อช่วยให้สามารถทำ กิจกรรม ต่างๆ ในชีวิตประจำ วันได้อย่างเป็นปกติและมีคุณภาพชีวิตที่ดี อุปกรณ์เสริมนี้มีความ หลากหลายในด้านประสิทธิผล คุณภาพ และราคา นอกจากจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม กับประเภทและลักษณะของความพิการแล้ว ยังควรพิจารณาความแตกต่างทางกายภาพ ของผู้ใช้เฉพาะราย ในประเทศไทยมีหลายหน่วยงานในภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาสังคมที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนอุปกรณ์เหล่านี้ขาดการบริหารจัดการที่ดี ส่งผลให้เกิดความสูญเสียทาง เศรษฐกิจคิดเป็นมูลค่ามหาศาลกว่า 4 พันล้านบาทต่อปี (การทบทวนชุดสิทธิประโยชน์และการเข้าถึงบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ 2558)

ซึ่งการพิจารณาจัดหาหรือคัดเลือกอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการทางการเคลื่อนไหว ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยของข้อจำกัดของความพิการที่มีความสัมพันธ์กับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดกับตัวคนพิการเอง ความจำเป็นในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการทางการเคลื่อนไหว มีความสามารถในการใช้งานดีขึ้น หรือลดลงจะมีผลโดยตรงต่อปัจจัยโดยรวมเช่น ภาวะและระดับความพิการ หรือพัฒนาการยอมรับตัวเอง และปรับตัวการเจ็บป่วยที่ดีขึ้น พื้นฐานหรือทักษะการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ได้รับ และสภาพแวดล้อมที่ใช้งานในชีวิตประจำวัน การประเมินและการติดตามผลอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในงานบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ และการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ที่ให้เกิดความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้งานในชีวิตประจำวันของคนพิการ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับคุณสมบัติทั่วไปของอุปกรณ์ การประเมินทักษะและความต้องการ การคัดเลือกจัดหา และฝึกทดลองใช้ ที่จำเป็นและมีความสำคัญต่อคนพิการที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นและทุกคนต้องกลับเข้าสู่สังคมและสภาพความเป็นจริงจากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาทั้งหมด

ดังนั้นผู้วิจัยจึง ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาชุมชนและประชากรในท้องถิ่นที่ดำเนินชีวิตร่วมกันในชุมชน ที่มีเกิดข้อจำกัดในกลุ่มของคนพิการ ซึ่งกำลังกลายเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ของประเทศ ตลอดจนผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง โดยศึกษารูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการกรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเห็นว่าการเข้าถึงบริการและการมีส่วนร่วมของคนพิการในชุมชน เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

นั้นจะต้องได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ตรงกับความต้องการของคนพิการที่สอดคล้องกับความพิการและงานที่คนพิการทำ สามารถทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีอาชีพ และมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ให้พวกเขาสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด ในขณะเดียวกันก็เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคมให้น้อยที่สุด สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีเกียรติและมีศักดิ์ศรีในฐานนะสมาชิกในชุมชนเพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดภาวะการพึ่งพิงคนรอบข้าง สามารถทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันมีสัมมาอาชีพ และมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1.2.3 เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1.2.4 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพปัจจัยและรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการ

1.2.5 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1.2.6 เพื่อศึกษารูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1. ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3.2 ระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3.3 ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3.4 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

1.4.1 **ขอบเขตด้านเนื้อหา** โดยการรวบรวมศึกษาแนวคิดทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอเสนอเป็นภาพรวมในหัวข้อดังต่อไปนี้ แนวคิดเกี่ยวกับผู้ป่วยที่มีภาวะทุพพลภาพหรือคนพิการ อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและกายอุปกรณ์(อวัยวะเทียม) อนุสัญญาและกฎหมายเกี่ยวกับการมีงานทำของคนพิการ การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และกายอุปกรณ์ สำหับคนพิการที่มีความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว ในประเทศไทย และประเทศอื่นๆ แนวคิดด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และกายอุปกรณ์ สำหับคนพิการที่มีความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว และแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต (Quality of Life)

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1) ประชากรในการวิจัย ได้แก่ คนพิการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 7,826 คน (สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำแนกตามจังหวัด ประเภทความพิการ และเพศตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ข้อมูล

ณ วันที่ 4 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562 ฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ)

1.2) ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คนพิการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 7,826 คน ผู้วิจัยใช้วิธีคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, T. 1973 : 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 381 คน

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมาย เป็นคนพิการที่มีความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว ที่มีอาชีพเกษตรกร โดยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขต 20 จังหวัดภาคอีสาน จำนวน 20 คน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจำแนกคนพิการทางการเคลื่อนไหวและงานที่ทำ และให้เคสถ่ายรูปที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยมาให้ โดยการแบ่งเป็น 5 กลุ่ม จำแนกอาชีพทางการเกษตร อาทิ ทำนา ทำสวนทำไร่ และปศุสัตว์ โดยจะนำไปสู่กลุ่มตัวอย่างที่จะ In-depth Interview ซึ่งคำนวนโดยใช้ จำนวนคนพิการ X อาชีพทางการเกษตร ทั้งสิ้น 20 คน

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ 1 มกราคม 2567 - 30 มิถุนายน พ.ศ. 2567

1.4.4 ขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย

1.4.5 ขอบเขตด้านตัวแปรในการวิจัย

1.4.5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยและรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก

1) ปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ ดังนี้

1.1) บุคคล (Human)

1.2) กิจกรรม (Activities)

1.3) เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก(Assistive Technology)

1.4) สภาพแวดล้อม (Context)

2) รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก

1.4.5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตผู้พิการ

1.1 ด้านอิสระในการใช้ชีวิต

1.2 ด้านการมีอาชีพ

1.3 ด้านความสุข

1.1 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

คนพิการ หรือ ผู้พิการ หมายถึง หมายความตาม มาตรา 4 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, 2550) ซึ่งได้บัญญัติความหมายไว้ว่าหมายถึง “บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป” ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยใช้สิทธิ ตาม พรบ และ บัตรทอง (ท74) ที่เข้ารับบริการขอรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ณ ศูนย์สาธิตอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

ประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตผู้พิการ หมายถึง หมายถึง กระบวนการ วิธีการ หรือการกระทำใด ๆ ที่นำไปสู่ผลสำเร็จ ประกอบด้วย กระบวนการ (Input Process) หมายถึง แนวทางการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างใดที่คนพิการได้กำหนดมีขั้นตอน ซึ่งวางไว้อย่างเป็นลำดับตั้งแต่ต้นจนจบแล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ขั้นตอนดังกล่าวช่วยให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์และเป้าหมายได้ โดยใช้เวลาและผ่อนแรงของคนพิการให้มากที่สุด และ ผลลัพธ์ (Output) หมายถึง สิ่งที่ได้ออกมาเป็นรูปธรรม หรือรับรู้ได้ ที่จัดทำขึ้นหรือผลิตขึ้นโดยหน่วยงาน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากร ได้ใช้ประโยชน์ หรือ คือ การตอบคำถามที่ว่าจะได้รับอะไรจากการดำเนินงานและหรือกิจกรรม นั้น ๆ 3 ด้าน คือ

1. ด้านอิสระในการใช้ชีวิต หมายถึง การที่คนพิการมี สิทธิในการแสดงออกถึงความต้องการ มีอิสระทางความคิด สามารถควบคุมสิ่งต่างๆ ที่อยู่ รอบตัว และตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองได้ด้วยตัวเอง โดยไม่นำเอาความพิการมาเป็นข้อจำกัดในการดำเนินชีวิต

2. ด้านการมีอาชีพ หมายถึง การทำให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ เมื่อมีอาชีพ มีรายได้ สามารถจับจ่ายใช้สอย ซื้อสิ่งของต่างๆ มาใช้ประโยชน์ได้ ทำให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ช่วยสร้างครอบครัวและฐานะทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในสังคม สร้างอาชีพทำให้กิจกรรมทางสังคมมีการเคลื่อนไหว ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้คนใน สังคม สร้างความเชื่อมั่นให้กับครอบครัว สามารถสร้างอนาคตให้กับตนเองและดูแลครอบครัวให้ดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุขได้

3. ด้านความสุข หมายถึง ความสุขเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตและเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนา องค์กรอนามัยโลก (WHO) ได้ให้คำนิยามความสุขในชีวิตว่า เป็นภาวะที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม ปราศจากความเจ็บป่วยใด ๆ ความสุขนั้นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า คุณภาพชีวิต และคุณภาพจิต คือ ความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถด้านสังคม ความพึงพอใจในชีวิต ภาวะของสุขภาพทุกด้านและความสามารถในการทำหน้าที่ มีสภาพชีวิตที่เป็นสุข อันเป็นผลจากการมีความสามารถในการ

จัดการปัญหาในการดำเนินชีวิต มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองเพื่อ คุณภาพชีวิตที่ดี โดยครอบคลุมถึงความดีงามภายในจิตใจ ภายใต้สภาพแวดล้อมและสภาพร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไป

ปัจจัยและรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง อุปกรณ์ภายนอกร่างกายที่ออกแบบจัดทำหรือดัดแปลงเพื่อช่วยให้บุคคล สามารถทำกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งได้ คนพิการจำนวนมากต้องอาศัยอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการเพื่อให้ สามารถทำกิจวัตรประจำวันและเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนได้ เช่น อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน เช่น ไม้เท้า วอคเกอร์ รถนั่งคนพิการ กายอุปกรณ์เทียม เช่น แขนเทียม ขาเทียม

1. ปัจจัยบุคคล หมายถึง บุคคลพิการที่มีความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นอีกหนึ่งในองค์ประกอบของแนวคิดนี้ที่มีความซับซ้อน เพราะต่างก็ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยอื่นๆเช่นเดียวกัน แนวคิดนี้มองความสามารถของบุคคลแต่ละคนเป็นพื้นฐาน ที่เรียกว่าความสามารถภายใน (Intrinsic Enablers) สามารถจัดเข้ากลุ่มได้มี 3 กลุ่มคือ การรับความรู้สึก (Sensory Input) การทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง (Central Processing) และสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนไหว(Effectors)สำหรับผลสำเร็จในการทำกิจกรรมต่างๆนั้น ผลจากสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น การติดต่อสื่อสารการเคลื่อนที่การเคลื่อนย้าย ต่างก็ต้องการทักษะในการแสดงออกที่ชัดเจนรวมถึงการรับความรู้สึก Sensory Input) และกระบวนการด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Processing) ในการทำกิจกรรมด้วย และสิ่งต่อมาที่มีความสำคัญคือ ความสามารถและทักษะของบุคคลที่มีอยู่ แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะประเมินความสามารถของบุคคลได้ ทั้งนี้เพราะมีปัจจัยทั้งแรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอกมากมายที่มีอิทธิพลต่อการทำกิจกรรมของบุคคล

2. ด้านกิจกรรม หมายถึง กิจกรรม (Activity**)** แบ่งออกเป็น 3 ส่วนตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลซึ่งวิเคราะห์โดย The Uniform Terminology for Occupational Therapy (American OT Assosiation,1994) ได้แก่ในส่วนของการดูแลรักษาตนเอง (Self Care) การทำงาน/การเรียน (Work/School) และ การพักผ่อนหย่อนใจ/การเล่น (Leisure/Play) งานที่ทำเพื่อให้ผลผลิตที่ทำนั้นมีการมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบ กิจกรรมจึงเป็นผลมาจากการผสมผสาน แรงงาน เทคโนโลยี วัตถุดิบ วิธีการและสภาพแวดล้อมต่างๆ

3. เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive technology) หมายถึง อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ อุปกรณ์ภายนอกร่างกายที่ออกแบบจัดทำหรือดัดแปลงเพื่อช่วยให้บุคคล สามารถทำกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งได้ คนพิการจำนวนมากต้องอาศัยอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการเพื่อให้ สามารถทำกิจวัตรประจำวันและเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนได้..... ประกอบด้วย

1. อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน เช่น ไม้เท้า วอคเกอร์ ฯลฯ
2. รถนั่งคนพิการ เช่น standard wheelchair, Independent wheelchair, commodes ฯลฯ
3. กายอุปกรณ์เทียม เช่น แขนเทียม ขาเทียม ในทุกระดับ

ตลอดจนการกระทำร่วมกันของบุคคลแลเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกนั้น (Humane /Technology Interface) ผู้ดำเนินการ (Processor) และกิจกรรมที่แสดงออกมา (Activity Output)

4. บริบทสภาพแวดล้อม (Context) หมายถึง **บริบท/สภาพแวดล้อม หมายถึง** สภาพแวดล้อมภายในบ้านและนอกบ้านที่ทำให้ "สมรรถนะ" หรือความสามารถในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันลดลง เช่น เข้าห้องน้ำ อาบน้ำ รับประทานอาหาร พักผ่อน นอน หรือทำงาน เนื่องจากคนพิการด้านการเคลื่อนไหว เช่น

แขนหรือขาใช้การไม่ได้ และผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายการปรับสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับ "สมรรถนะ" ที่เปลี่ยนไปของคนพิการและผู้สูงอายุ จึงเป็นการช่วยให้คนพิการและผู้สูงอายุสามารถประกอบกิจวัตรประจำวันได้เหมือนเดิม หรือใกล้เคียงกับกิจกรรมที่เคยทำได้

ความพิการทางการเคลื่อนไหว หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัด ในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือการสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการ เคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา อาจมาจากสาเหตุอัมพาต แขน ขาอ่อนแรง แขน ขาขาด หรือภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงานของ มือ เท้า แขน ขา

อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ หมายถึง อุปกรณ์ภายนอกร่างกายที่ออกแบบจัดทำหรือดัดแปลงเพื่อช่วยให้บุคคล สามารถทำกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งได้ คนพิการจำนวนมากต้องอาศัยอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการเพื่อให้ สามารถทำกิจวัตรประจำวันและเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนได้..... ประกอบด้วย

ลักษณะของความพิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีลักษณะความพิการทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว มีความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย ประกาศกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ ได้แบ่งความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย เป็น 2 กลุ่ม และมีความหมาย ดังนี้

1. **ความพิการทางการเคลื่อนไหว** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือการสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา อาจมาจากสาเหตุอัมพาต แขน ขาอ่อนแรง แขน ขาขาด หรือภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงานมือ เท้า แขน ขา
2. **ความพิการทางร่างกาย** หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือความผิดปกติของศีรษะใบหน้า ลำตัว และภาพลักษณ์ภายนอกของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน

คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไปของคนพิการ มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ในระดับที่เหมาะสม ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสามารถสนองต่อความต้องการทางร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญาอย่างเพียงพอ จนมีสุขภาวะและก่อให้เกิดความสุขขึ้นตามอัตภาพ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

คุณภาพชีวิตผู้พิการ หมายถึง ความพึงพอใจใน การดำรงชีวิตของบุคคล โดยสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ได้อย่างมีความสุข ในทางปฏิบัติจะประเมินองค์ประกอบ 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์กับ ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

การเข้าถึงอุปกรณ์ฯ หมายถึง การที่คนพิการได้รับอุปกรณ์ที่จำเป็น มีการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ และเกิดความพึงพอใจ ซึ่งนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีจากการที่สามารถดำ เนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม การเดินทาง การเคลื่อนไหวและการติดต่อสื่อสาร ผลการวิจัยนี้ช่วยยืนยันว่า “กลุ่มที่เข้าถึง” อุปกรณ์ฯ ดังกล่าว มีคุณภาพชีวิตดีกว่า กลุ่มที่เข้าไม่ถึงอุปกรณ์ฯ และมีความสามารถในการดำ รงชีวิตมากกว่ากลุ่มที่เข้าไม่ถึงอย่างเห็นได้ชัด อย่างไรก็ตาม การวิจัยนี้พบว่า คนพิการจำ นวนหนึ่ง “เข้าไม่ถึง” อุปกรณ์ โดยมีคนพิการส่วนหนึ่งได้รับอุปกรณ์ฯ แต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์อย่างเต็มที่ ขณะที่ ส่วนหนึ่งไม่ได้รับอุปกรณ์เลย สาเหตุหลักที่คนพิการด้านการเคลื่อนไหวส่วนหนึ่งไม่ได้รับอุปกรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ประมาณ 105.5 ล้านไร่ ครอบคลุม 20 จังหวัด หรือประมาณหนึ่งในสามของประเทศไทย มีประชากรทั้งสิ้น 21,826,920 คน และมีประชากรที่เป็นคนพิการในทุกประเภท จำนวน 853,418 คน

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.7.1 ได้ทราบระดับปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.7.2 ได้ทราบระดับรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1.7.3 ได้ทราบระดับประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1.7.4 ได้ทราบปัจจัยและรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการ

1.7.5 ได้ทราบข้อเสนอแนะปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1.7.6 ได้ทราบรูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.7.7 ได้ข้อสนเทศเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน เสนอแนะสังคม ประเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทที่2

การทบทวนวรรณกรรม

เพื่อเป็นการทำความเข้าใจเบื้องต้นในเนื้อหาที่เกี่ยวกับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอเสนอเป็นภาพรวมในหัวข้อดังต่อไปนี้แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ป่วยที่มีภาวะทุพพลภาพหรือคนพิการ
2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและอุปกรณ์อวัยวะเทียม
3. อนุสัญญาและกฎหมายเกี่ยวกับการมีงานทำของคนพิการ
4. แนวคิด Milieu Person Technology Model (MPT Model)
5. แนวคิด The Human Activity Assistive Technology Model (HAAT)
6. แนวคิด The Assistive Technology Outcome Measurement Model (ATOM model)
7. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต (Quality of Life)
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในประเทศและต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ป่วยที่มีภาวะทุพพลภาพหรือคนพิการ

เมื่อปี ค.ศ.1981 (พ.ศ.2524) เป็นปีคนพิการสากลและได้มีการประกาศใช้International Classification of Impairment, Disability and Handicapped (ICIDH) ในปีดังกล่าว ซึ่งเน้นผลกระทบจากการเกิดโรคและเจ็บป่วยคือ รวมถึงความพิการ (disablement)ไว้ดังนี้ความผิดปกติ หรือความบกพร่อง (impairment) หมายถึง การสูญเสียหรือความผิดปกติของโครงสร้างหรือการทำงานของอวัยวะหรือระบบของร่างกายหรือจิตใจ เช่น แขนขาด ปัญญาอ่อนเป็นต้น

การขาด หรือ การสูญเสีย หรือไร้ความสามารถ (disability) ที่จะกระทำกิจกรรมใดๆเยี่ยงคนปกติ เช่น แต่งตัวเองไม่ได้ เดินไม่ได้ เป็นต้นความเสียเปรียบ หรือ ความด้อยโอกาส (handicap) ซึ่งเป็นผลของความพิการที่กระทบต่อบุคคลในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีบทบาทต่อสังคม ทำให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ทัดเทียมคนปกติ เช่น คนตาบอดไม่สามารถเรียนหนังสือในโรงเรียนปกติเช่นเด็กตาดีได้ (จักรกริช, 2549)ต่อมาในปี ค.ศ. 2001 องค์การอนามัยโลกได้ปรับปรุง ICIDH และกำหนดชื่อใหม่เป็นInternational Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) เพื่อให้ได้ภาพรวมของ ความพิการ ตามนิยามของ International Classification of Functioning, Disabilities and Health :ICF กล่าวถึง ปรากฏการณ์ที่เกิดจากมิติที่หลากหลาย อันเกิดจากปฏิกิริยาระหว่างบุคคล (ที่มีเงื่อนไขทางสุขภาพ) กับปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพ และทางสังคมจากเหตุผลหลายๆอย่าง คนพิการเป็นคำที่ใช้ครอบคลุม ความบกพร่อง ข้อจำกัดในการทำกิจกรรมและข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม (International Classification of Functioning : ICF ,2001)จะเห็นได้ว่าการเกิดความพิการเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง และสามารถป้องกันหรือจำกัดความพิการได้ ถ้าให้การ

รักษาที่ถูกต้องและทันต่อเวลา (ฉัฐยา, 2543) สำหรับโรคหรือภาวะภยันตราย ที่อาจส่งผลให้เกิดความพิการได้ เช่น โรคที่มีพยาธิสภาพเกิดที่ระบบสมองและประสาท ระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ และอื่นๆ เช่น ผู้ป่วยอัมพาต โรคบาดเจ็บไขสันหลัง ภาวะสมองพิการ กระดูกหักปวดข้อ/ข้ออักเสบ ถูกตัดแขนและขา ถูกไฟไหม้ และผู้สูงอายุเป็นต้น

สำหรับความพิการนั้นองค์การอนามัยโลก WHO (1980) ได้ให้ความหมายคนพิการ หมายถึงเป็นความเสียเปรียบของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกิดจากความชำรุด หรือความสามารถบกพร่องเป็นผลทำให้บุคคลนั้นไม่อาจแสดงบทบาทหรือกระทำอะไรให้เหมาะสม สอดคล้องได้ ตามวัย เพศ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม องค์การสหประชาชาติได้นิยามคำศัพท์ ความหมายของคำสามคำที่เกี่ยวข้องกับความพิการไว้ดังนี้ (ศักดิ์ธร, 2545)

1) ความบกพร่อง หรือชำรุด (Impairment) หมายถึง การสูญเสีย หรือมีความผิดปกติในการปฏิบัติหน้าที่ของอวัยวะของร่างกาย จิตใจ หรือในด้านเสรีรวิทยา
2) ความไร้สมรรถภาพ (Disability) เป็นผลที่เกิดจากการชำรุดให้เกิดข้อจำกัดหรือสูญเสียสมรรถภาพที่จะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ที่ถือว่าเป็นปกติวิสัยของมนุษย์โดยทั่วไปที่ควรทำได้
3) ความเสียเปรียบหรือความด้อยโอกาส (Handicap) หมายถึง ความเสียเปรียบของแต่ละบุคคลอันสืบเนื่องมาจากความด้อยสมรรถภาพ ทำให้ไม่อาจดำเนินชีวิต หรือแสดงบทบาทได้เหมาะสมสอดคล้องตามวัย เพศ สังคม และสิ่งแวดล้อม จึงทำให้การดำเนินชีวิตยากลำบากกว่าคนทั่วไป
4) คนพิการตามความหมายของนักวิชาการด้านการแพทย์ (รวมพร, 2538) หมายถึง ผู้ซึ่งมีความบกพร่อง หรือสูญเสียสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ ทำให้ไม่สามารช่วยตัวเองได้ในการกระทำกิจวัตรประจำวัน การเรียนรู้ การประกอบอาชีพและมีความสัมพันธ์ทางสังคมได้เสมือนคนปกติ

“คนพิการ” ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมี ความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียน รู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้ รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วม ทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 20 และเพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิดังกล่าวคนพิการอาจยื่น คำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการได้ที่ ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพคนพิการ 12 เขต (กรุงเทพมหานคร) สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ในกรณีคนพิการเป็นผู้เยาว์ ผู้ปกครอง ยื่นคำขอแทนได้ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่คู่มือสิทธิของคนพิการ โดยสำนักงานส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์http://nep.go.th/sites/default/files/files/services/disabilities_manual_0.pdf

สรุปได้ว่า “คนพิการ” หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องหรือสูญเสียสมรรถภาพทางร่างกายหรือจิตใจ ทำให้แตกต่างไปจากบุคคลธรรมดาโดยทั่วๆไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติ เกิดความเสียเปรียบในการทำงานซึ่งอาจเป็นชั่วคราวหรือถาวรก็ได้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2550 ตามมาตรา 4 ได้กำหนดความหมาย“คนพิการ” หมายถึง คนที่มีความผิดปกติ หรือบกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญาหรือจิตใจ ตามประเภทหรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง พระราชบัญญัติการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ตามมาตรา 4 ได้กำหนดความหมาย“คนพิการ” หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาการเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างบุคคลทั่วไป (www.thaioctober.com)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ต้องการศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ป่วยที่มีความพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหวซึ่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2550 ให้ความหมายไว้ว่า คนที่มีความผิดปกติหรือความบกพร่องของร่างกายที่เห็นได้ชัดเจน และไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักประจำวันได้หรือคนที่มีการสูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหวมือ แขน ขา หรือลำตัว อันเนื่องมาจากแขนขาด หรือขาขาด อัมพาตหรืออ่อนแรง โรคข้อหรืออาการปวดเรื้อรัง รวมทั้งโรคระบบเรื้อรังของระบบการทำงานของร่างกายอื่นๆ ที่ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจวัตรหลักประจำวัน หรือดำรงชีวิตในสังคมเยี่ยงคนปกติได้

การฟื้นฟูสภาพเป็นกระบวนการรักษาที่ได้วางแผนการรักษาผู้ป่วยให้ฟื้นคืนสภาพให้เร็วที่สุดหรือสามารถช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุดและคงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยการทำงานร่วมกันเป็นทีมและดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม ด้วยวิธีการต่างๆเฉพาะทางของแต่ละวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และวิธีที่จะช่วยเพิ่มพูนความสามารถในการทำงานของผู้ป่วยที่พิการและทุพพลภาพแต่ละคนได้มากขึ้น คือ การลดอาการหรือความเจ็บป่วย การชดเชยอาการหรือความเจ็บป่วย การออกแบบกิจกรรมหรือการทำงานใหม่ การออกแบบสภาพแวดล้อมใหม่ การใช้คนช่วยเหลือ และการนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและงานบริการที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วย (Dave L. Edyburn, Roger O. Smith, Todd D. Schwanke & Kelly S. Fonner,1995)

2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและอุปกรณ์อวัยวะเทียม

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและรถเข็นนั่งคนพิการ

1) รถนั่งคนพิการ (Wheelchair) หมายถึง อุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนที่ไปมาในท่านั่งสำหรับบุคคลที่มีความยากลำบากในการเดินหรือการเคลื่อนที่ (World Health Organization, 2008)

2) ประโยชน์ของรถนั่งคนพิการ

ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (2553) ได้กล่าวถึงการให้บริการรถนั่งคนพิการว่า ไม่เพียงแต่เป็นกระบวนการเพื่อให้คนพิการได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการเท่านั้น แต่เป็นการส่งเสริมให้คนพิการสามารถเคลื่อนที่ไปไหนมาไหนได้ มีสุขภาวะที่ดี และสามารถมีส่วนร่วมในชุมชนได้อย่างเต็มที่ โดยสรุปประโยชน์ของการใช้รถนั่งคนพิการได้ดังนี้

1. ช่วยเสริมศักยภาพของผู้ใช้ให้สามารถเคลื่อนที่อย่างอิสระ

2. ช่วยเสริมศักยภาพของผู้ใช้ให้สามารถช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรมต่างๆในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นการลดการพึ่งพาคนรอบข้าง

3. เป็นการบรรเทาอาการบาดเจ็บที่อยู่ในระยะพักฟื้น

4. ช่วยป้องกันการบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการยืนหรือเดินนานๆหรือระยะไกล

5. ช่วยแก้ไขหรือปรับให้เข้ากับลักษณะความพิการ/ผิดรูปที่เป็นอยู่

6. ช่วยให้ผู้ใช้รู้สึกปลอดภัยและรู้สึกสบาย

7. ช่วยเพิ่มโอกาสให้ผู้ใช้กลับไปประกอบอาชีพ หรือร่วมกิจกรรมทางสังคมต่างๆ

8. ช่วยเพิ่มความรู้สึกที่ดีต่อภาพลักษณ์ตนเองของคนพิการ

9. ช่วยเพิ่มความภาคภูมิใจและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองแก่คนพิการ

สรุปได้ว่าประโยชน์ของรถนั่งคนพิการ ทำให้คนพิการสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีอิสระมากขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรมต่างๆในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นการลดการพึ่งพาคนรอบข้าง มีความภาคภูมิใจและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ตลอดจนมีความรู้สึกที่ดีต่อภาพลักษณ์ตนเอง

3) ส่วนประกอบของรถนั่งคนพิการที่ใช้ขับเคลื่อนด้วยแรงคน

1. ล้อ (Wheels) โดยทั่วไปล้อเข็นจะมีล้อ 2 คู่ ได้แก่

1.1 ล้อหลัง (Drive wheels) จะอยู่ข้างหลัง มีขนาดใหญ่ ขนาดมาตรฐานมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 24 นิ้ว ความสูงของที่นั่งปกติ จากพื้น 20 นิ้ว ถ้ารถเข็นชนิดถอดที่วางแขนออกได้ล้อหลังจะมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 20 นิ้ว เพื่อให้พอดีกับระดับที่นั่ง

1.2 ล้อหน้า (Caster wheels) เป็นล้อขนาดเล็กที่อยู่ข้างหน้า ขนาดมาตรฐานมี 2 ขนาดคือ

- ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 8 นิ้ว เหมาะสำหรับพื้นที่ไม่เรียบ เช่น พรม พื้นหญ้าหรือพื้นขรุขระ
- ขนาด เส้นผ่านศูนย์กลาง 5 นิ้ว จะทำให้การขับเคลื่อนคล่องกว่า วงเลี้ยวแคบ

2. ยาง (Tire) มี 2 ชนิดคือ

2.1 ชนิดยางตัน (Solid rubber) นิยมใช้มากกว่า เพราะทนทานและคล่องกว่า

2.2 ชนิดอัดลม (Pneumatic tire) มีความเสียดทานมากต้องใช้แรงมากในการเข็นเมื่อผ่านพื้นขรุขระจะไม่สะเทือนและไม่ค่อยเลื่อน แต่อาจจะดูแลรักษายากและรั่วได้ง่าย

3. ที่หมุนล้อ (Wheel rim or Hand rim) เป็นวงล้อทำด้วย stainless steel อยู่ติดกับล้อใหญ่ทั้ง 2 ข้าง แต่ขนาดเล็กกว่าเล็กน้อย ใช้สำหรับจับหมุนล้อ

4. ที่ห้ามล้อ (Brake, Wheel lock) รถเข็นทุกคันต้องมีห้ามล้อติดที่ล้อใหญ่ทั้ง2ข้าง ปกติจะสูงระดับขนาดที่นั่ง

5. ที่วางแขน (Armrests) ขนาดมาตรฐานสูงจากที่นั่งประมาณ 10 นิ้ว ที่วางแขนมีหลายแบบได้แก่

5.1 ที่วางแขนแบบถอดไม่ได้

5.2 วางแขนแบบถอดได้

5.3 ที่ที่วางแขนสำหรับใช้กับโต๊ะ

5.4 ที่วางแขนปรับระดับความสูงได้

6. ที่นั่ง (Seat) ขนาดมาตรฐาน 18 นิ้ว ลึก 16 นิ้ว สูงจากพื้น 20 นิ้ว ความกว้างของที่นั่งควรนั่งพอดีตัว เมื่อนั่งแล้วรู้สึกสบาย ไม่ถูกเบียดหรือไม่กว้างเกินไป จนต้องกางแขนมากขณะหมุนล้อ ส่วนความลึกควรให้รองรับได้ตลอดต้นขาถึงข้อพับเข่า ความสูงจากพื้นควรให้วางเท้าบนแผ่นที่วางเท้าได้สบายและมั่นคงที่รองนั่งที่เหมาะสมจึงควรพิจารณา ดังนี้

– **ความกว้าง** : เมื่อนั่งแล้วควรมีที่ว่างด้านข้างประมาณ 1–3 ซม. หรือสามารถใช้มือสอดเข้าไปด้านข้างระหว่างต้นขาของผู้ป่วย/คนพิการกับที่วางแขนได้ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเสียดสีและเกิดแผลกดทับบริเวณด้านข้างสะโพกและต้นขาของผู้ใช้รถนั่งคนพิการ

–ความลึก : เมื่อนั่งหลังชิดพนักพิงแล้วควรมีที่ว่างใต้ข้อพับเข่า ประมาณ 5 ซม.เพื่อป้องกันการเสียดสีและเกิดแผลบริเวณข้อพับใต้เข่าทั้งสองข้าง

– **ความสูง** : ต้องสามารถก้มหยิบของที่พื้นได้ ในกรณีผู้ป่วย/คนพิการมีความบกพร่องในการทรงตัวหรือมีข้อติดบริเวณสะโพกอาจไม่สามารถทำทักษะนี้ได้

7. พนักพิงหลัง (Back rest) แบบมาตรฐานพนักพิงหลังทำด้วยนั่งเทียมยึดติดด้านหลังสูงจากที่นั่ง 16 นิ้ว นอกจากนี้ พนักพิงหลังสามารถดัดแปลงได้ดังนี้

7.1 พนักพิงหลังประเภทถอดออกได้ (Detachable backrest) สามารถถอดออกเพื่อเคลื่อนย้ายตัวออกไปด้านหลัง

7.2 พนักพิงหลังประเภทปรับเอนได้ (Reclining back rest) อาจจะปรับเอนได้ช่วง 90–180 องศา หรือ 90–150 องศา และอาจต้องมีแผ่นรับศีรษะ Head rest)

8. ที่วางเท้า (Foot rest) เป็นแผ่นโลหะสามารถพับขึ้นได้เพื่อให้ไปนั่งและลุกเข้าออกได้สะดวกระยะห่างจากที่นั่งเท่าความยาวของขาตั้งแต่ข้อพับถึงส้นเท้า ที่วางเท้าควรมีแผ่นหนังด้านหลังป้องกันเท้าหล่น เรียกว่า Heel strap

9. ที่รองขา (Leg rests) มีหลายแบบดังนี้

9.1 Swing foot rest สามารถถอดสลักออกได้แล้วผลักไปด้านข้างได้

9.2 Removable leg rest สามารถถอดออกได้ มีประโยชน์ในการเข็นให้ชิดโต๊ะ เตียง

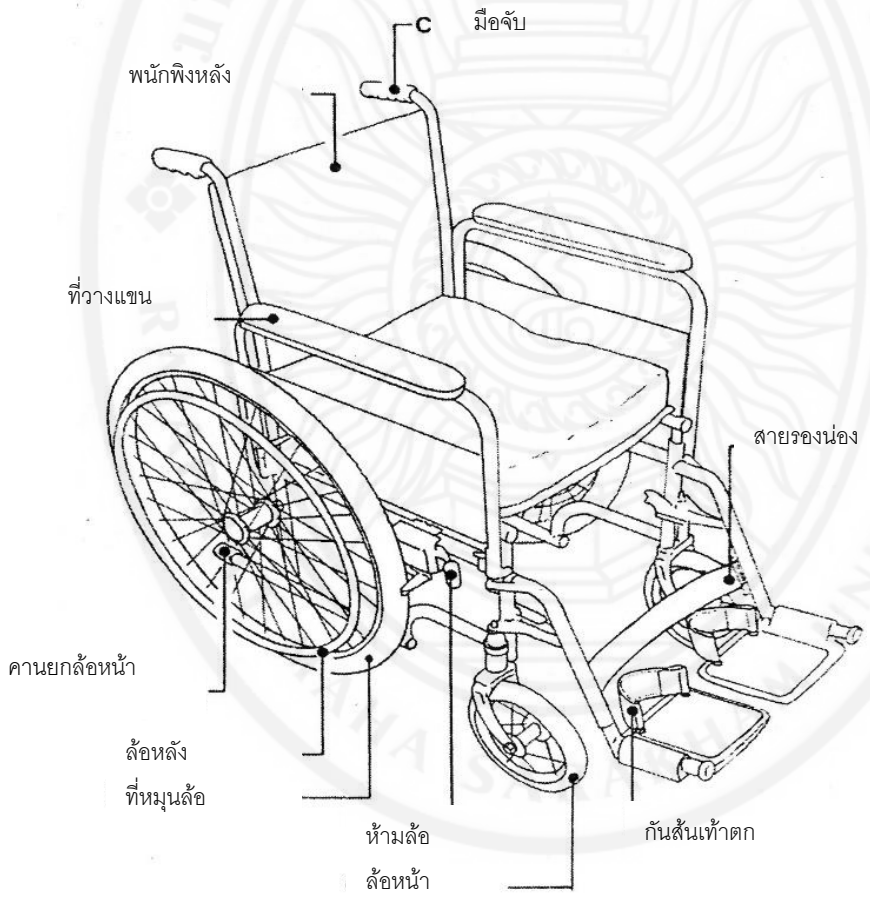
9.3 Elevating leg rest มีแผ่นกระดาน หรือโฟมหุ้มด้วยหนังติดเหนือที่วางเท้าเพื่อรองรับขาและสามารถปรับระดับให้อยู่ในแนวนอนได้

10. คานยกล้อหน้า (Tipping lever) อยู่ด้านหลังของล้อ ใช้สำหรับให้คนเข็นใช้เท้าเหยียบลงเพื่อยกล้อหน้าให้พ้นพื้น ขณะขึ้นลงพื้นต่างระดับ เช่นฟุตบาทหรือขึ้นลงทางลาดชัน

11. ที่จับ (Chair handle) สำหรับให้ผู้ดูแลใช้จับเพื่อช่วยเข็นรถให้ผู้ป่วย

12. แผ่นกันเปื้อน(Side guards) เป็นโลหะติดที่ใต้ที่วางแขนเพื่อป้องกันผ้าโดนล้อรถสกปรก

ตัวอย่างรูปส่วนประกอบของรถนั่งคนพิการที่ใช้ขับเคลื่อนด้วยแรงคน



รูปที่2.1 ส่วนประกอบของรถนั่งคนพิการที่ใช้ขับเคลื่อนด้วยแรงคน
(ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (2553)

2.1.1 ลักษณะการใช้งาน วัสดุชิ้นส่วนของรถนั่งคนพิการ และข้อดีข้อด้อยดังนี้

1. เบาะรองนั่ง (cushion)แบ่งตามวัสดุที่ใช้ทำดังนี้

1.1 ผ้าใบ (Fabric)

- ข้อดี สามารถปรับได้ ราคาถูก ทำความสะอาดง่าย น้ำหนักเบา สะดวกต่อการจัดเก็บ
- ข้อด้อย มีอายุการใช้งานต่ำ

1.2 ที่รองนั่งแบบแข็ง เช่น ทำจากไม้กระดาน หรือโลหะ (Solid)

- ข้อดี สามารถรองรับท่าทางให้อยู่ในท่าที่เหมาะสม
- ข้อเสีย มีความเสี่ยงที่จะทำให้แผลกดทับได้ในรายที่ไม่มีความรู้สึก ยากต่อการจัดเก็บ มีน้ำหนักมาก

2. พนักพิง (Backrest) ทำหน้าที่ในการรองรับลำตัวด้านหลังของผู้นั่งและส่งผลโดยตรงต่อท่าทางและความรู้สึกสบายของผู้นั่ง โดยข้อดีข้อเสียจะเหมือนกับวัสดุที่ใช้ทำเบาะรองนั่ง

3. ที่พักเท้า (Footrest) ทำหน้าที่รองรับเท้าของผู้นั่งให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมช่วยในการกระจายน้ำหนักร่างกาย ควบคุมท่าทาง และความรู้สึกสบายแก่ผู้ใช้รถนั่งคนพิการแบ่งตามรูปแบบการใช้งานดังนี้

3.1 แบบพับขึ้นได้ (Flip up)

- ข้อดี สามารถพับขึ้น–ลงได้ เหมาะสำหรับรถนั่งคนพิการที่พับได้ ง่ายต่อการปรับระดับของขาทั้งสองข้าง
- ข้อด้อย แตกหักและชำรุดง่าย

3.2 แบบเป็นแผ่นแข็ง (Rigid)

- ข้อดี มีความแข็งแรงทนทาน
- ข้อด้อย ไม่สามารถปรับความสูงระหว่างเท้าทั้งสองด้านได้ ไม่สามารถใช้กับรถนั่งคนพิการแบบพับได้

3.3 แบบผ้าใบ (Fabric)

- ข้อดี สามารถปรับความตึงของที่พักเท้าได้ง่าย ราคาถูก
- ข้อด้อย มีอายุการใช้งานต่ำ เสี่ยงต่อการเกิดผลข้างเคียง

4. ที่พักแขน (Armrest) ทำหน้าที่รองรับแขนทั้งสองข้างให้อยู่ในท่าที่สบาย พร้อมทั้งรองรับลำตัวด้านข้างและกระจายน้ำหนักของร่างกาย นอกจากนี้ยังช่วยป้องกันความสกปรกกระเด็นมาเปื้อนเสื้อของผู้ใช้รถนั่งคนพิการ ที่พักแขนที่สามารถถอดออกหรือยกออกได้ (Removable armrests) ยังช่วยให้ผู้ป่วย/คนพิการสามารถเคลื่อนย้ายตัวแบบด้านข้าง (Lateral transfer) ได้สะดวก หรือผู้ที่ต้องมีผู้อื่นช่วยย้ายตัวให้ ที่พักแขนแบบนี้จะช่วยลดแรงในการยกตัวผู้ป่วย/คนพิการและป้องกันการเสียดสีขณะเคลื่อนย้ายตัวด้วย

5. ล้อ (Wheels) โดยทั่วไปรถนั่งคนพิการจะมีล้อ 2 คู่ ได้แก่

5.1 ล้อหลัง (Rear wheels) จะอยู่ข้างหลัง มีขนาดใหญ่ ทำหน้าที่ในการเคลื่อนที่รถนั่งคนพิการ รองรับวงปั่นและรองรับส่วนท้ายของรถนั่ง การเลือกควรพิจารณาตามลักษณะพื้นผิวและสิ่งแวดล้อมที่ผู้ใช้จะนำรถนั่งคนพิการไปใช้ ล้อหลังมีหลายรูปแบบ ดังนี้

1. ล้อขนาด 26" หรือ 28"

- ข้อดี จัดหาได้ง่าย ราคาถูก ใช้บนพื้นที่ขรุขระได้ดี
- ข้อด้อย ทำให้รถนั่งคนพิการมีขนาดใหญ่ ใช้พื้นที่ในการหมุนตัว

2. ล้อขนาด 24"

- ข้อดี จัดหาได้ง่าย ใช้บนพื้นที่ราบเรียบได้ค่อนข้างดี
- ข้อด้อย หาซื้ออะไหล่หรือซ่อมแซมได้ค่อนข้างยาก

3. ล้อเล็ก 20"

- ข้อดี ทำให้รถนั่งมีขนาดเล็ก จัดเก็บง่าย
- ข้อด้อย คนพิการไม่สามารถเข็นรถนั่งได้เอง หาอะไหล่ยาก ราคาค่อนข้างสูง ใช้เฉพาะในพื้นที่

5.2 ล้อหน้า (Castor wheels) เป็นล้อขนาดเล็กที่อยู่ด้านหน้ามีรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1.วงล้อขนาดใหญ่ (เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 8นิ้ว ขึ้นไป)

- ข้อดี สามารถเคลื่อนที่บนพื้นผิวขรุขระได้ง่าย
- ข้อด้อย มีขนาดใหญ่ มีน้ำหนักมาก ราคาแพงและหาอะไหล่ยาก

2. วงล้อขนาดใหญ่ หน้ายางกว้าง (เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 8นิ้ว ขึ้นไป)

- ข้อดี สามารถเคลื่อนที่บนพื้นที่นุ่ม เช่นทราย ดินร่วน หญ้า พื้นดินชุ่มน้ำ ได้ง่าย
- ข้อด้อย มีขนาดใหญ่ มีน้ำหนักมาก ราคาแพงและหาอะไหล่ยาก

3. วงล้อขนาดใหญ่ หน้ายางแคบ (เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 8นิ้ว ขึ้นไป)

- ข้อดี สามารถเคลื่อนที่บนพื้นที่แข็ง ทั้งราบเรียบและขรุขระ พื้นที่เป็นหลุมเป็นบ่อ และทางต่างระดับ 1"-3" ได้ง่าย น้ำหนักน้อยกว่าข้อ1 และ ข้อ2
- ข้อด้อย มีขนาดใหญ่ มีน้ำหนักมาก ราคาแพงและหาอะไหล่ยาก

4. วงล้อขนาดเล็ก (เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 นิ้ว)

- ข้อดี ใช้งานบนพื้นเรียบ ใช้พื้นที่ในการหมุนตัวน้อย หาซื้ออะไหลได้ง่าย
- ข้อด้อย ยากต่อการใช้งานในพื้นที่ที่เป็นหลุม พื้นต่างระดับ พื้นทรายและพื้นที่ขรุขระ

5.3 ยางรถ (Tyres) มี 3 ชนิดคือ

1. ชนิดยางตัน (Solid tyres)

- ข้อดี ดูแลรักษาง่าย ทนทานต่อพื้นที่เสี่ยงต่อของมีคม
- ข้อด้อย มีแรงสั่นสะเทือนมากในพื้นที่แข็งและขรุขระ น้ำหนักมาก ราคาแพง ไม่สามารถหาซื้อได้ทั่วไป

2. ชนิดเติมลม (Pneumatic tyres)

- ข้อดี มีความนุ่มนวลในการใช้ทุกพื้นที่ ซ่อมแซมได้ง่าย ราคาถูก
- ข้อด้อย ต้องคอยระมัดระวังต่อของมีคม มีแรงเสียดทานมาก

3. ชนิดที่ยางตันภายใน (Solid inner tubes)

- ข้อดี อายุการใช้งานสูง ความยืดหยุ่นตัวคล้ายแบบเติมลม หากยางนอกชำรุดสามารถหาอะไหล่ได้ง่าย
- ข้อด้อย ราคาแพง อะไหล่หายาก

6. วงปั่น (Push rings or Hand rims) เป็นวงล้อที่อยู่ติดกับล้อหลัง ใช้สำหรับจับหมุนล้อเพื่อขับเคลื่อนรถนั่ง วงปั่นที่ทำจากวัสดุหลากหลายได้แก่ พลาสติก โครเมียม อลูมิเนียม หรือเหล็กชุบสี ทั้งนี้การเลือกควรพิจารณาถึง ความสามารถในการเข็นรถและการรับความรู้สึกบริเวณมือของผู้ป่วย/คนพิการ

7. ที่ห้ามล้อหรือเบรค (Brakes) มีหลายรูปแบบ ได้แก่

7.1 ที่ห้ามล้อแบบยาว (Long lever)

- ข้อดี เหมาะสำหรับผู้ใช้ที่มีความจำกัดในการใช้แขนและมือ เช่น มีข้อติด หรือสามารถใช้มือได้เพียงหนึ่งข้างในการปลดเบรกทั้งสองข้าง หรือมีผู้ช่วยเหลือหยุดรถให้
- ข้อด้อย ไม่เหมาะกับรถนั่งคนพิการแบบ out door

7.2 ที่ห้ามล้อแบบสั้น(Short lever)

- ข้อดี ง่ายกับการเคลื่อนย้ายตัวเอง เหมาะสำหรับผู้ที่สามารถใช้แขนและมือได้ดีและสามารถทรงตัวดี
- ข้อด้อย ไม่เหมาะกับรถนั่งคนพิการประเภท Indoor

7.3 ที่ห้ามล้อแบบด้านเดียว (Single lever)

- ข้อดี สามารถห้ามล้อทั้งสองข้างได้โดยใช้มือกดเพียงครั้งเดียว สะดวกสำหรับผู้ที่สามารถใช้แขนและมือเพียงข้างเดียว เช่น ผู้ป่วยอัมพาตครึ่งซีก เป็นต้น
- ข้อด้อย อาจขัดขวางการเคลื่อนย้ายตัว

รูปตัวอย่าง ลักษณะการใช้งาน วัสดุชิ้นส่วนของรถนั่งคนพิการ



รูปที่ 2.2 ที่พักเท้า (Footrest) แบบพับขึ้นได้ (Flip up)

ที่มา (http://www.thccshop.com n.d.)



รูปที่ 2.3 ที่พักเท้า (Footrest) แบบเป็นแผ่นแข็ง (Rigid)

ที่มา (http://www.1800wheelchair.com/asp/view-product1.asp?product_id=2199 n.d.)



รูปที่ 2.4 ที่พักเท้า (Footrest) แบบผ้าใบ (Fabric)

ที่มา (http://www.sing-ha.com/en/products/index.php?id=44&action=product&cid=31 n.d.)



รูปที่ 2.5 ล้อหลัง (Rear wheels)ขนาด 26” หรือ 28”

ที่มา (http://www.wheelchairnet.com, http://www.newdisability.com n.d.)



ที่มา

รูปที่ 2.6 ล้อหลัง (Rear wheels) ล้อขนาด 24”

ที่มา (http://www.wheelchairnet.com, http://www.newdisability.com n.d.)



รูปที่ 2.7 ล้อหลัง (Rear wheels) ล้อเล็ก 20”

ที่มา (http://www.thccshop.com n.d.)



รูปที่ 2.8 ล้อหน้า (Castor wheels) ขนาดใหญ่ (เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 8นิ้ว ขึ้นไป)

ที่มา (http://www.sing–ha.com/en/products/index.php?id=44&action=product&cid=31 n.d.)



รูปที่ 2.9 ล้อหน้า (Castor wheels) ขนาดใหญ่ หน้ายางกว้าง(เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 8นิ้ว ขึ้นไป)

ที่มา (http://www.wheelchairnet.com, http://www.newdisability.com n.d.)



รูปที่ 2.10 ล้อหน้า (Castor wheels) ขนาดใหญ่ หน้ายางแคบ(เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 8นิ้ว ขึ้นไป)
ที่มา (http://www.sing–ha.com/en/products/index.php?id=44&action=product&cid=31 n.d.)



รูปที่ 2.11 ล้อหน้า (Castor wheels) วงล้อขนาดเล็ก (เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 นิ้ว)
ที่มา (http://www.thccshop.com n.d.)



รูปที่ 2.12 ยางรถ (Tyres) ชนิดยางตัน (Solid tyres)
ที่มา (http://www.sing–ha.com/en/products/index.php?id=44&action=product&cid=31 n.d.)



รูปที่ 2.13 ยางรถ (Tyres) ชนิดเติมลม (Pneumatic tyres)
ที่มา (http://www.thccshop.com n.d.)



รูปที่ 2.14 ยางรถ (Tyres) ชนิดที่ยางตันภายใน (Solid inner tubes)

ที่มา (http://www. shoppersdrugmart.ca n.d.)



รูปที่ 2.15 วงปั่น (Push rings or Hand rims)

ที่มา (http://www.1800wheelchair.com n.d.)



รูปที่ 2.16 ที่ห้ามล้อหรือเบรค (Brakes) แบบยาว (Long lever)

ที่มา (http://www. shoppersdrugmart.ca n.d.)



รูปที่ 2.17 ที่ห้ามล้อหรือเบรค (Brakes) แบบสั้น(Short lever)

ที่มา (http://www.thccshop.com n.d.)



รูปที่ 2.18 ที่ห้ามล้อหรือเบรค (Brakes) ที่ห้ามล้อแบบด้านเดียว (Single lever)
ที่มา (http://www.1800wheelchair.com/asp/view–product1.asp?product_id=2199 n.d.)

2.2.5 รูปแบบของรถนั่งคนพิการ

ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (2553) ได้อธิบายถึงรถนั่งคนพิการที่มีหลากหลายรูปแบบ และไม่มีรถนั่งคนพิการแบบใดแบบหนึ่ง หรือขนาดใดขนาดหนึ่งที่เหมาะสมกับผู้ใช้ทุกคน (WHO, 2008) ด้วยเหตุนี้รถนั่งคนพิการจึงถูกออกแบบอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้ใช้มีทางเลือกในการได้รับรถนั่งที่เหมาะสมกับความต้องการสภาพแวดล้อม และมีความปลอดภัยมากที่สุด รถนั่งคนพิการที่มีจำหน่ายและให้บริการในประเทศไทยมีหลากหลายทั้งด้านรูปแบบและราคา ทั้งนี้อาจแบ่งประเภทของรถนั่งคนพิการตามกลไกการขับเคลื่อนและลักษณะการใช้งานได้ แบ่งตามกลไกการขับเคลื่อนสามารถแบ่งรถนั่งคนพิการหลากหลายรูปแบบ ดังนี้

1. Indoor wheelchair มีล้อใหญ่ (wheel) อยู่ด้านหน้าส่วนล้อเล็ก (Caster) อยู่ทางด้านหลัง ทำให้วงเลี้ยวแคบเหมาะใช้ในพื้นที่จำกัด เช่น โรงพยาบาลเป็นต้น

2. Outdoor wheelchair มีล้อใหญ่อยู่ด้านหลัง ทำให้ผู้ป่วยเข็นเองได้ง่าย ส่วนล้อเล็กอยู่ด้านหน้า รถนั่งคนพิการกลุ่มนี้มีหลายแบบเช่น

2.1 Standard wheelchair รถนั่งคนพิการธรรมดาโดยทั่วไปมีความกว้าง ความลึกความสูงของที่นั่ง 18 นิ้ว 16นิ้ว 20 นิ้ว ตามลำดับ ความสูงของที่พักแขน 10 นิ้ว ความสูงของพนักพิง 16.5นิ้ว ขนาดของ wheel 24 นิ้ว ขนาดของ caster 8 นิ้ว รถนั่งคนพิการประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้ป่วยผู้ใหญ่โดยทั่วไปที่ใช้แขนทั้ง 2 ข้างได้เป็นปกติ ถ้ามี sling type seat และ cross linkage bar จะสามารถพับเก็บได้

2.2 Commode Wheelchair รถนั่งคนพิการแบบนั่งถ่าย เป็นรถนั่งคนพิการที่อำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการที่มีความยากลำบากในการเคลื่อนย้ายตัวที่มีอุปกรณ์สำหรับถ่ายอุจาระและปัสสาวะติดอยู่ใต้ตัวรถมีลักษณะคล้ายคลึงกับรถนั่งคนพิการแบบมาตรฐาน

2.3 Independent Wheelchair รถนั่งคนพิการแบบช่วยเหลือตัวเอง เป็นรถนั่งคนพิการที่มีขนาดกะทัดรัด ใช้พื้นที่ในการเคลื่อนที่น้อย มีความคล่องตัวสูง ล้อหน้ามีขนาดเล็กสมารถเคลื่อนที่บนพื้นราบได้ดี มีทั้งแบบพับได้และพับไม่ได้

2.4 Sport wheelchair มีหลายประเภทแล้วแต่ประเภทกีฬา โดยทั่วไปไม่สามารถพับเก็บได้ ขนาดเล็ก น้ำหนักเบา ล้อขนาด 5 – 12 นิ้ว และล้อทำมุมเอียงมากกว่า 75 องศา เพื่อให้หมุนง่าย วงเลี้ยวแคบและมั่นคง รถนั่งคนพิการประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้ที่มีการทรงตัวดี

2.5 Reclining wheelchair รถนั่งคนพิการประเภทนี้ ปรับพนักพิงได้ เหมาะสำหรับผู้ที่มีปัญหาเรื่องความดันต่ำเวลาเปลี่ยนอริยาบถ (orthostatic hypotension) ซึ่งสามารถปรับให้หัวต่ำเวลามีอาการเวียนศรีษะ และใช้สำหรับผู้ที่มีปัญหาเรื่องการทรงตัวเช่น ผู้ป่วยอัมพาตทั้งตัว

2.6 One arm drive wheelchair รถนั่งคนพิการประเภทนี้ hand rim 2 อันจะอยู่ข้างเดียวกัน hand rim อันใหญ่จะควบคุมล้อข้างเดียวกันส่วน hand rim อันเล็กจะควบคุมล้อด้านตรงข้าม ใช้สำหรับผู้ป่วยที่สามารถใช้แขนได้เพียงข้างเดียวที่จำเป็นจะต้องใช้รถนั่งคนพิการ เช่น ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมอง เป็นต้น

2.7 Standing wheelchair สามารถปรับยืนได้โดยใช้แรงของแขนหรือแรงมอเตอร์ทำให้ผู้ป่วยทำงานในท่ายืนได้ เปลี่ยนจุดลงน้ำหนักที่ก้นช่วยป้องกันแผลกดทับ มีการลงน้ำหนักที่ขาชะลอการสูญเสียมวลกระดูก

2.8 Motorized wheelchair สามารถขับเคลื่อนได้โดยใช้เครื่องยนต์และใช้มือในการควบคุมการขับเคลื่อนโดยโยกคันบังคับ ส่วนใหญ่มีราคาสูง

2.9 Amputee wheelchair ใช้สำหรับผู้พิการขาขาดทั้งสองข้างรถประเภทนี้แตกต่างจากมาตรฐานคือ ล้อใหญ่ถูกปรับถอยไปด้านหลังอีก 1.5 นิ้ว เพื่อเพิ่มความมั่นคง ลดโอกาสหงายหลังล้ม

สรุปว่ารถนั่งคนพิการในปัจจุบันมีหลากหลายแบบขึ้นอยู่กับลักษณะและความต้องการการใช้งานของแต่ละบุคคลเพื่อให้ผู้ใช้มีทางเลือกในการได้รับรถนั่งที่เหมาะสมกับความต้องการสภาพแวดล้อม และมีความปลอดภัยมากที่สุดซึ่งหากแบ่งในรูปแบบของกลไกการทำงานก็อาจแบ่งได้สองรูปแบบกว้างๆคือ รถนั่งคนพิการที่ขับเคลื่อนโดยใช้แรงคน และรถนั่งคนพิการที่ใช้การขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า โดยจะมีขนาด รูปแบบ และราคาขึ้นอยู่กับวัสดุ ความซับซ้อน และการตอบสนองต่อการใช้งานของระดับรุนแรงของความพิการ โดยงานวิจัยนี้จะกล่าวถึงรถนั่งคนพิการที่ขับเคลื่อนด้วยแรงคนเท่านั้น

รูปตัวอย่าง รูปแบบของรถนั่งคนพิการ



รูปที่ 2.19 รถนั่งคนพิการแบบใช้ภายใน Indoor wheelchair

ที่มา (http://www.sing–ha.com/en/products/index.php?id=44&action=product&cid=31 n.d.)



รูปที่ 2.20 รถนั่งคนพิการแบบใช้ภายใน outdoor wheelchair แบบ มาตรฐานStandard wheelchair

ที่มา (http://www.thccshop.com n.d.)



รูปที่ 2.21 รถนั่งคนพิการแบบใช้ภายใน outdoor wheelchair

แบบ รถนั่งคนพิการแบบนั่งถ่าย Commode Wheelchair

ที่มา (http://www.friendswheel.com n.d.)



รูปที่ 2.22 รถนั่งคนพิการแบบใช้ภายใน outdoor wheelchair
แบบ รถนั่งคนพิการแบบช่วยเหลือตัวเอง Independent Wheelchair
ที่มา (http://www.wheelchairnet.com, http://www.newdisability.com n.d.)



รูปที่ 2.23 รถนั่งคนพิการแบบใช้ภายใน outdoor wheelchair
สำหรับเล่นกีฬามีหลายประเภทแล้วแต่ประเภทกีฬา Sport wheelchair
ที่มาของรูปภาพ (http://www.wheelchairnet.com/?gclid=CJa0o6Lb56ECFUtB6wodEkfuLw n.d.)



รูปที่ 2.24 รถนั่งคนพิการแบบใช้ภายใน outdoor wheelchair
แบบปรับพนักพิงได้ Reclining wheelchair
ที่มา (http://www.friendswheel.com, http://www. shoppersdrugmart.ca n.d.)



รูปที่ 2.25 รถนั่งคนพิการแบบใช้ภายใน outdoor wheelchair แบบOne arm drive wheelchair
ที่มา (http://www.chuanmit.com/product.html n.d.)



รูปที่ 2.26 รถนั่งคนพิการแบบใช้ภายใน outdoor wheelchairแบบปรับยืนStanding wheelchair
ที่มา (http://www.bionicpars.com/prod_life_stand.htm n.d.)



รูปที่ 2.27 รถนั่งคนพิการแบบใช้ภายใน outdoor wheelchair
แบบขับเคลื่อนได้โดยใช้ไฟฟ้าหรือเครื่องยนต์Motorized wheelchair
ที่มา (http://www.chuanmit.com/product.html n.d.)





รูปที่ 2.28 รถนั่งคนพิการแบบใช้ภายใน outdoor wheelchair
แบบมาตรฐานที่ใช้สำหรับผู้พิการขาขาดทั้งสองข้าง Amputee wheelchair
ที่มา (http://www.1800wheelchair.com/asp/view–product1.asp?product_id=2199 n.d.)

2.2.6 แนวทางการเลือกรถนั่งคนพิการ

ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (2553) ได้กล่าวไว้ว่ารถนั่งคนพิการถูกผลิตและพัฒนาขึ้นมาตั้งแต่เมื่อหลายพันปีที่แล้ว โดยที่ยังไม่มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐาน จนกระทั่งในศตวรรษที่ 20 ในปัจจุบัน มีการผลิตรถนั่งคนพิการออกมาในหลายรูปแบบ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากในการเลือกใช้รถนั่งคนพิการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการของแต่ละบุคคล แต่อย่างไรก็ตามหากบุคลากรผู้ให้บริการมีความเข้าใจในเรื่องของ ความสามารถทางร่างกายของผู้ใช้ ความต้องการของผู้ใช้ และวัตถุประสงค์ของการรถนั่งคนพิการของผู้ใช้แต่ละราย เรื่องต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยให้ผู้ให้บริการสามารถเลือกรถนั่งและให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วย/คนพิการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และไม่ใช่สิ่งที่ยุ่งยากอีกต่อไปประเด็นหลักที่สำคัญ 3 ประเด็น ที่ควรพิจารณาในการเลือกรถนั่งคนพิการ

1. การรองรับร่างกาย (Support) ผู้รับบริการรถนั่งคนพิการแต่ละรายอาจเหมาะสมกับรถนั่งคนพิการที่มีการรองรับร่างกายแตกต่างกัน ทั้งนี้ควรพิจารณาจากผลการประเมินสภาพร่างกายของผู้ใช้งานเป็นหลัก

2. ความปลอดภัย (Safety) เมื่อผู้ป่วย/คนพิการนั่งบนรถนั่งแล้วต้องมีความปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการตกจากรถนั่ง รถนั่งคนพิการต้องมีการทรงตัวที่ดี มีความมั่นคง โครงสร้างแข็งแรงเหมาะสมกับรูปร่างและความสามารถในการทรงตัว (Sitting balance) ของผู้ใช้ส่วนประกอบต่างๆ ของรถนั่งคนพิการต้องมีความปลอดภัย ไม่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ หรือการบาดเจ็บขณะใช้รถนั่ง เช่น ขอบของวงปั่นไม่คม เป็นต้น

4. ความรู้สึกสบาย (Comfort) เป็นสิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาในการเลือกรถนั่งคนพิการโดยให้ผู้ใช้รถมีโอกาสลองนั่งบนรถนั่งก่อนตัดสินใจเลือก เพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับผู้ใช้ อย่างไรก็ตาม กรณีที่ผู้ป่วย/คนพิการรายนั้นมีความบกพร่องด้านการรับรู้และความเข้าใจ (Cognition) หรือมีความบกพร่องด้านการรับรู้ความรู้สึก (Sensation) อาจไม่สามารถบอกถึงความรู้สึกสบายขณะนั่งบนรถนั่งได้ ผู้ให้บริการอาจใช้วิธีการสังเกตสีหน้า ท่าทางของผู้ป่วย/คนพิการขณะอยู่บนรถนั่งคนพิการว่ามีท่าทางผ่อนคลายหรือไม่ หากพิจารณา

จากคุณลักษณะและส่วนประกอบของรถนั่งคนพิการ มีหลักในการพิจารณาเลือกรถนั่งคนพิการให้มีความเหมาะสมกับผู้ป่วย/คนพิการแต่ละราย

สรุปแนวทางการเลือกรถนั่งคนพิการควรใช้บุคลากรที่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการประเมินสมรรถภาพทางร่างกายของคนพิการ และความต้องการของผู้ใช้งานตลอดจนวัตถุประสงค์ของการใช้งานรถนั่งคนพิการ ลักษณะสภาพแวดล้อม ลักษณะงาน และกิจวัตรประวันของคนพิการ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การประเมินนำไปสู่การเลือกรถนั่งและให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วย/คนพิการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2.3 รายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะรถนั่งคนพิการที่ให้บริการ โดยศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูทางการแพทย์แห่งชาติ

ตามที่พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 ได้กำหนดให้ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการจัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการแก่สถานพยาบาลต่างๆ ทั่วประเทศ โดยได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 เป็นต้นมา ในจำนวนอุปกรณ์ที่จัดหาดังกล่าว รถนั่งคนพิการ(Wheelchair) เป็นอุปกรณ์ที่มีการจัดหาจำนวนมากที่สุด เฉลี่ยประมาณปีละ 2,500 คัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 15,000,000 บาท (สิบห้าล้านบาทถ้วน) ซึ่งเป็นการจัดหาเพื่อสนับสนุนแก่สถานพยาบาลต่างๆ และเพื่อให้บริการแก่คนพิการที่มารับบริการที่ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูฯรวมทั้งการจัดหาเพื่อให้บริการในโครงการออกหน่วยเคลื่อนที่ในแต่ละปีด้วยซึ่งรายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะรถนั่งคนพิการที่ให้บริการมีดังนี้คือ

2.3.1 รถนั่งคนพิการแบบมาตรฐานขนาดเล็ก

คุณสมบัติทั่วไป เป็นรถนั่งคนพิการ มีโครงสร้างทำด้วยสแตนเลส หรืออลูมิเนียม –อัลลอยด์ ที่ผ่านกระบวนการชุบสี หรือพ่นสีฝุ่น หรือเคลือบขัดเงา เพื่อความมั่นคง แข็งแรง สามารถพับเก็บได้

คุณสมบัติทางเทคนิค

1.โครงสร้างทำด้วยโลหะสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ที่ผ่านกระบวนการชุบสีหรือพ่นสีฝุ่น โครงสร้างหลัก หมายถึง แกนพนักพิง แกนที่วางแขน แกนที่นั่ง แกนแนวตั้งหน้าหลัง แกนเชื่อมระหว่างแกนแนวตั้งหน้าหลัง และแกนที่วางเท้า รวมถึงโครงสร้างรอง ซึ่งหมายถึงโครงสร้างส่วนอื่นที่เหลือ

2. โครงสร้างของแกน X–bar ทำด้วยสแตนเลส หรือ อลูมิเนียมอัลลอยด์ ซึ่งมีเส้นผ่าศูนย์กลางและความหนาตามโครงสร้างหลัก โดยมีเหล็กสอดใน เพื่อเป็นแกนในให้แกน x–bar พับได้ ทำด้วยสแตนเลสหรือโลหะปลอดสนิม

3. เบาะนั่ง พนักพิง และที่วางแขน ทำจากผ้าใบสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU เบาะนั่งมี 2 ขนาด ดังนี้

3.1 ขนาดปกติ มีความกว้าง 31 – 34 เซนติเมตร ลึก 31 – 34 เซนติเมตร

3.2 ขนาดเล็ก มีความกว้าง 28 – 29 เซนติเมตร ลึก 28 – 29 เซนติเมตร

ทั้ง 2 ขนาด มีความสูงจากพื้นประมาณ 40 – 45 เซนติเมตร จำนวนแต่ละขนาดกรมการแพทย์จะเป็นผู้ระบุ วัสดุของเบาะนั่งทำด้วยผ้าสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU สอดด้วยตาข่ายที่มีขนาดเส้นใยไม่น้อยกว่า 0.5 มิลลิเมตร และเอียงลงไปด้านหลังเล็กน้อยทำมุมกับแนวระนาบไม่เกิน 5 องศา

4. พนักพิงมี 2 ขนาด ตามความกว้างของเบาะ ดังนี้

4.1 ขนาดปกติ มีความกว้าง 31 – 34 เซนติเมตร สูง 35 – 40 เซนติเมตร

4.2 ขนาดเล็ก มีความกว้าง 28 – 29 เซนติเมตร สูง 30 – 35 เซนติเมตร

5. ที่วางแขนสูงจากเบาะนั่งประมาณ 18 – 21เซนติเมตร โดยวัดจากขอบบนของเบาะนั่งถึงขอบบนของที่วางแขนซึ่งเป็นแบบ Desk–length arm rest สามารถถอดได้ทั้ง 2 ข้าง พร้อมด้วยระบบล็อคสามารถถอดซ่อมหรือเปลี่ยนอะไหล่ได้ และสะดวกต่อการใช้งานของคนพิการ สามารถพลิกกลับหน้าหลังได้ เพื่อให้คนพิการสามารถนำรถนั่งเข้าไปใกล้โต๊ะขณะทำกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ต้องถอดที่วางแขนออกและเพื่อเคลื่อนย้ายตนเองได้สะดวก

6. ที่วางเท้าทำด้วยอลูมิเนียมหล่อ หรือ PVC หรือพลาสติก ABS หรือพลาสติก PE และสามารถพับขึ้นได้ บริเวณขอบโดยรอบเรียบ ไม่คม สามารถถอดได้ ความกว้างไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร

7. ล้อหน้าเป็นล้อยางตันสีเทา โครงและขอบล้อเป็นพลาสติก PP หรือโลหะปลอดสนิม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 5 นิ้ว หรือ 12.5 เซนติเมตร แกนตะเกียบ ทำด้วยวัสดุไนลอนผสมไฟเบอร์ หรือโลหะปลอดสนิม ล้อมีลูกปืน 2 ตลับ และที่ดุมล้ออีก 2 ตลับ เพื่อทำให้หมุนได้รอบตัว

8. วงล้อหลังเป็นอลูมิเนียมอัลลอยด์ และซี่ล้อเป็นโลหะชุบโครเมี่ยม หรือโลหะปลอดสนิม ขนาดวงล้อสำหรับเบอร์ยางขนาด 22 นิ้ว 1⅜ นิ้ว เป็นล้อยางตันสีเทา polyurethane มีดอกยางคุณสมบัติเป็นยางคุณภาพดี ไม่มี การหลุดล่อน และสีไม่ลอกติดพื้น และมีวงปั่นทำด้วยสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์

9. ห้ามล้อ (Wheel lock) เป็นแบบ Linking pressure ชนิดผลักไปข้างหน้าแล้วล้อหยุด ทำด้วยสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ ซึ่งติดอยู่ที่ 2 ข้างของรถนั่ง และปลายคันโยกต้องไม่สูงกว่า แนวแกนโครงที่นั่ง เพื่อป้องกันการบาดเจ็บที่มือผู้ใช้ขณะ ขับเคลื่อนรถ

10. มือจับช่วยเข็น แกนทำจากสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์หุ้มด้วยพลาสติกหรือยางสังเคราะห์

11. แผ่นกั้นทึบด้านข้างของเบาะนั่งทำด้วยสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ เพื่อกันชายเสื้อของผู้ใช้ยื่นเข้าวงล้อขณะขับเคลื่อนและกันของตก

2.3.2 รถนั่งคนพิการชนิดช่วยเหลือตนเอง

คุณสมบัติทั่วไป เป็นรถนั่งคนพิการที่มีขนาดกะทัดรัด แข็งแรง เพื่อให้คนพิการเข็นเคลื่อนที่ไปมาด้วยตนเองได้โดยสะดวก มีน้ำหนักไม่เกิน 14 กิโลกรัม สามารถพับเก็บได้เพื่อสะดวกในการยกย้าย โครงสร้างของรถนั่งคนพิการทำจากอลูมิเนียมอัลลอยด์ ที่ผ่านกระบวนการชุบสี หรือพ่นสีฝุ่น หรือเคลือบขัดเงา เพื่อความมั่นคง แข็งแรง

คุณสมบัติทางเทคนิค

1. โครงสร้างทำด้วยอลูมิเนียมอัลลอยด์ ซึ่งประกอบด้วย

1.1 โครงสร้างหลัก หมายถึง แกนพนักพิง โครงที่วางแขน แกนที่นั่ง แกนแนวตั้งหน้า–หลัง แกนเชื่อมระหว่างแกนแนวตั้งหน้า–หลัง และแกนที่วางเท้า ทำด้วยอลูมิเนียมอัลลอยด์ โครงสร้างของแกน X–ทำด้วยอลูมิเนียมอัลลอยด์ เกรดเดียวกับโครงสร้างหลักเป็นแท่งกลม

1.2 โครงสร้างรอง หมายถึง โครงสร้างส่วนอื่นที่เหลือ ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ในที่อื่นทำด้วยอลูมิเนียมอัลลอยด์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางวัดจากภายนอก ไม่น้อยกว่า 16 มิลลิเมตร และหนาไม่น้อยกว่า 2 มิลลิเมตร

2. เบาะนั่ง มีขนาดกว้าง 36–40 เซนติเมตร ความลึก 40–42 เซนติเมตร ความสูงจากพื้น 41 – 45 เซนติเมตร วัสดุทำด้วยผ้าสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU

3. พนักพิงทำด้วยผ้าใบสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU และแกนพนักพิงเอียงไปด้านหลังทำมุม 90 องศา กับแกนเหล็กที่นั่ง มีกระเป๋าติดด้านหลัง พร้อมฝาปิดด้วยตีนตุ๊กแก

4. ที่วางเท้าทำจากอลูมิเนียมหุ้มด้วยพีวีซี หรือทำด้วยผ้าใบสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU สามารถปรับได้ตามความยาวขาของผู้พิการ

5. สายรองรับน่องทำด้วยผ้าใบสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU ความกว้างไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร

6. ล้อหน้า เป็นยางตันสีเทา โครงและขอบล้อเป็นพลาสติก PP หรือ PE หรือโลหะปลอดสนิม เส้นผ่าศูนย์กลางพร้อมยาง ขนาด 5 นิ้ว

7. ล้อหลัง วงล้อสำหรับเบอร์ยางขนาด 24 นิ้ว ยาง Polyurethane ตัน หรือยางแบบเติมลม

8. วงปั่นล้อทำด้วยอลูมิเนียมอัลลอยด์ มีลักษณะเรียบ ไม่บาดมือ

9. ห้ามล้อ (Wheel lock) เป็นแบบ Linking pressure ชนิดผลักไปข้างหน้าแล้วล้อหยุด ทำด้วยสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ ที่สามารถเลื่อนตำแหน่งเพื่อปรับระยะการสัมผัสระหว่างหน้าเบรคและผิวยาง ซึ่งติดอยู่ที่ 2 ข้างของรถนั่ง และปลายคันโยกต้องไม่สูงกว่าแนวแกนโครงที่นั่ง เพื่อป้องกันการบาดเจ็บที่มือผู้ใช้ขณะขับเคลื่อนรถ

10. ระบบป้องกันการพับหรือการทรุดตัวของโครงสร้างรถนั่งขณะขึ้นลงและระหว่างการใช้งาน ทำด้วยสแตนเลส มีความกว้างไม่น้อยกว่า 19 มิลลิเมตร และหนาไม่น้อยกว่า 3 มิลลิเมตร

11. โครงที่วางแขน ทำด้วยท่ออลูมิเนียมอัลลอยด์

12. มีที่ให้มือสอดจับเพื่อช่วยในการเคลื่อนย้ายยื่นต่อไปข้างหน้า

13. แผ่นที่กั้นด้านข้างทำด้วยอลูมิเนียมอัลลอยด์

2.3.3 รถนั่งคนพิการแบบมาตรฐานขนาดใหญ่

คุณสมบัติทั่วไป เป็นรถนั่งคนพิการ มีโครงสร้างทำด้วยสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ ที่ผ่านกระบวนการชุบสี หรือพ่นสีฝุ่น หรือเคลือบขัดเงาสามารถพับเก็บได้ มีความมั่นคง แข็งแรง

คุณสมบัติทางเทคนิค

1. โครงสร้างทำด้วยโลหะสแตนเลส หรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ โครงสร้างหลัก หมายถึง แกนพนักพิง แกนที่วางแขน แกนที่นั่ง แกนแนวตั้ง หน้า–หลัง แกนเชื่อมระหว่าง แกนแนวตั้งหน้า–หลัง และแกนที่วางเท้า โครงสร้างของแกน X–bar พับได้ ทำด้วยสแตนเลส หรือโลหะปลอดสนิม

2. เบาะนั่ง พนักพิงและที่วางแขน ทำจากผ้าใบสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU

3. เบาะนั่งมี ทำด้วยผ้าใบสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU เอียงลงไปด้านหลังเล็กน้อย ทำมุมกับแนวระนาบไม่เกิน 5 องศา

4. พนักพิง มีกระเป๋าติดด้านหลัง พร้อมฝาปิดติดด้วยตีนตุ๊กแก แกนพนักพิงเอียงไปด้านหลังเล็กน้อย และทำมุม 90 องศา กับแกนที่นั่ง

5. ที่วางแขน พร้อมด้วยระบบล็อคที่สามารถถอดซ่อมหรือเปลี่ยนอะไหล่ได้และสะดวกต่อการใช้งานของผู้พิการ สามารถพลิกกลับหน้าหลังได้ เพื่อให้คนพิการสามารถนำรถนั่ง เข้าไปใกล้โต๊ะขณะทำกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ต้องถอดที่วางแขนออกและเพื่อเคลื่อนย้ายตนเองได้สะดวก

6. ที่วางเท้าทำด้วยอลูมิเนียมหล่อหรือไฟเบอร์หรือพลาสติก PVC หรือพลาสติก ABS หรือ PE โดยมีแผ่นกั้นทำด้วยผ้าใบสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU ที่มีความสูงประมาณ 5 – 8 เซนติเมตร เพื่อป้องกันเท้าตก และสามารถพับขึ้นได้ บริเวณขอบโดยรอบเรียบ ไม่คม ขนาดไม่น้อยกว่า 13x17 เซนติเมตร ซึ่งเมื่อพับที่วางเท้าลงมาสุดจะมีช่องว่างระหว่างที่วางเท้าทั้งสองประมาณ 3 – 7 เซนติเมตร แกนด้านในสุดของที่วางเท้าห่างจากวงสวิงของล้อหน้าประมาณ 3 – 5 เซนติเมตร

7. แกนที่วางเท้าสามารถหมุนเบี่ยงไปด้านข้างได้และสามารถปรับความสูงต่ำได้

8. สายรองรับน่องทำจากผ้าใบหรือผ้าใบสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU สามารถถอดได้ ความกว้างไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร

9. ล้อหน้าเป็นล้อยางตันสีเทา โครงและขอบล้อเป็นพลาสติก PP หรือโลหะปลอดสนิม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 8 นิ้ว

10. วงล้อหลังเป็นอลูมิเนียมอัลลอยด์ และซี่ล้อเป็นโลหะชุบโครเมี่ยม หรือโลหะปลอดสนิม มีซี่ลวดไม่น้อยกว่า 36 ซี่งมีขนาดวงล้อ สำหรับเบอร์ยางขนาด 24 นิ้ว 1 ⅜ นิ้ว และมีวงปั่นทำด้วยสแตนเลส หรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ เพื่อให้มือจับได้สะดวก และมีตัวยึดวงปั่นล้อ กับตัวโครงล้อไม่น้อยกว่า 5 ตัว มีลักษณะเป็นท่อกลม เพื่อไม่ให้เจ็บมือเวลาปั่น

11. ล้อหลัง เป็นล้อยางตันสีเทาทำด้วยวัสดุ PU มีดอกยาง คุณสมบัติเป็นยางคุณภาพดี ไม่มีการหลุดล่อน และสีไม่ลอกติดพื้น

12. ห้ามล้อ (Wheel lock) เป็นแบบ Linking pressure ชนิดผลักไปข้างหน้าแล้วล้อหยุด ทำด้วยสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ ที่สามารถเลื่อนตำแหน่งเพื่อปรับระยะการสัมผัสระหว่างหน้าเบรคและผิวยาง ซึ่งติดอยู่ที่ 2 ข้างของรถนั่ง และปลายคันโยกต้องไม่สูงกว่าแนวแกนโครงที่นั่ง เพื่อป้องกันการบาดเจ็บที่มือผู้ใช้ขณะ ขับเคลื่อนรถ

13. มีมือจับช่วยเข็น แกนทำจากสแตนเลสหุ้มด้วยพลาสติกหรือยางสังเคราะห์

14. มีแผ่นกั้นทึบด้านข้างของเบาะนั่งทำด้วยสแตนเลส หรืออลูมิเนียมอัลลอยด์เพื่อกันชายเสื้อของผู้ใช้ยื่นเข้าวงล้อขณะขับเคลื่อนและกันของตก

2.3.4 รถนั่งคนพิการชนิดปรับให้เหมาะสมกับความพิการและขนาดของผู้พิการ สำหรับเด็กที่พิการทางสมอง

วัตถุประสงค์ในการใช้งาน เพื่อให้เด็กพิการทางสมอง ที่ช่วยเหลือตนเองได้บ้างเคลื่อนที่ไปมาบนรถนั่ง อาจด้วยตนเอง หรือมีผู้ดูแลช่วยเข็น คุณสมบัติทั่วไปทำด้วยโลหะสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ ที่ผ่านกระบวนการชุบสี หรือพ่นสีฝุ่น เพื่อความคงทน สามารถปรับเอนนอน พับเก็บได้ น้ำหนักเบา มีสายรัด

คุณสมบัติทางเทคนิค

1. โครงสร้างทำด้วยโลหะสแตนเลส หรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ ที่ผ่านกระบวนการชุบสี หรือพ่นสีฝุ่นโครงสร้างหลัก หมายถึง แกนพนักพิง แกนที่วางแขน แกนที่นั่ง แกนแนวตั้งหน้า–หลัง แกนเชื่อมระหว่างแกนแนวตั้งหน้า–หลังและแกนที่วางเท้าทำด้วยโลหะสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์

2. เบาะนั่งมีความลาดเอียงทำมุมกับแนวระนาบอย่างน้อย 10 องศา แต่ไม่เกิน 15 องศา มีขนาดกว้างและความลึก แบ่งเป็น 3 ขนาด

2.1 ขนาดเล็ก สำหรับเด็กอายุ 2 – 4 ปี (ความสูงไม่เกิน 100 เซนติเมตร) เบาะนั่งมีขนาดกว้างระหว่าง 28 – 30 เซนติเมตร ความลึกอยู่ระหว่าง 30 – 32เซนติเมตร

2.2 ขนาดกลาง สำหรับเด็กอายุ 5 – 10ปี (สูงประมาณ 100 – 120 เซนติเมตร) เบาะนั่งมีขนาดกว้างระหว่าง 34 – 36 เซนติเมตร ความลึกอยู่ระหว่าง 36 – 38 เซนติเมตร

2.3 ขนาดใหญ่ สำหรับเด็กอายุ 10 – 15 ปีเบาะนั่งมีขนาดกว้างระหว่าง 40 – 42 เซนติเมตร ความลึกอยู่ระหว่าง 42 – 44 เซนติเมตร

ความสูงของเบาะจากพื้น อยู่ระหว่าง 35 – 40 เซนติเมตร วัสดุทำด้วยผ้าสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU สอดด้วยตาข่ายที่มีขนาดเส้นใยไม่น้อยกว่า 0.5 มิลลิเมตรอุปกรณ์ที่ยึดเบาะนั่งและแกนที่นั่งจะต้องเป็นโลหะปลอดสนิม

3. พนักพิงทำมุมฉากกับเบาะนั่งมีความสูง 3 ขนาด

3.1 รถขนาดเล็ก พนักพิงสูงไม่น้อยกว่า 55 เซนติเมตร

3.2 รถขนาดกลาง พนักพิงสูงไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร

3.3 รถขนาดใหญ่ พนักพิงสูงไม่น้อยกว่า 70 เซนติเมตร

สามารถปรับพับไปได้ด้านหลังประมาณครึ่งหนึ่งของความสูงพนักพิง โดยมีระบบล็อคที่ปลอดภัยสำหรับผู้ใช้ นอกจากนี้ต้องมีกระเป๋าติดด้านหลัง พร้อมฝาปิดด้วยเวลโก้

สามารถปรับเอนได้ไม่น้อยกว่า 140 องศา (มุมระหว่างเบาะนั่งกับแกนพนักพิง) และสามารถปรับได้ทุกองศาโดยใช้ระบบลูกสูบ รวมทั้งสามารถล็อคได้ทุกองศา

ทำด้วยผ้าใบสังเคราะห์ เคลือบด้วย PVC หรือ PU สอดด้วยตาข่ายที่มีขนาดเส้นใยไม่น้อยกว่า 0.5 มิลลิเมตร ต่อเนื่องกับเบาะนั่ง เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างบริเวณสะโพกเมื่อปรับเอน โดยมีการยึดกับเบาะนั่งด้วย Velcro พนักพิงมีอุปกรณ์ป้องกันการห่อตัว

4. ที่วางแขน ซึ่งที่วางแขนนี้มีขอบและฐานทำด้วยพลาสติก Polypropylene หรือโลหะปลอดสนิม และสามารถถอดได้ทั้ง 2 ข้าง พร้อมด้วยระบบล็อคที่สะดวกต่อการใช้งานของคนพิการ และสามารถพลิกกลับหน้าหลังได้ เพื่อให้คนพิการสามารถนำรถนั่งเข้าไปใกล้โต๊ะขณะทำกิจกรรมต่างๆ โดยไม่ต้องถอดที่วางแขนออกและเพื่อเคลื่อนย้ายตนเองได้สะดวก

5. ที่วางเท้ารถขนาดใหญ่ทำด้วยอลูมิเนียมหล่อหรือสแตนเลส หรือไฟเบอร์ หรือพลาสติก PVC หรือพลาสติก ABS หรือพลาสติก PE และสามารถพับขึ้นได้ บริเวณขอบโดยรอบเรียบ ไม่คม มีลักษณะสามารถปรับยกไปด้านหน้าได้ในแนวขนานกับพื้น สามารถปรับสูงต่ำได้ด้วยระบบเยื้องศูนย์ และวัสดุทำด้วยโลหะปลอดสนิม

6. สายรองรับน่องทำจากผ้าใบหรือผ้าใบสังเคราะห์เคลือบด้วย PVC หรือ PU สามารถถอดได้

7. ล้อหน้าเป็นล้อยางตันสีเทา โครงและขอบล้อเป็นพลาสติก PP หรือ PE หรือโลหะปลอดสนิม สามารถปรับสูง ต่ำได้ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 นิ้ว

8. ล้อหลังมีลักษณะวงล้อเป็นอลูมิเนียมอัลลอยด์ ซี่ล้อเป็นโลหะชุบโครเมี่ยม หรือโลหะปลอดสนิม หรือพลาสติก ขนาดวงล้อและยางขึ้นอยู่กับขนาดรถทั้ง 3 ขนาด แกนล้อหลังสามารถเลื่อนไปด้านหลังได้

9. ยางล้อหลังเป็นยาง PUตันมีดอกยาง ถ้ารถขนาดเล็กให้ใช้วงล้อที่มีขนาดยางเบอร์ 16 นิ้ว 1 ¾ นิ้ว รถขนาดกลางและใหญ่ให้ใช้วงล้อที่มีขนาดยางเบอร์ 20 นิ้ว 1 3/8 นิ้ว

10. ห้ามล้อ (Wheel lock) เป็นแบบ Linking pressure ทำด้วยสแตนเลส หรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ ซึ่งติดอยู่ที่ 2 ข้างของรถนั่ง และปลายคันโยกต้องไม่สูงกว่าแนวแกนโครงที่นั่ง เพื่อป้องกันการบาดเจ็บที่มือผู้ใช้ขณะขับเคลื่อนรถ และสามารถปรับได้ตามระยะห่างของการย้ายตำแหน่งยึดล้อ

11. มือจับช่วยเข็นต่อจากแกนพนักพิงและมือจับหุ้มด้วยพลาสติกหรือยางสังเคราะห์

12. แผ่นกั้นทึบด้านข้างของเบาะนั่งทำด้วยสแตนเลสหรืออลูมิเนียมอัลลอยด์ ต่อมาจนถึงจุดที่ปรับเอน เพื่อกันชายเสื้อของผู้ใช้ยื่นเข้าวงล้อขณะขับเคลื่อนและกันของตก

13. ส่วนประกอบเสริมได้แก่ สายรัดลำตัว สายรัดเอว และสายรัดต้นขา

14. อุปกรณ์ป้องกันรถพลิกเอนหงาย เมื่อปรับเอน เช่น Tipping bar

รูปตัวอย่าง รถนั่งคนพิการที่ให้บริการ โดยศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูทางการแพทย์แห่งชาติ



รูปที่ 2.29 รถนั่งคนพิการแบบมาตรฐานขนาดเล็ก

ที่มา ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ



รูปที่ 2.30 รถนั่งคนพิการชนิดช่วยเหลือตนเอง

ที่มา ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ



รูปที่ 2.31 รถนั่งคนพิการแบบมาตรฐานขนาดใหญ่

ที่มา ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ



รูปที่ 2.32 รถนั่งคนพิการชนิดปรับให้เหมาะสมกับความพิการและขนาดของผู้พิการ
สำหรับเด็กที่พิการทางสมอง
ที่มา ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ

2.4 แนวคิดหรือทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

2.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับรถนั่งคนพิการที่เหมาะสม (An appropriate wheelchair) องค์การอนามัยโลก ซึ่งรถนั่งคนพิการ (Wheelchair) หมายถึง อุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนที่ไปมาในท่านั่งสำหรับบุคคลที่มีความยากลำบากในการเดินหรือการเคลื่อนที่ (WHO,2008) โดยรถนั่งคนพิการที่เหมาะสม องค์การอนามัยโลก ซึ่งรถนั่งคนพิการ ให้คำจำกัดความคำว่า รถนั่งคนพิการที่เหมาะสม ว่าหมายถึง รถนั่งคนพิการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ตรงกับความต้องการและสภาพแวดล้อมของผู้ใช้
2. มีขนาดและการรองรับร่างกายเหมาะสมกับผู้ใช้
3. มีความปลอดภัยและคงทน
4. สามารถจัดหาได้ภายในประเทศ
5. สามารถบำรุงรักษาและซ่อมแซมได้ในราคาที่ไม่สูงเกินไป

((WHO, 2008) อ้างอิงใน ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (2553))

สรุปว่า รถนั่งคนพิการคือ อุปกรณ์ที่ใช้ล้อช่วยในการขับเคลื่อนไปที่ต่างๆ ที่ออกแบบมาสำหรับคนพิการที่ต้องใช้รถนั่งอย่างถาวร ทั้งนี้ไม่รวมถึงล้อเข็นที่ใช้เคลื่อนย้ายตัวผู้ป่วยในโรงพยาบาลทั่วไป เป็นอุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนที่ มีลักษณะคล้ายเก้าอี้ แต่มีล้อผู้นั่งสามารถหมุนหรือบังคับล้อ ให้ขับเคลื่อนได้เอง หรือบางครั้งอาจให้ผู้อื่นช่วยเข็นได้ ซึ่งอุปกรณ์ล้อเข็นสามารถช่วยให้ผู้ป่วยมีการเคลื่อนที่เพื่อเปลี่ยนสถานที่ และช่วยให้ผู้ป่วยสามารถกระทำกิจวัตรประจำวันได้มากขึ้น ซึ่งรถนั่งคนพิการที่เหมาะสมต้องตรงกับความต้องการและสภาพแวดล้อมของผู้ใช้ มีขนาดและการรองรับร่างกายเหมาะสมกับผู้ใช้มีความปลอดภัยและคงทน สามารถจัดหาได้ภายในประเทศสามารถบำรุงรักษาและซ่อมแซมได้ในราคาที่ไม่สูงเกินไป

สุเจน กรรพฤทธิ์ ตีพิมพ์ใน นิตยสาร สารคดี ฉบับที่ 312 กุมภาพันธ์ 2554 กล่าวว่าในเมืองไทยการพัฒนาอวัยวะเทียมไม่ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์มากนัก ที่พอสืบได้คือเริ่มมีการสอนเรื่องนี้จริงจังโดยรับเทคโนโลยีจากตะวันตกช่วง 50 ปีที่ผ่านมา ที่น่าสนใจคือระหว่างที่มีความพยายามสร้างองค์ความรู้ในเมืองในพื้นที่ชายแดนที่เต็มไปด้วยการสู้รบและในพื้นที่ชนบทห่างไกล มีการสร้างอวัยวะเทียมจากวัสดุท้องถิ่นโดยฝีมือประชาชนในพื้นที่ ขาเทียมและอุปกรณ์เสริมที่ปรากฏในหน้านี้คือส่วนหนึ่งของวิวัฒนาการดังกล่าว



ขาเทียมรุ่นเก่าสำหรับผู้พิการที่ถูกตัดขาในระดับเหนือเข่า เทคนิคสร้างขาเทียมแบบนี้นิยมมากช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ตัวขาเทียมประดิษฐ์จากวัสดุง่ายๆ เบ้าทำจากหนังสัตว์ แกนหน้าแข้งทำจากไม้ ข้อเสียคือสวมใส่ไม่สบายและมีน้ำหนักมาก



ขาเทียมรุ่นใหม่สำหรับผู้พิการที่ถูกตัดขาในระดับเหนือเข่า เบ้าสำหรับสวมกับตอขาเป็นพลาสติกน้ำหนักเบา มีข้อเข่าที่ทำงานได้ใกล้เคียงกับหัวเข่าจริง แกนหน้าแข้งทำจากอะลูมิเนียมเท้าทำจากพลาสติกที่มีความยืดหยุ่นน้ำหนักเบาและใช้งานได้ง่ายขาเทียมลักษณะนี้นิยมใช้มาตั้งแต่หลังปี 2500



ขาเทียมสำหรับผู้พิการที่ถูกตัดขาระดับเหนือเข่าหลังจากตกแต่งให้มีลักษณะคล้ายขาจริงแล้ว



ขาเทียมสำหรับผู้พิการที่ถูกตัดขาระดับใต้เข่า เทคนิคยุคปัจจุบัน เบ้าทำจากพลาสติก น้ำหนักเบา แกนหน้าแข้งทำจากอะลูมิเนียม และเท้าทำจากพลาสติกที่มีความยืดหยุ่น



ขาเทียมสำหรับผู้พิการที่ถูกตัดขาระดับใต้เข่า หลังจากตกแต่งให้มีลักษณะคล้ายกับขาจริง เพื่อให้ผู้พิการใช้งานในชีวิตประจำวันได้อย่างกลมกลืนกับคนปรกติในสังคม



เหล็กพยุงขา (Brace) ช่วยในการเดินของผู้ป่วยที่มีขาลีบเล็กทั้งขา อันมีสาเหตุมาจากโรคโปลิโอ ทำจากโครงโลหะ และพลาสติกน้ำหนักเบา



เหล็กพยุงขา (Brace) ช่วยในการเดินของผู้ป่วยที่มีขาลีบเล็กเฉพาะส่วนใต้เข่าลงมา อันมีสาเหตุมาจากโรคโปลิโอ ทำจากโครงโลหะ และได้รับการออกแบบให้ใส่รองเท้าผ้าใบได้เหมือนคนปรกติ

3. อนุสัญญาและกฎหมายเกี่ยวกับการมีงานทำของคนพิการ

ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย ประกาศกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ ได้แบ่งความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย เป็น 2 กลุ่ม และมีความหมาย ดังนี้ความพิการทางการเคลื่อนไหว หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือการสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา อาจมาจากสาเหตุอัมพาต แขน ขา อ่อนแรง แขน ขาขาด หรือภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงานมือ เท้า แขน ขา ความพิการทางร่างกาย หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือความผิดปกติของศีรษะใบหน้า ลำตัว และภาพลักษณ์ภายนอกของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน

หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย

1. หลักเกณฑ์ความพิการ ได้แก่

1.1 ความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว ครอบคลุม ดังนี้

1) แขนหรือขาอ่อนแรง จากสาเหตุต่างๆ เช่น อัมพาตจากโรคหลอดเลือดสมอง อุบัติเหตุทางสมอง อุบัติเหตุไขสันหลัง มะเร็ง โรคติดเชื้อที่สมองหรือไขสันหลัง ภาวะผิดปกติทางสมองหรือไขสันหลังตั้งแต่กำเนิด

2) แขน ขา ขาด จากสาเหตุต่างๆ เช่น เบาหวาน อุบัติเหตุ มะเร็ง แขน ขาขาดหายตั้งแต่กำเนิด

3) โรคข้อ หรือกลุ่มอาการปวด เช่น รูมาตอยด์ ข้อเข่าเสื่อม

4) ภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง เหนื่อยง่าย จนมีผลกระทบต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น โรคหัวใจ โรคไตวาย โรคปอด

1.2 ความบกพร่องทางร่างกาย ครอบคลุมลักษณะ ดังนี้

1) ภาพลักษณ์ภายนอกร่างกายที่เห็นชัดเจน เช่น คนแคระที่มีขนาดลำตัวสั้นมากจนมีผลกระทบต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม

2) ใบหน้า หรือศีรษะที่ผิดรูป เช่น หู ตา จมูก ปาก ที่ผิดรูป ผิดตำแหน่ง ผิดขนาด อาจจากสาเหตุ อุบัติเหตุ ไฟไหม้ หรือโดนสารเคมี เช่น น้ำกรด มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ภายนอกอย่างรุนแรง

3) คอ หลัง ลำตัว ผิดปกติหรือผิดรูป เช่น กรณีหลังคด หรือผิดรูปอย่างรุนแรงที่เห็นเด่นชัดเมื่อดูด้วยตาเปล่า มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ภายนอกอย่างรุนแรง (กรณีนี้ต้องมีการตรวจประเมินว่าไม่สามารถจะทำการรักษาโดยการผ่าตัดได้แล้วหรือผู้ป่วยไม่ยินยอมผ่าตัด)

2. การวินิจฉัยคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย ดังนี้

1) กรณีแขน ขาขาด วินิจฉัยได้ทันที

2) กรณีอ่อนแรงของแขนหรือขา จากโรคหลอดเลือดสมอง โรคของสมอง อุบัติเหตุทางสมอง หรือไขสันหลัง หรือโรคทางระบบประสาท ทั้งหมดต้องได้รับการรักษาและฟื้นฟูอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 3 เดือน หรืออยู่ในดุลยพินิจของแพทย์ เช่น ถ้าแพทย์ผู้นั้นมีความมั่นใจ สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเป็นความพิการที่ถาวรแล้ว ก็อาจออกเอกสารรับรองความพิการได้ก่อน

3) กรณีอ่อนแรงของแขนหรือขา จากโรคเรื้อรังต่างๆ เช่น หัวใจล้มเหลว ไตวาย ที่อยู่ในระหว่างการรักษาและฟื้นฟูให้แพทย์ที่เป็นผู้รักษา หรือฟื้นฟูเท่านั้นเป็นผู้พิจารณาออกเอกสารรับรองความพิการ

4) กรณีที่ยังอยู่ในระหว่างการรักษาและฟื้นฟู โดยที่แพทย์ผู้รักษาฟื้นฟูวินิจฉัยแล้วว่าสามารถรักษาและฟื้นฟูได้ แต่ผู้ป่วยปฏิเสธที่จะทำการรักษาและฟื้นฟู ให้แพทย์ลงบันทึกไว้เป็นหลักฐานในเวชระเบียน และระบุในเอกสารรับรองความพิการ

5) โรคลมชักที่ผู้ป่วยอยู่ระหว่างการรักษา แต่บางครั้งยังมีอาการชัก จะประเมินว่าเป็นคนพิการได้ต้องมีภาวะแขน หรือขาอ่อนแรงตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงจะพิจารณาว่ามีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว

6) โรคที่ก่อให้เกิดความบกพร่องที่ผิวหนังบริเวณใบหน้า ลำตัว หรือระยางค์แล้วมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นด้วยตาเปล่าอย่างเด่นชัด หรือมีผลต่อการเคลื่อนไหวของข้อต่างๆ ตามร่างกาย เช่น โรคหนังแข็ง โรคสะเก็ดเงิน เด็กดักแด้ โรคเท้าแสนปม โรคตุ่มน้ำพองใส โรคด่างขาว คนเผือก เป็นต้น ให้ประเมินตามแนวทางการตรวจประเมินความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย

3. **สถิติข้อมูลเกี่ยวคนพิการในประเทศไทย**

สถิติจากกรมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ข้อมูลสิ้นสุด 1 ธันวาคม 2562 พบว่ามีคนพิการอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 1,081,572 คน ร้อยละ 53.67 คนพิการที่อยู่ในวัยทำงาน อายุระหว่าง 15 - 59 ปี มีจำนวน 850,270 คน ร้อยละ 42.19 และมีคนพิการที่มีอายุระหว่าง 15 - 59 ปี และคนพิการวัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มีความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.54 และร้อยละ 55.44 ของจำนวนคนพิการ อายุ 15 – 59 ปี และ 60 ปีขึ้นไป ตามลำดับ โดยมีคนพิการที่อยู่ในวัยเด็กและวัยศึกษา (แรกเกิด - 21 ปี) มีอัตราส่วนของคนพิการทางสติปัญญามากที่สุด ร้อยละ 31.90 ของจำนวนคน พิการที่อยู่ในวัยเด็กและวัยศึกษา (แรกเกิด - 21 ปี) ทั้งหมด

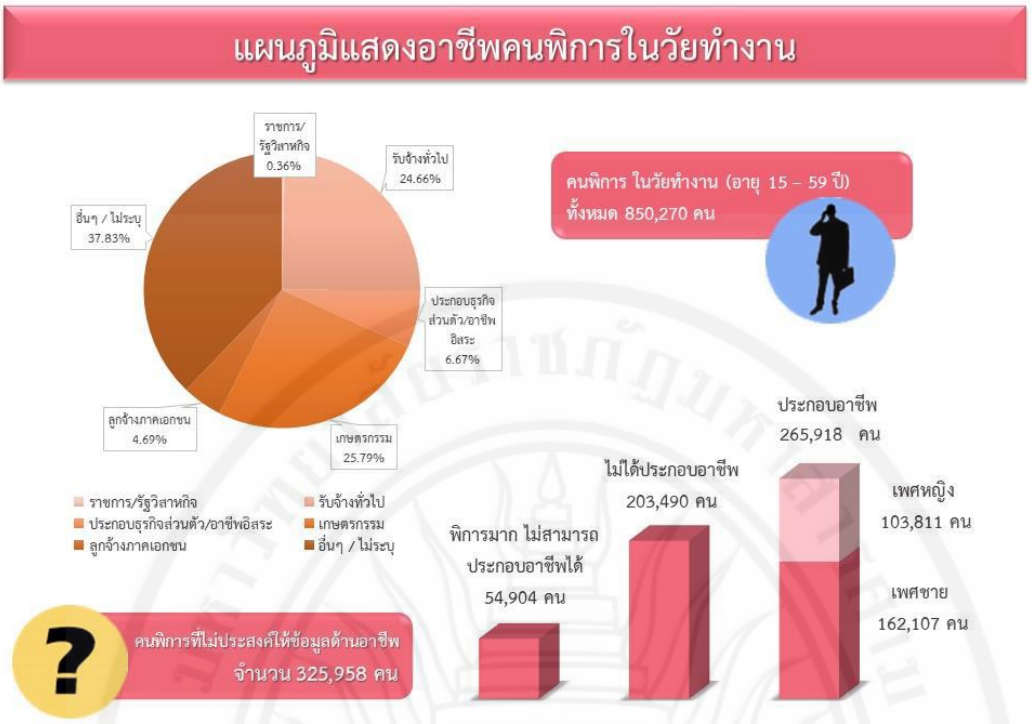
(สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำแนกตามจังหวัด ประเภทความพิการ และเพศตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ข้อมูล ณ วันที่ 4 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562 ที่มา : ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ)



4. **ด้านการมีงานทำ**

สถิติจากกรมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ข้อมูลสิ้นสุด 1 ธันวาคม 2562 พบว่าคนพิการที่อยู่ในวัยทำงาน (อายุ 15 - 59 ปี) จำนวน 850,270 คน คนพิการในวัยทำงานที่ประกอบอาชีพ จำนวน 265,918 คน ร้อยละ 31.27 คนพิการในวัยทำงานที่สามารถประกอบอาชีพได้ แต่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 203,490 คน ร้อยละ 23.93 คนพิการในวัยทำงานที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ (เนื่องจากพิการมากช่วยเหลือตนเองไม่ได้) จำนวน 54,904 คน ร้อยละ 6.46 และมีคนพิการที่ไม่ประสงค์ให้ข้อมูลด้านอาชีพ จำนวน 325,958 คน ร้อยละ 38.34 (ของจำนวนคนพิการวัยทำงานทั้งหมด) โดยมีการประกอบอาชีพของคนพิการ อื่นๆ/ไม่ระบุ

ร้อยละ 37.83 เกษตรกรรม ร้อยละ 25.79 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 24.66 ประกอบกิจการส่วนตัว/อาชีพอิสระ ร้อยละ 6.67 ลูกจ้างภาคเอกชน ร้อยละ 4.69 และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 0.36



5. กฎหมายว่าด้วยการจ้างงานคนพิการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กำหนดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสและช่องทางในการมีงานทำให้กับคนพิการ โดยมีบทบัญญัติเพื่อให้องค์กรภาครัฐและสถานประกอบการได้รับคนพิการเข้าทำงาน รวมทั้งสนับสนุนการทำงาน การมีอาชีพและมีรายได้ของคนพิการในสังคมไทย นอกจากกฎหมายเกี่ยวกับการจ้างงานคนพิการโดยตรงแล้วยังมีกฎหมายนโยบายรวมทั้งแผนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอีกหลายฉบับที่มีการกำหนดขึ้นเพื่อมุ่งหวังในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

1) นโยบายในระดับนานาชาติที่เกี่ยวข้องกับคนพิการอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the right of Persons with Disabilities ; CRPD)) ซึ่งเป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่รองรับสิทธิคนพิการของรัฐภาคีทั่วโลก ข้อ 27 ได้ระบุถึงสิทธิของคนพิการในการมีงานทำ คือ รัฐภาคีจะต้องรับรองสิทธิของคนพิการในการมีงานทำบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น ทั้งนี้รวมถึงสิทธิโอกาสที่จะหาเลี้ยงชีพเอง และได้รับการยอมรับในตลาดแรงงานและทำงานในสภาพแวดล้อมการทำงานที่เปิดกว้างการทำงานร่วมกัน โดยมีสาระสำคัญคือ

2) ห้ามการเลือกปฏิบัติเพราเหตุแห่งความพิการเกี่ยวกับการจ้างงาน รวมถึงเงื่อนไขในการคัดเลือกบุคคล การว่าจ้างและการจ้างงาน อย่างต่อเนื่องความก้าวหน้าในอาชีพการงาน และสภาพการทำงานที่ถูกสุขอนามัยและปลอดภัย

3) ประกันว่าคนพิการสามสามารถใช้สิทธิด้านแรงงาน และสภาพแรงงานบนพื้นบานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

4) ให้คนพิการเข้าถึงโปรแกรมแนะแนวอาชีพอิสระ และแนวทางทั่วไป บริการจัดหางานและการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิผล

5) ส่งเสริมโอกาสในการประกอบาชีพอิสระ การเป็นผู้ประกอบการ

6) การว่าจ้างคนพิการเข้าทำงานในหน่วยงานของภาครัฐ

7) ส่งเสริมการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานภาคเอกชนด้วยนโยบายและมาตรการที่เหมาะสม ซึ่งอาจรวมถึงมาตราเชิงบวก สิ่งจูงใจอื่นๆ

8) ประกันว่ามีการจัดให้มีความช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลแก่คนพิการในสถานที่ทำงาน

9) ส่งเสริมให้มีโปรแกรมฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ และวิชาชีพ การรักษาตำแหน่งงานและการกลับเข้าทำงานของคนพิการ

6. นโยบายและกฎหมายของไทยที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับที่ ปี พ.ศ. เนื้อหาแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับที่ 3 2555 – 2559 เป็นแผนแม่บทที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน มุ่งเน้นการสร้างสังคมบูรณาการเพื่อคนพิการและทุกคนในสังคม โดยให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติต่อคนพิการ ให้องค์กรทุกภาคส่วนรวมถึงองค์กรธุรกิจเอกชนจัดให้คนพิการเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อม เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสาร สนับสนุนให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการต่างๆ รวมถึงสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่คนพิการเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานด้านคนพิการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพและทุกมิติในฐานะหุ้น ส่วนการพัฒนา ส่งเสริมเจตนคติเชิงสร้างสรรค์ต่อความพิการและคนพิการโดยตระหนักรู้เกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ศักยภาพ การดำรงชีวิตอิสระ สิทธิ และหน้าที่ของคนพิการรายละเอียดข้อกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อประโยชน์ในการมีงานทำของคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติมปี พ.ศ. 2556 มีการบัญญัติหลักการที่เกี่ยวข้องใน 3 มาตรา สำคัญ ได้แก่

1) มาตรา 33 กำหนดให้สถานประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐต้องรับคนพิการเข้าทำงานในอัตราส่วน คือ 100 ต่อ 1 คือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐที่มีคนงานหรือพนักงาน 100 คน ต้องรับคนพิการ 1 คนเข้าทำงาน

2) มาตรา 34 กรณีที่สถานประกอบการภาคเอกชนที่มิได้จ้างงานคนพิการตามมาตรา 33ต้องส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามอัตราที่กฎกระทรวงกำหนด เพื่อนำเงินไปส่งเสริมการมีงานทำของคนพิการต่อไป

3) มาตรา 35 กรณีที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงาน ตามมาตรา 33 และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา34 นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐ อาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ ซึ่งสามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขได้ดังนี้

1) การจัดสัมปทาน หมายถึง การให้สิทธิคนพิการหรือผู้ดูแล ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินในการประกอบอาชีพ โดยมีเงื่อนไขลักษณะดังนี้ คือ 1. การให้ใช้ประโยชน์จากอาคาร สถานที่การให้สิทธิได้จำหน่ายสินค้าหรือบริการภายใต้ลิขสิทธิ์หรือเครื่องหมายการค้าของหน่วยงานของรัฐนายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการ การจัดสรรเวลาออกอากาศของสถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์เคเบิลทีวี รวมถึงการจัดสรรพื้นที่ ในเว็บไซต์ หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การให้สัมปทานอื่น ๆ ตามที่คณะอนุกรรมการประกาศกำหนด

2) การจัดสถานที่หรือบริการ หมายถึง การจัดสถานที่บริเวณองค์กรหรือสถานประกอบการไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกเพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้ใช้ประโยชน์ ในการประกอบอาชีพ

3) การจัดจ้างเหมาช่วงงานหรือการเหมาบริการ หมายถึง การจัดจ้างเหมาช่วงงานหรือการเหมาบริการจากคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการแห่งนั้น

4) การฝึกงาน หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ หรือทักษะ ประสบการณ์ หรือถ่ายทอกวิทยากรหรือเทคโนโลยีที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ โดยหลักสูตรการฝึกงานต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ความชำนาญ การถ่ายทอดวิทยาการ เทคโนโลยี หรือองค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแล คนพิการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ระยะเวลาฝึกงานต้องไม่น้อยกว่าหกเดือน หลักสูตรการฝึกงานของนายจ้างหรือสถานประกอบการต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี กรมพัฒนาฝีมือแรงงานหรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย

5) การจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การจัดให้มีเครื่องช่วยอำนวยความสะดวกซึ่งเคลื่อนที่หรือเคลื่อนย้ายได้ เพื่อให้คนพิการได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้บนพื้นฐานความต้องการพิเศษของคนพิการแค่ละประเภท

6) การจัดให้มีบริการล่ามภาษามือ หมายถึง การจ้างบุคคลที่จดแจ้งเป็นล่ามภาษามือต่อสำนักงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อให้บริการแก่คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

7) การช่วยเหลืออื่นใด หมายถึง การให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการโดยตรงเพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการสามารถประกอบอาชีพได้ โดยอาจให้การสนับสนุนด้านการเงินวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ เครื่องมือ หรือ ทรัพย์สินอื่น รวมทั้งการซื้อสินค้าจากคนพิการหรือผู้ดูแลคน พิการโดยตรงโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้ประกอบอาชีพ ฝึกอาชีพเตรียมความพร้อมในการทำงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพ การมีงานทำหรือการมีรายได้ของคนพิการตามความจำเป็นหรือการให้ความช่วยเหลืออื่นใดที่คณะอนุกรรมการประกาศกำหนด

7. คนพิการกับการมีงานทำ

ด้วยสภาพเศรษฐกิจและสังคม ปัจจุบันคนพิการตระหนักและให้ความสำคัญกับ “งาน” ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อการดำรงชีวิตอยู่รอดได้ในสังคม ดังนั้นคนพิการเองต้องสร้างหลักประกันให้กับตนเองและครอบครัว โดยการหางานที่มั่นคง เพื่อให้มีรายได้ประจำเลี้ยงครอบครัว ส่งผลให้คนพิการมีความตระหนักในคุณค่าของตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถและศักยภาพที่ตนมีอยู่ว่าจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมได้จึงกล่าวได้ว่า “งาน” มีคุณค่าและความสำคัญต่อคนพิการเป็นอย่างมาก และยังกล่าวถึง ความสำคัญของงานกับคนพิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคคลากรทางการศึกษา, 2543) ดังนี้

1) คนพิการและครอบครัวต้องการมีรายได้จากการทำงาน คนพิการกับครอบครัวส่วนมากก็เหมือนกับครอบครัวอื่นๆ ที่มีชีวิตอยู่ไม่ได้หากไม่มีรายได้ประจำ
2) คุณค่าของคนในสังคมอยู่ที่การทำงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ การทำงานนับเป็นคุณค่าอันสูงส่งของคนทุกชาติ ทุกภาษา ทุกวัฒนธรรม ดังนั้น เมื่อคนพิการไม่สามารถทำงานได้ เขาจะถูกตัดสินว่าเป็นผู้ล้มเหลวในชีวิตที่ไม่อาจเท่าเทียมกับบุคคลอื่นในสังคมคนพิการมีความต้องการที่มีส่วนร่วมในการใช้ชีวิตอย่างปกติ ในสังคมสถานที่ทำงานนับเป็นแหล่งสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมและพัฒนาทักษะทางสังคม ถ้าคนพิการขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว ก็เท่ากับถูกขัดขวางอย่างรุนแรงในการอยู่ร่วมกับสังคม
3) คุณค่าของการมีงานทำอยู่บนพื้นฐานความจริงที่ว่า งานทำให้ชีวิตอยู่ในกฎเกณฑ์และเป็นรูปร่างเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป การมีชีวิตอยู่ไปวัน ๆ โดยปราศจากสิ่งท้าทายจากการทำงานเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายและหงอยเหงา

การส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมกันในด้านโอกาสกลายเป็นหัวใจหลักของการทำงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งในคำประกาศแห่ง ฟิลาเดลเฟีย ในปี พ.ศ. 2487 ระบุว่า มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นเผ่าพันธุ์ใด ความเชื่อใด หรือเพศใดก็ตามต่างมีสิทธิได้รับความเป็นอยู่ที่ดี และสามารถพัฒนาด้านจิตวิญญาณในสภาวะแวดล้อมที่มีเสรีภาพและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และมีโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน โดยแนวความคิดระดับสากลมีความเชื่อว่าคนพิการมีศักยภาพไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าบุคคลทั่วไปหากได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างมีคุณภาพ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามสิทธิมนุษยชนเป็นความเชื่อในเรื่องสิทธิและความเสมอภาคของบุคคลนอกจากนี้ยังมีอนุสัญญาและข้อแนะนำจากองค์กรแรงงานระหว่างประเทศที่บาร์บารา เมอร์เรย์และ โรเบิร์ต เฮรอน (2543) ศึกษาไว้ยังสรุปเรื่องเกี่ยวกับการจ้างงานคนพิการว่าเป็นความเชื่อในศักยภาพในด้านการทำงานปรากฏในข้อแนะที่ 99 ซึ่งเป็นข้อแนะนำฉบับแรกที่ว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพของคนพิการ ค.ศ. 1995 (พ.ศ. 2498) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ โดยเน้นให้คนพิการมีความเสมอภาคหรือโอกาสในการประกอบอาชีพ และข้อแนะที่ 168 (Recommendation 99 and Recommendation 168)ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization หรือ ILO) ซึ่งมีสาระสำคัญคือ คนพิการทุกคนควรได้รับความเสมอภาคแห่งโอกาสและการปฏิบัติต่อคนงานชายและหญิงในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพระหว่างคนงานพิการและคนงานทั่วไป ในขณะที่คนพิการควรได้รับ

โอกาสอย่างเท่าเทียมและการปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าถึงการมีงานทำ การรักษาสภาพการทำงาน และความก้าวหน้าในการทำงาน ซึ่งควรจะสอดคล้องกับความต้องการของคนพิการเอง รวมทั้งคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละคนในการทำงานนั้น ๆ โดยมีประเด็นหลักคือ “การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่” ของคนพิการในการใช้ชีวิตในสังคมและการพัฒนาและเพื่อ “ความเสมอภาค” ดังนั้นการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคลดังกล่าวเหล่านั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการช่วยให้พยุงเขาคืนสู่สภาพที่ใช้การได้ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม อาชีพและเศรษฐกิจให้มากที่สุด ตามความสามารถของพวกเขา และเพื่อใช้ทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด จำเป็นต้องพัฒนาและฟื้นฟูความสามารถในการทำงานของคนพิการโดยการรวมบริการต่าง ๆ ทางการแพทย์ จิตเวช สังคมการศึกษาการแนะแนวอาชีพ การฝึกอาชีพและการบรรจุงาน รวมทั้งการติดตามผลให้เป็นกระบวนการที่มีการประสานกันและมีความต่อเนื่องกระบวนการเดียว (บาร์บารา เมอร์เรย์ และ โรเบิร์ต เฮรอน, 2543: 51-87)

ส่วนอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 159 ที่ว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพและการจ้างงานสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2528 (C159 Vocational Rehabilitation and Employment (Disabled Persons) Convention, 1985 (พ.ศ. 2528)) สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 159 ว่าด้วยการฟื้นฟูด้านอาชีพและการจ้างงานสำหรับคนพิการเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2526 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2528 โดยประเทศไทยก็ได้ให้สัตยาบรรณอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศดังกล่าวเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2550 และมีผลบังคับใช้ประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ซึ่งอนุสัญญาฉบับที่ 159 นี้ ให้ความสำคัญต่อหลักการแห่งความเสมอภาคด้านการประกอบอาชีพและการจ้างงานคนพิการและบุคคลทั่วไปและยังถือว่าเป็นมาตรการที่มุ่งสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันระหว่างคนพิการกับผู้ใช้แรงงานทั่วไป ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม (ข้อ 4) นอกจากนี้อนุสัญญาฉบับนี้ยังได้เน้นหลักการที่มุ่งให้คนพิการมีโอกาสด้าน การประกอบอาชีพและการจ้างงานในตลาดแรงงาน (ข้อ 3) และยังกำหนดไว้ชัดแจ้งใน ข้อ 5 ที่ให้องค์กรของผู้ใช้แรงงาน โดยเฉพาะองค์กรของคนพิการเพื่อให้คนพิการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายให้มากขึ้น (วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และจุไร ทัพวงษ์, 2554: 16 – 17)

8. สิทธิคนพิการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิในการทำงานของคนพิการ

พัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านคนพิการอีกประการหนึ่ง คือ องค์การสหประชาชาติ ได้ประกาศ *“อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ” (Convention on the rights of Persons with Disabilities : CRPD)*ซึ่งเริ่มมีการยกร่างตั้งแต่ ค.ศ. 2003 (พ.ศ. 2546) ที่นับว่าเป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่มีความสำคัญและมีผลต่อการกำหนดนโยบายด้านคนพิการของประเทศไทย ทั้งนี้หากพิจารณาถึงพัฒนาการของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เป็นช่วงเวลาเดียวกับแนวคิดที่จะยกร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เพื่อใช้ทดแทนพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 โดยความเป็นมาของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการนี้ เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 (พ.ศ. 2543) โดยข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชน ได้ขอให้ Prof. Gerard Quinn และ Teresai Degener ศึกษาถึงหลักการขั้นพื้นฐานของสนธิสัญญา จำนวน 6 ฉบับที่

เกี่ยวกับคนพิการ เพื่อศึกษาถึงระบบและการดำเนินงานของสนธิสัญญากับส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยประเทศเม็กซิโก ได้เสนอให้สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติริเริ่มกระบวนการยกร่างอนุสัญญาขึ้นในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2001 (พ.ศ. 2544) โดยได้ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ รับผิดชอบในการตรวจสอบความเหมาะสมของอนุสัญญาและยกร่างบทบัญญัติต่าง ๆ ในอนุสัญญา และในสมัยประชุมที่ 8 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม ค.ศ. 2006 (พ.ศ. 2549) คณะกรรมการเฉพาะกิจได้ยอมรับบทบัญญัติของอนุสัญญาด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ ซึ่งได้ส่งต่อไปยังคณะกรรมการยกร่างเพื่อตรวจสอบรูปแบบและความสอดคล้องกับอนุสัญญาอื่นๆ ต่อมาสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้เห็นชอบร่างอนุสัญญาและพิธีสารตามคำแนะนำของคณะกรรมการยกร่างในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ค.ศ. 2006 (พ.ศ. 2549) ลักษณะเฉพาะที่สำคัญของร่างอนุสัญญานี้คือ การเข้ามามีบทบาทขององค์กรเอกชนซึ่งได้รวมตัวกันอย่างไม่เป็นทางการในชื่อ International Disability Caucus (IDC) เพื่อแสดงท่าทีที่มีต่อปัญหาคนพิการอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียว องค์กรเอกชนเหล่านี้ได้เสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการยกร่างอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ นอกจากนี้ ยังมีองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งคือ สำนักงานเฉพาะกิจที่ทำงานมาตลอดระยะเวลา 8 สมัยการประชุม สำนักงานฯ นี้ เป็นผู้ที่นำความคิดขององค์กรเอกชนมาแปลงเป็นบทบัญญัติต่าง ๆ ในอนุสัญญา สำหรับหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนระดับประเทศได้ให้ความสนใจอย่างยิ่งในเรื่องสิทธิคนพิการ โดยเฉพาะในขอบเขตการบังคับใช้ภายในประเทศ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการได้เปิดให้รัฐต่าง ๆ ลงนามเมื่อวันที่ 30 มีนาคม ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) ซึ่งมีรัฐที่ลงนามในอนุสัญญา จำนวน 82 รัฐ และลงนามในพิธีสาร จำนวน 44 รัฐ และให้สัตยาบัน จำนวน 1 รัฐ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการถือว่าเป็นอนุสัญญาที่มีจำนวนผู้ลงนามในวันแรกสูงสุดในประวัติศาสตร์สหประชาชาติ และเป็นอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนฉบับแรกของศตวรรษที่ 21 ซึ่งเปิดโอกาสให้องค์กรระดับภูมิภาคเข้าร่วมลงนามด้วย อันแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือในเรื่องของการคุ้มครองสิทธิคนพิการ อนุสัญญาและพิธี สารนี้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม ค.ศ. 2008 (พ.ศ. 2551) (คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, 2555: (6-8) โดยอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการนี้กล่าวถึงหลักการทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องของการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำของคนพิการ ได้แก่ การห้ามการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความพิการในทุกด้านที่เกี่ยวกับ การจ้างงาน, การคุ้มครองสิทธิของคนพิการรวมทั้งโอกาสที่เท่าเทียมกันและค่าตอบแทนการทำงานที่เท่ากันสำหรับเนื้องานที่เท่ากัน, การทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงโปรแกรมแนะแนวอาชีพและแนะแนว ทั่วไปบริการจัดหางานและการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง, นอกจากนี้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต้องกำหนด เรื่องของรับคนพิการเข้าทำงานในอัตราส่วนที่เหมาะสม ซึ่งการให้สัตยาบันในอนุสัญญาฉบับดังกล่าวจะเกิด ผลดีในหลายประการ คือ การคุ้มครองคนพิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความช่วยเหลือในด้านการฟื้นฟูอาชีพและการมีงานทำของคนพิการที่ถือปฏิบัติในระดับสากล ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเมื่อ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2551 (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ : อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ, พิมพ์ในประเทศไทยเมื่อ 2552: 89-95)

9. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพและการจ้างงานคนพิการ

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติในเรื่องของการจ้างงาน ได้แก่ คนพิการมีสิทธิ์เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐเช่น การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐานการคุ้มครองแรงงาน มาตรการการมีงานทำ ตลอดจนการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน ในอัตราส่วน คนปกติ 100 คน ต่อ คนพิการ 1 คน ส่วนนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มิได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดก็ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามอัตราตามที่กฎหมายกำหนด หรือเลือกการให้สัมปทาน คือ จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ หรือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการจ้างงานคนพิการตามจำนวนที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา 34 ตามมาตรา ๓๔ ตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ.2552 แต่สำหรับหน่วยงานภาครัฐ หากไม่จ้างคนพิการเข้าทำงานก็ต้องให้สัมปทาน คือ จัดสถานที่รายงานผลการ จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯแล้ว ยังมีบทบัญญัติตามมาตรา 39 ที่กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีอำนาจออกประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามที่สาธารณะอย่างน้อยปีละครั้งส่วนในเรื่องของสิทธิประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องของการมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเพิ่มเติม เช่น นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างงานคนพิการเข้าทำงานมากกว่าร้อยละหกสิบของลูกจ้างในสถานประกอบการนั้น โดยมีระยะเวลาจ้างเกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่รับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุน ส่วนในกรณีที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาให้สัมปทาน การส่งเสริมการลงทุน การประกาศเกียรติคุณ สินเชื่อ รางวัล เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นต้น

นอกจากนี้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ยังได้กล่าวถึง เรื่องสิทธิของคนพิการ การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการเพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพรวมถึงสิทธิในการเข้าถึงบริการต่างๆ ตามมาตรา 15 มาตรา 16 และมาตรา 21 ส่วนในการกำหนดเกี่ยวกับสิทธิของคนพิการในด้านอาชีพ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงาน แล้วนั้นกฎหมายฉบับนี้ได้เพิ่มสิทธิในการดำเนินการกรณีที่นายจ้างหรือสถานประกอบการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในการจ้างงานคนพิการในรูปแบบต่างๆ เช่น การส่งเงินสมทบ การประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามที่สาธารณะ และการอายัดทรัพย์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คนพิการมีโอกาสเข้า

ทำงานในสถานประกอบการเพิ่มขึ้น รวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ที่ทำให้คนพิการได้รับการพัฒนาและสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามมาตรา 36 อีกด้วย

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพและการจ้างงานคนพิการ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ก ลงวันที่ 29มีนาคม 2556)

เนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังขาดมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ จึงได้กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีฐานะเป็นกรมและกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น รวมทั้งกำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมากขึ้น ตลอดจนกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริการ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับการตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จากเหตุผลดังกล่าวจึงมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการจ้างงาน ได้แก่

1) องค์กรคนพิการมีสิทธิในการดำเนินให้บริการจัดหางานและส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนพิการโดยอาจได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุน ที่เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

2) ให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ โดยราชการส่วนท้องถิ่นอาจจะจัดตั้งศูนย์นี้โดยใช้งบประมาณของตนเอง เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

3) มีการให้ความช่วยเหลือในเรื่องของการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การฝึกอาชีพและการจัดหางานให้แก่คนพิการ

4) ให้เพิ่มเติมเรื่องของการจัดให้มีล่ามภาษามือ เข้าไว้ในในการปฏิบัติตามมาตรา 35

สรุปว่ามีความพยายามให้คนพิการได้เข้าถึงสิทธิประโยชน์ของการรับบริการการจัดหางานจากรัฐตามที่กฎหมายกำหนดได้มากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของการจ้างงาน อย่างเช่น การให้อำนาจแก่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) สามารถตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ โดยถ้าหน่วยงานที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติแจ้งแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชนหรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดภายในระยะเวลาที่กำหนดหากยังไม่ปฏิบัติตาม สำหรับหน่วยงานราชการให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติสามารถรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการต่อไป ส่วนองค์กรเอกชนหรือบุคคล ให้แจ้งต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเพื่อใช้มาตราการบังคับตามกฎหมาย และดำเนินการตามขั้นตอน ซึ่งมติของคณะกรรมการให้เป็น

ที่สุด เพื่อการดำเนินมีความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการและให้คนพิการของประเทศไทยมีโอกาสได้รับสิทธิประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

10. แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม

นวัตกรรม เป็นศัพท์บัญญัติของคณะกรรมการพิจารณาศัพท์วิชาการศึกษากระทรวง ศึกษาธิการ ซึ่งแต่เดิมใช้คำว่า นวกรรม เป็นคำมาจากภาษาอังกฤษว่า Innovation แปลว่า การทำสิ่ง ใหม่ๆ หรือสิ่งใหม่ที่ทำขึ้นมา คำว่า นวกรรม มาจากคำบาลีสันสฤต คือ นว หมายถึง ใหม่ และกรรม หมายถึง ความคิด การปฏิบัติ

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2549) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ดังนี้คือ สิ่งใหม่ที่ เกิดขึ้นจากความ รู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์กับเศรษฐกิจและสังคม โดยรวมถึงสิ่งที่เกิดจากความสามารถในการใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะหรือประสบการณ์ทางเทคโนโลยี แม้แต่การจัดการพัฒนาให้เกิดผลิตภัณฑ์ กระบวนการผลิตหรือบริการใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ตลอดจนการปรับปรุงเทคโนโลยี การแพร่กระจายเทคโนโลยี และการฝึกอบรมที่นำมาใช้เพื่อ เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะในลักษณะของการเกิดธุรกิจการลงทุน นวัตกรรมจึงเป็นกระบวนการที่เรียกได้ว่าเกิดจากการนำความรู้และความคิดสร้างสรรค์มาผสมผสาน กันกับความสามารถในการบริหารจัดการ เพื่อก่อให้เกิดธุรกิจนวัตกรรมหรือธุรกิจใหม่ซึ่งนำไปสู่การ ลงทุนที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

จากแนวคิดเรื่องนวัตกรรมที่กล่าวข้างต้นนั้น สรุปได้ว่าขั้นตอนที่บุคคลยอมรับนวัตกรรม คือ การนำนวัตกรรมนั้นไปใช้อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เทคโนโลยีถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นและมีการ พัฒนาอยู่เสมอ การที่ผู้ใช้บริการเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่จะยอมรับนวัตกรรมเทคโนโลยี ใหม่ๆ ได้นั้น ผู้ให้บริการควรจะมีการพัฒนาและปรับปรุงการใช้งานและคุณภาพการบริการอย่าง ต่อเนื่อง ความแตกต่างระหว่างนวัตกรรมและเทคโนโลยี

อัจฉรา ส้มเขียนหวาน (2549) ได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนวัตกรรมและ เทคโนโลยีไว้ดังนี้

1) นวัตกรรมเป็นแนวคิด แนวปฏิบัติหรือการกระทำใหม่ๆ จะเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมดหรือเพียง บางส่วนก็ได้แต่เทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ผู้คนส่วนใหญ่ยอมรับจนกลายเป็นแนวปฏิบัติ
2) นวัตกรรมอยู่ในขั้นตอนการเอาไปใช้ในกลุ่มย่อยเพียงบางส่วนไม่แพร่หลายแต่เทคโนโลยี อยู่ในขั้นการนำเอาไปปฏิบัติกันในชีวิตประจำวันจนกลายเป็นเรื่องธรรมดา

สุมิตา บุญวาส (2546) ได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนวัตกรรมและเทคโนโลยีไว้ว่า นวัตกรรมเป็นการวิจัยหาวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการใหม่ๆ หรือปรับปรุงของเดิมให้ได้สิ่งที่มีประสิทธิ ภาพมากกว่าเดิม ส่วนเทคโนโลยี คือ การนำเอาวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการด าเนินงาน ต่าง ๆ อย่างมีระบบ

อำนวย เดชชัยศรี (2544) ได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนวัตกรรมและเทคโนโลยีไว้ ว่า นวัตกรรมเกิดจากแนวคิดและความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดจากการคิดสร้างสรรค์ ส่วนเทคโนโลยีเกิดจาก การนำ

นวัตกรรมมาพิสูจน์ตามขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์ ผลผลิตจากการพิสูจน์ได้ถูกนำมาใช้อย่างมี ระบบเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ

เศรษฐชัย ชัยสนิท (2553) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ว่า นวัตกรรม คือ การทำสิ่ง ต่าง ๆ ด้วยวิธีการใหม่ๆ และยังหมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางความคิด การผลิต กระบวนการหรือ องค์กร ไม่ว่าการเปลี่ยนนั้นจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาต่อยอดการเปลี่ยนแปลง การประยุกต์หรือแม้แต่ กระบวนการในหลายสาขา นอกจากนี้ยังเชื่อกันว่าการที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเป็นนวัตกรรมได้นั้นจะต้องมี ความใหม่อย่างเห็นได้ชัดและความใหม่นั้นจะต้องเพิ่มมูลค่าสิ่งต่าง ๆ ได้โดยเป้าหมายของนวัตกรรม คือ การเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกเพื่อทำให้สิ่งต่าง ๆ เกิดเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น นวัตกรรมก่อให้เกิด ผลิตผลเพิ่มขึ้นและเป็นที่มาสำคัญของความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมชาติ

อัจฉรา ส้มเขียวหวาน (2549) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ดังนี้คือ ความคิดหรือการ ปฏิบัติใหม่ๆ ที่ผิดแปลกไปจากสิ่งที่เคยปฏิบัติมาทั้งหมดหรือการเปลี่ยนแปลงบางส่วนจากสิ่งที่เคย ปฏิบัติมาก่อนที่เกิดจากกระบวนการวิจัยที่ยังไม่เป็นส่วนหนึ่งของระบบงานในปัจจุบันเพื่อจะนำมาใช้ ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2546) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ คือ วิธีการ ใหม่ๆ ที่นำไปใช้ ซึ่งไม่เคยใช้ในหน่วยงานนั้นมาก่อนอาจเป็นวิธีการใหม่ที่ใช้เป็นครั้งแรกหรืออาจเป็น วิธีการใหม่ที่เคยใช้ในหน่วยงานอื่นมาก่อน

อำนวย เดชชัยศรี (2544) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ว่า นวัตกรรม คือ ความใหม่และ ทันสมัย ซึ่งถูกค้นพบโดยสิ่งนั้นไม่เคยมีมาก่อนในโลกนี้เพิ่งจะมีเป็นครั้งแรก อีกประการหนึ่งสิ่งที่ถูก ค้นพบถูกเก็บซ่อนไว้ โดยยังไม่ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เมื่อนำมาทดสอบหรือทดลองก็เป็น นวัตกรรม

กิตานันท์ มลิทอง (2540) ได้กล่าวว่า นวัตกรรมถือเป็นแนวความคิด การปฏิบัติหรือ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อนหรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัย และใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพทำให้ ประสิทธิผลสูงกว่าเดิมทั้งยังช่วยประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย

Rogers (1983) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรม (Innovation) คือ ความคิดการกระทำหรือ สิ่งใหม่ซึ่งถูกรับรู้ว่าเป็นสิ่งใหม่ด้วยตัวบุคคลแต่ละคนหรือหน่วยอื่น ๆ ของการยอมรับในสังคม

Toffler (1980) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ว่า นวัตกรรมเป็นการผสมผสานระหว่าง เครื่องมือกลและเทคนิคต่าง ๆ ที่มีลักษณะ 3 ประการประกอบกัน ดังนี้

1) จะต้องเป็นการสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ (Creative) และเป็นความคิดที่สามารถปฏิบัติได้ (Feasible Idea)
2) จะต้องสามารถนำไปใช้ได้ผลจริง (Practical Application)
3) มีการเผยแพร่ออกสู่ชุมชน (Distribution)

Hughes (2003) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมไว้ว่า นวัตกรรมเป็นการนำวิธีการใหม่มา ปฏิบัติ หลังจากได้ผ่านการทดลองหรือได้รับการพัฒนามาเป็นขั้น ๆ แล้วโดยเริ่มมาตั้งแต่

1) คิดค้น (Invention)

2) การพัฒนา (Development) หรือโครงการทดลองปฏิบัติก่อน (Pilot Project)

3) นำไปปฏิบัติจริง (Implement)

นวัตกรรม หมายถึง รูปแบบทางความคิดต่าง ๆ พฤติกรรมหรือสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นแตกต่างไป จากสิ่งเดิม ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นก็สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า รวมถึงแบบแผน พฤติกรรม ความประพฤติปฏิบัติตามสังคมประเพณี วัฒนธรรมต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งประดิษฐ์ใหม่ หรือ วิทยาการใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ลักษณะสำคัญของนวัตกรรมมีด้วยกัน 5 ประการ (เสถียร เชยประทับ, 2536)

1) ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Relative Advantage) หมายถึง สิ่งที่บุคคลคิดว่า นวัตกรรมนั้นมีประโยชน์มากกว่าความคิดแบบเก่า ๆ เดิม ๆ สิ่งเก่า หรือแม้แต่วิธีการปฏิบัติแบบเก่า โดยวัดจากมุมมองเศรษฐกิจ ความเชื่อของสังคม ความสะดวกและความพึงพอใจ

2) ความเข้ากันได้ดีหรือไปด้วยกันได้ (Compatibility) หมายถึง สิ่งที่บุคคลคิดหรือมีความ รู้สึกว่านวัตกรรมนั้นมีความเข้ากันกับค่านิยม ประสบการณ์ และความต้องการของแต่ละคน ซึ่งจะทำให้การยอมรับนวัตกรรมนั้นเกิดขึ้นได้ในระยะเวลาที่รวดเร็วกว่านวัตกรรมแบบเข้ากันไม่ได้กับค่านิยม และบรรทัดฐานทางสังคม

3) ความยุ่งยากหรือความสลับซับซ้อน (Complexity) หมายถึง สิ่งที่บุคคลมีความรู้สึกว่า นวัตกรรมนั้นเป็นสิ่งที่ยากแก่การเข้าใจ และยากแก่การที่จะนำไปใช้ ซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลาสักระยะ หนึ่งจึงจะเกิดการยอมรับนวัตกรรมนั้น ๆ

4) ความสามารถในการนำไปทดลองใช้ได้ (Trainability) หมายถึง สิ่งที่บุคคลได้รับ นวัตกรรม และสามารถนำนวัตกรรมนั้นไปทดลองใช้งานได้ในปริมาณที่จำกัด

5) ความสามารถสังเกตได้ (Observability) หมายถึง ผลของนวัตกรรมเป็นสิ่งที่สามารถ มองเห็นหรือสังเกตได้โดยบุคคลภายในสังคม

จากคุณสมบัติทั้ง 5 ประการของนวัตกรรมนี้จะทำให้เกิดกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับ นวัตกรรมขึ้น โดยอาจจะเกิดการยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมขึ้น กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับ นวัตกรรมหรือกระบวนการในการยอมรับนวัตกรรม (Adoption Process) นั้นประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ (Rogers, 1971)

1) ขั้นตื่นตัวหรือรับทราบ (Awareness) เป็นขั้นตอนแรกที่บุคคลรับรู้ได้ว่ามีความคิดใหม่ สิ่งใหม่หรือวิธีปฏิบัติใหม่ๆ เกิดขึ้นและนวัตกรรมมีอยู่จริง แต่ยังไม่มีข้อมูลรายละเอียดของสิ่งนั้นอยู่

2) ขั้นสนใจ (Interest) เป็นขั้นตอนที่บุคคลเกิดความรู้สึกสนใจในนวัตกรรมนั้นทันที เมื่อ บุคคลพบปัญหาที่เขาประสบอยู่หรือตรงกับความสนใจ โดยจะเริ่มหาข้อเท็จจริงและข่าวสารมากขึ้น อาจสอบถามจากเพื่อนซึ่งได้เคยทดลองทำมาแล้วหรือแสวงหาความรู้จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม นั้นเพื่อสนองตอ บความอยากรู้ของตนเอง

3) ขั้นประเมินผล (Evaluation) ในขั้นตอนนี้บุคคลจะพิจารณาว่า นวัตกรรมนั้นจะมีความเหมาะสมกับเขาหรือไม่ จะให้ผลคุ้มค่าเพียงใด หลังจากที่ได้ศึกษานวัตกรรมนั้นมาระยะหนึ่งแล้ว นวัตกรรมนั้นมีความยากและข้อจำกัดสำหรับเขาเพียงใดและจะปรับให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างไร จึงตัดสินใจว่าจะทดลองใช้ความคิดใหม่ๆ นั้นหรือไม่

4) ขั้นทดลอง (Trial) เป็นขั้นตอนที่บุคคลได้ผ่านการไตร่ตรองมาแล้วและตัดสินใจที่จะทด ลองปฏิบัติตามความคิดใหม่ๆ ซึ่งอาจทดลองเพียงบางส่วนหรือทั้งหมด การทดลองปฏิบัตินี้เป็นเพียง การยอมรับนวัตกรรมชั่วคราว เพื่อดูผลว่าควรจะตัดสินใจยอมรับโดยถาวรหรือไม่

5) ขั้นยอมรับปฏิบัติ (Adoption) ถ้าการทดลองของบุคคลได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ก็จะยอมรับความคิดใหม่ๆ อย่างเต็มที่และขยายการปฏิบัติออกไปอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งนวัตกรรมนั้นกลายเป็น วิธีการที่เขายึดถือปฏิบัติโดยถาวรต่อไป ซึ่งถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อย่างถาวร

สรุปว่า นวัตกรรม หมายถึง ความคิดและกระบวนการใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อนหรือ การพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมให้ดีขึ้น เมื่อนำมาใช้ก็ทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ข้อสังเกตเกี่ยวกับสิ่งที่ถือว่าเป็นนวัตกรรม

1) เป็นความคิดและกระบวนการกระทำใหม่ทั้งหมดหรือปรับปรุงดัดแปลงจากที่เคยมีมาก่อน

2) ความคิดหรือการกระทำนั้นมีการพิสูจน์ด้วยการวิจัยและช่วยให้การดำเนินงานมี ประสิทธิภาพสูงขึ้น

3) มีการนำวิธีระบบมาใช้อย่างชัดเจนโดยพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วน คือ ข้อมูล กระบวนการและผลลัพธ์

4) ยังไม่เป็นส่วนหนึ่งของระบบงานในปัจจุบัน ความหมายของนวัตกรรมเทคโนโลยี นวัตกรรมทางเทคโนโลยี (Technological Innovation) หมายถึง นวัตกรรมที่มีพื้นฐานหรือ ขอบเขตของการพัฒนามาจากเทคโนโลยี โดยในปัจจุบันการพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีมีบทบาท และความสำคัญต่อหลาย ๆ อุตสาหกรรม ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีช่วยทำให้การพัฒนานวัตกรรม สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าหรือผู้บริโภค และยังสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน ได้เป็นอย่างดีรวมทั้งเป็นนวัตกรรมที่มีแรงผลักดันที่สำคัญของความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้าน สังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม และความเป็นอยู่ของประชากร (พันธุ์อาจ ชัยรัตน์, 2547)

11. แนวคิดด้านเทคโนโลยี

คำว่า เทคโนโลยี ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Technology” ซึ่งมาจากภาษากรีกว่า “Technologia” แปลว่า การกระทำที่ระบบ อย่างไรก็ตามคำว่า เทคโนโลยีมักนิยมควบคู่กับ คำว่า วิทยาศาสตร์ โดยเรียกรวม ๆ ว่า “วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี”

ซึ่งพจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน (2539) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยี คือ วิทยาการที่เกี่ยวกับศิลปะในการ นำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม พจนานุกรม

Encarta (1999) ได้ให้ที่มาและความหมายของคำว่า เทคโนโลยีไว้ว่า Technology เป็นคำที่มาจากภาษากรีก 2 คำรวมกัน คือ Tekne หมายถึง ศิลปะหรืองานช่างฝีมือ (Art of Craft) ส่วน Logia หมายถึง สาขาวิชาของการศึกษา (Art of Study)

ดังนั้นถ้าจะแปลตามตัวแล้วเทคโนโลยีนั้น หมายถึง การศึกษาหรือศาสตร์ของงานช่างฝีมือ เมื่อกล่าวถึงเทคโนโลยี คนส่วนใหญ่มักจะนึกถึงสิ่งที่เกี่ยวกับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ใหม่ ๆ ที่ ทันสมัย มีราคาแพง มีระบบการทำงานที่ยุ่งยากซับซ้อนซึ่งเมื่อนำมาใช้แล้วสามารถช่วยให้การทำงาน มีประสิทธิภาพดีขึ้นและประสิทธิผลสูงขึ้นรวมทั้งประหยัดเวลาและแรงงานอีกด้วย นอกจากนั้นยังมี ผู้ให้ความหมายของเทคโนโลยีไว้หลากหลาย ดังนี้

พจนานุกรม Websters (1994) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยี ไว้ดังนี้ คือ การใช้ทางวิทยา ศาสร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านอุตสาหกรรมและพานิชกรรม องค์รวมทั้งหมดของ วิธีการและวัสดุที่ใช้เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หรือองค์ความรู้ที่มีอยู่ในอารยธรรมเพื่อใช้ใน การเพิ่มพูน ฝึกหัดด้านศิลปะและทักษะความช านาญ เพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุ

Dale (1969) ได้กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยีประกอบด้วยผลรวมของการทดลองเครื่องมือและ กระบวนการซึ่งสิ่งทั้งหลายเหล่านี้เกิดจากการเรียนรู้ ทดลองและได้รับการปรับปรุงแก้ไขมาแล้ว

Galbraith (1967) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีไว้ดังนี้ คือ เทคโนโลยีเป็นการใช้อย่างเป็น ระบบของวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือความรู้ต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้มาใช้อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่ผล ในทางปฏิบัติ

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2539) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีไว้ ดังนี้ คือ

1) องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์
2) การประยุกต์วิทยาศาสตร์
3) วัสดุ เครื่องยนต์กลไกเครื่องมือ
4) กรรมวิธีและวิธีด าเนินงานที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ประยุกต์
5) ศิลปะและทักษะในการจำแนกและรวบรวมวัสดุ

กล่าวอีกนัยหนึ่งเทคโนโลยี หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการผลิต การสร้างและการใช้ สิ่งของกระบวนการหรืออุปกรณ์ที่ไม่ได้มีในธรรมชาตินั่นเอง เทคโนโลยี หมายถึง สิ่งที่มนุษย์พัฒนาขึ้น เพื่อช่วยในการทำงานหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ หรือแม้กระทั่งที่ไม่ได้เป็นสิ่งของที่จับต้องได้ เช่น กระบวนการ ต่าง ๆ เทคโนโลยีเป็นการประยุกต์นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ และก่อให้เกิดประโยชน์ในทาง ปฏิบัติแก่มวลมนุษย์ กล่าวคือเทคโนโลยีเป็นการนำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการประดิษฐ์ สิ่งของต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนที่เป็นข้อแตกต่างอย่างหนึ่งของเทคโนโลยีกับวิทยาศาสตร์ คือ เทคโนโลยีจะขึ้น อยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นสินค้ามีการซื้อขาย ส่วนความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เป็นสมบัติส่วนรวมของ ชาวโลกมีการเผยแพร่โดยไม่มีการซื้อขายแต่อย่างใดกล่าวโดยสรุป คือ เทคโนโลยีสมัยใหม่เกิดขึ้นโดยมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นฐานรองรับ (“เทคโนโลยี 3G”, 2551)

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528) ได้กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยีคือวิธีการหรือเทคนิคทางวิทยาศาสตร์ ที่ใช้ในการด าเนินการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผล

ธรรมนูญ โรจนะบุรานนท์ (2531) ได้กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยี คือ ความรู้วิชาการรวมกับความ รู้วิธีการและความช านาญที่สามารถนำไปปฏิบัติภารกิจให้มีประสิทธิภาพสูง โดยปกติเทคโนโลยีนั้นมี ความรู้วิทยาศาสตร์รวมอยู่ด้วยนั้น คือ วิทยาศาสตร์เป็นความรู้เทคโนโลยีเป็นการนำความรู้ไปใช้ใน ทางปฏิบัติจึงมักนิยมใช้สองคำด้วยกัน คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเน้นให้เข้าใจว่าทั้งสอง อย่างนี้ต้องควบคู่กันไปจึงจะมีประสิทธิภาพ

ชำนาญ เชาวกีรติพงศ์ (2534) ได้ให้ความหมายสั้น ๆ ว่า เทคโนโลยี หมายถึง วิชาที่ว่าด้วย การประกอบวัตถุเป็นอุตสาหกรรม วิชาช่างอุตสาหกรรมหรือการนำเอาวิทยาศาสตร์มาใช้ในทาง ปฏิบัติ เทคโนโลยีเป็นการนำความรู้ทักษะและทรัพยากรทางเทคโนโลยีมาสร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือ วิธีการ โดยผ่านขบวนการเพื่อแก้ปัญหาสนองความต้องการหรือเพิ่มความสามารถในการทำงานของ มนุษย์

สุพิทย์ กาญจนพันธุ์ (2541) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีไว้ดังนี้ คือ วิธีการอย่างมีระบบ ในการวางแผน การประยุกต์ใช้ และการประเมินกระบวนการเรียนการสอนทั้งระบบ โดยให้ความสำ คัญต่อทั้งด้านเครื่องมือทรัพยากรมนุษย์ และปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างมนุษย์กับเครื่องมือเพื่อจะได้ รูปแบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในความหมายนี้ เทคโนโลยีการศึกษาใช้การวิเคราะห์ระบบ เป็นเครื่องมือในการด าเนินงาน

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่าเทคโนโลยี คือ การนำเอาแนวความคิด หลักการ เทคนิค ความรู้ ระเบียบวิธีกระบวนการ ตลอดจนผลผลิตทางวิทยาศาสตร์ทั้งในด้านสิ่งประดิษฐ์และวิธีปฏิบัติมา ประยุกต์ใช้ในระบบงานเพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการทำงานให้ดียิ่งขึ้นและเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้มีมากยิ่งขึ้น ลักษณะของเทคโนโลยี ลักษณะของเทคโนโลยีสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ (Heinich, Molenda & Russell, 1993) ดังแผนภาพที่

1) เทคโนโลยีในลักษณะของกระบวนการ (Process) เป็นการใช้อย่างเป็นระบบของวิธีการ ทางวิทยาศาสตร์หรือความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมไว้เพื่อนำไปสู่ผลในทางปฏิบัติ โดยเชื่อว่าเป็นกระบวน การที่เชื่อถือได้และนำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ

2) เทคโนโลยีในลักษณะของผลผลิต (Product) หมายถึง วัสดุและอุปกรณ์ที่เป็นผลมาจาก การใช้กระบวนการทางเทคโนโลยี

3) เทคโนโลยีในลักษณะผสมของกระบวนการและผลผลิต (Process and Product) เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งมีการทำงานเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวเครื่องกับโปรแกรม

ภาพที่ 2.1: ลักษณะของเทคโนโลยี



ที่มา: Heinich, R., Molenda, M., & Russell, J. D. (1993). Instructional media and the new technologies of instruction (4th ed.). New York: Macmillan.

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี การนำเทคโนโลยีมาใช้กับงานในสาขาใดสาขาหนึ่งนั้นเทคโนโลยีจะมีส่วนช่วยสำคัญ 3 ประการและถือเป็นเกณฑ์ในการพิจารณานำเทคโนโลยีมาใช้ด้วย (ก่อ สวัสดิพาณิชย์, 2517)

1) ประสิทธิภาพ (Efficiency) เทคโนโลยีจะช่วยให้การทำงานบรรลุผลตามเป้าหมายได้อย่างเที่ยงตรงและรวดเร็ว

2) ประสิทธิผล (Productivity) เป็นการทำงานเพื่อให้ได้ผลผลิตออกมาอย่างเต็มที่มากที่สุด เท่าที่จะมากได้ เพื่อให้ได้ประสิทธิผลสูงสุด

3) ประหยัด (Economy) เป็นการประหยัดทั้งเวลาและแรงงานในการทำงานด้วยการลงทุน น้อยแต่ได้ผลมากกว่าที่ลงทุนไป

ปัจจุบันระบบเทคโนโลยีนั้นมีความสามารถที่หลากหลายมากขึ้น เทคโนโลยีได้ถูกนำมาใช้ใน ด้านการรับส่งข้อมูล การติดต่อสื่อสาร เนื่องจากสามารถทำงานได้รวดเร็วและมีรูปแบบการทำงานที่ หลาก หลายมากขึ้น ประกอบกับอุปกรณ์สื่อสารไร้สายที่นำมาใช้งานสามารถให้บริการด้านระบบเสียง แอพพลิเคชั่นรูปแบบใหม่ เช่น หน้าจอแสดงภาพสี เครื่องเล่นเพลง MP 3 เครื่องเล่นวีดีโอ การดาวน์ โหลดเกม การแสดงรูปภาพกราฟฟิก การแสดงรูปภาพเคลื่อนไหว หรือการแสดงแผนที่ตั้ง แผนที่นำ ทาง ซึ่งความ สามารถเหล่านี้ เรียกได้ว่า เป็นการสื่อสารแบบการทำงานร่วมกัน ระบบเทคโนโลยียังช่วยสร้างความสนุกสนานให้กับผู้ใช้งานให้สามารถใช้งานแบบสมจริงมาก ขึ้น สิ่งสำคัญ คือ ระบบเทคโนโลยีนั้นช่วยให้ชีวิตประจำวันของผู้ใช้งานสะดวกสบายยิ่งขึ้น โดยการใช้ งานของโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้นเปรียบเสมือนคอมพิวเตอร์พกพา วิทยุส่วนตัว หรือแม้นแต่กล้อง ถ่ายรูป ขนาดเล็กกะทัดรัดที่สามารถนำติดตัวไปได้ทุกที่ ความพิเศษที่มากกว่านี้ คือ ผู้ใช้งานสามารถทำการตรวจสอบข้อมูลในบัญชีส่วนตัวได้ด้วยตนเอง เพื่อเข้าใช้งานบริการต่าง ๆ ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ เช่น การตรวจสอบยอดค่าใช้บริการ แก้ไขข้อมูลส่วนตัว หรือการใช้บริการด้านข้อมูลต่างๆ เช่น การ ติดตามข่าวสารสถานการณ์บ้านเมือง ข่าวบันเทิง ข้อมูลด้านการเงินการธนาคาร ข้อมูลด้านการ ท่องเที่ยว ตารางการประชุมหรือการนัดหมายส่วนตัว (“เทคโนโลยี 3G”, 2551)

สรุปว่า นวัตกรรมทางเทคโนโลยีจึงเป็นได้ทั้งนวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมที่มีลักษณะเฉียบพลัน และนวัตกรรมที่มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ถ้าการพัฒนานวัตกรรม นั้นอยู่บนพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของ นวัตกรรมทางเทคโนโลยียังจะส่งผลต่อรูปแบบ และระดับของการแข่งขันใน เชิงธุรกิจได้อีกด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างนวัตกรรมกับเทคโนโลยี คำว่า นวัตกรรม เป็นคำที่ใช้คู่กับ เทคโนโลยี เสมอ ๆ ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Innotech ความจริงแล้ว นวัตกรรมและเทคโนโลยีนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเนื่องจากนวัตกรรมเป็นเรื่อง ของการคิดค้นหรือการกระทำใหม่ๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นซึ่งอาจจะอยู่ในขั้นของ การเสนอความคิดหรือในขั้นของการทดลองอยู่ก็ได้ยังไม่เป็นที่คุ้นเคยของสังคม ส่วนเทคโนโลยีนั้นมุ่ง ไปที่การนำเสนอสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งวิธีการเข้ามาประยุกต์ใช้กับการทำงาน หรือแก้ปัญหาให้มีประสิทธิ ภาพมากที่สุด ถ้าหากพิจารณาว่านวัตกรรมหรือสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่นี้น่าจะนำมาใช้ การนำเอานวัตกรรม เข้ามาใช้นี้ก็จัดได้ว่าเป็นเทคโนโลยีด้วย และในการใช้เทคโนโลยีนี้ถ้าเราทำให้เกิดวิธีการหรือสิ่งใหม่ๆ ขึ้น สิ่งนั้นก็เรียกว่าเป็นนวัตกรรม เราจึงมักเห็นคำว่านวัตกรรมและเทคโนโลยีอยู่ควบคู่กันเสมอ (ขวัญเรือน เสรารมย์, 2552)

12. แนวคิดการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพคนพิการ

การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพเป็นหนึ่งในกระบวนการส่งเสริมอาชีพที่มีการกาหนดแนวทาง วิธีการ ขั้นตอน และรูปแบบต่าง ๆ ในการยกระดับรายได้และสร้างความมั่นคงในอาชีพเพื่อให้คนพิการมีมั่นใจว่าถ้าได้นาไปใช้และปฏิบัติจะทำให้การประกอบอาชีพของตนมีความมั่นคง ยิ่งขึ้น ซึ่งมีหน่วยงาน นักคิด นักวิชาการ ได้สร้างแนวทาง วิธีการที่จะพัฒนาและส่งเสริมอาชีพใน รูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพตามทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กำหนดแนวทางไว้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ดังนี้

1. การส่งเสริมและพัฒนาคนให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้มีความสามารถใน การดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ได้แก่ สนับสนุนการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และให้ความช่วยเหลือ ผู้ด้อยโอกาส สตรี และผู้สูงอายุ อาทิ การสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดย่อม และ วิสาหกิจชุมชน

2. การสร้างชุมชนเข้มแข็งให้เป็นพลังร่วมทางสังคมในการสนับสนุนการพัฒนาและพร้อมรับผลประโยชน์จากการพัฒนา ได้แก่ การส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน การสนับสนุนศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเพื่อยกระดับทักษะของคนในชุมชน และการส่งเสริมให้ชุมชน จัดสวัสดิการและบริการในชุมชน อีกทั้งการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของกลุ่มผู้สูงอายุวัยต้น ให้สามารถเข้าสู่ตลาดงานเพิ่มขึ้น ได้แก่ พัฒนาและส่งเสริมทักษะอาชีพที่เหมาะสมกับวัย ทักษะ การเรียนรู้ในการทางานร่วมกันระหว่างรุ่น สนับสนุนมาตรการจูงใจทางการเงินและการคลังให้ผู้ประกอบการมีการจ้างงานที่เหมาะสมสาหรับผู้สูงอายุ และ

สนับสนุนช่องทางการตลาด แหล่งทุน และบริการข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสในการประกอบอาชีพสาหรับผู้สูงอายุในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้าในสังคม ดังนี้

1. การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน ได้แก่ ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วย กระบวนการวิจัยและการถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชนเพื่อนาไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ การต่อยอดองค์ความรู้ไปสู่เชิงพาณิชย์ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างการ จัดการความรู้ในชุมชน

2. การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ การประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับ ชุมชน การสนับสนุนศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การส่งเสริมการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายอุตสาหกรรม (cluster) ใน พื้นที่กับเศรษฐกิจชุมชน การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการร่วมกัน พัฒนาความรู้ในเชิงทฤษฎีและสามารถนาไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติเพื่อการสร้างองค์ความรู้ รูปแบบการจัดการในการเพิ่มสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับชุมชนในการประกอบธุรกิจ การสนับสนุนการประกอบธุรกิจแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม และการส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นและ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนเกี่ยวกับภาค การเกษตรที่สาคัญ ดังนี้

1. เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน ได้แก่ การจัดทำแผนบริหาร จัดการน้ำในภาคเกษตรระดับลุ่มน้าและการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้าเพื่อการเกษตร การกำหนด เขตการใช้พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด ในพื้นที่

2. สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้วิชาการ นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม เพื่อสนับสนุนการปรับระบบการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรมีความปลอดภัยและ ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่หลากหลาย ได้แก่ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัย การผลิต เทคโนโลยีการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศและเพิ่มศักยภาพ ในการแข่งขัน ส่งเสริมวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้าที่เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงได้ และพัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การจัดทาแปลงต้นแบบ ผ่านศูนย์เรียนรู้และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีในแต่ละพื้นที่

3. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาวะ ได้แก่ พัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและ อาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลทั้งในกลุ่มสินค้าที่เป็นอาหารและไม่ใช่อาหาร อาทิ สมุนไพร ผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ ยา พลังงานทดแทน วัสดุชีวภาพ และการพัฒนาระบบการตรวจรับรอง คุณภาพแบบมีส่วนร่วมให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดภายในและต่างประเทศและ ร่องในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเหมาะสมเพื่อเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยว วิถีไทยเพื่อขยายฐานรายได้

4. เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร ได้แก่ เสริมสร้าง ศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม อาทิ กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริม ให้เกษตรกรผลิตพืชและทาประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (zoning) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต การบริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบ วงจรโดยแปรรูปสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและความต้องการของผู้บริโภคในตลาด และพัฒนา กลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมร่วมคิด ร่วมทาและ เป็นเจ้าของในการพัฒนาการเกษตรของตนและภาครัฐเป็นผู้สนับสนุนด้านปัจจัยพื้นฐานที่จาเป็นและ เชื่อมโยงกับศูนย์เรียนรู้ต่างๆ ในพื้นที่ การจัดทาหลักสูตรการเรียนรู้ภาคปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ ความสามารถในการยกระดับการผลิต แปรรูป การตลาดและการบริหารจัดการ การสนับสนุนการ เพิ่มรายได้จากอาชีพนอกภาคเกษตร และการเข้าถึงเครือข่ายพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

สรุปว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้ระบุแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาไม่ว่าจะเป็น การสนับสนุนการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และให้ความ ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส สตรีและผู้สูงอายุ การสนับสนุนส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการ ระดับชุมชน มีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนและสนับสนุนช่องทางการตลาด แหล่งทุน และโอกาสในการ ประกอบอาชีพสาหรับผู้สูงอายุในชุมชน และการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้วยการเพิ่มศักยภาพใน การแข่งขันผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ ยกระดับการผลิต การแปรรูป ผลิตภัณฑ์ การตลาดและการบริหารจัดการเพื่อเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการ ท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อขยายฐานรายได้

13. **แนวคิดการส่งเสริมอาชีพสาหรับคนพิการ**

บทบาทของคนพิการในอนาคตอันใกล้นี้ ผู้สูงอายุจะมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ฐานรากที่มุ่งเน้นให้ชุมขนเข้มแข็งด้วยการเป็นกาลังหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มคนพิการมีศักยภาพในด้านสภาพร่างกาย ความรู้ ความสามารถและภูมิปัญญา ถ้าได้รับการส่งเสริมและพัฒนาที่เหมาะสมแล้วย่อมทำให้กลุ่มคนพิการชุมชนนั้นมีความเข้มแข็งและ ยังช่วยลดค่าใช้จ่ายของภาครัฐในการดูแลกลุ่มคนพิการอีกด้วย ดังนั้นการส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการ จึงเป็นความสำคัญในระดับต้น ๆ ที่ภาครัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุน ซึ่งมีหน่วยงาน นักคิดนักวิชาการ ได้นาเสนอวิธีการส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการในชุมชนและแนวคิดการถ่ายทอดภูมิ ปัญญาของผู้สูงอายุ มีสาระสาคัญ ดังนี้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กาหนดประเด็นสาคัญในการส่งเสริมอาชีพของคนพิการไว้ดังนี้

การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ได้แก่

1) การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง อาทิ การเรียนรู้สู่การปฏิบัติ อย่างต่อเนื่อง มีการสั่งสมทุนทางปัญญา และเชื่อมโยงการค้นคว้าวิจัย

2) พัฒนาสู่การเสริมสร้างขีดความสามารถในการประกอบสัมมาชีพและการดารงชีวิตที่ เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย การพัฒนาผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่

1. ส่งเสริมการสร้างรายได้และการมีงานทาในผู้สูงอายุ โดยกาหนดลักษณะประเภทงานและอัตราค่าจ้างที่เหมาะสมควบคู่กับการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะทั้งด้านวิชาการและการใช้สื่อการเรียนรู้ สมัยใหม่ให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อการประกอบอาชีพและการพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง

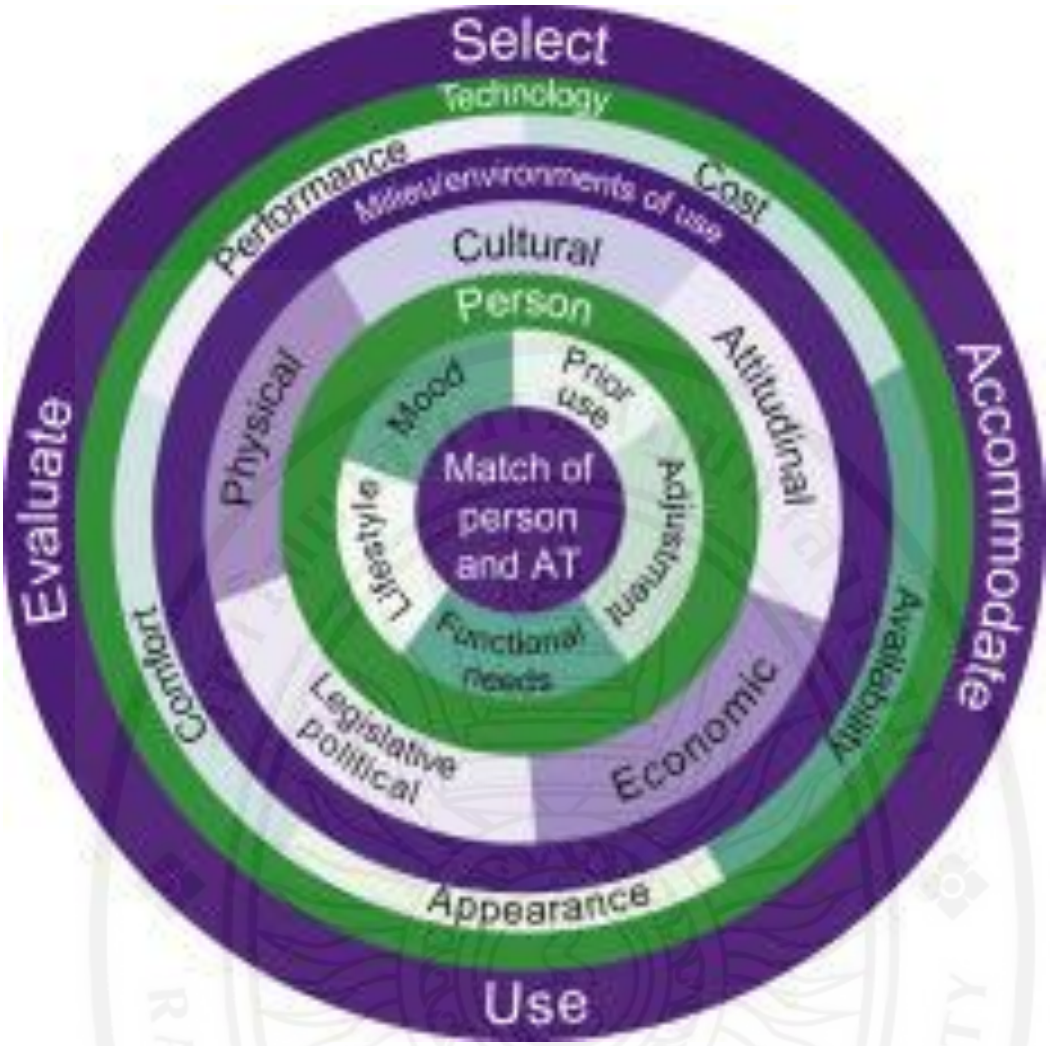
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนาความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุที่เป็นคลังสมองของชาติทั้งภาครัฐและเอกชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้มีความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ชุมชนท้องถิ่น และประเทศ

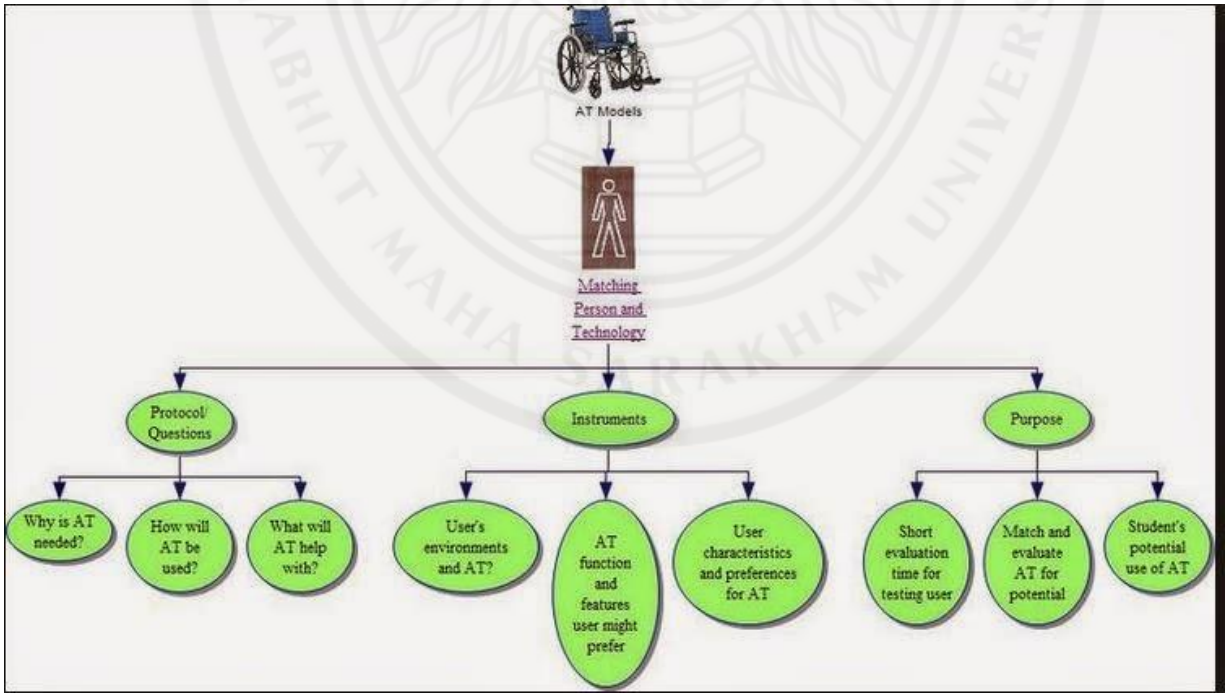
3. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งตนเอง โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจาเป็น ทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่าง ต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อ ขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น

นอกจากนี้การส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุได้ถูกกาหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการ ส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ มีสาระสาคัญ ดังนี้ (สานักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, 2556)

สรุปว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกรมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในการส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการ เป็นการบูรณาการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการในอีกรูปแบบหนึ่งที่ มีกระบวนการส่งเสริมอาชีพครบวงจร โดยเฉพาะการนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยี กิจกรรมในการส่งเสริมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นการฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจรวมถึงศักยภาพของผู้สูงอายุ รวมถึงการรวมกลุ่ม อาชีพเพื่อสร้างงานสร้างรายได้และจัดสถานที่เพื่อให้คนพิการได้มีกิจกรรมแสดงผลงานจากการประกอบอาชีพของตนและจัดกิจกรรมเพื่อค้นหาช่องทางจาหน่ายผลิตภัณฑ์สาหรับผู้สูงอายุใน รูปแบบใหม่ ๆ แนวคิดการส่งเสริมอาชีพคนพิการ เป็นการนำวิธีการหรือแนวทางเพื่อให้คุณภาพชีวิตของคนพิการดีขึ้น ซึ่งหน่วยงานที่สาคัญได้บูรณาการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนพิการที่มี กระบวนการส่งเสริมอาชีพครบวงจร โดยเฉพาะการนากิจกรรมในการส่งเสริมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นการฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจ รวมถึงศักยภาพของคนพิการรวมถึงการรวมกลุ่มอาชีพ เพื่อสร้างงานสร้างรายได้และจัดสถานที่เพื่อให้คนพิการได้มีกิจกรรมแสดงผลงานจากการประกอบ อาชีพของตน และจัดกิจกรรมเพื่อค้นหาช่องทางจาหน่ายผลิตภัณฑ์สาหรับคนพิการในรูปแบบใหม่ ๆ และที่สาคัญกิจกรรมอาชีพที่เกิดจากภูมิปัญญาของผู้สูงอายุและกิจกรรมการถ่ายทอดภูมิปัญญาของคนพิการถือว่ามีความสาคัญในการส่งเสริมอาชีพที่มีความมั่นคงและยั่งยืน

5) แนวคิด Milieu Person Technology Model (MPT Model)

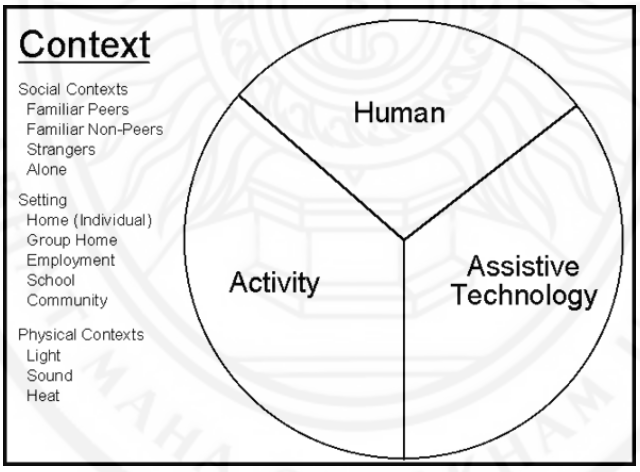




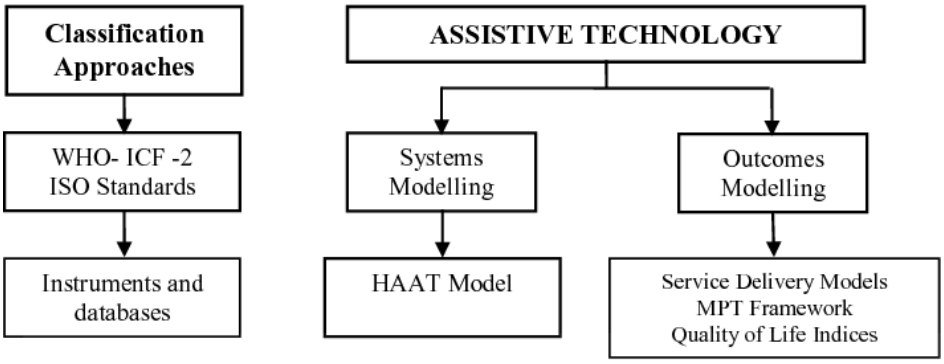
ผู้ที่เสนอแนวคิดนี้คือ Scherer Marcia J. (1998) มีสมมุติฐานว่า การผสมผสานของสภาพแวดล้อมทั่วไป (Milieu), ตัวบุคคล (Person) และตัวเทคโนโลยี (Technology) จะส่งผลระยะยาวในการใช้หรือไม่ใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือตัวอุปกรณ์ช่วยนั้นๆ โดยปัจจัยในด้านต่างๆดังกล่าวเรียกว่า The Matching Person and Technology (MPT) Model (1998) ซึ่งแนวคิดนี้จะรวมถึงกระบวนการในการประเมินโครงสร้างต่างๆเพื่อกระตุ้นให้เกิดการคัดเลือกเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ให้พอดีและเหมาะสมกับผู้ใช้และกับสภาพแวดล้อมในขณะใช้ให้มากที่สุด จากการรวบรวมผลการศึกษาในหลายๆเรื่องของ SchererMarcia J & Cushman (1997) พบปัจจัยในด้านต่างๆที่มีผลต่อการใช้หรือละทิ้งอุปกรณ์ ดังนี้

1) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ได้แก่ การไม่ได้รับการฝึกทดลองใช้อุปกรณ์ก่อนอย่างเพียงพอ สภาพแวดล้อมเป็นอุปสรรคและงบประมาณในการใช้จ่าย
2) ปัจจัยด้านตัวบุคคล ได้แก่ ทักษะความสามารถในการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป ความ
3) จำเป็นขั้นต่ำในการใช้อุปกรณ์ การเปลี่ยนแปลงกิจกรรมในการทำงาน แรงจูงใจโดยเฉพาะวิถีชีวิตและบุคลิกภาพที่สอดคล้องและเหมาะสมกัน ความคาดหวังของผู้ใช้ การรับรู้ในการควบคุม การรับรู้สภาวะที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์ การเห็นคุณค่าในตนเอง ความต้องการที่จะช่วยเหลือตนเองอย่างอิสระ การมุ่งให้ความสนใจกับอุปสรรคต่างๆและการกลัวเทคโนโลยี

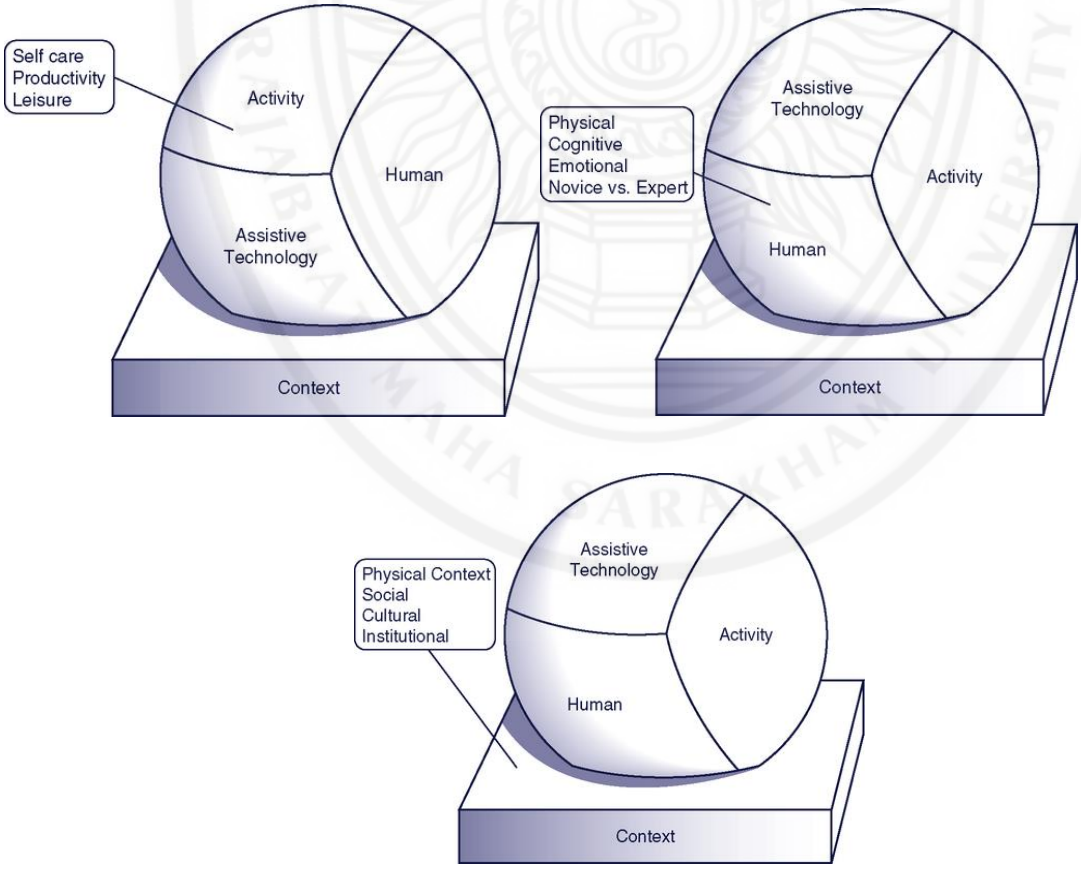
6) แนวคิดที่ใช้ในการทำวิจัยนี้คือ The Human Activity Assistive Technology Model (HAAT)



The Human Activity Assistive Technology Model (HAAT)



โดย Cook และ Hussey (2002) อ้างใน Teaching AT (2005) ได้อธิบายแนวคิดโมเดลนี้พัฒนาขึ้นเพื่อวิเคราะห์ความซับซ้อนของบุคคล (ผู้พิการ) ในการทำกิจกรรมและการนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกมาใช้ภายใต้บริบทนั้นๆ ซึ่งพัฒนามาจาก The Human Performance Model (Bailey, 1980) เป็นแนวคิดที่วิศวกรและนักจิตวิทยานิยมใช้ในการออกแบบและมีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี โดยองค์ประกอบของ HAAT Model ประกอบด้วย บุคคล (Human) กิจกรรม (Activity) และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology) เมื่อคนพิการต้องทำกิจกรรมภายใต้บริบทหนึ่งอาจจะต้องใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกมาช่วยในการทำกิจกรรม สำหรับแนวคิด HATT นี้เริ่มพิจารณาจากกิจกรรมที่ผู้พิการต้องทำ จากนั้นจึงตัดสินใจพิจารณาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้พิการสามารถนำมาใช้เพื่อให้ทำกิจกรรมได้เป็นผลสำเร็จภายใต้บริบทนั้นๆ โดยที่ทั้งกิจกรรมและบริบทจะมีอิทธิพลต่อทักษะของบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำกิจกรรม ซึ่งในระบบรวมทั้งหมดก็จะมีแต่ละองค์ประกอบที่ทำหน้าที่ในบทบาทต่างๆ



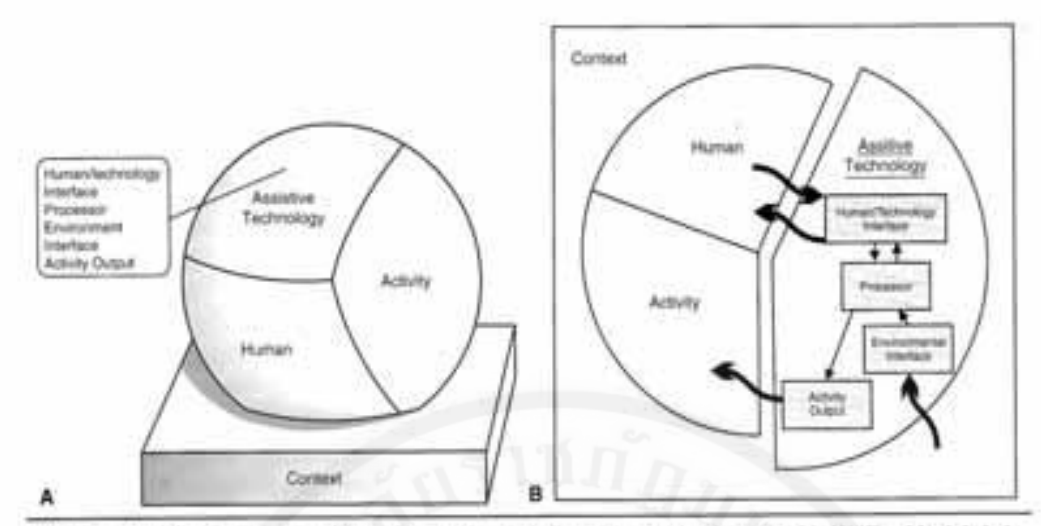


Figure 2-5 A, HAAT model with assistive technology elements identified. B, The assistive technology component of the HAAT model includes both the specific purpose and general purpose technologies.

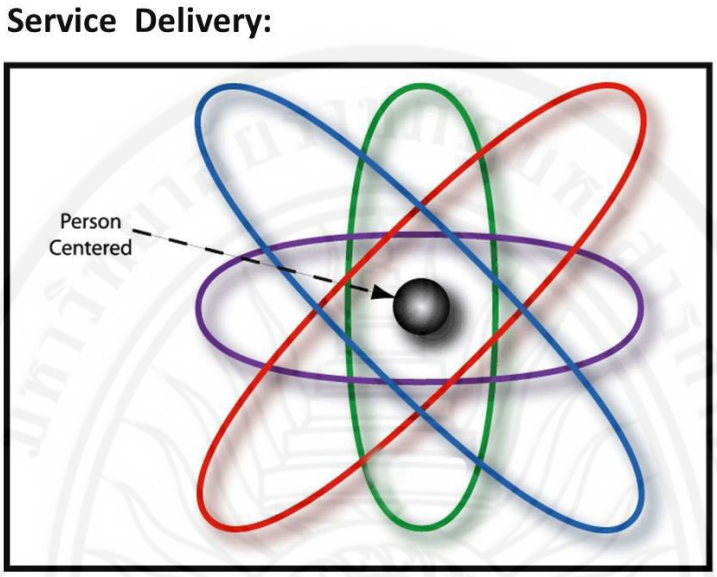
ทั้งนี้แต่ละองค์ประกอบนั้นก็อาจจะมีข้อบกพร่องได้หากมีปัจจัยอื่นๆเข้ามารบกวนกิจกรรม (Activity) เป็นตัวกำหนดเป้าหมายทั้งหมดของการใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก โดยกิจกรรมก็คือกระบวนการในการทำงานและจะแสดงออกมาเป็นผลงานซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลนั้น บริบท/สภาพแวดล้อม (Context/Environment) คือสถานที่ในการทำกิจกรรมภายใต้ เงื่อนไขหนึ่งๆ ซึ่งมีสภาพแวดล้อมเฉพาะทางกายภาพ (เช่น โรงเรียน บ้าน ชุมชน ที่ทำงาน) โดยมีความเกี่ยวข้องกับงานที่ทำ กฎเกณฑ์ การควบคุมตัวเอง (เช่น ห้ามพูดคุยกันในห้องเรียน การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด) แบบแผนประเพณี ปัจจัยทางกายภาพ (เช่นแสงสว่าง เสียง ความร้อน และปัจจัยอื่นๆรอบข้าง) และบริบททางสังคมหรือวัฒนธรรม (เช่น การเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความต้องการในการปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วม เป็นต้น)

บุคคล (Human) เป็นอีกหนึ่งในองค์ประกอบของแนวคิดนี้ที่มีความซับซ้อน เพราะต่างก็ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยอื่นๆเช่นเดียวกัน แนวคิดนี้มองความสามารถของบุคคลแต่ละคนเป็นพื้นฐาน ที่เรียกว่าความสามารถภายใน (Intrinsic Enablers) สามารถจัดเข้ากลุ่มได้มี 3 กลุ่มคือ การรับความรู้สึก (Sensory Input) การทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง (Central Processing) และสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนไหว (Effectors)สำหรับผลสำเร็จในการทำกิจกรรมต่างๆนั้น ผลจากสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น การติดต่อสื่อสารการเคลื่อนที่การเคลื่อนย้าย ต่างก็ต้องการทักษะในการแสดงออกที่ชัดเจนรวมถึงการรับความรู้สึก Sensory Input) และกระบวนการด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Processing) ในการทำกิจกรรมด้วย และสิ่งต่อมาที่มีความสำคัญคือ ความสามารถและทักษะของบุคคลที่มีอยู่ แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะประเมินความสามารถของบุคคลได้ ทั้งนี้เพราะมีปัจจัยทั้งแรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอกมากมายที่มีอิทธิพลต่อการทำกิจกรรมของบุคคล

การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถวิเคราะห์องค์ความรู้ด้านต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาอุปกรณ์เบาะรองนั่งป้องกันแผลกดทับในผู้พิการบาดเจ็บไขสันหลัง (อัมพาตท่อนล่าง) ซึ่งการทบทวนข้อมูลในครั้งนี้ไม่ได้พิจารณาแต่เพียงข้อมูลของการพัฒนาและออกแบบเก้าอี้ล้อเข็นเท่านั้น ยังอาศัยแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กับตัวบุคคล อุปกรณ์ บริบท และปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้เก้าอี้ล้อเข็นที่มีประสิทธิภาพ

และเป็นอีกทางเลือกหนึ่งให้คนพิการอัมพาตท่อนล่างได้เลือกใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับความต้องการของคนพิการ โดยข้อมูลในการรวบรวมครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและออกแบบเก้าอี้ล้อเข็นให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นต่อไป

7) **แนวคิดThe Assistive Technology Outcome Measurement Model (ATOM model)**

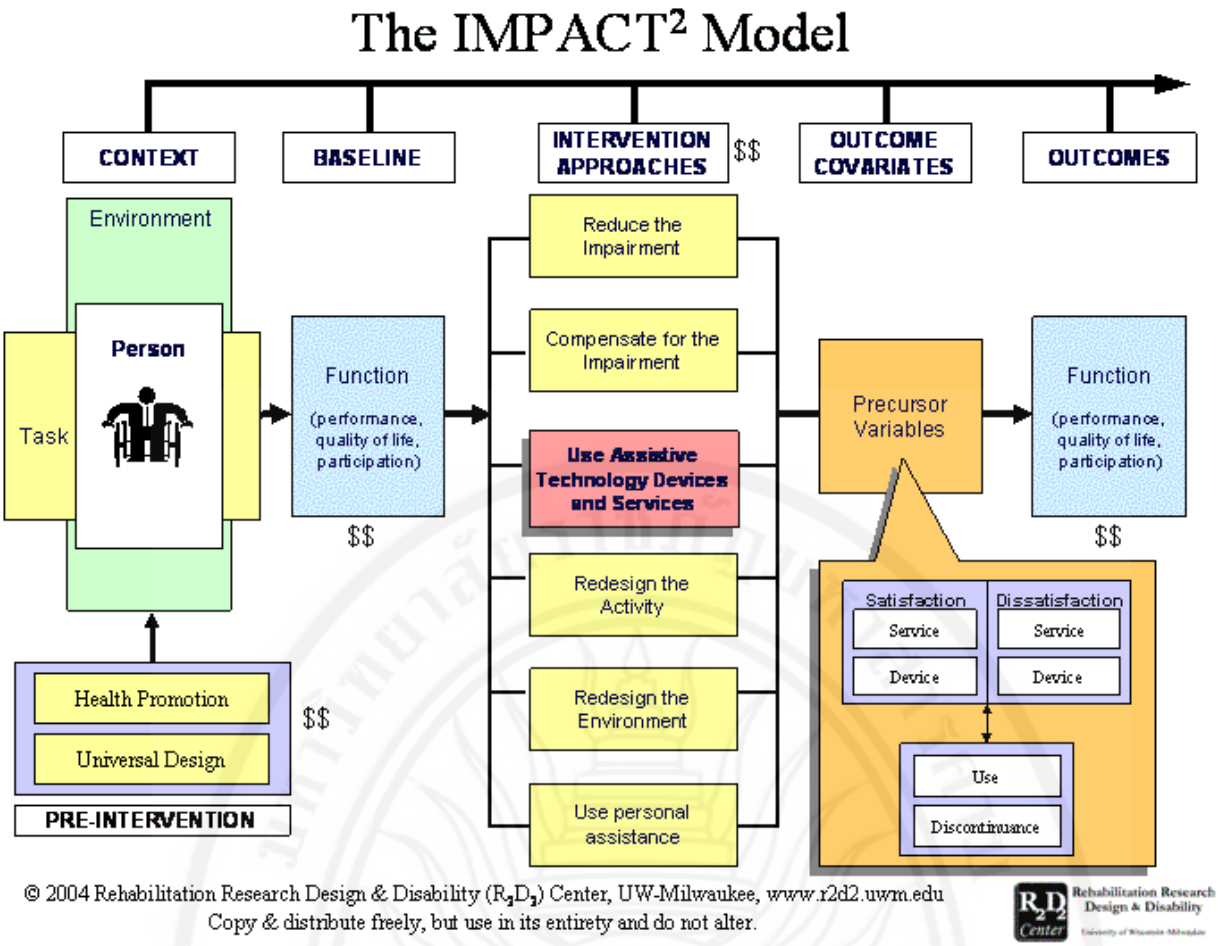


The assistive technology outcome measurement (ATOM) model คือ กรอบแนวคิดสำหรับการศึกษาและประเมินผลการใช้ Assistive Technology สำหรับคนพิการ ซึ่งแนวคิดนี้มีการออกแบบและเชื่อมโยงทั้งในเรื่องของตัวทฤษฎี การฝึกฝนและในส่วนของผลที่ได้จากการฝึกใช้อุปกรณ์และงานวิจัยที่รองรับ โดยแนวคิดนี้มาจากการผสมผสานแนวคิดของ DeRuyter's (1995) domains of AssistiveTechnology outcome, Scherer's(1996) MPT model and International Classification of functional Disabilities and Health, และ ICF (World Health Organization, 2001) นั่นคือ The ATOM model จะเป็นการประเมินผลที่ได้จากการนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเข้ามาใช้กับคนพิการและปัจจัยที่คนพิการแต่ละคนจะประสบผลสำเร็จจากการใช้ AT ประกอบไปด้วย 3 ส่วนที่มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกัน คือ

1) Outcomes เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการใช้อุปกรณ์ซึ่งส่งผลในเรื่องทักษะความสามารถในการทำงานในขณะนั้น (Functional status), ลักษณะทางคลินิก (clinical results), คุณภาพชีวิต (Quality of life), ค่าใช้จ่าย (Cost), ความพึงพอใจ(Satisfaction), และความรู้สึกสะดวกสบาย ไม่เจ็บ ไม่ปวด

2) (Comfort), ICF เป็นปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดผล ประกอบไปด้วย การมีส่วนร่วม (Participation), กิจกรรมที่ทำ (Activity), และบริบทอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3) (Context) ส่วน the MPT model เป็นปัจจัยที่มีส่วนทำให้ใช้หรือไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบด้วยปัจจัยด้านบุคคล(Person), ด้านสภาพแวดล้อมอื่นๆ (Milieu), และด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Technology)



8) การจัดระบบบริการเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการในประเทศและต่างประเทศ

จากการศึกษาการจัดระบบบริการเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการในต่างประเทศพบข้อมูลเบื้องต้นในมุมมองและทัศนคติของผู้บริหารและประชาชนต่อการจัดรัฐสวัสดิการมีความแตกต่างกันตามประวัติศาสตร์ บริบทสิ่งแวดล้อมในแต่ละสังคม และมีส่วนเกี่ยวข้องกับสวัสดิการของคนพิการ การจัดสวัสดิการที่ดีสำหรับคนพิการเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าในบางสังคม ขณะที่บางสังคมพิจารณาว่าสวัสดิการสำหรับคนพิการเป็นบริการที่ตอบสนองหลักจริยธรรมขั้นพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งมุมมองและทัศนคติที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อเนื้อหาและสาระของนโยบายที่มีต่อคนพิการ จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า หลายประเทศได้ให้ความสำคัญต่อรัฐสวัสดิการสำหรับคนพิการมากกว่าประเทศอื่น เช่น ไต้หวัน , สิงคโปร์, และฟินแลนด์ ดังนั้นการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการและกลไกการจ่ายค่าบริการสำหรับคนพิการในประเทศไทย ควรอ้างอิงเปรียบเทียบกับประเทศเหล่านี้ เนื่องจากมาตรฐานที่ดีต่อการจัดบริการของคนพิการในบริบทนานาชาติจะเป็นบทเรียนเพื่อพัฒนาการจัดระบบบริการสำหรับคนพิการในประเทศไทย ทั้งนี้ไม่ใช่เพื่อข้อสรุปที่ว่าสวัสดิการสำหรับคนพิการในประเทศไทยต้องดำเนินการตามประเทศเหล่านี้อย่างไรก็ตามสวัสดิการของคนพิการในแต่ละประเทศต้องคำนึงถึงความต้องการและปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสถานการณ์การเข้าถึงอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2550 พบว่ามีคนพิการที่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ฯแต่ยังไม่มีใช้ เท่ากับ ร้อยละ 43.7 ของจำนวนคนพิการที่จำเป็นต้องใช้ทั้งหมด และร้อยละ 8.2 มีอุปกรณ์แล้วแต่ไม่ได้ใช้เพราะความไม่เหมาะสมหลายประการ และมีการเข้าถึงได้เพียงร้อยละ 5.60 และ 6.49 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 และ 2552 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์จากข้อมูลการเบิกอุปกรณ์ฯของ

สถานพยาบาลจาก สำนักงานประกันสุขภาพแห่งชาติ และศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์ ในด้านสวัสดิการของรัฐ พบว่าคนพิการได้รับสวัสดิการรักษาพยาบาล ร้อยละ 97 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระบบ คือ ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ร้อยละ 90.4 , ระบบประกันสังคม ร้อยละ 1.0 และระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการฯ ร้อยละ 5.6 เนื่องจากปรัชญา และ แนวคิด มีความแตกต่างกันใน 3 ระบบ ทำให้บัญชีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ มีความแตกต่างกัน แต่ทั้ง 3 ระบบได้พยายามที่จะปรับให้มีความเท่าเทียมกันภายใต้กฎระเบียบ แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีช่องว่างในการเข้าถึง จากการวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Penchansky และ Thomas พบว่า ส่วนใหญ่แล้วรัฐเป็นผู้จ่าย ในมิติความสามารถในการจ่ายที่สมเหตุผล (Affordability) โดยเฉพาะในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รัฐจ่ายทั้งหมด แต่ในอีก 2 ระบบ คนพิการอาจต้องร่วมจ่าย (Co-payment)ในบางรายการ การมีระบบร่วมจ่ายมีทั้งข้อดี และข้อเสีย การให้ฟรีโดยไม่คิดมูลค่า อาจทำให้ผู้ได้รับไม่เห็นคุณค่า แต่ให้มีระบบร่วมจ่ายมากเกินไป คนพิการที่ฐานะยากจนจะไม่มีกำลังในการจ่าย ในประเด็นนี้ปัญหาอยู่ที่ทำอย่างไรเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างรัฐที่เป็นผู้ให้ กับ คนพิการที่เป็นผู้รับ ในมิติของความเพียงพอของการบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ (Availability) เป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ จำนวนสถานบริการที่ให้บริการอุปกรณ์ฯมีไม่เพียงพอและ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตเมือง ปัญหาขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ นักกายอุปกรณ์ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด เป็นต้น อุปกรณ์ในแต่ละรายการมีไม่เพียงพอ และ มีข้อจำกัดในการเข้าถึง ในมิติความสะดวกในการเดินทาง (Accessibility) คนพิการส่วนใหญ่อาศัยอยู่นอกเขตเมืองร้อยละ83.31 ทำให้เป็นอุปสรรคในการมารับบริการจากส่วนกลาง ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และบางรายขาดผู้ดูแลในการเดินทางมาเพื่อรับบริการ หน่วยบริการบางแห่งยังไม่มีการบริการเชิงรุก เช่น การเยี่ยมคนพิการที่บ้าน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน ในมิติการอำนวยความสะดวกของสถานบริการ (Accommodation) จากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า สถานพยาบาลของรัฐ ร้อยละ 97.3 ได้มีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสถานพยาบาลอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 – 2551 และร้อยละ 22.9 ได้ผ่านการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลตามมาตรฐาน HA (Hospital Accreditation) ในส่วนของสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานพยาบาลภาครัฐที่จะต้องจัดเตรียมให้กับคนพิการเมื่อมารับบริการนั้น ได้มีมติ คณะรัฐมนตรี ให้หน่วยงานราชการสำรวจและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงได้ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ตามกฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการและคนชรา พ.ศ.2548 และสุดท้ายในมิติการยอมรับโดยปราศจากอุปสรรค (Acceptability) ในสังคมไทยไม่มีการแบ่งชนชั้น แต่มีปัญหาในกลุ่มบุคคลพลัดถิ่น ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสนใจ ได้อนุมัติในหลักการให้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการให้สิทธิ (คืนสิทธิ) ขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข นอกจากนี้ยังมีประเด็นของการเลือกใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม ทำให้เกิดการไม่ใช้ จึงควรมีการประเมินปัจจัยต่างๆ เช่น อายุ เพศ สิ่งแวดล้อม ที่อยู่อาศัย อาชีพ และความต้องการที่แท้จริงโดยวิเคราะห์ทั้งในด้านการใช้งาน และความสวยงาม เพื่อให้เกิดความพึงพอใจและประโยชน์สูงสุด ในปัจจุบันการดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์เป็นความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข แต่ยังขาดการกำหนดนโยบาย หรือแผนงานกำกับติดตามที่ชัดเจน

สิงคโปร์ ระบบประกันสุขภาพภาครัฐของสิงคโปร์มีหลักการว่า ไม่มีบริการทางการแพทย์ใดที่ให้บริการโดยไม่เรียกเก็บค่าบริการโดยผู้รับบริการต้องร่วมจ่ายตามความสามารถ เช่น ตามรายได้ของบุคคลและครัวเรือน การทำงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคน พิการเป็นไปตามแผนแม่บทระยะเวลา 5 ปี ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่

1) **การพัฒนาบริการสำหรับคนพิการ** รัฐบาลสนับสนุนการดูแลคนพิการผ่านโครงการต่างๆ เช่น สร้างศูนย์กิจกรรม (activity center) สำหรับคนพิการที่มีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตประจำวันและไม่เหมาะกับการเข้าสู่ระบบแรงงาน และการสร้างกลุ่มที่อยู่อาศัย (group home) สำหรับคนพิการในชุมชนเพื่อสนับสนุนผู้ที่มีรายได้น้อยหรือไม่มีครอบครัว แต่ยังสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง ซึ่งรวมผู้สูงอายุหรือคนพิการอายุน้อยไว้ด้วยกัน ทำให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีเจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมเพื่อให้บริการ เช่น ให้คำปรึกษา การสนับสนุนทางอารมณ์จิตใจ การช่วยอาบน้ำ จัดส่งอาหาร บริการอุปกรณ์ฯ ระยะสั้น และบริการส่งต่อตามความเหมาะสม

2) **การพัฒนาความสามารถของบุคคลและเทคโนโลยี** มีเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของคนพิการด้วยการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีทีเ่ หมาะสม ทงั้ ความสามารถในการเคลือ่ นไหว (mobility)ความสามารถในการสื่อสาร (communication) และความสามารถในการดูแลตนเอง(self-care) เพื่อให้คนพิการสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ พึ่งพาตนเองและเข้าสู่ระบบการจ้างงานได้

3) **กลยุทธ์สร้างการมีส่วนร่วมและการเข้าถึงบริการสาธารณะ** ประกอบด้วยมาตรการเทคโนโลยี และอุปกรณ์ฯ พร้อมทั้งระบบบริหารจัดการที่เกี่ยวข้อง (เช่น การจัดหา การยืม และซ่อมแซมอุปกรณ์ฯ) ที่ช่วยให้คนพิการเข้าถึงระบบบริการขนส่งและการสื่อสารได้อย่างไม่มีข้อจำกัดในการเดินทาง เข้าถึงระบบข้อมูลข่าวสาร และสื่อสารกับเจ้าหน้าที่และผู้อื่นได้ ซึ่งทั้งหมดนี้จะทำให้คนพิการสามารถพึ่งพาตนเองและเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้ในทุกๆ มิติของชีวิต เช่นการศึกษา การทำงานสร้างรายได้ การเข้าถึงระบบบริการ และร่วมกิจกรรมทางสังคมได้

ไต้หวัน โครงการประกันสุขภาพของรัฐบาลไต้หวันเป็นภาคบังคับ ดำเนินงานในรูปของประกันสังคม จ่ายเบี้ยประกันตามรายได้ของแต่ละคนหรือของครัวเรือน โดยผู้รับบริการต้องร่วมจ่าย ยกเว้นบริการบางประเภทและคนบางกลุ่ม และลดค่าร่วมจ่ายสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ตั้งแต่ พ.ศ. 2554 รัฐบาลให้การสนับสนุนด้านการเงินสำหรับคนพิการ ซึ่งรวมคนพิการในศูนย์ดูแล โดยจ่ายค่าครองชีพตามระดับรายได้และภาวะความพิการ มีหน่วยงานระดับท้องถิ่นเป็นผู้ประเมินกฎหมาย People with Disabilities Rights Protection พ.ศ. 2550 กำหนดให้มีระบบประสานงานระหว่างหน่วยงานเพื่อความเป็นเอกภาพในการกำหนดนโยบายและให้บริการสุขภาพสำหรับคนพิการ ได้แก่ หน่วยงานส่วนกลางภายใต้ Ministry of Health and Welfare หน่วยงานระดับมณฑล/เมือง และโรงพยาบาล นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดสิทธิและมาตรการเพื่อให้คนพิการพึ่งตัวเองและดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ โดยรัฐให้การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับอุปกรณ์ฯตลอดจนมีหน่วยงานระดับชาติที่ทำหน้าที่บริหารจัดการอุปกรณ์ฯ เช่น จัดการฐานข้อมูลอุปกรณ์ฯ ผู้ผลิต และผู้เชี่ยวชาญ รายชื่อหน่วยงานเกี่ยวกับอุปกรณ์ฯ มีการรวบรวมและแบ่งประเภทอุปกรณ์ฯ

นโยบายการพัฒนาการผลิตอุปกรณ์ฯ การถ่ายทอดเทคโนโลยี และจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานและการควบคุมคุณภาพของอุปกรณ์ฯ หน่วยงานนี้ยังรับผิดชอบบริการให้ยืมหรือเช่าอุปกรณ์ฯ กรณีที่ไม่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐหรืออุปกรณ์ฯ มีราคาสูงทำให้ไม่สามารถซื้อได้ลักษณะเด่นของบริการอุปกรณ์ฯ ของไต้หวันคือ มีการประเมินความจำเป็น/ความเหมาะสมในการใช้อุปกรณ์ฯ และการทดสอบอุปกรณ์ฯ ที่จะใช้ก่อนทุกครั้งเพื่อลดความเสี่ยงต่ออันตราย รวมทั้งมีระบบติดตามการใช้อุปกรณ์ฯ และประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้

ฟินแลนด์ มีระบบรัฐสวัสดิการที่พลเมืองทั้งหมดได้รับสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพจากงบประมาณของรัฐซึ่งมาจากการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มที่สูงและภาษีบุคคลธรรมดาที่ค่อนข้างสูงตามระดับรายได้ คนพิการทุกคนมีสิทธิได้รับบริการฟื้นฟูฯและอุปกรณ์ฯตามที่กฎหมายกำหนดโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้รับบริการตามความจำเป็นโดยไม่ต้องคำนึงถึงสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของตนเอง งบประมาณจากรัฐจะถูกจัดสรรไปให้เทศบาลแต่ละเขตสำหรับจัดหาอุปกรณ์ฯ และบริการฟื้นฟูฯ โดยมีการประเมินความต้องการใช้อุปกรณ์ฯ โดยแพทย์รวมทั้งการทดสอบ การฝึกใช้ การส่งมอบ การติดตามการใช้งานและการรักษาให้คงทนโดยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีการจัดทำแผนช่วยเหลือคนพิการแต่ละรายร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานด้านสวัสดิการของรัฐเพื่อจัดบริการได้ตรงความต้องการและมีประสิทธิภาพอุปกรณ์ฯ ที่จัดให้คนพิการมีทั้งแบบไม่มีค่าใช้จ่ายและให้ยืม โดยขอรับที่ศูนย์บริการสุขภาพ (health centre) ของเทศบาลที่คนพิการมีภูมิลำเนาอยู่ กรณีอุปกรณ์ฯ ราคาแพง เช่น รถเข็นไฟฟ้า หรืออุปกรณ์ด้านเทคนิคและคอมพิวเตอร์ต่างๆ ต้องไปขอรับจากสถานพยาบาลระดับที่สูงกว่า ส่วนบริการที่เกี่ยวข้อง เช่น การฝึก/สอนใช้การดูแลรักษาการซ่อมแซม และการทดแทน/เปลี่ยนอุปกรณ์ฯ รัฐจัดให้โดยคนพิการไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ฟินแลนด์มีการกำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพของอุปกรณ์ฯเพื่อให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และได้มาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ

ประเทศไทย นโยบายเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการการที่คนพิการจะขอรับสวัสดิการและบริการจากหน่วยงานภาครัฐนั้น ต้องผ่านการวินิจฉัยโดยแพทย์และขึ้นทะเบียนกับ พก. เพื่อให้ได้รับเอกสารรับรองความพิการตามกฎหมายส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งจะทำให้ได้รับสวัสดิการ เช่น การศึกษา อาชีพ และเบี้ยยังชีพ รวมทั้งอาจต้องขอขึ้นทะเบียนตามข้อกำหนดของระบบประกันสุขภาพภาครัฐเพื่อรับสิทธิประโยชน์ด้านการรับบริการฟื้นฟูฯ ในสิทธินั้นๆ ซึ่งการศึกษานี้พบว่า มีความไม่เท่าเทียมของบริการสุขภาพภายใต้ระบบประกันสุขภาพแต่ละกองทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความแตกต่างของสิทธิประโยชน์และเงื่อนไขในการใช้บริการของคนพิการการรับบริการภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า คนพิการต้องขอขึ้นทะเบียนสิทธิย่อยประเภทคนพิการ (ท.74) ในระบบฐานข้อมูลของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) โดยคนพิการที่ขึ้นทะเบียนแล้วสามารถรับบริการทุกหน่วยบริการที่ สปสช. ทำความร่วมมือโดยไม่ต้องมีใบส่งต่อ ในปี พ.ศ. 2555 มีผู้ขึ้นทะเบียนประมาณ 1.1 ล้านคน ช่องว่างที่สำคัญ ได้แก่ การที่ไม่สามารถระบุประเภทความพิการได้ประมาณร้อยละ 15 คนพิการไม่ได้รับบริการฟื้นฟูฯ ถึงร้อยละ 63 และคนพิการได้รับอุปกรณ์ฯ เพียงร้อยละ 3 ของผู้ขึ้นทะเบียนทั้งหมดคนพิการภายใต้ระบบประกันสังคม คือ ผู้ประกันตนทุพพล

ภาพที่ได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและมีเงื่อนไขต้องเป็นผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบครบ 3 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนเดือนที่สำนักงานประกันสังคม (สปส.)กำหนดให้เป็นผู้ทุพพลภาพ คนพิการต้องเข้ารับบริการที่สถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาลที่ สปส. ออกให้เท่านั้น ซึ่งการเกิดสิทธินี้แบ่งได้เป็น 2 กรณี ได้แก่ การทุพพลภาพเนื่องจากการทำงานและการทุพพลภาพที่ไม่เนื่องจากการทำงาน ซึ่งแต่ละกรณีมีสิทธิประโยชน์รวมทั้งรายการอุปกรณ์ฯ ที่แตกต่างกันนอกจากนี้ในการรับอุปกรณ์ฯ จากสถานพยาบาล ผู้ประกันตนต้องสำรองจ่ายค่าอุปกรณ์ฯ ไปก่อน แล้วนำใบเสร็จรับเงินมาขอรับเงินคืนจาก สปส. ซึ่งเป็นภาระทางการเงินของคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่อุปกรณ์ฯ นั้นมีราคาสูง สำหรับระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการนั้น ไม่พบว่ามีนโยบายระบบขึ้นทะเบียนและรายงานการเบิกจ่ายเฉพาะสำหรับคนพิการ แต่โดยหลักการคนพิการเข้ารับบริการทางการแพทย์และอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรคที่หน่วยบริการของรัฐได้ทุกแห่ง อนึ่ง เนื่องจากวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและกลไกในการเบิกจ่าย คนพิการที่มีสิทธิในระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการมีแนวโน้มที่จะได้รับการบริการที่ดีและเข้าถึงอุปกรณ์ฯ ได้เป็นสัดส่วนที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับระบบประกันสุขภาพอื่นๆ เช่นเดียวกับผู้รับบริการที่ไม่ใช่คนพิการสิทธิประโยชน์ของระบบประกันสุขภาพแต่ละกองทุนมีความครอบคลุมความพิการแตกต่างกัน โดยระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้ามีความครอบคลุมมากที่สุด คือทุกประเภทความพิการ รายการอุปกรณ์ฯ ที่เบิกจ่ายได้ภายใต้ระบบนี้มีจำนวน 54 รายการ ส่วนรายการนอกบัญชีที่ประกาศไว้ อาจเบิกได้ตามความจำเป็นหากได้รับการอนุมัติจากคณะอนุกรรมการหลักประกันสุขภาพเขต ในขณะที่อีก 2 กองทุนไม่ได้มีการจัดทำบัญชีรายการอุปกรณ์ฯ ที่เป็นสิทธิประโยชน์ไว้โดยเฉพาะ แต่การวิเคราะห์ฐานข้อมูลของระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการและระบบประกันสังคมพบว่ามีการเบิกจ่ายอุปกรณ์ฯ รวม 80 รายการและ 29 รายการ ตามลำดับ นอกจากนี้ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปลี่ยนอุปกรณ์ฯ ทีมีอายุการใช้งานบางอุปกรณ์ฯ เช่นเครื่องช่วยฟังและการซ่อมแซมอุปกรณ์ฯ ที่ต้องเป็นไปตามผลการประเมินของผู้ให้การรักษา แต่สำหรับระบบประกันสังคมนั้นไม่พบว่ามีข้อกำหนดที่ชัดเจน

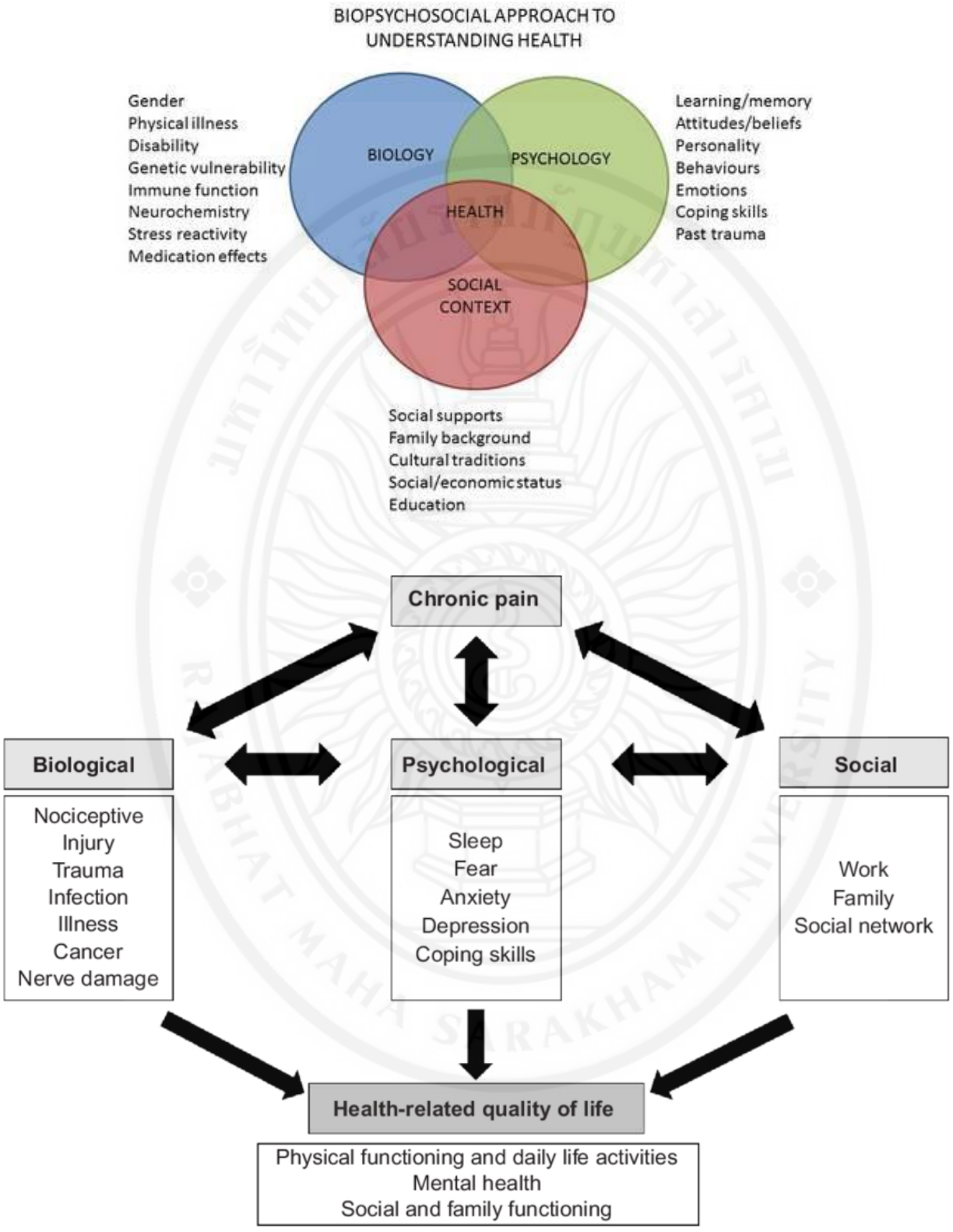
9) แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต (Quality of Life)

คุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตของบุคคลที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่าง เหมาะสม ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคม เป็นชีวิตที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสามารถดำรงชีวิตที่ชอบธรรมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และค่านิยมสังคม ตลอดจนแสดงหาสิ่งที่ตนปรารถนาให้ได้มาอย่างถูกต้องภายใต้เครื่องมือและทรัพยากรที่มีอยู่ คุณภาพชีวิตแบ่งเป็น 3 ประการ คือ

1. ทางด้านร่างกาย คือ บุคคลจะต้องมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บอันเป็นผลตอบสนองมาจากปัจจัยพื้นฐานฯ

2. ทางด้านจิตใจ คือ บุคคลจะต้องมีสภาวะจิตใจที่สมบูรณ์ร่าเริงแจ่มใส ไม่วิตกกังวล มีความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตตนเองครอบครัว และสังคมสิ่งแวดล้อม มีความปลอดภัยในชีวิตฯ

3. ทางด้านสังคม คือ บุคคลสามารถดำรงชีวิตภายใต้บรรทัดฐาน และค่านิยมของสังคมในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมได้อย่างปกติสุขฯ (ศิริ ฮามสุโพธิ์, 2543)



ชีวิตที่มีคุณภาพ เป็นชีวิตที่สามารถสนองตอบความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับอัตภาพ อยู่ในกรอบและระเบียบแบบแผน วัฒนธรรมที่ดีงามตามมาตรฐานที่ยอมรับของสังคม พร้อมทั้งสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง ชีวิตจะมีคุณภาพได้ต้องอาศัยสถาบันต่างๆ ของสังคม ร่วมกันทำหน้าที่ตามบทบาท (ผาสุก มุทธเมธา, 2535)

คุณภาพชีวิต (Quality of life) ในแง่ของสิ่งแวดล้อมนั้น หมายถึง การศึกษาความเป็นอยู่ของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพทางการศึกษา อนามัย และเศรษฐกิจ ตามลักษณะของสิ่งแวดล้อมทางชีวกายภาพ เชื้อชาติ วัฒนธรรม และวิธีการเลี้ยงดู โดยที่คุณภาพชีวิตนั้นขึ้นอยู่กับสภาพทั่วไปของสิ่งแวดล้อมทางชีวกายภาพ บุคคลอยู่ในที่ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ย่อมจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า บุคคลที่อยู่ในที่ขาดแคลนทรัพยากรสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตต้องขึ้นอยู่กับความพึงพอใจ ซึ่งมีความแตกต่างไปแต่ละบุคคลอีกด้วย (เกษม จันทร์แก้ว, 2540)

คุณภาพชีวิต (Quality of Life) หมายถึง การดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีมีความสุข มีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ อีกทั้งยังทำประโยชน์ให้กับตนเอง สังคมและประเทศชาติด้วย คุณภาพชีวิตเป็นเครื่องชี้วัดความเจริญก้าวหน้าของมิติทางด้านประชากร สังคม สุขภาพ จิตวิญญาณ สิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ เป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาประชากรของประเทศต่างๆ ในปัจจุบัน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาให้มีคุณภาพตั้งแต่การปฏิสนธิจนถึงวันตาย เพราะมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของการพัฒนาทั้งปวง ซึ่งจะทำให้โลกได้พัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม และเจริญยิ่งขึ้นไปเพื่อความสงบสุขและเกิดสันติในโลกของเรา ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงมีการพัฒนาหลายด้าน เช่น ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง การมีคุณธรรม จริยธรรม การมีระเบียบวินัย การมีสุขภาพดี เป็นต้น

คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตของมนุษย์ในระดับที่เหมาะสม ตามความจำเป็นพื้นฐานในสังคมหนึ่งๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง (พรสุข อัศวนิเวศน์, 2541)

คุณภาพชีวิต หมายถึง คุณภาพในด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง และศาสนา ซึ่งเป็นค่าเทียบเคียงไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวแน่นอน กล่าวคือ ทุกคนหรือทุกประเทศอาจจะกำหนดมาตรฐานต่างๆ กันไปตามความต้องการ และความต้องการคุณภาพชีวิตนี้ย่อมจะเปลี่ยนแปลง ไปได้ตามกาลเวลาและกาลเทศะ (ศิริ ฮามสุโพธิ์, 2543)

สรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพแวดล้อมของชีวิตที่สมดุลกันทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม ตลอดทั้งศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมในสังคมที่ทำให้สมาชิกในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การดำรงชีวิตของมนุษย์อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขมีความพึงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่อย่างพอเพียงการดำรงชีวิตอยู่อย่างเป็นสุขจะต้องได้รับการตอบสนองจากองค์ประกอบ ดังนี้

1. มีอาหารกินอย่างมีคุณภาพ มีเครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม
2. การมีสุขภาพดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา มีจิตวิญญาณและมีคุณธรรม จริยธรรม
3. มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4. มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการดำรงชีวิตที่เหมาะสม

5. มีการศึกษาที่ดี

6. มีครอบครัวที่มีความสุข อบอุ่น

7. มีงานทำที่ดีเป็นที่พึงพอใจของตนเอง

8. มีสภาพแวดล้อมที่ดี เอื้อต่อการดำรงชีวิต

7. มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาม

8. อิสระในการแสดงความคิดเห็น

9. มีสิทธิและความเสมอภาค มีบทบาทและมีส่วนร่วมในสังคม

แต่ในปัจจุบันมีปัจจัยหลายอย่างที่มากระทบกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปไม่ราบรื่น ขาดความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ขาดความรักความอบอุ่น ครอบครัวแตกแยกมากขึ้น มีหนี้สินมากขึ้น ความเครียด เป็นโรคจิตก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมจากแนวทางปฏิบัติในการจัดบริการรถนั่งคนพิการสำหรับพื้นที่ที่มีทรัพยากรจำกัด (Guidelines on the provision of manual wheelchairs in less resourced setting) ขององค์การอนามัยโลก (WHO, 2008) ได้ให้ความสำคัญกับการประเมินและให้บริการรถนั่งคนพิการที่ออกแบบให้เหมาะสมสำหรับสภาพร่างกายและสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการเป็นรายบุคคล เช่น รถนั่งคนพิการแบบสี่ล้อ (Four wheel wheelchair) เหมาะสำหรับคนพิการที่อาศัยอยู่ในเมือง รถนั่งคนพิการแบบสามล้อ(Three wheel wheelchair) เหมาะสำหรับคนพิการที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบท เป็นต้น สำหรับประเทศไทย จากรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ร้อยละ 70 ของ คนพิการในประเทศไทยอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล (สำนักงานสถิติแห่งชาติ , 2550) แต่การจัดหารถนั่งคนพิการที่ให้บริการในประเทศไทยในปัจจุบันมีเฉพาะแบบสี่ล้อเท่านั้น ซึ่งรถนั่งดังกล่าวถูกจัดหาสำหรับคนพิการที่อาศัยอยู่ในทุกพื้นที่ทั้งในเมืองและในชนบท หลายครั้งจึงพบว่า คนพิการเหล่านั้นไม่สามารถใช้รถนั่งได้อย่างเต็มศักยภาพ เนื่องจากรถนั่งที่ได้รับไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่อาศัยอยู่ การค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลด้านรูปแบบรถนั่งคนพิการที่หลากหลายจึงเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้คนพิการไทยมีทางเลือกและมีโอกาสได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ข้อมูลขององค์การอนามัยโลกได้ประมาณการว่ามีคนพิการที่จำเป็นต้องใช้รถนั่งคนพิการประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนคนพิการทั่วโลก (Sheldon & Jacobs, 2007) สำหรับประเทศไทยจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2550 พบว่า ประมาณร้อยละ 2.85 ของประชากรไทย หรือประมาณ 1.87 ล้านคนมีความพิการและประมาณร้อยละ 21 ของจำนวนดังกล่าวจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ ซึ่งเมื่อพิจาณาตามประเภทของอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ พบว่า คนพิการที่ใช้รถนั่งคนพิการมีจำนวน ถึง 61,994 คนทั่วประเทศ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2550) ดังนั้นกระบวนการจัดหาและให้บริการรถนั่งคนพิการที่มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในประเทศไทย

ศิริพร สุขสงวน (2545) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคนพิการทางการเคลื่อนไหวกับปัญหาการเดินทางในกรุงเทพมหานคร โดยการใช้แบบสำรวจถามคนพิการด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร พบว่าปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งเป็นปัญหามากที่สุดคือ ปัญหาเรื่องไม่มีที่จอดรถสำหรับคนพิการ การโดยสารรถประจำทาง และผู้พิการต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในเรื่องกฎหมาย และจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการเพื่อให้ใช้บริการต่างๆร่วมกับคนทั่วไปได้

นัดดา รีชีวะ(2551) มีการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกไปใช้ให้เกิดประโยชน์ของผู้ป่วยภายหลัง โดยเป็นการสำรวจสภาพการได้รับบริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก การนำใช้ให้เกิดประโยชน์ การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้หรือไม่ใช้ จากแผนกเวชศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ ในช่วงเดือนกรกฎคมถึงกันยายน พ.ศ.2550 จำนวน 115 ราย ซึ่งผลการทดสอบสมมุติฐานโดยการใช้การทดสอบด้วยไคสแควร์พบว่า อายุ ความพึงพอใจกับผลการใช้อุปกรณ์ การฝึกทดลองการใช้อุปกรณ์ ความยากง่ายในการใช้อุปกรณ์ ความรู้สึกขณะใช้ ความสวยงาม ขนาด และน้ำหนัก มีความสัมพันธ์กับการนำรถนั่งคนพิการไปใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ0.01 นอกจากนี้ยังประสบปัญหาที่คนพิการได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการไปแล้วไม่ใช้ คือสภาพแวดล้อมทั้งที่ในบ้าน และสถานที่สาธารณะต่างๆ ยังไม่เอื้ออำนวยให้ใช้รถนั่งคนพิการ ตลอดจนรถนั่งคนพิการที่ได้รับมามีความไม่เหมาะสม ทั้ง ขนาด น้ำหนัก

วิรงรอง ยศะสินธุ (2545) ทำการสำรวจการได้รับบริการด้านรถนั่งของคนพิการอัมพาตครึ่งท่อนล่าง ณ สถาบันฟื้นฟูอาชีพคนพิการ พบว่าคนพิการส่วนใหญ่ได้รับการตรวจประเมินจากนักวิชาชีพในระดับหนึ่งแต่ยังไม่ครอบคลุมในทุกเรื่องที่จำเป็น หลังการตรวจประเมินยังขาดการจัดบริการดูแลและติดตามผลที่จำเป็นซึ่งคนพิการควรได้รับ เช่นขาดโอกาสการเลือกประเภทรถ ขาดการปรับรถและอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายและการใช้งาน ขาดการฝึกใช้รถ มีปัญหาเรื่องบริการซ่อมและการดูแลรักษา รวมทั้งบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถและเรื่องสิทธิหน้าที่ของคนพิการ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่ารถนั่งที่ได้รับมาไม่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและการใช้งาน หลังใช้ยังเกิดอุบัติเหตุและปัญหาสุขภาพติดตามมาอีกด้วย

เทอดเกียรติ ฉายจรุง (2554) ได้มีการอภิปลายผลทีน่าสนใจเกี่ยวกับรถนั่งคนพิการ ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ช่วยยืนยันตามแนวคิดองค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 2008) ที่ให้ความสำคัญกับการประเมินและให้บริการรถนั่งคนพิการที่ออกแบบให้เหมาะสมสำหรับสภาพร่างกายและสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการ

โดยพบว่าแบบของรถนั่งคนพิการ ที่มีผลต่อการตอบสนองในชีวิตประจำวันของคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรวมพบว่ารถนั่งคนพิการมีผลต่อการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันภายในและภายนอกบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว การทำงานบ้าน การทำอาหาร และสามารถทำกิจกรรมสันทนาการหรือกิจกรรมยามว่าง เช่น กีฬา ดนตรี งานศิลปะ อ่านหนังสือ ดูหนัง ปลูกต้นไม้ จัดสวน และกิจวัตรประจำวันภายนอกบ้าน เช่น การทำงาน การเรียน การทำงาน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยภาคสนาม (Field trial) ของ McCambridge M. (2007) รถนั่งคนพิการ ที่มีการพัฒนาขึ้นโดยองค์กร Motivation ในปี 2005 (www.motivation.org.uk) เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานในในระยะยาวสำหรับบุคคลที่มีความพิการถาวรและอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นพื้นขรุขระและสภาพแวดล้อมในชนบท รุ่นนี้ถูกออกแบบมาเพื่อเพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีต่อตนเองและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในสังคมของผู้ใช้รถนั่งคนพิการ

Edyburn และคณะ(1995) ที่พบว่า หลักการฟื้นฟูผู้ป่วยที่มีภาวะทุพพลภาพหรือคนพิการทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวให้สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้สภาพแวดล้อมในขณะนั้นได้เพิ่มขึ้น หรือให้มีทักษะความสามารถคงไว้ได้นาน คือ การลดอาการหรือความเจ็บป่วยการชดเชยอาการหรือความเจ็บป่วย การออกแบบกิจกรรมหรือการทำงานใหม่ การออกแบบสภาพแวดล้อมใหม่ การใช้คนช่วยเหลือ และการนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและงานบริการที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วย

นอกจากนี้งานวิจัยเชิงคุณภาพของ Collett et al. (2007) ยังได้ชี้ให้เห็นว่า รถนั่งคนพิการ ที่มีการพัฒนาขึ้นโดยองค์กร Motivation ในปี 2005 (www.motivation.org.uk) ช่วยส่งเสริมให้คนพิการสามารถเข้าถึงและมีส่วนร่วมในกิจกรรมในครอบครัว สังคมและวัฒนธรรมได้โดยอิสระ คนพิการสามารถข้ามผ่านอุปสรรคทางกายภาพต่างๆ เช่น พื้นขรุขระ พื้นหิน เนินเขาและโคลน ได้โดยใช้รถนั่งคนพิการรุ่นนี้

Karmarkar AM. และคณะ (2009) ได้สรุปไว้ว่าการประเมินผลลัพธ์ของการให้บริการรถนั่งคนพิการควรพิจารณาด้านระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการร่วมด้วย เมื่อพิจารณาด้านความพึงพอใจต่อรถนั่งคนพิการของผู้ใช้มีการศึกษาวิจัยในประเด็นนี้อย่างกว้างขวาง

(Devitt R., Chau B. & Jutai J. (2003), Winkler SLH. et al.(2008))ได้พิจารณาด้านการประเมินประสิทธิผลของรถนั่งคนพิการ ได้มีการกล่าวอ้างอย่างกว้างขวางว่ารถนั่งคนพิการมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการเป็นอย่างมาก

ในการศึกษาของ Chaves และคณะ (2004) ได้เน้นย้ำว่ารูปแบบของรถนั่งคนพิการเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมในสังคมมากกว่าความบกพร่องทางร่างกายและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

Chan SC & Chan AP (2007) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ การเข้าร่วมในชุมชน และคุณภาพชีวิตของคนพิการอัมพาตจากการบาดเจ็บที่ไขสันหลังที่ใช้รถนั่งคนพิการ พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อรถนั่งคนพิการและการมีส่วนร่วมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการ

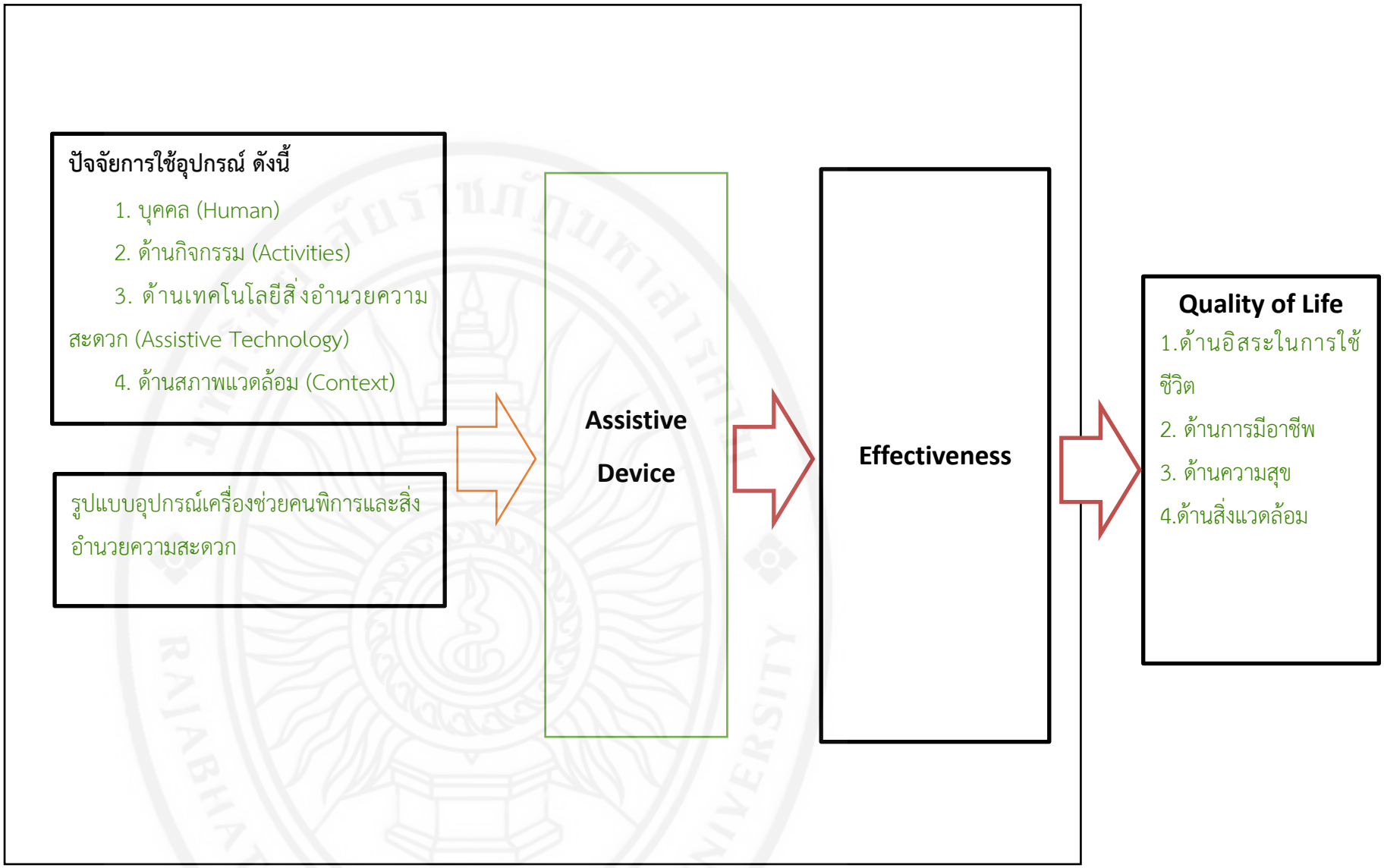
Collins DM และคณะ (2003) ซึ่งได้สรุปผลไว้ว่าระดับความพึงพอใจที่มีต่อรถนั่งคนพิการของคนพิการมีความแตกต่างกันตามรูปแบบรถนั่งคนพิการที่ใช้อยู่ และพบว่าคนพิการที่ใช้รถนั่งคนพิการแบบขับเคลื่อนด้วยแรงคน (Manual wheelchairs) มีระดับความพึงพอใจต่อรถนั่งสูงกว่าคนพิการที่ใช้รถนั่งคนพิการแบบขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า (Power wheelchairs)

Bergstrom AL. และ Samuelsson K.(2006) ได้สรุปผลการศึกษาของพวกเขาว่าความสะดวกในการใช้และความรู้สึกสบายเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจต่อรถนั่งคนพิการของผู้ใช้ จากประเด็นต่างๆเหล่านี้ จะเห็นว่ารถนั่งคนพิการเป็นอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนที่ที่มาช่วยทดแทนการเดินของคนพิการ การประเมินประสิทธิผลของรถนั่งคนพิการจึงควรพิจารณาถึงผลกระทบต่อทักษะความสามารถในการทำกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในชุมชนหรือสังคมของผู้ใช้ รวมถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อรถนั่งคนพิการนั้นด้วย

Sonn U, Davegardh H, Lindskog AC, Steen B. (1996) ศึกษาเรื่องการใช้และประสิทธิผลของเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุในชนบท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของอุปกรณ์ที่ได้รับ ความถี่และอัตราในการนำอุปกรณ์ไปใช้ในการทำกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุที่อยู่ตามชนบท กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุร้อยละ 24 มีการใช้อุปกรณ์โดยใช้อุปกรณ์ช่วยในการดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล (Hygiene) และอุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนที่ (Mobility device) มากที่สุด โดยมีอัตราการนำไปใช้ที่ร้อยละ 84 สำหรับเหตุผลที่ไม่ใช้อุปกรณ์ คือสุขภาพทางร่างกายโดยทั่วไปดีขึ้น มีความยากลำบากในการใช้อุปกรณ์ และให้เหตุผลในการใช้คือ อุปกรณ์มีส่วนทำให้การทำกิจวัตรประจำวันง่ายและปลอดภัยมากขึ้นนอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการทำงานได้มากขึ้น

1.8 กรอบแนวคิดในงานวิจัย

ตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม



บทที่3
วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัย เรื่อง รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยงานวิจัยเน้นการ แนวทางการประเมินอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ กรณีศึกษา : อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

การวิจัยระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ รูปแบบอุปกรณ์ คุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์ และข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

การวิจัยระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณและสร้างรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการ

3.1 การวิจัยระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ รูปแบบอุปกรณ์ คุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์ และข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1. เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 ถึง 6 ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1.3 เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1.4 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพปัจจัยและรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการ

1.5 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1.6 เพื่อศึกษารูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คนพิการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 7,826 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, T. 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N\,(e2)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นในการศึกษาครั้งนี้ยอมให้เกิดขึ้นร้อยละ 0.05 แทนค่าในสูตรขนาดตัวอย่าง

$$(n) = \frac{7,826}{1+ (7,826\ (0.05)^2)}$$

$$= 380.549$$

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ในจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง 380.549 ผู้วิจัยจึงขอเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่าง เป็น 381 คน

ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามจำนวนสัดส่วนประชากร (Proportional Stratified random sampling) กล่าวคือ จัดแบ่งคนพิการออกเป็น 4 กลุ่มตามระบุข้างล่างนี้แล้ว หลังจากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการจับสลากเป็นการสุ่มตัวอย่างโดยถือว่าทุกๆหน่วยหรือทุกๆ สมาชิกในประชากรมีโอกาสจะถูกเลือกเท่าๆ กัน ใช้รายชื่อของประชากรทั้งหมดและมีการให้เลขกำกับ วิธีการอาจใช้วิธีการจับสลากโดยทำรายชื่อประชากรทั้งหมด จนกระทั่งสุ่มได้ครบ 381 คน และการแบ่งกลุ่มจากลักษณะของอุปกรณีเครื่องช่วยคนพิการที่ได้รับ 4 กลุ่ม มีดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามประเภทคนพิการที่ใช้อุปกรณ์

ลำดับ	ประเภท	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	รถนั่งคนพิการแบบมาตรฐานสำหรับผู้ใหญ่	3,444	168
2	รถนั่งคนพิการแบบช่วยเหลือตัวเอง	2,283	111
3	คนพิการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน	1,651	80
4	คนพิการใช้กายอุปกรณ์	448	22
รวม		7,826	381

3. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้จะใช้ เป็นแบบสอบถามสำหรับบุคลากรทหาร กรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ลักษณะความพิการ ระยะเวลาที่พิการถึงปัจจุบัน การได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์ครั้งสุดท้ายเมื่อ พ.ศ. ลักษณะของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์ที่ได้รับและใช้ในปัจจุบัน ท่านเคยมีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์มาแล้วกี่คันและ อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์ที่ได้รับ ได้มีการปรับหรือดัดแปลงอุปกรณ์ หรือไม่ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบระบุรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบโดยใช้แบบเลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ ได้แก่ 5 = สูงมาก, 4 = สูง, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย และ 1 = น้อยมาก จำนวน 20 ข้อคำถาม

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบโดยใช้แบบเลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ ได้แก่ 5 = สูงมาก, 4 = สูง, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย และ 1 = น้อยมาก จำนวน 18 ข้อคำถาม

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบโดยใช้แบบเลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ ได้แก่ 5 = สูงมาก, 4 = สูง, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย และ 1 = น้อยมาก จำนวน 15 ข้อคำถาม

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

4. ขั้นตอนการสร้างและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และเนื้อหาของการวิจัย

3) สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

4) นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม

5) ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูล จึงทำให้ต้องมีการหาคุณภาพเครื่องมือ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งที่ผู้วิจัยจะพัฒนาเครื่องมือดังกล่าวให้มีความเที่ยงตรง (Validity) และมีความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรังปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item of Objective Congruence : IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539, น.249) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน คือ

1. ดร.ภัณฑิลา น้อยเจริญ วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่ง อาจารย์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์หนองคาย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2. ดร.สถิตคุณ บุญเรือน ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานทั่วไป สำนักนิติการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วุฒิศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3. ดร.ทรงเกียรติ ล้านพลแสน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หนองตอกแป้น อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ วุมิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

4. ดร.กุสุมา สุ่มมาตร์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

5. รองศาสตราจารย์ ดร.อัคพงศ์ สุขมาตย์ ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณลาดกระบัง วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3) เกณฑ์การให้คะแนนรายข้อมีดังนี้

คะแนนเท่ากับ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจหรือข้อคำถามมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน

คะแนนเท่ากับ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

เลือกข้อคำถามที่ค่า IOC อยู่ในเกณฑ์ 0.6 – 1.0 ใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม กรณีข้อคำถามใดไม่ผ่านค่า IOC ผู้วิจัยจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญหาค่า IOC ใหม่ หรือหากเป็นข้อคำถามที่ไม่กระทบต่อวัตถุประสงค์ผู้วิจัยจะดำเนินการตัดข้อนั้น ๆ

4) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วให้นำผลการประเมินได้ค่า IOC จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมีค่าระหว่าง 0.80 -1.00 สร้างเป็นแบบสอบถาม นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดมหาสารคาม รวมทั้งสิ้น 40 คน

5) นำแบบสอบถามหาค่าอำนาจจำแนก ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายรายข้อ และโดยรวมทุกข้อ (Item – Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการCronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 102) โดยจะหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .943

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Survey) ตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง เจ้ากรมเสมียนตรา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามคืนจนครบตามจำนวน

7. ขั้นตอนการในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ ระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์ และระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจเช็คความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และลงรหัส
2. กำหนดเกณฑ์การวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Ratting scale) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับประสิทธิภาพ/ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับประสิทธิภาพ/ระดับความคิดเห็นมาก

3 หมายถึง ระดับประสิทธิภาพ/ระดับความคิดเห็นปานกลาง

2 หมายถึง ระดับประสิทธิภาพ/ระดับความคิดเห็นน้อย

1 หมายถึง ระดับประสิทธิภาพ/ระดับความคิดเห็นน้อยมาก

เกณฑ์การแบ่งช่วงชั้นคะแนนจากจำนวนระดับชั้นเท่ากับ 5 ชั้น (คะแนนจาก 1 ถึง 5) คำนวณได้จากสูตร นี้

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

ฉะนั้นในแต่ละช่องคะแนนของระดับชั้น จะเท่ากับ 0.8 คิดเป็นเกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนในแต่ละระดับชั้น จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน 4.21 - 5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพ/ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ระดับคะแนน 3.41 - 4.20 หมายถึง ประสิทธิภาพ/ระดับความคิดเห็นมาก

ระดับคะแนน 2.61 - 3.40 หมายถึง ประสิทธิภาพ/ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ระดับคะแนน 1.81 - 2.60 หมายถึง ประสิทธิภาพ/ระดับความคิดเห็นน้อย

ระดับคะแนน 1.00 - 1.80 หมายถึง ประสิทธิภาพ/ระดับความคิดเห็นน้อยมาก

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ตรวจเช็คความสมบูรณ์และลงรหัสแล้วด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. กำหนดเกณฑ์การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ โดยจะใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์ หากค่าสัมประสิทธ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ 1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มีเลย ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ค่าระดับของความสัมพันธ์

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
.90 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
.70 - .90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.50 - .70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.30 - .50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.00 - .30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ที่มา : Hinkle. (1998, p.118)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ รูปแบบอุปกรณ์ และคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ
โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามสถิติการหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยวิธี Stepwise

3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลความสัมพันธ์

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ ผู้วิจัยจะใช้วิธีจัดกลุ่มเนื้อหาที่มีลักษณะเดียวกันและแจกแจงความถี่แล้วการพรรณนาความ มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม ตรวจเช็คข้อเสนอแนะจากการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ

2. จัดกลุ่มข้อเสนอแนะ

3. สรุปผลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามจำนวนความถี่ข้อเสนอแนะ

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จะทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเครื่องคอมพิวเตอร์ และมีสถิติ ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) จะเป็นการวิเคราะห์ขั้นตอนที่นำเสนอการพรรณนาลักษณะของข้อมูล สถิติที่ใช้ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency)

2) สถิติที่ใช้ในการวัดระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ รูปแบบอุปกรณ์ คุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ ผู้วิจัยใช้สถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division)

3) สถิติเชิงตีความ (Inference Statistics) จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่ออ้างอิงประชากรซึ่งผู้วิจัยจะใช้สถิติหลักเพื่อการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient) นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยวิธี Stepwise นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4) ข้อมูลเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ ผู้วิจัยจะใช้วิธีจัดกลุ่มเนื้อหาที่มีลักษณะเดียวกันและแจกแจงความถี่แล้วการพรรณนาความ

3.2 การวิจัยระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณและสร้างรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการ

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการศึกษา เพื่อทำการยืนยันผลการวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมผลการวิจัยในส่วนของงานวิจัยเชิงปริมาณแล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์แบบกำหนดแนวทางไว้ (The Inverview Guide) ดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อยืนยันเชิงปริมาณโดยการสัมภาษณ์

เมื่อได้ผลการวิจัยเชิงปริมาณจากกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ 1 เพื่อสังเคราะห์การประเมินแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบ ซึ่งมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่เป็นคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว จำนวน 20 คน ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ 20 คน โดยเป็นคนพิการที่มีความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว ที่มีอาชีพเกษตรกรโดยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขต 20 จังหวัดภาคอีสาน จำนวน 20 คน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

1.2 การจำแนกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) กลุ่มที่1 ป็นคนพิการทางร่างกายฯ ที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิด อาทิ กลุ่มโปลิโอ กลุ่มแขน-ขา ผิดรูป มือ-เท้าปุก ที่สามารถใช้งานอุปกรณ์ทั่วไปได้

2) กลุ่มที่2 เป็นคนพิการทางร่างกายฯ ที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิด อาทิ กลุ่มโปลิโอ กลุ่มแขน-ขา ผิดรูป มือ-เท้าปุก ที่สามารถใช้งานอุปกรณ์ทั่วไปได้แต่ต้องมีการปรับ

3) กลุ่มที่3 เป็นคนพิการทางร่างกายฯ ที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิด อาทิ กลุ่มโปลิโอ กลุ่มแขน-ขา ผิดรูป มือ-เท้าปุก ที่ไม่สามารถใช้งานอุปกรณ์ทั่วไปได้ ต้องใช้อุปกรณ์พิเศษ

4) กลุ่มที่4 เป็นคนพิการทางร่างกายฯ ที่มีความพิการภายหลัง จากอุบัติเหตุหรือโรคภัยต่างๆ อาทิ กลุ่ม spinal cord injury (paraplegia, quadriplegia) กลุ่มStrok และกลุ่ม amputee (แขน-ขาขาด) ที่สามารถใช้งานอุปกรณ์ทั่วไปได้

5) กลุ่มที่5 เป็นคนพิการทางร่างกายฯ จากอุบัติเหตุหรือโรคภัยต่างๆ อาทิ กลุ่ม spinal cord injury (paraplegia, quadriplegia) กลุ่มStrok และกลุ่ม amputee (แขน-ขาขาด) ที่มีความพิการภายหลัง ที่สามารถใช้งานอุปกรณ์ทั่วไปได้แต่ต้องมีการปรับ

6) กลุ่มที่6 เป็นคนพิการทางร่างกายฯ จากอุบัติเหตุหรือโรคภัยต่างๆ อาทิ กลุ่ม spinal cord injury (paraplegia, quadriplegia) กลุ่มStrok และกลุ่ม amputee (แขน-ขาขาด) ที่มีความพิการภายหลัง ที่ไม่สามารถใช้งานอุปกรณ์ทั่วไปได้ ต้องใช้อุปกรณ์พิเศษ

1.3 การ In-depth Interview สามารถdesign จำแนกคนพิการทางการเคลื่อนไหวและงานที่ทำ โดยทำเป็นแบบออนไลน์ได้ และให้เคสถ่ายรูปที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยมาให้ โดยการ In-depth Interview แบ่งเป็น 5 กลุ่ม (อ้างอิงการจำแนก)จำแนกอาชีพทางการเกษตร อาทิ ทำนา ทำสวนทำไร่ และปศุสัตว์ โดยจะนำไปสู่กลุ่มตัวอย่างที่จะ In-depth Interview ซึ่งคำนวนโดยใช้ จำนวนคนพิการ X อาชีพทางการเกษตร 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ตัวแทนหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการสุรินทร์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกำหนดแนวทางไว้ (The Interview Guide) โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 นำผลสรุปจากการวิจัยเชิงปริมาณในระยะที่ 1 มาเป็นแนวทางในการร่างโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ (The Interview Guide) เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณ

2.2 นำโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ (The Interview Guide) พบที่ปรึกษาและแก้ไขโครงสร้างแบบสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Survey) ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้บริหารหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์พร้อมบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ไว้

4. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สรุปประเด็นและเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ตัวแทนหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

4.2 จัดกลุ่มข้อเสนอแนะการพัฒนารูปแบบการจัดการประเมินแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการ

4.3 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะการพัฒนารูปแบบการประเมินจากการตัวแทนหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดกลุ่มเนื้อหาที่มีลักษณะเดียวกันและการพรรณนาความ

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2567 ถึง 31 มีนาคม 2567 จำนวน 381 คน ผลการศึกษา ที่ทำการรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม นี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยงานวิจัยเน้นการ แนวทางการประเมินอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ กรณีศึกษา : อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงาน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	หมายถึง	จำนวนคน
$\overline{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
B	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การถดถอยปกติ
Beta	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน
S.E.	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
R	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ (Coefficient of Regression)
R^2	หมายถึง	ประสิทธิภาพในการพยากรณ์หรืออธิบายการผันแปร
df	หมายถึง	ค่าของชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
* (2-tailed)	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้
R_x	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
X	หมายถึง	ตัวแปรปัจจัยในการทำกิจกรรมของคนพิการ

X_1 หมายถึง ปัจจัยด้านบุคคล

X_2 หมายถึง ปัจจัยด้านกิจกรรม

X_3 หมายถึง ปัจจัยด้านเทคโนโลยีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

X_4 หมายถึง ปัจจัยสภาพแวดล้อม

X_5 หมายถึง รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก

$X_{รวม}$ หมายถึง ตัวแปรประสิทธิภาพปัจจัยและรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

Y_1 หมายถึง ด้านอิสระการใช้ชีวิต

Y_2 หมายถึง ด้านการมีอาชีพ

Y_3 หมายถึง ด้านความสุข

$Y_{รวม}$ หมายถึง โดยรวมของคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ

การวิจัยระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ รูปแบบอุปกรณ์ คุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์ และข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

3) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ

4) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพปัจจัยและรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการ

5) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

6) เพื่อศึกษารูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การวิจัยระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณและสร้างรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการ

4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2.1 ข้อมูลลักษณะประชากรทั่วไปของคนพิการ

จากจำนวนแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่าง ตอบกลับจำนวน 381 คน (ร้อยละ 100) และนอกจากนี้ลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล และประเภทความพิการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของคนพิการ จำแนกตามลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล

ลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
เพศชาย	176	46.19
เพศหญิง	205	53.80
รวม	381	100.00

พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา 381 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 53.8 และเป็นเพศชายร้อยละ 46.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของคนพิการ จำแนกตามอายุ

อายุ* (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
0-15 ปี	49	12.86
16-30 ปี	54	14.17
31-45 ปี	172	45.1

46-60 ปี	93	24.40
60 ปีขึ้นไป	13	03.41
รวม	**381**	**100.0**

จากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีอายุตั้งแต่ 31-45 ปี (ร้อยละ 45.1) ถัดไปมีอายุ 46 - 60 ปี (ร้อยละ 24.4) และมีอายุตั้งแต่ 16 - 30 ปี (ร้อยละ 14.2) ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของคนพิการ จำแนกตามลักษณะของความพิการ

ลักษณะความพิการ	จำนวน	ร้อยละ
อัมพาตครึ่งท่อนล่าง	110	28.87
อัมพาตครึ่งซีก	56	14.69
อัมพาตทั้งตัว	40	10.49
พิการทางสมอง	73	19.16
แขน-ขาขาด	102	26.77
รวม	**381**	**100.0**

ข้อมูลลักษณะการเจ็บป่วยหรือพิการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นอัมพาตครึ่งท่อนล่าง (ร้อยละ 28.9) ขาขาด (ร้อยละ 26.8) และพิการทางสมอง (ร้อยละ 19.2) ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.4 จำนวนร้อยละของคนพิการ จำแนกตามระยะเวลาของความพิการ

ข้อมูลระยะเวลาของความพิการ	จำนวน	ร้อยละ
0-5 ปี	56	14.69
6-10 ปี	22	05.77
11-15 ปี	16	04.19
15 ปีขึ้นไป	225	59.05
อื่น ๆ	62	16.27
รวม	**381**	**100.0**

พบว่าหากจำแนกตามระยะเวลาของความพิการ พบว่าส่วนใหญ่เกิดความพิการ 20ปีขึ้นไปมากที่สุด (ร้อยละ 59.1) รองลงมา คือ อื่นๆ เนื่องจากคนพิการไม่สามารถระบุระยะเวลาที่เกิดความพิการของตัวเองได้ (ร้อยละ 16.3) และ 0-5ปี (ร้อยละ 14.7) ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของคนพิการ จำแนกตามรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ได้รับ

ข้อมูลเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ได้รับและใช้อยู่ในปัจจุบัน		
วีลแชร์แบบมาตรฐาน แบบช่วยเหลือตัวเอง และแบบพิเศษ	203	53.28
กายอุปกรณ์ขาเทียมแบบเหนือเข่า และใต้เข่า	96	25.19
อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินอาทิ วอคเกอร์ ไม้เท้าก้านร่ม ไม้ค้ำยันใต้รักแร้	58	15.22
อื่นๆ	24	06.29
รวม	381	100.0

พบว่าข้อมูลที่เกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการพบว่าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ได้รับและใช้ในปัจจุบันส่วนใหญ่คือ วีลแชร์แบบมาตรฐาน แบบช่วยเหลือตัวเอง และแบบพิเศษ (ร้อยละ 53.3) รองลงมาคือกายอุปกรณ์ขาเทียมแบบเหนือเข่า และใต้เข่า (ร้อยละ 25.2) และอุปกรณ์เครื่องช่วยเดินอาทิ วอคเกอร์ ไม้เท้าก้านร่ม ไม้ค้ำยันใต้รักแร้ (ร้อยละ 15.2) ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของคนพิการ จำแนกตามระยะเวลาที่ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

ข้อมูลเกี่ยวกับการจำแนกตามระยะเวลาที่ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
ปีล่าสุดที่ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ (พ.ศ.)		
2563	116	30.44
2564	102	26.77
2565	117	30.70
2566	46	12.07
รวม	381	100.0

จากข้อมูลที่เกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ได้รับปีล่าสุดที่ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการพบว่า ส่วนใหญ่ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ. 2563 (ร้อยละ 30.4) รองลงมาคือ พ.ศ. 2565 (ร้อยละ30.7) และพ.ศ. 2564 (ร้อยละ 26.8) ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของคนพิการ จำแนกตามจำนวนครั้งที่ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

ข้อมูลเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเคยรับมาแล้ว (ครั้ง)		
1	15	03.93
2	231	60.62
3	135	35.43
รวม	381	100.0

พบว่าคนพิการที่ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ส่วนใหญ่เคยมีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมาแล้ว 2 ชิ้น (ร้อยละ 60.6) รองลงมาเคยมีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมาแล้ว 3 ชิ้น (ร้อยละ 35.4) ส่วนคนที่มีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเป็นครั้งแรกมีเพียง (ร้อยละ 3.9) ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.8จำนวนและร้อยละของคนพิการ จำแนกตามการปรับหรือดัดแปลงอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

การปรับหรือดัดแปลงอุปกรณ์	จำนวน	ร้อยละ
มีการปรับแต่ง	294	77.16
ไม่มีการปรับแต่ง	87	22.83
รวม	**381**	**100.0**

พบว่ามีการปรับแต่งหรือดัดแปลงอุปกรณ์เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการใช้งาน (ร้อยละ 77.2) และไม่มีการปรับหรือดัดแปลงอุปกรณ์ใด ๆ (ร้อยละ 22.8) ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.8

4.3 การวิจัยระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ รูปแบบอุปกรณ์ คุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์ และข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

4.3.1 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 4.9 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	$\overline{X}$	**S.D.**	**การแปลผล**
1.ปัจจัยปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์	3.79	0.57	มาก
2.รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	3.86	0.72	มาก

ตารางที่ 4.9 พบว่าระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย ปัจจัยปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ ($\bar{X}$ = 3.79) และรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก($\bar{X}$= 3.86)ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	$\overline{X}$	**S.D.**	**การแปลผล**
1.ปัจจัยบุคคล	3.95	1.00	มาก
2.ปัจจัยกิจกรรม	3.47	1.14	มาก
3.ปัจจัยเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก	3.60	1.05	มาก
4.ปัจจัยบริบทสภาพแวดล้อม	4.15	0.96	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.79	0.57	มาก

ตารางที่ 4.10 พบว่าระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.79) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยบริบทสภาพแวดล้อม ($\bar{X}$ = 4.15) ปัจจัยด้านบุคคล ($\bar{X}$= 3.95) และปัจจัยเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}$=3.60) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยบุคคลและรายข้อ

ปัจจัยบุคคล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม
1. ลักษณะความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	147 (38.6%)	153 (40.2%)	52 (13.6%)	2 (.5%)	27 (7.1%)	381 (100%)
2. ระดับความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	134 (35.2%)	184 (48.3%)	49 (12.9%)	2 (.5%)	12 (3.1%)	381 (100%)
3. ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	80 (21.0%)	197 (51.7%)	80 (21.0%)	12 (3.1%)	12 (3.1%)	381 (100%)
4. อายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	112 (29.4%)	160 (442.0%)	65 (17.1%)	14 (3.7%)	30 (7.9%)	381 (100%)

ตารางที่ 4.11.1 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยบุคคลและรายข้อ

ปัจจัยบุคคล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ลักษณะความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	4.03	1.08	มาก
2. ระดับความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	4.12	.879	มาก
3. ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	3.84	.898	มาก
4. อายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	3.81	1.13	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.95	.806	มาก

ตารางที่ 4.11.1 พบว่าระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 3.95) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ ปัจจัยด้านระดับความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}$= 4.12) ถัดมาเป็นปัจจัยด้านลักษณะความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}$= 4.03) และปัจจัยด้านระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}$= 3.84) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยกิจกรรมและรายข้อ

ปัจจัยกิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม
1. ลักษณะความพิการมีผลต่อการทำกิจวัตรประจำวันภายในบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว การทำงานบ้าน การทำอาหาร เป็นต้น	80 (21.0%)	135 (35.4%)	123 (32.3%)	26 (6.8%)	17 (4.5%)	381 (100%)
2. ลักษณะความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	129 (33.9%)	160 (40.0%)	62 (16.3%)	12 (3.1%)	18 (4.7%)	381 (100%)
3. ระดับความพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	123 (32.3%)	0 (0%)	73 (19.2%)	165 (16.3%)	20 (5.2%)	381 (100%)
4. ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	110 (28.9%)	184 (48.3%)	51 (13.4%)	24 (6.3%)	12 (3.1%)	381 (100%)
5. ระยะเวลาความพิการความพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	123 (32.3%)	0 (0%)	73 (19.2%)	165 (16.3%)4	20 (5.2%)	381 (100%)
6. ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	110 (28.9%)	184 (48.3%)	51 (13.4%)	24 (6.3%)	12 (3.1%)	381 (100%)
7. อายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	68 (17.8%)	0 (0%)	98 (25.7%)	172 (45.1%)	43 (11.3%)	381 (100%)

ตารางที่ 4.12.1 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยกิจกรรมและรายข้อ

ปัจจัยกิจกรรม	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ลักษณะความพิการมีผลต่อการทำกิจวัตรประจำวันภายในบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว การทำงานบ้าน การทำอาหาร เป็นต้น	3.62	1.03	มาก
2. ลักษณะความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	3.97	1.02	มาก
3. ระดับความพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	3.11	1.38	มาก
4. ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	3.93	0.97	มาก
5. ระยะเวลาความพิการความพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	3.11	1.38	มาก
6. ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	3.93	0.97	มาก
7. อายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	2.68	1.23	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.47	0.54	**มาก**

ตารางที่ 4.12.1 พบว่าระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยกิจกรรม พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.47) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านลักษณะความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ ($\overline{X}$ = 3.97) ถัดมาเป็นปัจจัยด้านระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ และระยะเวลาความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ ($\overline{X}$ = 3.93) และปัจจัยด้านระยะเวลาความพิการความพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน($\overline{X}$ = 3.11) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและรายข้อ

ปัจจัยเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม
1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับลักษณะความพิการ	64 (1.8%)	166 (43.6%)	98 (25.7%)	22 (5.8%)	31 (8.1%)	381 (100%)
2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระดับความพิการ	76 (19.9%)	172 (45.1%)	92 (24.1%)	24 (6.3%)	17 (4.5%)	381 (100%)
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างทางเพศของคนพิการ เช่น เพศชาย เพศหญิง	39 (10.2%)	153 (40.2%)	110 (28.9%)	43 (11.3%)	36 (9.4%)	381 (100%)
4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ	95 (24.9%)	190 (49.9%)	55 (14.4%)	24 (6.3%)	17 (4.5%)	381 (100%)

ตารางที่ 4.13.1 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและรายข้อ

ปัจจัยเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับลักษณะความพิการ	3.55	1.09	มาก
2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระดับความพิการ	3.70	1.00	มาก
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างทางเพศของคนพิการ เช่น เพศชาย เพศหญิง	3.30	1.10	มาก

4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ	3.85	1.01	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.59	0.74	มาก

ตารางที่ 4.13.1 พบว่าระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยตารางที่ 4.6 ระดับปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยกิจกรรม พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.60) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ ($\overline{X}$ = 3.85) ถัดมาเป็นปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระดับความพิการ ($\overline{X}$ = 3.70) และปัจจัยด้านออุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับลักษณะความพิการ ($\overline{X}$ = 3.55) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยบริบทสภาพแวดล้อม และรายข้อ

ปัจจัยสภาพแวดล้อม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม
1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัย	194 (50.9%)	73 (19.2%)	73 (19.2%)	24 (6.3%)	17 (4.5%)	381 (100%)
2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย	172 (45.1%)	134 (35.2%)	74 (19.4%)	1 (3%)	0 (0%)	381 (100%)
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์	205 (53.8%)	73 (19.2%)	86 (22.6%)	17 (4.5%)	0 (0%)	381 (100%)

4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม	180 (47.2%)	110 (28.9%)	80 (21.0%)	9 (2.4%)	2 (.5%)	381 (100%)
5. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ประเพณี และเข้าถึงวัฒนธรรมในชุมชน	173 (45.4%)	80 (21.0%)	98 (25.71%)	25 (6.6%)	5 (1.3%)	381 (100%)

ตารางที่ 4.14.1 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยบริบทสภาพแวดล้อม และรายข้อ

ปัจจัยสภาพแวดล้อม	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัย	4.06	1.16	มาก
2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย	4.25	0.77	ปานกลาง
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์	4.22	0.94	ปานกลาง
4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม	4.20	0.88	มาก
5. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ประเพณี และเข้าถึงวัฒนธรรมในชุมชน	4.03	1.04	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.15	0.88	มาก

ตารางที่ 4.14.1 พบว่าระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายด้านปัจจัยบริบทสภาพแวดล้อม พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.152) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย ($\overline{X}$ = 4.25) อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงาน

เช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ ($\overline{X}$ = 4.22) และปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม ($\overline{X}$ = 4.20) ตามลำดับ

4.3.2 ตอนที่ 3 ระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง อุปกรณ์ภายนอกร่างกายที่ออกแบบจัดทำหรือดัดแปลงเพื่อช่วยให้บุคคล สามารถทำกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งได้ คนพิการจำนวนมากต้องอาศัยอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการเพื่อให้ สามารถทำกิจวัตรประจำวันและเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนได้

จากแบบสอบถามปรากฏปัจจัยด้านต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ประกอบด้วย ผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ การเจ็บป่วยหรือพิการ ระยะเวลาการเจ็บป่วย และ การประกอบอาชีพ ปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ประกอบด้วย ปีล่าสุดที่ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ จำนวนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้มาแล้ว ประสบการณ์การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ลักษณะอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ได้รับ แหล่งที่มาของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ การได้รับข้อมูลหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้และดูแลรักษา ความถี่ของเวลาในการนั่งอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ระยะทางในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ การดัดแปลงอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ อุปกรณ์ที่ชำรุดง่ายที่สุด ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย ลักษณะชุมชนที่พักอาศัย ลักษณะที่พักอาศัย สภาพพื้นภายในบ้าน ลักษณะทางเข้าติดต่อภายในบ้าน ลักษณะพื้นที่แวดล้อมรอบที่พักอาศัย ลักษณะพื้นที่แวดล้อมรอบชุมชน ลักษณะสภาพแวดล้อมและสภาพถนนที่เดินทางเป็นประจำ สภาพแวดล้อมที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมากที่สุด และปัจจัยด้านการตอบสนองต่อการใช้งานอุปกรณเครื่องช่วยคนพิการในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย ขนาดของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ความแข็งแรงและน้ำหนักของโครงสร้าง ขนาดและความทนทานของวัสดุอุปกรณ์

ตารางที่ 4.15 ระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมและรายข้อ

ประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**	**รวม**
1. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน	141 (37.0%)	166 (43.6%)	37 (9.7%)	1 (.3%)	36 (9.4%)	381 (100%)
2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน	141 (37.0%)	166 (43.6%)	30 (7.9%)	6 (1.6%)	36 (9.4%)	381 (100%)
3.รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานระยะเวลาความพิการที่แตกต่างกัน	156 (30.76%)	141 (35.38%)	61 (16.0%)	6 (1.6%)	17 (4.5%)	381 (100%)
4. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการทำกิจวัตรประจำวันภายในบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว การทำงานบ้าน การทำอาหาร เป็นต้น	147 (38.6%)	97 (24.8%)	97 (24.8%)	30 (7.9%)	10 (2.6%)	381 (100%)
5. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	146 (38.3%)	139 (36.5%)	61 (16.0%)	0 (0%)	35 (9.2%)	381 (100%)
6. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	153 (40.2%)	135 (35.4%)	49 (12.9%)	24 (6.3%)	20 (5.2%)	381 (100%)
7. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับลักษณะความพิการ	116 (30.4%)	129 (33.9%)	92 (24.1%)	8 (2.1%)	36 (9.4%)	381 (100%)
8. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระดับความพิการ	123 (32.3%)	116 (30.4%)	86 (22.6%)	24 (6.3%)	32 (8.4%)	381 (100%)
9. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างทางเพศของคนพิการ เช่น เพศชาย เพศหญิง	104 (27.3%)	116 (30.4%)	98 (25.7%)	12 (3.1%)	51 (13.4%)	381 (100%)
10. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ	123 (32.3%)	153 (40.2%)	67 (17.6%)	12 (3.1%)	26 (6.8%)	381 (100%)

11. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานของคนพิการที่มีอายุและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน	116 (30.4%)	141 (37.0%)	80 (21.0%)	19 (5.0%)	25 (6.6%)	381 (100%)
12. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัย	116 (30.4%)	160 (42.0%)	55 (14.4%)	24 (6.3%)	26 (6.8%)	381 (100%)
13. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย	135 (35.4%)	141 (37.0%)	46 (12.1%)	18 (4.7%)	41 (10.8%)	381 (100%)
14. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์	153 (40.2%)	108 (28.3%)	60 (15.7%)	30 (7.9%)	30 (7.9%)	381 (100%)
15. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม	110 (28.9%)	135 (35.4%)	104 (27.3%)	12 (3.1%)	20 (5.2%)	381 (100%)
16. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ประเพณี และเข้าถึงวัฒนธรรมในชุมชน	135 (35.4%)	147 (38.6%)	67 (17.6%)	3 (8%)	29 (7.6%)	381 (100%)

ตารางที่ 4.15.1 ระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมและรายข้

ประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ	$\overline{X}$	**S.D.**	**แปลผล**
1. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน	3.98	1.15	มาก
2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน	3.98	1.17	มาก
3.รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานระยะเวลาความพิการที่แตกต่างกัน	4.08	1.01	มาก

4. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการทำกิจวัตรประจำวันภายในบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว การทำงานบ้าน การทำอาหาร เป็นต้น	3.90	1.08	มาก
5. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	3.95	1.17	มาก
6. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	3.99	1.12	มาก
7. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับลักษณะความพิการ	3.74	1.19	มาก
8. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระดับความพิการ	3.72	1.21	มาก
9. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างทางเพศของคนพิการ เช่น เพศชาย เพศหญิง	3.55	1.29	มาก
10. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ	3.88	1.10	มาก
11. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานของคนพิการที่มีอายุและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน	3.80	1.12	มาก
12. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัย	3.83	1.13	มาก
13. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย	3.82	1.26	มาก
14. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์	3.85	1.25	มาก
15. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม	3.80	1.05	มาก
16. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ประเพณี และเข้าถึงวัฒนธรรมในชุมชน	3.93	1.11	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.86	0.72	มาก

ตารางที่ 4.15.1 พบว่า ระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 3.86) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัจจัยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน ($\bar{X}$= 4.08) ถัดมาเป็นปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน ($\bar{X}$= 3.99) รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกันและ ปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน ($\bar{X}$= 3.98) ตามลำดับ

4.3.3 ตอนที่ 4 ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ

คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไปของคนพิการ มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ในระดับที่เหมาะสม ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสามารถสนองต่อความต้องการทางร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญาอย่างเพียงพอ จนมีสุขภาวะและก่อให้เกิดความสุขขึ้นตามอัตภาพ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. อิสระในการใช้ชีวิต คือ การที่คนพิการมี สิทธิในการแสดงออกถึงความต้องการ มีอิสระทางความคิด สามารถควบคุมสิ่งต่างๆ ที่อยู่ รอบตัว และตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองได้ด้วยตัวเอง โดยไม่นำเอา ความพิการมาเป็นข้อจำกัดในการดำเนินชีวิต

2. การมีอาชีพ คือ การทำให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ เมื่อมีอาชีพ มีรายได้ สามารถจับจ่ายใช้สอย ซื้อสิ่งของต่างๆ มาใช้ประโยชน์ได้ ทำให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ช่วยสร้างครอบครัวและฐานะทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในสังคม สร้างอาชีพทำให้กิจกรรมทางสังคมมีการเคลื่อนไหว ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้คนใน สังคม สร้างความเชื่อมั่นให้กับครอบครัว สามารถสร้างอนาคตให้กับตนเองและดูแลครอบครัวให้ดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุขได้

3. ความสุข คือ ความสุขเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตและเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนา องค์กรอนามัยโลก (WHO) ได้ให้คำนิยามความสุขในชีวิตว่า เป็นภาวะที่มีความสมบูรณ์ทั้ง19ร่างกายจิตใจและสังคม ปราศจากความเจ็บป่วยใด ๆ ความสุขนั้นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า คุณภาพชีวิต และคุณภาพจิต คือ ความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถด้านสังคม ความพึงพอใจในชีวิต ภาวะของสุขภาพทุกด้านและความสามารถในการทำหน้าที่ มีสภาพชีวิตที่เป็นสุข อันเป็นผลจากการมีความสามารถใน

การจัดการปัญหาในการดำเนินชีวิต มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองเพื่อ คุณภาพชีวิตที่ดี โดยครอบคลุมถึงความดีงามภายในจิตใจ ภายใต้สภาพแวดล้อมและสภาพร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไป

ตารางที่ 4.16 ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ **โดยรวมและรายด้าน**

คุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ	$\overline{X}$	S.D.	การแปลผล
1.ด้านอิสระในการใช้ชีวิต	4.05	0.97	มาก
2.ด้านการมีอาชีพ	3.80	0.99	มาก
3.ด้านความสุข	3.89	1.01	มาก
ค่าเฉลี่ย	**3.91**	**0.57**	**มาก**

ตารางที่ 4.15 พบว่าระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 3.91) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านอิสระในการใช้ชีวิต ($\bar{X}$= 4.05) ปัจจัยด้านความสุข ($\bar{X}$= 3.89) และปัจจัยด้านการมีอาชีพ ($\bar{X}$= 3.80) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ รายด้านอิสระในการใช้ชีวิต และรายข้อ

ด้านอิสระในการใช้ชีวิต	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม
1.1 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย	184 (48.3%)	147 (38.6%)	26 (6.8%)	0 (0%)	24 (6.3%)	381 (100%)
1.2 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ชีวิตประจำวัน	172 (45.1%)	153 (40.2%)	49 (12.9%)	2 (5%)	5 (1.3%)	381 (100%)
1.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้เกิดผลข้างเคียงเช่น กระดูกสันหลังคด แผลกดทับ ปวดหลัง แผลที่เกิดจากการใช้งาน	104 (27.3%)	135 (34.5%)	98 (25.7%)	24 (6.3%)	20 (5.2%)	381 (100%)
1.4 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถย้ายตัวในระดับต่างๆได้คล่องตัว	135 (34.5%)	135 (34.5%)	86 (22.6%)	12 (3.2%)	12 (3.2%)	381 (100%)

1.5 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถเคลื่อนตัวในที่อยู่อาศัยได้คล่องตัว	141 (37.0%)	160 (42.0%)	64 (16.8%)	0 (0%)	16 (4.2%)	381 (100%)

ตารางที่ 4.17.1 ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ รายด้านอิสระในการใช้ชีวิต และรายข้อ

ด้านอิสระในการใช้ชีวิต	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.1 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย	4.23	1.03	มาก
1.2 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ชีวิตประจำวัน	4.27	0.80	มาก
1.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้เกิดผลข้างเคียง เช่น กระดูกสันหลังคด แผลกดทับ ปวดหลัง แผลที่เกิดจากการใช้งาน	3.73	1.08	มาก
1.4 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถย้ายตัวในระดับต่างๆได้คล่องตัว	3.97	0.99	มาก
1.5 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถเคลื่อนตัวในที่อยู่อาศัยได้คล่องตัว	4.08	0.95	มาก
รวม	**4.05**	**0.67**	**มาก**

ตารางที่ 4.17.1 พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ รายด้านอิสระในการใช้ชีวิต และรายข้อ พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.05) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัจจัยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ชีวิตประจำวัน ($\overline{X}$ = 4.27) ถัดมาเป็นปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย ($\overline{X}$ = 4.23) และปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถเคลื่อนตัวในที่อยู่อาศัยได้คล่องตัว ($\overline{X}$ = 4.08) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ รายด้านการมีอาชีพ และรายข้อ

ด้านการมีอาชีพ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม
2.1 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสะบาย	123 (32.3%)	172 (45.1%)	61 (16.0%)	12 (3.1%)	13 (3.4%)	381 (100%)
2.2 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ประกอบอาชีพ	135 (35.4%)	153 (40.2%)	67 (17.6%)	12 (3.1%)	14 (3.7%)	381 (100%)
2.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้เกิดผลข้างเคียงขณะที่ประกอบอาชีพ เช่น รูปแบบของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพีการไม่เหมาะสม	92 (24.1%)	160 (42.0%)	31 (8.1%)	98 (25.7%)	0 (0%)	381 (100%)
2.4 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถย้ายตัวในระดับต่างๆ ในการประกอบอาชีพ ได้คล่องตัว	123 (32.3%)	147 (38.6%)	86 (22.6%)	12 (3.1%)	13 (3.4%)	381 (100%)
2.5 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถเคลื่อนตัวในพื้นที่ และกิจกรรมในการประกอบอาชีพได้คล่องตัว	1 (.3%)	240 (63.0%)	98 (25.7%)	6 (1.6%)	36 (9.4%)	381 (100%)

ตารางที่ 4.18.1 ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ รายด้านการมีอาชีพ และรายข้อ

ด้านการมีอาชีพ	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
2.1 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสะบาย	4.00	0.95	มาก
2.2 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ประกอบอาชีพ	4.01	0.99	มาก
2.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้เกิดผลข้างเคียงขณะที่ประกอบอาชีพ เช่น รูปแบบของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพีการไม่เหมาะสม	3.65	1.10	ปานกลาง

2.4 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถย้ายตัวในระดับต่างๆ ในการประกอบอาชีพ ได้คล่องตัว	3.93	0.99	มาก
2.5 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถเคลื่อนตัวในพื้นที่ และกิจกรรมในการประกอบอาชีพได้คล่องตัว	3.43	0.92	มาก
ค่าเฉลี่ย	**3.80**	**0.66**	**มาก**

ตารางที่ 4.18.1 พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ รายด้านการมีอาชีพ และรายข้อ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.80) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัจจัยอยู่ในระดับมากท 4 ข้อ และมีปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ประกอบอาชีพ ($\overline{X}$ = 4.01) ปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสะบาย ($\overline{X}$ = 4.00) และปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถย้ายตัวในระดับต่างๆ ในการประกอบอาชีพ ได้คล่องตัว ($\overline{X}$ = 3.93) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ รายด้านการมีความสุข และรายข้อ

ด้านความสุข	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม
3.1 ท่านมีความสุขในชีวิตอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน	135 (35.4%)	135 (35.4%)	111 (28.4%)	0 (0%)	0 (0%)	381 (100%)
3.2 ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน	141 (37.0%)	166 (43.6%)	55 (14.4%)	0 (0%)	19 (5.0%)	381 (100%)
3.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้ท่านเกิดปมด้อยที่ไม่อยากพบปะและเข้าสังคม	129 (33.9%)	129 (33.9%)	73 (19.2%)	30 (7.9%)	20 (5.2%)	381 (100%)
3.4 ท่านสามารถเข้าสังคมและมีกิจกรรมกับครอบครัวได้โดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน	147 (38.6%)	153 (40.2%)	67 (17.6%)	0 (0%)	14 (3.7%)	381 (100%)
3.5 ท่านมีความวิตกกลในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการในการใช้ชีวิตประจำวัน	73 (19.2%)	135 (35.4%)	86 (22.6%)	49 (12.9%)	38 (10.0%)	381 (100%)

ตารางที่ 4.19.1 ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ รายด้านการมีความสุข และรายข้อ

ด้านความสุข	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
3.1 ท่านมีความสุขในชีวิตอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน	4.06	.802	น้อย
3.2 ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน	4.08	.980	มาก
3.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้ท่านเกิดปมด้อยที่ไม่อยากพบปะและเข้าสังคม	3.83	1.13	มาก
3.4 ท่านสามารถเข้าสังคมและมีกิจกรรมกับครอบครัวได้โดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน	4.10	.941	มาก
3.5 ท่านมีความวิตกกลในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการในการใช้ชีวิตประจำวัน	3.41	1.21	มาก
ค่าเฉลี่ย	**3.89**	**0.81**	**มาก**

ตารางที่ 4.19.1 พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือรายด้านการมีความสุข และรายข้อ พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.89) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัจจัยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และมีปัจจัยอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.10) ถัดไปเป็นปัจจัยด้านการเข้าสังคมและมีกิจกรรมกับครอบครัวได้โดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.08) และปัจจัยด้านความสุขในชีวิตกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน ($\overline{X}$ = 4.06) ตามลำดับ

4.3.4 ตอนที่ 5 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข และด้านสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

ผลการวิเคราะห์ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข และด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.20 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข และด้านสิ่งแวดล้อม โดยรวม

ตัวแปร	Regression Coefficient					
	B	beta	B	beta	R^2	R^2 Change
ปัจจัยด้านบุคคล (X_1)	-.171	-.239	-.171	-.239	.769	.768
ปัจจัยด้านกิจกรรม (X_2)	-.093	-.088	.093	.088	.792	.791
ปัจจัยด้านเทคโนโลยีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ (X_3)	.259	.332	.256	.332	.828	.826
ปัจจัยปัจจัยสภาพแวดล้อม (X_4)	.087	.134	.087	.134	.831	.829
ปัจจัยรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก (X_5)	.490	.612	.490	.612	.837	.835
ค่าคงที่ (Constant)	1.081		1.081			
Multiple R	.915[a]		.912[a]			
R^2	.837		.831			
Adjusted R^2	.835		.829			
F	385.04		462.231			

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ตัวแปรปัจจัย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข และด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการโดยรวม ซึ่งสามารถอธิบายตัวแปรตามในภาพรวม มีค่า R^2 = .837 และมีค่า F = 462.231 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อย พบว่า ทุกเป็นตัวแปรที่ดีที่สุดสามารถเขียนสมการทำนายจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุเกี่ยวกับรูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีตัวแปรที่สำคัญที่เข้าสู่สมการ 3 ตัวแปร โดยสามารถเขียนสมการณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = 1.081+.490X_5+.256X_3+.093X_2+.087X_4+ -.171X_1$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Zr = .612X_5+.332X_3+.088X_2+.134X_4+ -.239X_1$

ตารางที่ 4.21 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ด้านอิสระในการใช้ชีวิต

ตัวแปร	Regression Coefficient					
	B	Beta	B	beta	R^2	R^2 Change
ปัจจัยด้านบุคคล (X_1)	.096	.115	.094	.113	.830	.830
ปัจจัยด้านกิจกรรม (X_2)	.025	.020			.891	0.61
ปัจจัยด้านเทคโนโลยีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ (X_3)	.320	.352	.319	.352	.913	.022
ปัจจัยปัจจัยสภาพแวดล้อม (X_4)	.209	.273	.202	.265	.920	.007
ปัจจัยรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก (X_5)	.297	.318	.312	.334		
ค่าคงที่ (Constant)	.426		.488			

Multiple R	.959[a]	.959
R^2	.920	.920
Adjusted R^2	.919	.919
F	865.228	1079.962

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ปัจจัยด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการด้านอิสระในการใช้ชีวิต ซึ่งสามารถอธิบายตัวแปรตามในภาพรวม มีค่า R^2 = .920 และมีค่า F = 1079.962 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 สามารถเขียนสมการทำนายจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุเกี่ยวกับรูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีตัวแปรที่สำคัญที่เข้าสู่สมการ 4 ตัวแปร โดยสามารถเขียนสมการณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = .426+.320X_3+.297X_5+.209X_4+.096X_1+ -.025X_2$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Zr = .352X_3+.334X_5+.265X_4+.113X_1$

ตารางที่ 4.22 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ด้านการมีอาชีพ

ตัวแปร	Regression Coefficient					
	B	Beta	B	beta	R^2	R^2 Change
ปัจจัยด้านบุคคล (X_1)	-.126	-.153	-.120	-.145	.170	0.14
ปัจจัยด้านกิจกรรม (X_2)	.251	.204	.251	.204	.155	0.27
ปัจจัยด้านเทคโนโลยีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ (X_3)	.040	.044				
ปัจจัยปัจจัยสภาพแวดล้อม (X_4)	.127	.168	.134	.178	.188	0.11

ปัจจัยรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก (X_5)	.193	.208	.216	.233	.128	.128
ค่าคงที่ (Constant)	2.012		2.012			
Multiple R	.426		.426			
R^2	.182		.181			
Adjusted R^2	.171		.172			
F	16.646		55.813			

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการด้านการมีอาชีพ ซึ่งสามารถอธิบายตัวแปรตามในภาพรวม มีค่า R^2 = .182 และมีค่า F = 55.813 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนสมการทำนายจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุเกี่ยวกับรูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีตัวแปรที่สำคัญที่เข้าสู่สมการ 4 ตัวแปร โดยสามารถเขียนสมการณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = .2.012+.251X_2+.193X_5+.127X_4+.040X_2+ -.126X_1$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Zr = .251X_2+..216X_5+.134X_4+-.120X_1$

ตารางที่ 4.23 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ด้านความสุข

ตัวแปร	Regression Coefficient					
	B	Beta	B	beta	R^2	R^2 Change
ปัจจัยด้านบุคคล (X_1)	-.483	-.477	-.483	-.477	.762	.099
ปัจจัยด้านกิจกรรม (X_2)	.004	.003				
ปัจจัยด้านเทคโนโลยีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ (X_3)	.416	.378	.416	.378	.795	.034
ปัจจัยปัจจัยสภาพแวดล้อม (X_4)	-.073	-.079	-0.75	-.080	.797	.002
ปัจจัยรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก (X_5)	.981	.865	.983	.868	.644	.664
ค่าคงที่ (Constant)	.805		.816			
Multiple R	.894		.894			
R^2	.799		.799			
Adjusted R^2	.797		.797			
F	298.743		4.376			

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ **ที่**ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการด้านความสุข สามารถอธิบายตัวแปรตามในภาพรวม มีค่า R^2 = .799 และมีค่า F = 4.376 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนสมการทำนายจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุเกี่ยวกับรูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มี

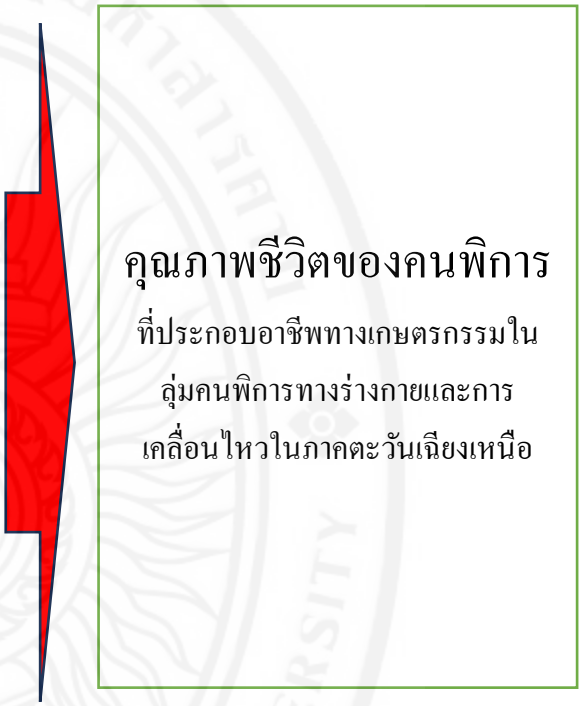
ตัวแปรที่สำคัญที่เข้าสู่สมการ 4 ตัวแปร โดยสามารถเขียนสมการณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = .805+.981X_5+.416X_3+.004X_2+ -.073X_4+ -.483X_1$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Zr = .981X_5+.416X_3+ -.075X_4+ -.483X_1$

4.3.5 สรุปผลจากผลการวิจัยระยะที่ 1 ได้ดังนี้

ปัจจัยด้านบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือกับรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี
1.ระดับบุคคล
2.ระดับกิจกรรม
3.ระดับเทคโนโลยีสิ่งอำนวนความสะดวก
4.ระดับบริบทสภาพแวดล้อม
ปัจจัยด้าน รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี
อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือมีคุณภาพชีวิตที่ดี
1. ด้านอิสระในการใช้ชีวิต
2. ด้านการมีอาชีพ
3. ด้านความสุข



แผนภาพที่ 4.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมในกลุ่มคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1. การทำเกษตรกรรมของคนพิการมีข้อจำกัด ในเรื่อง พื้นที่ โรงเรือน และอุปกรณ์ การจะทำเกษตรของคนพิการต้องศึกษาว่าระดับความพิการ และงานเกษตรที่จะทำนั้นผู้พิการสามารถทำได้เฉพาะบุคคล คนพิการมีข้อจำกัดเยอะครับในเรื่องดังกล่าวข้างต้น ควรส่งเสริมพัฒนาจิตใจที่เข้มแข็งสำคัญที่สุดไม่ว่าคนพิการหรือคนไม่พิการ คือใจต้องรักและสู้ที่จะทำในสิ่งที่ตนประสงค์จะทำ

2. ควรต้องมีศูนย์ดูแลคนพิการประจำท้องถิ่นโดยคนพิการบริหาร ทำลักษณะคล้ายสหกรณ์

3. ปัจจัยเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมออกแบบพื้นที่เพื่อประกอบการทำเกษตรกรรม เช่น การออกแบบพื้นที่การทำสวนพืชผักสวนครัว การออกแบบพื้นที่การทำสวนผลไม้

4. ด้วยคนพิการที่เพิ่มขึ้น การประกอบอาชีพได้เกิดความหลากหลาย ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือนิยมทำงานเกษตรอยู่แล้ว เป็นอีกตัวเลือกในการประกอบอาชีพและเข้าถึง

5. ประสิทธิภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือการใช้งานที่เหมาะสมของแต่ละบุคคล

6. ภาครัฐควรใส่ใจงานด้านคนพิการที่ใช้กายอุปกรณ์มากกว่านี้ ไม่อยากให้ความรู้อยู่แค่ในตำรา อยากเห็นหน่วยงานนำมาปฏิบัติจริงแบบถ้วนหน้า

7. คนพิการส่วนใหญ่ที่ภาครัฐยังเข้าไม่ถึงยังไม่เรื่องกายอุปกรณ์ที่มีราคาสูงคนพิการส่วนใหญ่เข้าไม่ถึงและหน่วยงานภาครัฐก็ยังเข้าไม่ถึงกับกายอุปกรณ์และงบการขอกายอุปกรณ์

8. อุปกรณ์เครื่องช่วยเหลือคนพิการ ที่พวกนักวิชาการรหรือวิจัยโดยนักศึกษาเป็นเพียงแค่งานโชว์ได้เอามาต่อยอดหรือนำใช้กับคนพิการจริง

9. ในจังหวัดมีผลิตกายอุปกรณ์ให้เฉพาะบุคคล เช่น สมาคมคนพิการจังหวัด ชมรมคนพิการจังหวัด หรือแม้แต่หน่วยงายของรัฐผลิต มีศูนย์สร้าง -ซ่อม กายอุปกรณ์เองได้ จะผลิตกายอุปกรณ์เฉพาะคนได้ โดยรัฐสนับสนุนงบประมาณและจ้างงานคนพิการในศูนย์ผลิต - ซ่อม ได้อีกด้วย อาจรร่วมมือกับวิทยาลัยเทคนิค มหาลัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมในพื้นที่นั้น ๆ

10.อยากให้สอบถามความต้องการของผู้ใช้งานก่อน เพราะความพิการและระดับความพิการต่างกันค่ะ

11.ให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้การใช้ชีวิต ความรู้ทางการเกษตร รวมไปถึงวัสดุอุปกรณ์ในการใช้ชีวิตประจำวัน และการส่งเสริมการเกษตร เพื่อการดำรงชีวิต และอาชีพการเกษตร

12.ไม่มีอุปกรณ์ต้องหาเอง และปัจจัยสำคัญคือต้นทุนและอุปกรณ์

13.อยากให้มีรถทำการเกษตรใช้เกียร์ได้ง่ายๆขับขี่เองได้ด้วยตัวเอง และอยากให้มีการจัดอบรมการให้ความรู้ในการแก้ไขได้เบื้องต้นกับคนพิการ

ข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล

1. คนพิการที่จะทำงานเกษตรได้น่าจะแค่กลุ่มคนพิการครึ่งท่อนล่างเท่านั้น ส่วนคนพิการท่อนบนน่าจะลำบากมาก และปุกรณ์ที่ช่วยทำเกษตรก็ต้องตัดแปลงให้เหมาะกับพื้นที่และสภาพความพิการของผู้ใช้เครื่องมือในการทำเกษตรแบบต่าง ๆ กันไป

2. น้อยมาก เพราะคนพิการเข้าไม่ถึงข้อมูล

3. ควรอบรมคนพิการในท้องถิ่นให้รู้จักและใช้เครื่องมือช่วยเหลือใหม่ๆ อีกทั้งมีกองทุนช่วยเหลือคนพิการในระดับท้องถิ่น

4. งานอุปกรณ์เครื่องช่วยเพื่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม วีลแชร์ การออกแบบขนาดล้อหน้า-หลังให้มีขนาดเหมาะสมไม่ติดหล่มง่าย เป็นต้น

5. ควรจะมีรถเกี่ยวนวดข้าวที่สามารถขับวีลแชร์ขึ้นไปแล้วบังคับเกี่ยวข้าวได้เลย โดยที่ไม่ต้องลงจากรถวิลแชร์

6. การเริ่มต้นถ้าทำแล้วและพิสูจน์ได้ว่าดีขึ้นกว่าเดิมก็ถือได้ว่าเป็นการพัฒนา ซึ่งจะไปสู่การพัฒนายิ่งๆขึ้นไป

7. ส่วนมากเป็นคนพิการที่ยังเข้าไม่ถึงสื่อความรู้เรื่องสิทธิและอุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อความพิการของตนเอง พร้อมทั้งการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐยังดูแลไม่เต็มที่เท่าที่ควร

8. คนพิการส่วนใหญ่ที่ภาครัฐยังเข้าไม่ถึงยังไม่เรื่องกายอุปกรณ์ที่มีราคาสูงคนพิการส่วนใหญ่เข้าไม่ถึงและหน่วยงานภาครัฐก็ยังเข้าไม่ถึงกับกายอุปกรณ์และงบการขอกายอุปกรณ์

9. องค์การสหประชาชาติได้มุ่งส่งเสริมสิทธิและความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของคนพิการมาตั้งแต่ พ.ศ.2535และกำหนดให้วันที่3ธันาคม ของทุกปีเป็นวันคนพิการสากลเพื่อส่งเสริมให้ประเทศต่างสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาความพิการ การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมุนษ รวมทั้งการส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการสำหรับคนพิการ เพื่อให้คน พิการมีความเป็นอยู่ดีขึ้น

10.อยากให้มีแหล่งเรียนรู้งานด้านเกษตรที่เหมาะกับคนพิการด้านการเคลื่อนไหว

11.ความร่วมมือภาครัฐทุกองคกรพร้อมร่วมมมือกันสร้างนวัตกรรมกายอุปกรณ์นั้น ๆ ให้คนพิกาาสามารถเข้าถึงและใช้งานได้จริง

12.ควรจัดให้มีการเรียนการสอนความรู้เกี่ยวกับการเกษตรหรือเครื่องช่วยต่าง ๆ แก่คนพิการและมีการอัพเดทความรู้ใหม่ๆ ทุกปี

13.อยากให้ทำอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับสภาพความพิการที่สุด ทำจากวัสดุที่ดีที่สุดเผื่อจะได้ใช้งานนานๆครับ

14.มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความพิการและเทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยให้คนพิการสามารถประกอบอาชีพทำงานช่วยเหลือตัวเองและช่วยเหลือผู้อื่นได้ด้วย

15.อุปกรณ์ไม่ได้มาตรฐานและต้องทำเองหรือหาเอง

16.แต่ระคนมีความสามารถที่แตกต่างกันควรจะสนับสนุนคนพิการคนนั้นถนัดและเกิดประโยชน์แก่ตนเอง

17.อยากให้มีรถที่ทำเกี่ยวกับเกตษรขึ้นลงได้และสามารถขับเองได้

18.มีอุปกรณ์ให้เลือกอุปกรณ์ช่วยในชีวิตประจำวันได้ตามความเหมาะสมกับคนพิการต้องการ

3.2 การวิจัยระยะที่ 2 เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณและแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการ

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการศึกษา เพื่อทำการยืนยันผลการวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมผลการวิจัยในส่วนของงานวิจัยเชิงปริมาณแล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์แบบกำหนดแนวทางไว้ (The Inverview Guide) โดยเลือกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และเลือกข้อคำตอบที่อยู่ในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง ตามลำดับ 3ข้อในแต่ละหัวข้อของตอนที่2 ตอนที่3 และตอนที่4 และข้อคำถามจากตอนที่5 ดังนี้

1. **ตอนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. **ตอนที่ 2** ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ โดยเลือกข้อคำตอบ 1 ข้อ ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ มากที่สุด ดังนี้

2.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก (คิดเป็นร้อยละ 49.23)

2.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก (คิดเป็นร้อยละ 46.15)

2.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการอยู่ในระดับมาก (คิดเป็นร้อยละ 47.69)

2.4 **บริบทสภาพแวดล้อม (Context)** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ อยู่ในระดับมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ50.76)

3. **ตอนที่ 3** รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ โดยเลือกข้อคำตอบ 3 ข้อ ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง ตามลำดับดังนี้

1. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน อยู่ในระดับมาก (คิดเป็นร้อยละ41.53)

2.รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน อยู่ในระดับมาก (คิดเป็นร้อยละ41.53)

3.รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมาก (คิดเป็นร้อยละ40) ตามลำดับ

4. **ตอนที่ 4** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ โดยเลือกข้อคำตอบ 3 ข้อ ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง ตามลำดับดังนี้

4.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย อยู่ในระดับมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 46.15)

4.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสะบาย อยู่ในระดับมาก (คิดเป็นร้อยละ43.07)

4.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก (คิดเป็นร้อยละ41.53)

5. **ตอนที่ 5** ข้อเสนอแนะปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล มีสองหัวข้อคำถามดังนี้

5.1 ข้อเสนอแนะปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล

5.2 ข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการศึกษา เพื่อทำการยืนยันผลการวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการ ผลการสัมภาษณ์ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1





ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่1 นางสาว นอ จังหวัดหนองบัวลำพูน ความพิการโปลิโอ ขาทั้งสองข้าง ใช้ไม้ค้ำยัน เกษตรกรปลูกเห็ดในโรงเรือนปิด ได้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : ระยะความพิการไม่มีผลมากนักสำหรับคุณนอเอง เนื่องจากตัวเองพิการมาตั้งแต่กำเนิดเลยเกิดความเคยชิน

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : มีผลมากคะความพิการทำอะร็ไม่สะดวกเหมือนคนทั่วไป จะไปจะมาก็ลำบากมากคะ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : โดยส่วนตัวใช้ไม้ค้ำยันรักแร้เป็นประจำเวลาไปไหนมาไหน ไม้ค้ำยันใช้บ่อยๆจะทำให้เกิดแขนชาได้ เห็นหมอบอกว่ามันไปกดเส้นประสาทแถวรักแร้ นอกนั้นก็ไม่มีอะไร

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : เวลาไปทำงานในโรงเรือนเพาะเห็ดใช้ไม้ค้ำยันเข้าไปสะดวกที่สุดแล้วคะ

2. **รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้**

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : หนูไม่รู้ว่าคนพิการคนอื่นเค้าใช้อะไรกัน หนูว่าคนที่พิการต่างกันก็ควรใช้อุปกรณ์ที่แตกต่างกันนะ

3. **อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้**

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : เมื่อก่อนตอนเด็กๆ หนูใช้วิธีถัดก้นไปเพราะเดินไม่ได้ แต่พอโตขึ้นมาหน่อยคุณหมอก็ให้หนูฝึกใช้ไม้ค้ำยัน หลังจากวันนั้นหนูอยากไปไหนก็ได้คะ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสะบาย : ทำได้สบายมากคะ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : เวลาไม้ค้ำยันหักหรือมีปัญหาจะรู้สึกเศร้ามากคะ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2



ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่2 นายปอ จังหวัดบึงกาฬ ความพิการขาขาดเหนือเข่าข้างขวา ใช้ขาเทียมระดับเหนือเข่า เกษตรกรปลูกผักแบบใช้โรงเรือน ได้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ

แนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : มีผลมากครับตอนผมขาขาดใหม่ๆ ยังปรับตัวไม่ได้ ไม่กล้าใส่ ผมอายเค้ากลัวคนเห็น กลัวเค้าว่าเป็นคนพิการ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : มีผลมากครับตัวผมเองขาขาดเหนือเข่า เกือบถึงเอว จึงทำให้การเดินเหิน การลุกนั่งค่อนข้างจะยากหน่อย

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : มีผลมากที่สุดครับ อย่างขาเทียมที่ได้มา บางทีเบ้ากับขามันไม่เข้ากันพอดี มันก็จะทำให้ตอขาเจ็บ ปวด แสบ บางทีถึงกับเป็นแผลเลยก็มีครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : มีผลมากครับอย่างขาเทียมที่ได้มา ถ้าเป็นขาเทียมแบบแกนเดี่ยวที่ได้มา เวลาเอาเข้าที่ทำงานก็จะเกิดปัญหาบ่อยมาก

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : แน่นอนครับยิ่งมีความพิการระดับสูงยิ่งต้องใช่อุปกรณ์ที่แตกต่างกัน

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : อันนี้เป็นเรื่องจริงเลยครับ หลังจากที่ผมปรับตัวได้แล้ว และได้รับการฝึกใช้ขาเทียมใหม่ ทำให้ผมได้ไปไหนมาไหนได้เช่นเดิมเลยครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : สะดวกสบายครับแต่ก็ไม่มาก เพราะขาเทียมที่ได้รับมามันไม่ค่อยตอบสนองกับสภาพแวดล้อมที่ใช้งานเท่าไหร่

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : มีความสุขมากครับ มันทำให้เราสามารถพึงพาตัวเองได้อีกครั้งครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่2 นายสอ อำเภอประโคนชัย อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ มีภาวะสมองพิการ หรือ Cerebral Palsy แขนขาเกร็ง ใช้รถวิลแชร์และคลานเข่า เป็นเกษตรปลูกผักแบบยกแปลง ได้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : ผมชินแล้วครับ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ก็น่าจะแตกต่างอยู่นะครับ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : ยากหลายลำบากหลายครับยามไม่มีขนเข็นวิลแชร์

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : มีครับถ้าบ่มีรถเข็นก็เข้าไปทำงานไม่ได้

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : ผมก็ว่ามันน่าจะมีผลนะถ้าคนพิการที่แตกต่างกัน

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : สะดวกสบายหลายๆครับ เมื่อก่อนไม่มีรถเข็น ผมต้องต้อดไปกับพื้น

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : แน่นอนครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : ได้ไปไหนมาไหนทุกวันนี้ก็เพราะมีรถเข็นนี่แร่ะครับ

.

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4





ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่4 นายสอ อำเภอโคกศรีสุสรรณ จังหวัดสกลนคร เป็นอัมพาตครึ่งท่อนล่าง ใช้รถวิลแชร์ เป็นเกษตรกร โดยการปลูกพื้นผักสวนครัวส่งขาย ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : มีผลมากครับตอนเกิดความพิการใหม่ ก็ยังปรับตัวไม่ได้ แค่นั่งบนเตียงคนไข้ยังยากเลยครับ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ผมเคยเห็นพวกคนพิการที่คอหักนะเค้าจะใช้วิลแชร์ไม่เหมือนกันกับที่พวกผมใช้ และเค้าคงลำบากมากหากมาทำเกษตร

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : มีมากเลยครับตอนผมนั่งรถเข็นใหม่ๆ ได้รถวิลแชร์แบบโรงพยาบาล มาใช้ที่บ้าน ไปไหนมาไหน็ลำบากเพราะมันใหญ่มันหนัก แถมยังทำให้ผมเกิดแผลดทับอีก

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : มีผลมากครับรถวิลแชร์ไม่ใช่ว่าทุกคันจะเอาเข็นบนดินได้นะครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : ผมว่าความพิการที่แตกต่างกันก็ต้องใช้อุปกรณ์ที่แตกต่างกันนะครับ

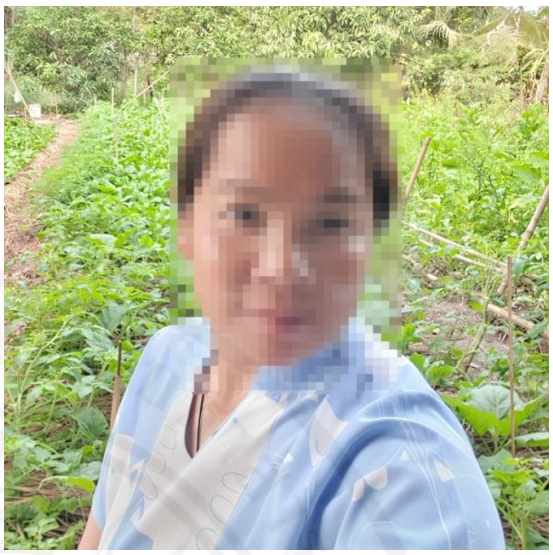
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ใช่ครับทุกวันนี้ใช้ชีวิตสะดวกสบายมากเลบครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : ใช่ครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : ใช่ครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่5 นางสาวกอ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ความพิการเป็นโปลิโอ ขาทั้งสองข้าง เดินได้บ้างระยะทางไม่ไกล ใช้รถวิลแชร์และไม้ค้ำยัน เป็นเกษตรกรปลูกพืชผักสวนครัวส่งขาย ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : คิดว่ามีผลนะคะ สำหรับคนพิการที่เกิดความพิการภายหลัง แต่โดยส่วนตัวไม่ค่อยมีผลเท่าไหร่เพราะตัวเองเป็นมาตั้งแต่เกิดเลยไม่รู้สึกเท่าไหร่

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : แน่นอนคะ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : มีผลน้อยมากนะสำหรับคนพารที่เป็นมาแต่เกิดอย่างพวกหนู

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : มีผลอย่างมากคะ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : ใช่คะ ยกตัวอย่างรถวิลแชร์แบบมาตรฐานของโรงพยาบาลไม่สามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้นะ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ใช่เลยคะ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสะบาย : ใช่คะ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : มีอิสระมากคะ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6





ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่6 นางสาวกอกอ อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ลักษณะความพิการ เป็นอัมพาตครึ่งท่อนล่าง ใช้รถวิลแชร์ เป็นเกษตรกร ทำปศุสัตว์เลี้ยงสุกร และไก่ไข่ และไก่บ้าน ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : มีผลอย่างมากคะเพราะกว่าจะปรับตัวให้กลับมาใช้ชีวิตอยู่บนรถวีลแชร์ได้ก็ใช้เวลานานมากเลยคะ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ไม่มีผลมากเท่าไหร่เลยคะเพราะเห็นเพื่อนๆคนพิการหลายๆ คนที่มีความที่ต่างกัน บางคนเป็นมากบางคนเป็นน้อยทุกคนก็พยายามที่จะมีอาชีพไม่แตกต่างกันคะ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : เรื่องนี้บอกเลยว่ามีผลโดยตรงมาก ตอนพิการใหม่ๆ ใช้วิลแชร์มาตรฐานที่โรงพยาบาลให้มา เราก็หัดนั่งหัดเข็น นั่งจนเป็นแผลดทับ แต่พอเปลี่ยนเป็นรถวิลแชร์ที่เหมาพสมใช้ในปัจจุบันซึ่งมีเบาะรองนั่งด้วย แผลเราหายเลย

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : ตัวอาครสถานที่ต้องปรับให้เป็นพื้นราบโดยการเทพื้นปูน แต่ปรับคอกสัตว์ให้สามารถทำกิจกรรมต่างๆได้สะดวกขึ้น

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : รถวิลแชร์ที่เหมาะสมทำให้เราใช้ชีวิตง่ายขึ้นมากเลยคะ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ชีวิตเปลี่ยนเลยคะมันทำให้เราใช้ชีวิตง่ายขึ้นคะ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : ใช่คะ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : มีอิสระมากคะ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่7 นางสาวจอ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ลักษณะความพิการเป็นโปลิโอ ขาข้างซ้าย ใช้รถวิลแชร์และไม้ค้ำยัน เป็นเกษตรกร ทำสวนพริก และพืชผักสวนครัวส่งขาย ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : ไม่มีผลเท่าไหร่คะเพราะเรามีความพิการมาตั้งแต่เกิด อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ก็เพิ่งจะมาใช้ตอนอายุมากขึ้นเนื่องจากขาที่ลีบเล็กข้างซ้ายเริ่มจะรับน้ำหนักตัวไม่ไหว

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ถ้าโดยทั่วไปคิดว่ามีผลนะ เนื่องจากแต่ละคนมีความพิการไม่เท่ากัน

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : สำหรับตัวเองคิดว่าไม่มีผลสักเท่าไหร่คะ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : การปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมก็จะทำให้การทำงานเราง่ายขึ้นคะ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : สำหรับตัวเองคิดว่าไม่มีผลสักเท่าไหร่เนื่องจากตนเองพอเดินเหินได้

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : เวลาไปไหนไกลๆจะใช้ไม้ค้ำยัน มันก็จะทำให้ชีวิตเราง่ายขึ้นเยอะเลย

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : ดีคะ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : พอมีอุปกรณ์ช่วยการใช้ชีวิตก็เป็นเรื่องง่ายขึ้นเยอะ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่8 นายจอ (นามสมมติ) อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ลักษณะความพิการ อัมพาตครึ่งท่อนล่าง ใช้รถวิลแชร์เป็นเกษตรทำสวนมะม่วง ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : ระยะเวลาที่พิการมีผลสิครับมีผลโดยตรงเลยครับ เพราะกว่าที่ผมจะกลับมาทำงานทำการได้ก็ใช้เวลาปีกว่าๆ ทั้งฝึกการใช้ชีวิตประจำวัน ทั้งฝึกการใช้วิแชร์

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ผมว่าไม่น่าจะมีผลนะ ตอนผมพิการใหม่ๆ ผมก็ไม่คิดว่าตัวเองจะกลับมาประกอบอาชีพได้เหมือนเดิม แต่ทุกกวันนี้ลับมาทำงานได้เหมือนเดิมทุกอย่าง แค่เราเดินไม่ได้แค่นั้นเอง

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : มีผลมากครับถ้าได้วิลแชร์ที่ไม่เหมาะมาใช้ก็เสี่ยงเรื่องแผลกดทับ และปวดหลังครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : รถวีลแชร์ที่เหมาะกับสภาพแวดล้อมมันทำให้เราเข้าสวนได้แบบไม่มีปัญหาครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : คนพิการร้อยคนก็ร้อยแบบ อุปกรณ์ก็ควรจะจัดให้เหมาะกับความพิการครับ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : มีอิสระและสะดวกสบายมากครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : สบายมาเลยครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : เมื่อก่อนพิการใหม่ๆก็คิดนะว่า คงจบแล้วไม่เหลืออะไรแล้ว แต่ทุกวันนี้เราไปไหนมาไหนกับครอบครัวได้เหมือนเดิมทุกออย่างมีความสุขมากครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่9 นายณอ (นามสมมติ) อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ลักษณะความพิการเป็นโปลิโอ ขาข้างซ้ายระดับเอว ใช้รถวิลแชร์และไม้ค้ำยัน เป็นเกษตรกรทำสวนมะละกอ และสวนข้าวโพด ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : ไม่มีครับเนื่องจากเป็นมาตั้งแต่กำเนิด

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : มีผลแน่นอนครับเพราะคนพิการมีความพิการไม่เท่ากัน ความสามารถที่จะประกอบอาชีพจึงแตกต่างกันครับ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : มีผลโดยตรงเลยครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : ต้องดู่อนว่าคนพารคนนั้นใช้อุปกรณ์แบบไหน อย่างตัวเองใช้ รถATV กับไม้ค้ำยัน เวลาเข้าสวน ไม่ค่อยได้ใช้วีลแชร์ การปรับสภาพแวดล้อมจึงต้องปรับให้เหมาะกับสิ่งที่เราใช้ครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : ษณะของอุปกรณ์ที่ใช้ต้องเลือกให้เหมาะกับ อาชีพและสภาพแววล้อมที่นำไปใช้ครับ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ใช่ครับดีมากครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : อุปกรณ์ที่ราใช้เราเลือกมาแล้วว่าอะไรเหมาะกับเหมาะกับงานเรา มันเลยมีปัญหาน้อยมากครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : สุขสุดๆครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10





ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่10 นายดอ (นามสมมติ)อำเภอภูแลนคา จังหวัดชัยภูมิ ลักษณะความพิการ มีภาวะสมองพิการ (cerebral palsy) หรือที่นิยมเรียกตามตัวย่อว่า CP อุปกรณ์ที่ใช้คือ วิลแชร์ ไม้ค้ำยัน และคลานเข่า เป็นเกษตรกร ทำสวนทุเรียน และทำปศุสัตว์คือเลี้ยงวัว ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : ระยะความพิการไม่มีผลกับผมครับเนื่องจากเป็นมาตั้งกำเนิด และใช้ไม้ค้ำยังมาตั้งแต่เด็กครับ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : โดยส่วนตัวไม่มีผลนะครับ มันขึ้นกับตัวเราว่าจะหาวิธีทำในรูปแบบของเราเองให้ได้ครับ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : ไม่มีผลครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : การปรับสภาพแววล้อมสำคัญมากครับ มันจะทำให้เราทำงานง่ายขึ้นครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : ในเรื่องนี้มันขึ้นอยู่กับว่าเราเลือก อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับงานเราหรือไม่ครับ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ใช้งานได้ดีครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : =ช่วยได้เยอะเลยครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : ทุกวันนี้มีความสุขมากเลยครับกับชีวิตเกษตร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่11 นายธอ (นามสมติ) อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ลักษณะความพิการ ขาและเท้าผิดรูป (เท้าปุก) อุปกร์ที่ใช้ไม้ค้ำยันและวิลแชร์ เป็นเกษตรกรทำนา และสวนผลไม้อาทิ มะพร้าวน้ำหอม ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : ไม่มีผลเท่าไหร่ครับเพราะตัวผมเองเดม็เป็นอย่างนี้เลย เลยไม่ต้องปรับตัวอะไรมากนัก แค่ตอนเด็กๆ คุณหมออนามัยหาไม้ค้ำยันมาให้ หลังจากวันนั้นแร่ะครับชีวิตรู้สึกถึงอิสระเลยครับ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ไม่มีผลครับ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : อันนี้มีผลมากครับเพราะน้ำหนักตัวผมมากเลยต้องใช้ไม้ค้ำยันแบบโลหะครับ ถ้าใช้เป็นไม้นี่อันตรายเลยครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : ต้องปรับครับสภาพแวดล้อมต่างๆทั้งที่บ้าน ที่สวน ที่นา เพื่อให้เราทำเข้างานได้ครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : อุปกรณ์ต้องเหมาะกับคนพิการ รวมถึงเหมาะกับสภาพแวดล้อม และอาชีพของคนพิการด้วยครับ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : สะดวกสบายมากครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : การประกอบอาชีพทุกวันนี้มีปัญหาค่อนข้างน้อยครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : ชีวิตทุกวันนี้มีอิสระและมีความสุขมาครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12





ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่12 นายธอวอ (นามสมมติ) อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ลักษณะความพิการ ขาขาดเหนือเข้าข้างขวา ใช้ขาเทียมเหนือเข่า วิลแชร์ และไม้ค้ำยัน เป็นเกษตรกรทำไร่มันสำประหลัง ทำไร่อ้อย และขุดบ่อเลี้ยงปลา ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : สำหรับผมระยะความพารมีผลมากครับ กว่าผมจะได้ใส่ขาเทียมก็ใช้เวลาเกือบครึ่งปี พอได้ใส่ก็กว่าจะปรับตัวได้ กว่าจะปรับขาเทียมให้ใช้กับเราได้ รวมๆก็หลายปีอยู่ครับ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : มีครับมีมากเลยครับบางคนพิการมากจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้เลยก็มีครับ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : มีครับอย่างผมเนี้ยใส่ขาเทียมบางทีอาศไม่เข้า ก็ทำให้ตอขาเปื่อยเป็นแผล หนักว่านั้นอาการหลังคด จนหมอนรองกระดูกทับเส้นประสาทครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : ของผมสภาพแวดล้อมไม่ต้องปรับอะไรมากครับ จะเน้นพวกอุปกรณ์การเกษตรที่ต้องมีการปรับให้เหมาะกับตัวผมเองครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานมากครับอย่างผมเป็นทำนา ขาเทียมก็น่าจะใช้เดินลงโคลนได้ แต่ที่ได้มามันเป็นแบบธรรมดา ผมต้องถอดขาออกแล้วใช้ไม้คำยันแทนครับ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ถ้าใช้ในชีวิตประจำก็ถือว่าดีครับไม่มีปัญหาอะไร

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : ไม่ตอบโจทย์ครับเพราะขาเทียมใช้ได้ในชีวิตประจำวันเท่านั้น ไม่ได้ตอบโจทย์ด้านอาชีพเลยครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : มีอิสระและมีความสุขในการใช้ชีวิตประจำวัน8iy[

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่13 นายพี (นามสมมติ) อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ลักษณะความพิการ อัมพาตครึ่งท่อนล่าง อุปกรณ์ที่ใช้วีลแชร์ เป็นเกษตรกรปลูกเห็ดแบบอาคารปิด และทำสวนผักแบบยกกระบะ ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : ผมใช้เวลาปรับตัวกับความพิการและฝึกการใช้วีลแชร์ประมาณสองปีครับ กว่าจะช่วยเหลือตัวเองได้

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ผมว่ามันน่ามีผลอยู่นะครับ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : มีผลมากเรื่องแผลกดทับกับปวดหลังครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : ตามในรูปเลยครับผมต้องปรับสภาพแวดล้อมโรงเรือนให้เราสามารถเข็นรถเข้าไปทำงานได้ครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : การได้รถวีลแชร์ดีๆและเหมาะกับความพิการมันก็ทำให้เราสามารถอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นครับ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ใช่ครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : ใช่ครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : ค่อนข้างอิสระครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14





ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่14 นายวุฒิ (นามสมมติ) อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ลักษณะความพิการ อัมพาตครึ่งท่อนล่าง อุปกรณ์ที่ใช้วีลแชร์ เป็นเกษตรกร ทำไร่อ้อย ไร่มันและฟาร์มศุสัตว์ เพาะเลี้ยงไก่สวยงาม และนกกระทา ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : โดยส่วนตัวว่าผมจะกลับมาทำงานก็ใช้เวลารักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ ร่วม 3 ปีครับ และว่าจะใช้วีลแชร์คล่อง จนกลับมาทำงานได้ก็ใช้เวลาพอสมควรเลยครับ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ส่วนตัวคิดว่ามีผลนะครับเพราะความพิการมันมีหลายระดับ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : ภาวะแทรกซ้อนก็จะมีพวกแผลกดทับ อาการปวดหลัง ครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : อุปรณ์ที่ใช้ต้องเหมาะสมกับงาน และสภาพแวดล้อมที่ทำครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : อันนี้สำคัญมากครับเพราะคนพิการที่มีอาชีพทำการเกษตร แทบไม่มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสมเลยต้องดัดแปลงเอาเอง

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : สะดวกสบายดีครับถ้าใช้ในที่อยู่อาศัยนะครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : ไม่เหมาะสมอย่างยิ่งครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : ดีครับในชีวิตประจำวันก็สะดวกสบาย มีความสุขดีครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่15 นายสม (นามสมมติ) อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ลักษณะความพิการขาขาเหนือเข่าทั้งสองข้าง ใช้รถวิแชร์ และขาเทียวระดับเหนือเข่า เป็นเกษตรกรทำปศุสัตว์ เลี้ยงวัวเนื้อ ไก่เนื้อ ไก่บ้าน และไก่งวง ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : มีผลมากครับต่อการปรับตัวของคนพิการครับ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ระดับความพิการไม่มีผลเท่าไหร่นะครับถ้าจะประอบอาชีพ หากมีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่เหมาะสมกับความพิการ และเหมาะกับอาชีพของคนพิการ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : สำหรับตัวเองไม่มีนะครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : อย่างที่บอกไปครับ อุปกรณ์ต้องเหมาะ กับความพิการและอาชีพของคนพิการ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : ความพิการต่างกันจึงต้องมีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่แตกต่างกัน

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ใช่ครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : ใช่ครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : ใช่ครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16





ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่16 นายพงษ์ (นามสมมติ) อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ลักษณะความพิการ อัมพาตครึ่งท่อนล่าง อุปกรณ์ที่ใช้วีลแชร์ รถมอเตอร์ไซต์ดัดแปลง อาชีพเป็นเกษตรกร ทำนา และฟาร์มปศุสัตว์ ขุดบ่อเลี่ยงปลา ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : ผมเป็นคนไข้ติดเตียงช่วยเหลือตัวเองไม่ได้เกือบ 6 ปี ได้รับรถวีลแชร์คันแรกมาจาก รพ.ก็ไม่ล้านั่ง ผมอาย กว่าจะปรับตัวกลับมาได้ก็นานอยู่ครับ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ไม่มีผลครับหัวใจล้วนๆครับ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : หากวีลแชร์ไม่เหมาะกับผู้ใช้มีภาวะแทรกซ้อนอย่างเช่น แผลดทับ หลังคด

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : การปรับสภาพแวดล้อมจำเป็นมากครับเพื่อจะทำให้เราทำงานได้ง่ายขึ้นครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : รูปแบบอุปกรณ์ต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่จะนำไปใช้งาน และต้องเหมาะกับความพิการครับ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ดีมากครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : ดีมากครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : ดีมากครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17





ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่17 นายวง (นามสมมติ) อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ลักษณะความพิการเป็นโปลิโอขาทั้งสองข้างอ่อนแรง ลีบเล็ก อุปกรณ์ที่ใช้วิลแชร์ เป็นเกษตรกร ทำนา และทำสวนกล้วยน้ำหว้า ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : มีผลมากๆครับ ตอนพิการใหม่ๆ นั่งเอง ขี้เยี่ยวเองก็ยังไม่ได้ ไม่ต้องพูดถึงนั่งรถเข็นเลยครับหมดสิทธิเลย

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ก็น่าจะมีผลนะครับ แต่ถ้าฝึกดีๆก็น่าจะทำได้นะครับ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : อันนี้มีผลมากครับถ้าอุปกรณ์ไม่เหมาะก็จะทำให้เกิดโรคเกิดภัยตามมาครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : ต้องปรับครับ ต้องปรับให้เทียวไปเทียวมาได้ จะได้ทำงานสะดวกครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : ถ้าได้ของดีมาใช้ก็จะดีนะครับ ปัญหาคือมันแพงนี่สิ รัฐบาลก็แจกแต่วีลแชร์แบบของโรงพยาบาลเอามาก็ใช้ไม่ได้

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ดีครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสะบาย : ดีครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : ดีครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่18 นายเสิด (นามสมมติ) อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ลักษณะความพิการ ขาทั้งสองข้างเป็นโปลิโอ ผิดรูป ระดับเอว ใช้ล้อรถเข็นน้ำ และคลานไปกับพื้น เป็นเกษตรกรทำนา ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : ผมไม่มีปัญหาเพราะเป็นตั้งแต่เด็ก ใช้ชีวิตอย่างนี้มาตลอด

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : อันนี้ผมก็ไม่รู้เด้อ แต่ก็น่าจะมีผลอยู่นะครับ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : ไม่มีครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : หากมีการปรับพื้นที่จะดีมากครับเวลาไปมาจะได้สะดวกครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : ผมเคยใช้รถเข็นที่โรงพยาบาลแจกมาแล้วมันใช้ในไร่ในนาไม่ได้ครับ นั่งก็ลำบาก ผมเลยลับมาใช้ล้อเข็นน้ำเหมือนเดิมครับ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ดีมากครับสะดวกสบายเลย

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : ดีมาครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : รถเข็นที่โรงพยาบาลแจกมาแล้วมันใช้ในไร่ในนาไม่ได้ครับ นั่งก็ลำบาก ผมเลยลับมาใช้ล้อเข็นน้ำเหมือนเดิมครับ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 19



ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่19 นางสาวหมวย (นามสมมติ) อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ ลักษณะความพิการ แขน-ขา ผิดรูป ตั้งแต่กำเนิด แขนขาดใต้ศอกด้านขวามือ และขาขาดใต้เข่าทั้งสองข้าง เป็นเกษตรกรทำฟาร์มไก่ไข่ และเพาะลูกไก่ขาย ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : ระยะความพิการไม่มีผลอะไรนะคะ เนื่องจากเกิดมาก็ไม่มาอยู่แล้วคะ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : หมวยว่ามันขึ้นอยู่กับการฝึกฝนมากกว่านะคะ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : ไม่มีคะ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : มีผลมากคะ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : มีผลมากๆคะ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : สะดวกสบายมากคะ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : ดีมาเลยคะ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : มีความสุขมากคะ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 20




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่1 นายยง (นามสมมติ) อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ลักษณะความพิการ ขาขาดเหนือเข่าข้างซ้าย เป็นเกษตรกร ทำงาน และสวนกล้วยน้ำว้า ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการตามลำดับดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก : กว่าจะกลับมาใช้ชีวิต กว่าจะมาประกอบอาชีพได้ ใช้เวลาเกือบปีเหมือนกันนะ

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ : ผมว่าไม่มีผลหรอกมันเป็นแค่ข้ออ้างของคนที่จะไม่ทำอะไร

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ : มีแน่นอนครับทั้งวีลแชร์ทั้งขาเทียม มากน้อยแตกต่างกันไปครับ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ : การปรับสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญครับ ที่จะทำให้คนพิการเข้าไปให้พื้นที่ได้สะดวกขึ้นครับ

2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน : อุปกรณ์ต้องเหมาะกับความพิการ ต้องเหมาะกับอาชีพ และสภาพแวดล้อมของคนพิการ

3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย : ใช้งานได้ค่อนข้างดีครับ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย : สะดวกสบายดีครับ

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน : ดีครับ

สรุป จากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์สรุปประเด็นและเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตัวแทนคนพิการ โดยสรุปเป็นสองกลุ่มได้แก่

1.คนพิการที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิดหรือในวัยเด็ก อาทิ คนพิการที่บกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว เช่น กลุ่มสมองพิการ (CP cerebral palsy) กลุ่มมือ เท้าผิดรูป แขนขาขาด และกลุ่มโปลิโอ

2.คนพิการที่มีความพิการภายหลัง อาทิ มีความพิการจากอุบัติเหตุ หรือมีความพิการจากโรคต่างๆ การจัดกลุ่มข้อเสนอแนะแนวนโยบายการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่จะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของคนพิการ ได้ดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล รายด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลและเสนอแนะ ดังนี้

1) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิดหรือในวัยเด็ก ได้กล่าวว่าเนื่องจากเป็นความพิการตั้งแต่กำเนิดก็จะกล่าวคล้ายกันว่าระยะความพิการไม่มีผลมากนัก เนื่องจากตัวเองพิการมาตั้งแต่กำเนิดเลยเกิดความเคยชิน

2) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการภายหลัง ได้กล่าวว่ามีผลมากเพราะในช่วงแรกที่เกิดความพิการ ยังไม่สามารถปรับตัวได้ ยังไม่กล้าที่จะใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิกาหรืออวัยวะเทียม อายเค้ากลัวคนเห็น กลัวเค้าว่าเป็นคนพิการ และไม่รู้ว่าจะใช้อย่างไร

1.2 **ด้านกิจกรรม** ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลและเสนอแนะ ดังนี้

1) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิดหรือในวัยเด็ก ได้กล่าวว่า ระดับความพิการมีผลมาก ต่อการประกอบอาชีพเพราะยิ่งมีความพิการมากก็ทำอะไรไม่สะดวกเหมือนคนทั่วไป จะไปจะมาก็ลำบาก และจะมีผลโดยตรงต่อการประกอบอาชีพของคนพิการเอง

2) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการภายหลัง ได้กล่าวว่า ระดับความพิการไม่ค่อยมีผลต่อการประกอบอาชีพเท่าไหร่ หากคนพิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการอย่างเป็นระบบเท่าที่พบส่วนใหญ่คนพิการไม่กลับมาประกอบอาชีพ จะมีปัญหาเรื่องของการปรับตัวและไม่สามารถใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ให้สอดคล้องกับอาชีพที่ทำก่อนจะเกิดความพิการ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลและเสนอแนะ ดังนี้

1) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิดหรือในวัยเด็ก ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดมีลักษณะ และระดับความพิการที่ต่างกัน แต่ส่วนใหญ่จะใช้ไม้ค้ำยันรักแร้ รองลงมาใช้ไม้คำยันรักแร้ วีลแชร์ รถเข็นน้ำ และใช้แขน-ขาเทียม ตามลำดับ ส่วนใหญ่ก็จะมีประสบการณ์ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และแขน-ขาเทียม มาตั้งแต่อายุยังน้อย จึงมีประสบการณ์การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และแขน-ขาเทียม มาไม่ต่ำกว่า 30-40 ปี จึงไม่มีภาวะแทรกซ้อนใดๆที่เกิดขึ้นกับคนพิการ นอกจาก การชำรุดเสียหายจากการใช้งานของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และแขน-ขาเทียม ตามเวลาและการใช้งาน

2) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการภายหลัง ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดมีลักษณะ และระดับความพิการที่แตกต่างกันส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และกายอุปกรณ์ อาทิ รถวีลแชร์ และแขน-ขาเทียม ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และแขน-ขาเทียม มาก่อน จึงทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนหลายอย่าง ในกลุ่มที่ใช้รถวิลแชร์ อาทิ แผลกดทับ กระดูกสันหลังคต ภาวะรีเฟล็กซ (ประสาทอัตโนมัติผิดปกติ หรือภาวะเอดี (Autonomic Dysreflexia : AD) และในกลุ่มที่ใช้แขน-ขาเทียม อาทิ ผื่นคัน ผิวหนังอักเสบ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลและเสนอแนะดังนี้

1) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิดหรือในวัยเด็ก ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดมีลักษณะ และระดับความพิการที่ต่างกัน แต่ส่วนใหญ่จะใช้ไม้ค้ำยันรักแร้ รองลงมาใช้ไม้คำยันรักแร้ วีลแชร์ รถเข็นน้ำ และใช้แขน-ขาเทียม ตามลำดับ ส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์ว่าการปรับสภาพแวดล้อมสำคัญมากเนื่องจากอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และกายอุปกรณ์ จำเป็นต้องใช้พื้นที่ เพื่อให้การทำงานสะดวกมากที่สุด

2) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการภายหลัง ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และกายอุปกรณ์ อาทิ รถวีลแชร์ และแขน-ขาเทียม ตามลำดับ ทั้งหมดบอกเป็นเสียงเดียวกันว่า อุปกรณ์

เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลมาที่สุดต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ เนื่องจากรถวีลแชร์ที่ได้จากสวัสดิการของรัฐ เป็นรถวีลแชร์แบบมาตรฐานที่ใช้ในโรงพยาบาล ซึ่งไม่สามารถใช้ได้จริงในสภาวะแวดล้อมในพื้นที่เกษตรกรรม ส่วนผู้ที่ใช้กายอุปกรณ์ประเภทแขน-ขาเทียม กล่าวว่า อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ มีผลมากครับเพราะขาเทียมที่ได้มา ถ้าเป็นขาเทียมแบบแกนเดี่ยว ซึ่งเอาไว้ใช้เดินในพื้นที่ทั่วไป ไม่ได้ออกแบบมาเพื่อใช้เฉพาะงานเกษตรกรรม เวลาเอาเข้าที่ทำงานก็จะเกิดปัญหาบ่อยมาก

2. **รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายข้อดังนี้**

2.1 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลและเสนอแนะ ดังนี้

1) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิดหรือในวัยเด็ก ได้กล่าวว่าเนื่องจากเป็นความพิการตั้งแต่กำเนิดก็จะกล่าวคล้ายกันว่าระยะความพิการไม่มีผลมากนัก เนื่องจากตัวเองพิการมาตั้งแต่กำเนิดเลยเกิดความเคยชิน

2) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการภายหลัง ได้กล่าวว่ามีผลมากเพราะในช่วงแรกที่เกิดความพิการ ยังไม่สามารถปรับตัวได้ ยังไม่กล้าที่จะใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรืออวัยวะเทียม อายเค้ากลัวคนเห็น กลัวเค้าว่าเป็นคนพิการ และไม่รู้ว่าจะใช้อย่างไร แต่โดยส่วนใหญ่คิดว่าคนที่พิการต่างกันก็ควรใช้อุปกรณ์ที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันและสามารถประกอบอาชีพ ได้อย่างเต็มศักยภาพ อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการจึงมีความจำเป็นต่อคนพิการอย่างยิ่ง อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการลายอุปกรณ์ ที่เหมาะสมจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีจากการที่สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมการเดินทาง การเคลื่อนไหวและการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการประกอบสัมมาอาชีพด้วย

3. **อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ รายด้านดังนี้**

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลและเสนอแนะ ดังนี้

1) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิดหรือในวัยเด็ก ได้กล่าวว่าเนื่องจากเป็นความพิการตั้งแต่กำเนิดก็จะกล่าวคล้ายกันว่าระยะความพิการไม่มีผลมากนัก เนื่องจากตัวเองพิการมาตั้งแต่กำเนิดเลยเกิด

ความเคยชิน บางคนบอกว่าเมื่อก่อนตอนเด็กๆ ใช้วิธีถัดก้นไปเพราะเดินไม่ได้ แต่พอโตขึ้นมาหน่อยคุณหมอก็ให้ฝึกใช้ไม้ค่ำยัน หลังจากวันนั้นอยากไปไหนก็ได้ชีวิตมีอิสระขึ้นเยอะ

2) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการภายหลัง ได้กล่าวว่ามีผลมากเพราะในช่วงแรกที่เกิดความพิการ ยังไม่สามารถปรับตัวได้ ยังไม่กล้าที่จะใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรืออวัยวะเทียม อายเค้ากลัวคนเห็น กลัวเค้าว่าเป็นคนพิการ และไม่รู้ว่าจะใช้อย่างไร แต่หลังจากสิ้นสุดการรักษา และได้รับการฟื้นฟูสมรรภาพทางการแพทย์อย่างเป็นระบบ พวกเราได้ฝึกการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรืออวัยวะเทียม และสามารถใช้ชีวิตประจำวันและสามารถประกอบอาชีพ ได้อย่างเต็มศักยภาพ ชีวิตอิสระขึ้นเยอะเลย ดังนั้นอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและกายอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความพิการและคนพิการ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของคนพิการ

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลและเสนอแนะ ดังนี้

1) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิดหรือในวัยเด็ก ได้กล่าวว่าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย เพราะส่วนใหญ่ในวัยเด็กของทุกคนต้องเคลื่อนที่โดยการกระเถิบ การลากขา การคลานเข่า หรือบางคนอาจใช้วัสดุพื้นบ้านนำมาใช้แทนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ เช่น ไม้เท้า ไม้ค้ำ ไม้ค้ำยัน หรือใช้ล้อรถเข็นน้ำแทนรถวีลแชร์ แต่ในปัจจุบันทุกคนได้ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและกายอุปกรณ์ ทุกคนบอกว่ามันทำให้การประอบอาชีพง่ายขึ้น หากอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและกายอุปกรณ์ที่ได้มา มันยังใช้ได้ไม่เหมาะพวกเราก็จะมีวิธีดัดแปลงเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับลักษณะความพิการ และให้เกิดความเหมาะสมกับลักษณะอาชีพ ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่พวกเราทำงาน

2) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการภายหลัง ได้กล่าวว่าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบายมีผลมากที่สุด เพราะในช่วงแรกที่เกิดความพิการ ยังไม่รู้ด้วยซ้ำไปว่าจะใช้ชีวิตต่ออย่างไร แต่หลังจากสิ้นสุดการรักษา และได้รับการฟื้นฟูสมรรภาพทางการแพทย์อย่างเป็นระบบ พวกเราได้ฝึกการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรืออวัยวะเทียม และสามารถใช้ชีวิตประจำวันและสามารถประกอบอาชีพ ได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นในการประกอบสัมมาอาชีพ ของคนพิการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและกายอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความพิการและคนพิการ จึงเป็นเป็นเรื่องที่สำคัญมาก

3.3 **ด้านความสุข** ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลและเสนอแนะ ดังนี้

1) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการตั้งแต่กำเนิดหรือในวัยเด็ก ได้กล่าวว่ามีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถไปไหนมาไหนได้อย่างเป็นอิสระในระดับมากที่สุด เพราะส่วนใหญ่ในวัยเด็กของทุกคนต้องถูกจัดการเคลื่อนที่

โดยการกระเถิบ การลากขา การคลานเข่า ซึ่งไม่สามารถไปไหนได้ไกลๆ แต่ในปัจจุบันทุกคนได้ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและกายอุปกรณ์ ทุกคนบอกว่ามันทำให้ชีวิตมีอิสระมากขึ้น สามารถไปไหนมาไหนกับครอบครัวได้

2) กลุ่มคนพิการที่มีความพิการภายหลัง ได้กล่าวว่ามีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถชีวิตมีอิสระขึ้นมาก จากที่เคยถูกจำกัดพื้นที่การใช้ชีวิตอยู่แค่บนเตียงคนไข้ แต่หลังจากสิ้นสุดการรักษา และได้รับการฟื้นฟูสมรรภาพทางการแพทย์อย่างเป็นระบบ พวกเราได้ฝึกการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรืออวัยวะเทียม และสามารถใช้ชีวิตประจำวันและสามารถประกอบอาชีพ ได้อย่างเต็มศักยภาพ และมีอิสระนารใช้ชีวิตมากที่สุด

จากการศึกษารูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณในระยะที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3 ปัจจัย ดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** หัวข้อ ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก

1.2 **ด้านกิจกรรม** หัวข้อ ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** หัวข้ออุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์

2. 2. **รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งแบ่งออกเป็น 1 รายข้อดังนี้**

2.1 หัวข้อรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน

3. **อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 รายด้านดังนี้**

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** หัวข้อ อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** หัวข้ออุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย

3.3 **ด้านความสุข** หัวข้อ ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน

และจากการศึกษารูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ในระยะที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า มีปัจจัยที่รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 3 ปัจจัยที่เลือกจากจ้อคำถามที่ได้คะแนนมากที่สุด จากการเก็บข้อมูลในระยะที่1 ดังนี้

1. **ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้**

1.1 **ด้านบุคคล** หัวข้อ ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก

1.2 **ด้านกิจกรรม** หัวข้อ ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ

1.3 **ด้านเทคโนโลยี** หัวข้ออุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ

1.4 **บริบทสภาพแวดล้อม** อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์

2. **รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งแบ่งออกเป็น 1 รายข้อดังนี้**

2.1 หัวข้อรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน

3. **อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้คัดเลือกประเด็นสำหรับการสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 รายด้านดังนี้**

3.1 **ด้านอิสระในการใช้ชีวิต** หัวข้อ อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย

3.2 **ด้านการมีอาชีพ** หัวข้ออุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย

3.3 **ด้านความสุข** หัวข้อ ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน

จากผลการวิจัยรูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคล ที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี และอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถเขียนเป็นแผนภาพ ได้ดังนี้

จากผลการวิจัยสามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบคุณภาพชีวิตของคุณพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ ได้ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อ รูปแบบคุณภาพชีวิตของคุณพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือใน 3 ปัจจัย 8 หัวข้อ ดังนี้
1.ระดับความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก
2.ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ
3.อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ
4.อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์
5.ปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน
6. ปัจจัยด้านอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน
7.ปัจจัยด้านการเข้าสังคมและมีกิจกรรมกับครอบครัวได้โดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน
8.ปัจจัยด้านความสุขในชีวิตกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน



คุณภาพชีวิตของคนพิการ ที่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมในลุ่มคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ

แผนภาพที่ 4.2 รูปแบบคุณภาพชีวิตของคุณพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

จากแผนภาพที่ 4.2 รูปแบบคุณภาพชีวิตของคุณพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ จะทำให้คนพิการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ โดยการนำปัจจัยทั้ง 8 ปัจจัยมา พัฒนาต่อยอดนโยบายและให้บริการคนพิการที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งประกอบด้วย ประกอบด้วย ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีและอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากคนพิการแต่ละบุคคลมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากประชากรกลุ่มอื่น ในการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการนั้นจะต้องได้รับการการประเมินอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ตรงกับความต้องการของคนพิการที่สอดคล้องกับความพิการและงานที่คนพิการทำ สอดคล้อง (การทบทวนสิทธิประโยชน์และการเข้าถึงบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ 2558) ซึ่งพบว่ากับปัจจุบันคนพิการจำนวนมากในประเทศไทยยังเข้าไม่ถึงบริการหรือสวัสดิการประเภทต่างๆ ของรัฐ โดยเฉพาะการไม่ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการทั้งๆ ที่จำเป็นต้องใช้ ถึงแม้ระบบประกันสุขภาพของไทยจะระบุหลักการการบริหารจัดการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ครอบคลุมประเด็นความพิการและการฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการแล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้ว การให้สิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการและกลไกการจ่ายค่าบริการตามสิทธิยังมีความแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำหรือความไม่เท่าเทียมกัน ผลเสียจากการบริหารจัดการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ขาดประสิทธิภาพ คนพิการจำ นวนมากมีความจำ เป็นต้องใช้อุปกรณ์เสริมเพื่อช่วยให้สามารถทำ กิจกรรม ต่างๆ ในชีวิตประจำ วันได้อย่างเป็นปกติและมีคุณภาพชีวิตที่ดี อุปกรณ์เสริมนี้มีความ หลากหลายในด้านประสิทธิผล คุณภาพ และราคา นอกจากจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม กับประเภทและลักษณะของความพิการแล้ว ยังควรพิจารณาความแตกต่างทางกายภาพ ของผู้ใช้เฉพาะราย ในประเทศไทยมีหลายหน่วยงานในภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กร ประชาสังคมที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนอุปกรณ์เหล่านี้ขาดการบริหารจัดการที่ดี ส่งผลให้เกิดความสูญเสียทาง เศรษฐกิจคิดเป็นมูลค่ามหาศาลกว่า 4 พันล้านบาทต่อปี

ซึ่งการพัฒนาระบบสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดรูปแบบการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการแก่คนพิการที่เหมาะสม และตรงตามพึงพอใจของคนพิการมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ (Oklahoma & Olmstead,2004) กล่าวว่า การให้บริการทางเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก มีประโยชน์แก่ผู้ป่วยหรือคนพิการ คือ ช่วยเพิ่มพูนหรือคงไว้ ซึ่งความสามารถในการทำกิจกรรมสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ช่วยเสริมหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ช่วยขยายทักษะความสามารถในการ

ดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับคนพิการ ช่วยป้องกันการสูญเสียหรือความพิการที่จะตามมา และช่วยลดหรือขจัดความจำเป็นในการดูแลจากผู้อื่น นอกจากนี้ยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการกลับเข้าไปทำงาน ไปโรงเรียน หรือมีชีวิตเหมือนก่อนหน้านี้ สามารถเข้าถึงสิ่งต่างๆ และมีส่วนร่วมได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด ทำให้สามารถทำกิจวัตรประจำวันและดำรงชีวิตด้วยตนเองได้อย่างอิสระและอยู่ร่วมกับคนทั่วไปในสังคมได้อย่างมีความสุข

สามารถทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีอาชีพ และมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ให้พวกเขาสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด ในขณะเดียวกันก็เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคมให้น้อยที่สุด สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีเกียรติและมีศักดิ์ศรีในฐานนะสมาชิกในชุมชนเพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดภาวะการพึ่งพิงคนรอบข้าง สามารถทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีสัมมาอาชีพ และมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิด Human Activity Assistive Technology model HAAT Model (Stefano Federici and Scherer MJ., 2012) การจัดการด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งมีองค์ประที่เกี่ยวข้องกับ Context สภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมActivity เป็นกิจกรรมที่บุคคลกระทำขึ้น Assistive Technology เทคโนโลยีที่คนพิการใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบกิจวัตรประจำวัน Human คือระดับความสามารถของมนุษย์ ซึ่งนำๆไปสู่การจัดการรูปแบบของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก จนเกิดคุณภาพชีวิตกับคนพิการต่อไป

บทที่5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้วิจัยนำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พบว่าระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.80) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยปัจจัยปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ ($\bar{x}$ = 3.79) และรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x}$=3.86) ตามลำดับ และพบว่าระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.79) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยบริบทสภาพแวดล้อม ($\bar{x}$ = 4.15) ปัจจัยด้านบุคคล ($\bar{x}$= 3.95) และปัจจัยเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x}$=3.60) ตามลำดับ

5.1.2 ระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

พบว่า ระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$= 3.86) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัจจัยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน ($\bar{x}$= 4.08) ถัดมาเป็นปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน ($\bar{x}$= 3.99) รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกันและ ปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน ($\bar{x}$= 3.98) ตามลำดับ

5.1.3 ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ

พบว่าระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$= 3.91) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกปัจจัยอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านอิสระในการใช้ชีวิต ($\bar{x}$= 4.05) ปัจจัยด้านความสุข ($\bar{x}$= 3.89) และปัจจัยด้านการมีอาชีพ ($\bar{x}$= 3.80) ตามลำดับ

5.1.4 ประสิทธิภาพปัจจัยและรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตคนพิการ

พบว่า ตัวแปรปัจจัย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข และด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการโดยรวม ซึ่งสามารถอธิบายตัวแปรตามในภาพรวม มีค่า R^2 = .83 และมีค่า F = 462.23 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อย พบว่า ทุกเป็นตัวแปรที่ดีที่สุดสามารถเขียนสมการทำนายจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุเกี่ยวกับรูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีตัว

แปรที่สำคัญที่เข้าสู่สมการ 3 ตัวแปร โดยสามารถเขียนสมการณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = 1.081+.490X_5+.256X_3+.093X_2+.087X_4+ -.171X_1$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Zr = .612X_5+.332X_3+.088X_2+.134X_4+ -.239X_1$

5.1.5 ข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

จากศึกษาข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลในประเด็นต่างๆ โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะสิ่งส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ ในการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และกายอุปกรณ์ ควรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการกับการใช้งานของคนพิการแต่ละบุคคล และต้องมีการประเมินการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และกายอุปกรณ์ สอดคล้องกับความต้องการกับการใช้งานของคนพิการแต่ละบุคคล ควรให้มีนักวิชาชีพที่มีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลในการประเมินการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลที่ความสอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อมของผู้ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลตลอดจนควรปรับปรุงชิ้นส่วนต่างๆ อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและกายอุปรณ์เฉพาะบุคคลเพื่อให้ใช้งานกับสภาพแวดล้อม ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ชุดเบรก ล้อหน้า ชุดตะเกียบ และลูกปืนล้อหน้า น็อตยึดส่วนประกอบในจุดต่างๆ ที่มี ผลกระทบโดยตรงกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่ทุรกันดาร โดยอุปกรณ์ที่ให้บริการต้องมีความแข็งแรงคงทนทานและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ เนื่องจากคนพิการเองส่วนใหญ่ในการศึกษาครั้งนี้คนพิการส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่ไม่ได้ดำรงชีวิตในพื้นที่ในบ้านเพียงอย่างเดียว แต่ต้องในอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลในสถานที่ต่างๆ ตามกิจกรรมในชีวิตประจำวัน และลักษณะงานที่ทำ ทั้งนี้เพื่อการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และสามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างสูงสุด และควรมีแนะนำการดูแลรักษาและการใช้งาน อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลการจัดหาอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและกายอุปกรณ์เฉพาะบุคคลแต่ครั้ง ควรคำนึงการถึงระดับความพิการ อาชีพ สภาพแวดล้อม และกิจวัตประจำวันของคนพิการแต่ละบุคคล ในการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการในครั้งแรก หน่วยงานที่ให้บริการควรจะจัดอบรมการดูแลรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลให้กับคนพิการ และบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน การจัดหาอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคล ของแต่ละจังหวัด หรือตั้งศูนย์

ซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลสำหรับโรงพยาบาลประจำจังหวัดทุกจังหวัด การรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิกการในรายที่รับครั้งแรกต้องมีการฝึกทักษะในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลในแต่ละครั้งของการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลเช่น การใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลในสถานการณ์ บนสภาพแวดล้อม และพื้นที่ๆแตกต่างกัน การเคลื่อนย้ายตัว และการทำกิจกรรมต่างๆบนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลเพื่อให้คนพิการสามารถใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

สำหรับคนพิการการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตประจำวันนั้น จำเป็นต้องมีการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนเครื่องไม้เครื่องมือบางอย่าง ที่เหมาะสมกับข้อจำกัดของผู้ใช้งาน เพื่อช่วยให้คนพิการลดอุปสรรค์สามารถประกอบกิจวัตรประจำวันหรือประกอบอาชีพได้ ซึ่งหลายคนมักคิดว่า ต้องเป็นอุปกรณ์เครื่องไม้เครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีชั้นสูง ที่ต้องการผู้เชี่ยวชาญควบคุมการใช้งาน แต่ในความเป็นจริงหลายกรณีในหลายพื้นที่กลับแสดงให้เห็นว่า ภูมิปัญญาของครอบครัวและชุมชน ก็สามารถมีส่วนช่วยในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการได้ การพิจารณาจัดหาหรือคัดเลือกอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการทางการเคลื่อนไหว ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยของข้อจำกัดของความพิการที่มีความสัมพันธ์กับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดกับตัวคนพิการเอง ความจำเป็นในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการทางการเคลื่อนไหว มีความสามารถในการใช้งานดีขึ้น

5.1.6 รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รูปแบบคุณภาพชีวิตของคุณพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ จะทำให้คนพิการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ โดยการนำ 3 ปัจจัยทั้ง 8 หัวข้อมา พัฒนาต่อยอดนโยบายและให้บริการคนพิการที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งประกอบด้วย ประกอบด้วย

1. ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ
2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี
3. และอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตที่ดี

แต่เนื่องจากคนพิการแต่ละบุคคลมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากประชากรกลุ่มอื่น ในการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการนั้นจะต้องได้รับการการประเมินอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ตรงกับความต้องการของคนพิการที่สอดคล้องกับความพิการและงานที่คนพิการทำ สอดคล้อง (การทบทวนสิทธิประโยชน์และการเข้าถึงบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ 2558) ซึ่งพบว่ากับปัจจุบันคนพิการจำนวนมากในประเทศไทยยังเข้าไม่ถึงบริการหรือสวัสดิการประเภทต่างๆ ของรัฐ โดยเฉพาะการไม่ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการทั้งๆ ที่จำเป็นต้องใช้ ถึงแม้ระบบประกันสุขภาพของไทยจะระบุหลักการการบริหารจัดการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ครอบคลุมประเด็นความพิการและการฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการแล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้ว การให้สิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการและกลไกการจ่ายค่าบริการตามสิทธิยังมีความแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำหรือความไม่เท่าเทียมกัน ผลเสียจากการบริหารจัดการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ขาดประสิทธิภาพ คนพิการจำ นวนมากมีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เสริมเพื่อช่วยให้สามารถทำ กิจกรรม ต่างๆ ในชีวิตประจำ วันได้อย่างเป็นปกติและมีคุณภาพชีวิตที่ดี อุปกรณ์เสริมนี้มีความ หลากหลายในด้านประสิทธิผล คุณภาพ และราคา นอกจากจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม กับประเภทและลักษณะของความพิการแล้ว ยังควรพิจารณาความแตกต่างทางกายภาพของผู้ใช้เฉพาะราย ในประเทศไทยมีหลายหน่วยงานในภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กร ประชาสังคมที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนอุปกรณ์เหล่านี้ขาดการบริหารจัดการที่ดี ส่งผลให้เกิดความสูญเสียทาง เศรษฐกิจคิดเป็นมูลค่ามหาศาลกว่า 4 พันล้านบาทต่อปี

ซึ่งการพัฒนาระบบสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดรูปแบบการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการแก่คนพิการที่เหมาะสม และตรงตามพึงพอใจของคนพิการมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ (Oklahoma & Olmstead,2004) กล่าวว่า การให้บริการทางเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก มีประโยชน์แก่ผู้ป่วยหรือคนพิการ คือ ช่วยเพิ่มพูนหรือคงไว้ ซึ่งความสามารถในการทำกิจกรรมสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ช่วยเสริมหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ช่วยขยายทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับคนพิการ ช่วยป้องกันการสูญเสียหรือความพิการที่จะตามมา และช่วยลดหรือขจัดความจำเป็นในการดูแลจากผู้อื่น นอกจากนี้ยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการกลับเข้าไปทำงาน ไปโรงเรียน หรือมีชีวิตเหมือนก่อนหน้านี้ สามารถเข้าถึงสิ่งต่างๆ และมีส่วนร่วมได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด ทำให้สามารถทำกิจวัตรประจำวันและดำรงชีวิตด้วยตนเองได้อย่างอิสระและอยู่ร่วมกับคนทั่วไปในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีอาชีพ และมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ให้พวกเขาสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด ในขณะเดียวกันก็เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคมให้น้อยที่สุด สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีเกียรติและมีศักดิ์ศรีในฐานนะสมาชิกในชุมชนเพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดภาวะการพึ่งพิงคนรอบข้าง สามารถทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีสัมมาอาชีพ และมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิด Human Activity Assistive Technology model HAAT Model (Stefano Federici and Scherer MJ., 2012) การจัดการด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งมี

องค์ประที่เกี่ยวข้องกับ Context สภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมActivity เป็นกิจกรรมที่บุคคลกระทำขึ้น Assistive Technology เทคโนโลยีที่คนพิการใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบกิจวัตรประจำวัน Human คือระดับความสามารถของมนุษย์ ซึ่งนำๆไปสู่การจัดการรูปแบบของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก จนเกิดคุณภาพชีวิตกับคนพิการต่อไป

5.2 อภิปรายผล

ผลการศึกษา รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าผลการวิจัย ระดับประสิทธิภาพปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.79) ทั้งนี้ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ปัจจัยด้านบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ และปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม จำนวน 3 ปัจจัย พบว่าตัวแปรปัจจัยด้านบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ มีผลต่อปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน ปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน และปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานระยะเวลาความพิการที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 Devitt, Chau & Jutai (2003) ได้ประเมินประสิทธิภาพของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคล ได้มีการกล่าวอ้างอย่างกว้างขวางว่าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการเป็นอย่างมาก โดยสอดคล้องกับการศึกษาของ Edyburn, Smith, Schwanke & Fonner (1995) ที่พบว่า หลักการฟื้นฟูผู้ป่วยที่มีภาวะทุพพลภาพหรือคนพิการทางการเคลื่อนไหวให้สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ภายใต้สภาพแวดล้อมในขณะนั้นได้เพิ่มขึ้น หรือให้มีทักษะความสามารถคงไว้ได้นาน คือ การลดอาการหรือความเจ็บป่วยการชดเชยอาการหรือความเจ็บป่วย การออกแบบกิจกรรมหรือการทำงานใหม่

การออกแบบสภาพแวดล้อมใหม่ การใช้คนช่วยเหลือ และการนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและงานบริการที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วย

ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ช่วยยืนยันตามแนวคิดองค์การอนามัยโลก (World Health Organization,2021) และแนวคิดของ The Human Activity Assistive Technology Model หรือ HAAT Model ที่ต้องคำนึงถึงความสามารถในการทำกิจกรรมของคนพิการนั้น ต้องพิจารณาองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ คน (Human) บริบท (Context) กิจกรรม (Activity) และ เทคโนโลยีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ (Assistive Technology) ให้ความสำคัญกับการประเมินและให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลที่ออกแบบให้เหมาะสมสำหรับสภาพร่างกายและสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการเป็น โดยพบว่าแบบของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคล ที่มีผลต่อการตอบสนองในชีวิตประจำวันของคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลที่ยังไม่ตอบสนองต่อการใช้งานในชีวิตประจำวันของคนพิการมากที่สุด จะเห็นได้ว่าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลส่วนใหญ่ที่มีปัญหาที่เกิดจากสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยซึ่งเป็นคนพิการที่มีอาชีพเกษตรกรรม ที่จะต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลเพื่อทำงานเป็นเวลานาน และใช้พื้นที่ที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน และอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลที่มีความเหมาะสมจะสามารถทำให้ตัวคนพิการสามารถพึงพาตนเองได้โดยความพึงพอใจต่อการใช้งานโดยรวมพบว่าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลมีผลต่อการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันภายในและภายนอกบ้าน

สมมติฐานที่ 2 ระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่าระดับประสิทธิภาพรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$= 3.86) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การพิจารณาจัดหาหรือคัดเลือกอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหว ควรที่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดกับตัวคนพิการเอง สอดคล้องกับแนวคิด แนวคิดเกี่ยวกับรถนั่งคนพิการที่เหมาะสม (An appropriate wheelchair) องค์การอนามัยโลก ซึ่งรถนั่งคนพิการ (Wheelchair) หมายถึง อุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนที่ไปมาในท่านั่งสำหรับบุคคลที่มีความยากลำบากในการเดินหรือการเคลื่อนที่ (WHO,2008) โดยรถนั่งคนพิการที่เหมาะสม องค์การอนามัยโลก ซึ่งรถนั่งคนพิการ ให้คำจำกัดความคำว่า รถนั่งคนพิการที่เหมาะสม ว่าหมายถึง รถนั่งคนพิการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ 1.ตรงกับความต้องการและสภาพแวดล้อมของผู้ใช้ 2.มีขนาดและการรองรับร่างกายเหมาะสมกับผู้ใช้ 2. มีความปลอดภัยและคงทน 3.สามารถจัดหาได้ภายในประเทศ และ 4.สามารถบำรุงรักษาและซ่อมแซมได้ในราคาที่ไม่สูงเกินไป ((WHO, 2008) อ้างอิงใน ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (2553)) และสอดคล้องกับ

แนวคิดที่ใช้ในการทำวิจัยนี้คือ The Human Activity Assistive Technology Model (HAAT) โดย Cook และ Hussey (2002) อ้างใน Teaching AT (2005) ได้อธิบายแนวคิดโมเดลนี้พัฒนาขึ้นเพื่อวิเคราะห์ความซับซ้อนของบุคคล (ผู้พิการ) ในการทำกิจกรรมและการนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกมาใช้ภายใต้บริบทนั้นๆ ซึ่งพัฒนามาจาก The Human Performance Model (Bailey, 1980) เป็นแนวคิดที่วิศวกรและนักจิตวิทยานิยมใช้ในการออกแบบและมีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี โดยองค์ประกอบของ HAAT Model ประกอบด้วย บุคคล (Human) กิจกรรม (Activity) และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology) เมื่อคนพิการต้องทำกิจกรรมภายใต้บริบทหนึ่งอาจจะต้องใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกมาช่วยในการทำกิจกรรม สำหรับแนวคิด HATT นี้เริ่มพิจารณาจากกิจกรรมที่ผู้พิการต้องทำ จากนั้นจึงตัดสินใจพิจารณาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้พิการสามารถนำมาใช้เพื่อให้ทำกิจกรรมได้เป็นผลสำเร็จภายใต้บริบทนั้นๆ โดยที่ทั้งกิจกรรมและบริบทจะมีอิทธิพลต่อทักษะของบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำกิจกรรม ซึ่งในระบบรวมทั้งหมดก็จะมีแต่ละองค์ประกอบที่ทำหน้าที่ในบทบาทต่างๆ ซึ่งความจำเป็นในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลของคนพิการทางการเคลื่อนไหว มีความสามารถในการใช้งานดีขึ้นหรือลดลงจะมีผลโดยตรงต่อปัจจัยโดยรวมเช่น ภาวะและระดับความพิการ หรือพัฒนาการยอมรับตัวเอง และปรับตัวการเจ็บป่วยที่ดีขึ้น พื้นฐานหรือทักษะการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคล แบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลที่ได้รับ และสภาพแวดล้อมที่ใช้งานในชีวิตประจำวัน การประเมินและการติดตามผลอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในงานบริการฟื้นฟูสมรรถภาพและการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ที่ให้เกิดความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้งานในชีวิตประจำวันของคนพิการ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับคุณสมบัติทั่วไปของอุปกรณ์ การประเมินทักษะและความต้องการ การคัดเลือกจัดหา และฝึกทดลองใช้ ที่จำเป็นและมีความสำคัญต่อคนพิการที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นและทุกคนต้องกลับเข้าสู่สังคมและสภาพความเป็นจริง

ซึ่งการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลที่เหมาะสมกับความต้องการที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันจะเห็นว่าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลเป็นอุปกรณ์เครื่องช่วยที่มีความสำคัญที่ช่วยในการเคลื่อนที่ ที่มาช่วยทดแทนการเดินของคนพิการ โดยการประเมินประสิทธิผลของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลจะเห็นได้ว่ามีการประเมินโดยเน้นพื้นฐานของประเด็นหลักๆ คือ การรองรับร่างกาย (Support) ที่ต้องคำนึงถึงสรีระทางร่างกายที่มีความแตกต่างกัน และรวมถึงด้านความปลอดภัย (Safety) การนั่งบนรถนั่งแล้วต้องมีความปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการตกจากรถนั่ง ต้องมีการทรงตัวที่ดี มีความมั่นคง โครงสร้างมีความแข็งแรงเหมาะสมกับรูปร่างและความสามารถในการทรงตัว (Sitting balance) ของผู้ใช้ และสุดท้ายคือ ความรู้สึกสบาย (Comfort) เป็นสิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาในการเลือกอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลโดยให้ผู้ใช้รถมีโอกาสลองนั่งบนรถนั่งก่อนตัดสินใจเลือก เพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับผู้ใช้ อย่างไรก็ตาม กรณีที่ผู้ป่วย/คนพิการรายนั้นมีความบกพร่องด้านการรับรู้และความเข้าใจ (Cognition) หรือมีความบกพร่องด้านการรับรู้ความรู้สึก (Sensation) อาจไม่สามารถบอกถึงความรู้สึกสบาย

ขณะนั่งบนรถนั่งได้ ผู้ให้บริการอาจใช้วิธีการสังเกตสีหน้า ท่าทางของผู้ป่วย/คนพิการขณะอยู่บนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลว่ามีท่าทางผ่อนคลายหรือไม่ หากพิจารณาจากคุณลักษณะและส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคล มีหลักในการพิจารณาเลือกอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลให้มีความเหมาะสมกับผู้ป่วย/คนพิการแต่ละราย โดยพิจารณาจากส่วนประกอบหลัก จะเป็นการส่งเสริมให้คนพิการสามารถเคลื่อนที่ไปไหนมาไหนได้ มีสุขภาวะที่ดี และสามารถมีส่วนร่วมในชุมชนได้อย่างเต็มที่ เพื่อเป็นการส่งเสริมศักยภาพของผู้ใช้ให้สามารถเคลื่อนที่อย่างอิสระ จะเป็นการลดการพึ่งพาคนรอบข้าง เพิ่มความรู้สึกที่ดีต่อภาพลักษณ์ตนเองของคนพิการ ตลอดจนช่วยเพิ่มความภาคภูมิใจและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองแก่คนพิการเมื่อสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้โดยเกิดประโยชน์เพื่อช่วยให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างอิสระ

สมมติฐานที่ 3 ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$= 3.91) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ของระดับคุณภาพชีวิตในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือ ปัจจัยด้านอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน ปัจจัยด้านการเข้าสังคมและมีกิจกรรมกับครอบครัวได้โดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน ปัจจัยด้านความสุขในชีวิตกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน มีความสัมพันธ์ของ ปัจจัยด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bergstrom & Samuelsson (2006) ได้สรุปผลการศึกษาของพวกเขาว่าความสะดวกในการใช้และความรู้สึกสบายเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจต่ออุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลของผู้ใช้ จากประเด็นต่างๆเหล่านี้ จะเห็นว่าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลเป็นอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนที่ที่มาช่วยทดแทนการเดินของคนพิการ การประเมินประสิทธิผลของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลจึงควรพิจารณาถึงผลกระทบต่อทักษะความสามารถในการทำกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในชุมชนหรือสังคมของผู้ใช้ รวมถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่ออุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลนั้นด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัย Chan & Chan (2007) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ การเข้าร่วมในชุมชน และคุณภาพชีวิตของคนพิการอัมพาตจากการบาดเจ็บที่ไขสันหลังที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคล พบว่า ระดับความพึงพอใจต่ออุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลและการมีส่วนร่วมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการ และในการศึกษาของ Chaves, Boninger, Cooper, Fitzgerald, Gray & Cooper (2004) ได้เน้นย้ำว่ารูปแบบของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลเป็น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมในสังคมมากกว่าความบกพร่องทางร่างกายและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (ผาสุก มุทธเมธา, 2535) ได้กล่าวไว้ว่าชีวิตที่มีคุณภาพ เป็นชีวิตที่สามารถสนองตอบความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับอัตภาพ อยู่ในกรอบและระเบียบแบบแผน วัฒนธรรมที่ดีงามตามมาตรฐานที่ยอมรับของสังคม พร้อมทั้งสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง ชีวิตจะมีคุณภาพได้ต้องอาศัยสถาบันต่างๆ ของสังคม ร่วมกันทำหน้าที่ตามบทบาท ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านคุณภาพชีวิต (Quality of Life) (Guidelines on the provision of manual wheelchairs in less resourced setting) ขององค์การอนามัยโลก (WHO, 2008) ได้ให้ความสำคัญกับการดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีมีความสุขของคนพิการ มีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ อีกทั้งยังทำประโยชน์ให้กับตนเอง สังคมและประเทศชาติด้วย คุณภาพชีวิตเป็นเครื่องชี้วัดความเจริญก้าวหน้าของมิติทางด้านประชากร สังคม สุขภาพ จิตวิญญาณ สิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ เป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาประชากรของประเทศต่างๆ ในปัจจุบัน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือการพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาให้มีคุณภาพตั้งแต่การปฏิสนธิจนถึงวันตาย เพราะมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของการพัฒนาทั้งปวง ซึ่งจะทำให้โลกได้พัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม และเจริญยิ่งขึ้นไปเพื่อความสงบสุขและเกิดสันติในโลกของเรา ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงมีการพัฒนาหลายด้าน เช่น ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง การมีคุณธรรม จริยธรรม การมีระเบียบวินัย การมีสุขภาพดี

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัย ประกอบด้วย ด้านบุคคล ด้านกิจกรรม ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านสภาพแวดล้อม และรูปแบบการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือที่มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 พบว่า

1. ปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ ด้าน บุคคล มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัจจุบันมีการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ยังไม่สอดคล้องกับบริบทกับสภาพความพิการและอาชีพของคนพิการ การทำเกษตรกรรมของคนพิการมีข้อจำกัด ในเรื่อง พื้นที่ โรงเรือน และอุปกรณ์การจะทำเกษตรของคนพิการต้องศึกษาว่าระดับความพิการ และงานเกษตรที่จะทำนั้นผู้พิการสามารถทำได้เฉพาะบุคคล คนพิการมีข้อจำกัดเยอะในเรื่องดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและเครื่องมือการเกษตรในรูปแบบต่างๆ จึงควรมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับการใช้งานของแต่ละบุคคล โดยภาครัฐควรใส่ใจงานด้านคนพิการที่ใช้กายอุปกรณ์มากกว่านี้ นอกจากนี้การศึกษาด้านการพัฒนารูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการไม่ควรอยู่แค่ในตำรา แต่ควรให้หน่วยงานที่ทำการศึกษาวิจัยนำมาปฏิบัติจริงแบบถ้วนหน้า ซึ่งคนพิการส่วนใหญ่ที่ภาครัฐยังเข้าไม่ถึงยังไม่เรื่องกายอุปกรณ์ที่มีราคาสูงคนพิการส่วนใหญ่เข้าไม่ถึงและหน่วยงาน

ภาครัฐก็ยังเข้าไม่ถึงกับกายอุปกรณ์และงบการขอกายอุปกรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaves และคณะ (2004) ได้เน้นย้ำว่ารูปแบบของรถนั่งคนพิการเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมในสังคมมากกว่าความบกพร่องทางร่างกายและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และในการศึกษาของ(Devitt R., Chau B. & Jutai J. (2003), Winkler SLH. et al.(2008)) ได้พิจารณาด้านการประเมินประสิทธิผลของรถนั่งคนพิการ ได้มีการกล่าวอ้างอย่างกว้างขวางว่ารถนั่งคนพิการมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการเป็นอย่างมาก

2. ปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ ด้านกิจกรรม มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุน ให้คนพิการมีกิจวัตรประจำวันและทำงานด้านการเกษตรน้อยมาก ดังนั้นจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้การใช้ชีวิต ความรู้ทางการเกษตร รวมไปถึงวัสดุอุปกรณ์ในการใช้ชีวิตประจำวัน และการส่งเสริมการประกอบอาชีพเกษตรในกลุ่มของคนพิการ เพื่อการดำรงชีวิต และพัฒนาอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับกิจกรรมของคนพิการทั้งในด้านกิจวัตรประจำวันและกิจกรรมด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Bergstrom AL. และ Samuelsson K.(2006) ได้สรุปผลการศึกษาของพวกเขาว่าความสะดวกในการใช้และความรู้สึกสบายเป็นประเด็นที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อระดับความพึงพอใจต่อรถนั่งคนพิการของผู้ใช้ จากประเด็นต่างๆเหล่านี้ จะเห็นว่ารถนั่งคนพิการเป็นอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนที่ที่มาช่วยทดแทนการเดินของคนพิการ การประเมินประสิทธิผลของรถนั่งคนพิการจึงควรพิจารณาถึงผลกระทบต่อทักษะความสามารถในการทำกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในชุมชนหรือสังคมของผู้ใช้ รวมถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อรถนั่งคนพิการนั้นด้วย และ(Oklahoma & Olmstead,2004) กล่าวว่า การให้บริการทางเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก มีประโยชน์แก่ผู้ป่วยหรือคนพิการ คือ ช่วยเพิ่มพูนหรือคงไว้ ซึ่งความสามารถในการทำกิจกรรมสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ช่วยเสริมหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ช่วยขยายทักษะความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับคนพิการ ช่วยป้องกันการสูญเสียหรือความพิการที่จะตามมา และช่วยลดหรือขจัดความจำเป็นในการดูแลจากผู้อื่น นอกจากนี้ยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการกลับเข้าไปทำงาน ไปโรงเรียน หรือมีชีวิตเหมือนก่อนหน้านี้ สามารถเข้าถึงสิ่งต่างๆ และมีส่วนร่วมได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด ทำให้สามารถทำกิจวัตรประจำวันและดำรงชีวิตด้วยตนเองได้อย่างอิสระและอยู่ร่วมกับคนทั่วไปในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. ปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ซึ่งปัจจุบันพบว่าคนพิการจำนวนมากในประเทศไทยยังเข้าไม่ถึงบริการหรือสวัสดิการประเภทต่างๆ ของรัฐ โดยเฉพาะการไม่ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการทั้งๆ ที่จำเป็นต้องใช้ ถึงแม้ระบบประกันสุขภาพของไทยจะระบุหลักการการบริหารจัดการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ครอบคลุมประเด็นความพิการและการฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการแล้วก็

ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้ว การให้สิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการและกลไกการจ่ายค่าบริการตามสิทธิยังมีความแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำหรือความไม่เท่าเทียมกัน ผลเสียจากการบริหารจัดการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ขาดประสิทธิภาพ คนพิการจำนวนมากมีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เสริมเพื่อช่วยให้สามารถทำ กิจกรรม ต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นปกติและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเรื่อง (การทบทวนชุดสิทธิประโยชน์และการเข้าถึงบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ 2558)พบว่าอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการ และอุปกรณ์เสริมต่างๆมีความหลากหลายในด้านประสิทธิผล คุณภาพ และราคา นอกจากจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม กับประเภทและลักษณะของความพิการแล้ว ยังควรพิจารณาความแตกต่างทางกายภาพ ของผู้ใช้เฉพาะราย ในประเทศไทยมีหลายหน่วยงานในภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กร ประชาสังคมที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนอุปกรณ์เหล่านี้ขาดการบริหารจัดการที่ดี ส่งผลให้เกิดความสูญเสียทาง เศรษฐกิจคิดเป็นมูลค่ามหาศาลกว่า 4 พันล้านบาทต่อปี และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของวิรงรอง ยศะสินธุ (2545) ได้ทำการสำรวจการได้รับบริการด้านรถนั่งของคนพิการอัมพาตครึ่งท่อนล่าง ณ สถาบันฟื้นฟูอาชีพคนพิการ พบว่าคนพิการส่วนใหญ่ได้รับการตรวจประเมินจากนักวิชาชีพในระดับหนึ่งแต่ยังไม่ครอบคลุมในทุกเรื่องที่จำเป็น หลังการตรวจประเมินยังขาดการจัดบริการดูแลและติดตามผลที่จำเป็นซึ่งคนพิการควรได้รับ เช่นขาดโอกาสการเลือกประเภทรถ ขาดการปรับรถและอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายและการใช้งาน ขาดการฝึกใช้รถ มีปัญหาเรื่องบริการซ่อมและการดูแลรักษา รวมทั้งบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถและเรื่องสิทธิหน้าที่ของคนพิการ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่ารถนั่งที่ได้รับมาไม่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและการใช้งาน หลังใช้ยังเกิดอุบัติเหตุและปัญหาสุขภาพติดตามมาอีกด้วย

4. ปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ ด้านอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การใช้งานอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ ซึ่งอาจทมาจากข้อจำกัดของสภาวะความพิการ หรือการขาดการอบรบก่อนนำอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกมาใช้งาน ซึ้งสอดคล้องกับการศึกษาของ นัดดา รีชีวะ(2551) เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกไปใช้ให้เกิดประโยชน์ของผู้ป่วยภายหลัง โดยเป็นการสำรวจสภาพการได้รับบริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก การนำใช้ให้เกิดประโยชน์ การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้หรือไม่ใช้ จากแผนกเวชศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ ในช่วงเดือน กรกฎคมถึงกันยายน พ.ศ.2550 จำนวน 115 ราย ซึ่งผลการทดสอบสมมุติฐานโดยการใช้การทดสอบด้วยไคสแควร์พบว่า อายุ ความพึงพอใจกับผลการใช้อุปกรณ์ การฝึกทดลองการใช้อุปกรณ์ ความยากง่ายในการใช้อุปกรณ์ ความรู้สึกขณะใช้ ความสวยงาม ขนาด และน้ำหนัก มีความสัมพันธ์กับการนำรถนั่งคนพิการไปใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ0.01 นอกจากนี้ยังประสบปัญหาที่

คนพิการได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการไปแล้วไม่ใช้ คือสภาพแวดล้อมทั้งที่ในบ้าน และสถานที่สาธารณะต่างๆ ยังไม่เอื้ออำนวยให้ใช้รถนั่งคนพิการ ตลอดจนรถนั่งคนพิการที่ได้รับมามีความไม่เหมาะสม ทั้ง ขนาด น้ำหนัก และสอดคล้องจากการศึกษาวิจัยของ SchererMarcia J & Cushman (1997) พบปัจจัยในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการใช้หรือละทิ้งอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ที่ไม่ได้รับการฝึกทดลองใช้อุปกรณ์ก่อนอย่างเพียงพอ สภาพแวดล้อมเป็นอุปสรรคและงบประมาณในการใช้จ่าย ปัจจัยด้านตัวบุคคล ทักษะความสามารถในการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป และความจำเป็นขั้นต่ำในการใช้อุปกรณ์ การเปลี่ยนแปลงกิจกรรมในการทำงาน แรงจูงใจโดยเฉพาะวิถีชีวิตและบุคลิกภาพที่สอดคล้องและเหมาะสมกัน ความคาดหวังของผู้ใช้ การรับรู้ในการควบคุม การรับรู้สภาวะที่เกี่ยวข้องกับการใช้อุปกรณ์ การเห็นคุณค่าในตนเอง ความต้องการที่จะช่วยเหลือตนเองอย่างอิสระ การมุ่งให้ความสนใจกับอุปสรรคต่างๆและการกลัวการใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยสะดวก

5. ปัจจัยการใช้งานอุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อม มีผลต่อประสิทธิภาพในคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย อิสระในการใช้ชีวิต ด้านการมีอาชีพ ด้านความสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ในโรงพยาบาลตามต่างจังหวัด มีข้อจำกัดในการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่มีลักษณะเฉพาะที่ใช้งานในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน จึงทำให้คนพิการถูกจำกัดอิสระภาพโดยปริยาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยภาคสนาม (Field trial) ของ McCambridge M. (2007) รถนั่งคนพิการ ที่มีการพัฒนาขึ้นโดยองค์กร Motivation ในปี 2005 (www.motivation.org.uk) เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานในในระยะยาวสำหรับบุคคลที่มีความพิการถาวรและอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นพื้นขรุขระและสภาพแวดล้อมในชนบท รุ่นนี้ถูกออกแบบมาเพื่อเพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีต่อตนเองและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในสังคมของผู้ใช้รถนั่งคนพิการ และ Edyburn และคณะ (1995) ที่พบว่าหลักการฟื้นฟูผู้ป่วยที่มีภาวะทุพพลภาพหรือคนพิการทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวให้สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้สภาพแวดล้อมในขณะนั้นได้เพิ่มขึ้น หรือให้มีทักษะความสามารถคงไว้ได้นาน คือ การลดอาการหรือความเจ็บป่วยการชดเชยอาการหรือความเจ็บป่วย การออกแบบกิจกรรมหรือการทำงานใหม่ การออกแบบสภาพแวดล้อมใหม่ การใช้คนช่วยเหลือและการนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและงานบริการที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วย และการศึกษาวิจัยของ เทอดเกียรติ ฉายจรุง (2554) ได้มีการอภิปรายผลทีน่าสนใจเกี่ยวกับรถนั่งคนพิการ ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ช่วยยืนยันตามแนวคิดองค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 2008) ที่ให้ความสำคัญกับการประเมินและให้บริการรถนั่งคนพิการที่ออกแบบให้เหมาะสมสำหรับสภาพร่างกายและสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการ โดยพบว่าแบบของรถนั่งคนพิการ ที่มีผลต่อการตอบสนองในชีวิตประจำวันของคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

1.3.1 ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ข้อเสนอแนะตามวัตถุประสงค์ ข้อ 1

1. การให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกผู้ให้บริการจะต้องคำนึงถึงลักษณะและจ้อจำกัดจากความพิการ กิจวัตรประจำวันของผู้รับบริการ และการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย เช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์ เป็นต้น

2. ในการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการนั้นจะต้องได้รับการการประเมินอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ตรงกับความต้องการของคนพิการที่สอดคล้องกับความพิการและงานที่คนพิการทำ

2) ข้อเสนอแนะตามวัตถุประสงค์ ข้อ 2

1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ให้บริการ ควรทำจากวัสดุมีความทนทาน มีรูปแบบเหมาะสมกับความพิการ

2. ควรนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความที่เข้ามาช่วยให้คนพิการสามารถประกอบอาชีพทำงานช่วยเหลือตัวเอง โดยมีอุปกรณ์ให้เลือกอุปกรณ์ช่วยในชีวิตประจำวันได้ตามความเหมาะสมกับคนพิการต้องการ

3) ข้อเสนอแนะตามวัตถุประสงค์ ข้อ 3

1. การให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ที่สามารถใช้งานเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม อาทิ วีลแชร์ ควรมีการออกแบบขนาดล้อหน้า-หลังให้มีขนาดเหมาะสมไม่ติดหล่มง่าย เป็นต้น

2. ควรจะมีการปรับ ดัดแปลง หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น รถเกี่ยวนวดข้าวที่สามารถขับวีลแชร์ขึ้นไปแล้วบังคับเกี่ยวข้าวได้เลย โดยที่ไม่ต้องลงจากรถวิลแชร์

4) ข้อเสนอแนะตามวัตถุประสงค์ ข้อ 4

1. ในการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการนั้นจะต้องได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ต้องพิจารณาให้ตรงกับความต้องการของคนพิการที่สอดคล้องกับความพิการและงานที่คนพิการทำ สามารถทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน มีอาชีพ และมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ให้พวกเขาสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด

2. ควรบังคับใช้นโยบายจากส่วนกลางกับทุกหน่วยในบริการระดับปฐมภูมิ ในการพิจารณาเพื่อรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่เหมาะสมกับ ลักษณะความพิการ พื้นที่การใช้งานและสภาพแวดล้อม รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่เหมาะสม กับกิจวัตรประจำวันอาชีพของคนพิการ

5) ข้อเสนอแนะตามวัตถุประสงค์ ข้อ 5

1. ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทาง ที่เป็นรูปธรรมโดยนำนโยบายจากพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยหลืออื่นจากรัฐ กำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการมากขึ้น

2. ควรจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการเกษตรหรือเครื่องช่วยต่าง ๆ แก่คนพิการและมีการอัพเดทความรู้ใหม่ๆ ทุกปี

6) ข้อเสนอแนะตามวัตถุประสงค์ ข้อ 6

1. ผลจากในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ส่งผลต่อรูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการที่ดีขึ้นหรือแย่ลง ทั้งด้านการมีอาชีพ การมีชีวิตที่อิสระ และการมีความสุขในการดำรงชีวิต ต้องประกอบด้วย การได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่เหมาะสมกับ ลักษณะความพิการ รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่เหมาะสม กับกิจวัตรประจำวันอาชีพของคนพิการ พื้นที่การใช้งานและสภาพแวดล้อมที่คนพิการใช้ชีวิตประจำวัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า คุณภาพชีวิตของคนพิการที่ดีขึ้นหรือแย่ลง ทั้งด้านการมีอาชีพ การมีชีวิตที่อิสระ และการมีความสุขในการดำรงชีวิต ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ การได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่เหมาะสมกับ ลักษณะความพิการ รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่เหมาะสม กับกิจวัตรประจำวันอาชีพของคนพิการ พื้นที่การใช้งานและสภาพแวดล้อมที่คนพิการใช้ชีวิตประจำวันทั้งสิ้น จากข้อสรุปดังกล่าวจึงไปไปสู่ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไปได้ดังนี้คือ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในการ ออกแบบ และสร้างนวัตกรรมอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่เหมาะสม กับกิจวัตรประจำวันอาชีพของคนพิการ พื้นที่การใช้งานและสภาพแวดล้อมที่คนพิการใช้ชีวิตประจำวัน ที่สามารถใช้งานได้จริง

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในการบังคับใช้นโยบายของภาครัฐ ในการส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทาง ที่เป็นรูปธรรมโดยนำนโยบายจากพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ(ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๖ ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยหลืออื่นจากรัฐ โดยนำไปสู่การปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานระดับปฐมภูมิอย่างจริงจัง

3. การให้บริการในการให้หรือการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ควรต้องใช้มาตรฐานเดียวกันทั้งการพิจารณาการประเมินการให้หรือการรับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ ที่เหมาะสมกับคนพิการแต่ละคนทั้งเหมาะสมกับ ลักษณะความพิการ รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่เหมาะสม กับกิจวัตรประจำวันอาชีพของคนพิการ พื้นที่การใช้งานและสภาพแวดล้อมที่คนพิการใช้ชีวิตประจำวัน ในมาตรฐานเดียวกันกับผู้ให้บริการจากส่วนกลาง

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556. จาก กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ.สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามภูมิภาค และเพศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2566.

กาญจนา เสึงผล (2541). ศึกษาสมรรถภาพการเรียนรู้และความต้องการการศึกษาของคนพิการทางการเคลื่อนไหว กรณีอัมพาตครึ่งท่อน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขางานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

เกษม จันทร์แก้ว (2540). คุณภาพชีวิตของประชากรในเขตเมืองของประเทศไทย 2540 - 41. โครงการสหวิทยาการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ขนิษฐา เทวินทรภักดิ (2540). การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ทางสู่ความสำเร็จของคนพิการ. สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์.

ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ.กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ร่วมกับ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการแห่งชาติ.

โครงการพัฒนาข้อเสนอเพื่อการปรับปรุงชุดสิทธิประโยชน์และระบบบริการด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับผู้ใหญ่/วัยทำงาน (2556) ภายใต้หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP).

เทอดเกียรติ ฉายจรุง (2554) ลักษณะรถนั่งคนพิการ : ปัญหาและความต้องการของคนพิการทางการเคลื่อนไหว วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขางานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มหาวิทยาลัยมหิดล.

นัดดา รีชีวะ (2551). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกไปใช้ให้เกิดประโยชน์ของผู้ป่วยภายหลังจากการฟื้นฟูสภาพจากสถาบันตติยภูมิ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขางานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2549). สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพ ฯ: จามจุรีโปรดักท์. กรุงเทพมหานคร.

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555.

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2552.

ประกาศสำนักงานประกันสังคม เรื่อง ประเภทและอัตราค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ ในการบำบัดรักษาโรคกรณีทุพพลภาพ [cited 7 ตุลาคม 2556]. Available from: http://www.sso.go.th/sites/default/files/9.3web_0.htm.

ผาสุก มุทธเมธา (2535). คติชาวบ้านกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (ฉบับปรับปรุง). โอเดียนสโตร์ กรุงเทพมหานคร.

พรสุข อัศวนิเวศน์ (2541). คุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การ : ศึกษากรณีโรงงานวัตถุระเบิดทหารกรมการอุสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุสาหกรรม ป้องกันประเทศและพลังงานทหาร จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัญฑิต บัญฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124, ตอนที่ 61 ก (27 กันยายน 2550). หน้า 8-24.

รวมพร ถาวรอนุกิจ (2538). แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์.วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิรงรอง ยศะสินธุ (2545). สำรวจการได้รับบริการด้านรถนั่งของคนพิการอัมพาตครึ่งท่อนล่าง ณ สถาบันฟื้นฟูอาชีพคนพิการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขางานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศาสตราจารย์ ดร . พิริยะ ผลพิรุฬห์.2017. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน) Sustainable Development Goals : SDGs) แห่งสหประชาติ. (Online).

ศิริ ฮามสุโพธิ์ (2543). ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.กรุงเทพมหานคร

ศิริพร สุขสงวน (2545). ศึกษาความคิดเห็นของคนพิการทางการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับปัญหาการเดินทางในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขางานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศูนย์สิริธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ (2553). แนวทางปฏิบัติในการประเมินและให้บริการรถนั่งคนพิการสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ (Guidelines on the Provision of Manual wheelchair for health personnel). บริษัท แกรนด์ เอ็ม.เอส.กรุ๊ป จำกัด กรุงเทพมหานคร,

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. สู่ความเป็นธรรมระบบสุขภาพคนพิการ. HSRI FORUM. 2555.

สำนักงานกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งชาติกระทรวงการพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์. (2556).รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ โครงการการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

สำนักงานประกันสังคม ก. รายงานประจำปี 2555: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด; 2556.

สำนักงานประกันสังคม. สิทธิประโยชน์ : กรณีทพลภาพ [cited 10 ตุลาคม 2556]. Availablefrom: http://www.sso.go.th/wpr/category.jsp?lang=th&cat=879.

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามภูมิภาค และเพศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 - วันที่ 1 มกราคม 2563 .Available from: http://nep.go.th/index.php?mod=tmpstat.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2566.

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. คู่มือบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เล่มที่ 1 : การบริหารงบบริการทางการแพทย์หมาจ่ายรายหัวตลาคม2556.

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. รายงานประจำปี 2554 25กุมภาพันธ์ 2556]. Available from: http://www.nhso.go.th/FrontEnd/page-about_result.aspx.

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสำหรับคนพิการ (ท.74XXXXXXXX). สำนักงานประกันสังคม. สิทธิประโยชน์: หลักเกณฑ์และเงื่อนไข [cited 27กันยายน 2556]. Availablefrom: http://www.sso.go.th/wpr/content.jsp?lang=th&cat=868&id=3628.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. บทบาทภาครัฐเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. กรุงเทพฯ: สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ); 2554.

สำนักสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2546). รายงานผลสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพ พ.ศ.2545.

สุมาลี สว่างสุขสกุล (2549). ศึกษาความพึงพอใจของคนพิการทางการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสถาปัตยกรรมของโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต สาขางานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยมหิดล.

Bergstrom, A.L. & Samuelsson, K.(2006). “Evaluation of Manual Wheelchairs by Individuals with Spinal Cord njury”. *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*. Vol.1, No.3, pp. 175–182.

Chan, S.C. & Chan, A.P.(2007). "User satisfaction, community participation and quality of life among Chinese wheelchair users with spinal cord injury: a preliminary study". *Occupational Therapy International*. Vol.14, No.3, pp. 123–143.

Chaves, E.S., Boninger, M.L., Cooper, R., Fitzgerald, S.G., Gray, D.B., Cooper, R.A. (2004). "Assessing the influence of wheelchair technology on perception of participant in spinal cord injury". *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation* . Vol.85, pp. 1854–1858.

Cochran, William G. (1977). Sampling Techniques 3 rd ed. New York: John Wiley & Sons, Inc.

Collett, L., De Villiers, K., Jenkings, C., Potter, C., & Van Tonder, A. (2007). "So that's my life… An exploration of the effect of Worldmade Rough Terrain Wheelchairs on the quality of life of disabled adults in the Western Cape". ***University of Cape Town***. Unpublished honours thesis, University of Cape Town, South Africa.

Collins, D.M.;Fitzgerald, S.G.;Martin, S.G.;Impink, B.G.;Cooper, R.A., (2003). "Satisfaction of Individuals in the Community With Wheelchairs and Service Delivery", *RESNA 26th International Annual Conference*.

Cook, A. M., & Hussey, S.M. (2002). *Assistive Technologies: Principles & Practice (2nd ed.).* St Louis, Mo: Mosby–Elsevier.

Cushman,L., & Scherer,M.(1996). Measuring the relationship of assistive technology use, functional status overtime, and consumer–therapist perceptions of ATs. Assistive technology,8,103–109.

Dave L. Edyburn, Roger O. Smith, Todd D. Schwanke & Kelly S. Fonner (1995). The ATOMS Project: Measuring Assistive Technology Outcomes. www.r2d2.uwm.edu.

Devitt, R., Chau, B. & Jutai, J. (2003). "The Effect of Wheelchairs Use on the Quality of Life of Persons with Multiple Sclerosis". *Occupational Therapy in Healthcare*, Vol. 17, No. 3, pp.63–79.

http://nep.go.th/sites/default/files/files/law/197.pdf.
http://piriya- pholphirul.blogspot.com/2017/03/sustainable-development-goals-sdgs.html., ๒ มีนาคม ๒๕๖๒.

Hung JW, Wu YH, Wu WC, Leong CP, Lau YC. Regional survey ofassistive devices use by children with physical disabilities in southern Taiwan. Chang Gung Med J. 2007;30(4):354-62.

Joanne G. Schwartzberg,MD, V. Kiki Kakavas, MA ;Sheila Malkind, MA,MPH, and Peter Furey,MPH, Carolyn Changa, and MyungSook Chung,MPH,PhD. (1996).Guidelines for the use of Assistive Technology:Evaluation,Referral,Preacription.Department of Geriatric Health American Medical Association 515 North State Street Chicago.

Karmarkar, A.M., Collins, D.M., Kelleher, A., & Cooper, R.A. (2009). “Satisfaction related to wheelchair use in older adults in both nursing homes and community dwelling”. *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*. Vol.4, No.5, pp. 337–343.

McCambridge, M. (2007). “WorldMade 3 Field Trial and Evaluation”. Cagayan de Oro, Philippines. *Wheelchairs for Mindanao project*.

Murray, R.L,&Zentner, J. (1975). Nursing Assessment and Health Promotion through the Life span. Englewood Cliff NJ:Prentice Hall.

Oklahoma Olmstead. (2004). Oklahoma Olmstead Strategic Planning Committee Interim Report July 15, 2004 .www.csctulsa.org

Sheldon, S. & Jacobs, N.A. 2007. *Report of A consensus conference on wheelchairs for developing countries*. Bangalore, India, 6–11 November 2006. ISPO.

Sonn U, Davegardh H, Lindskog AC, Steen B. (1996). The use and effectiveness of assistive devices in and elderly urban population. Aging (Milano). June;8(3):176–183.

Sonn, U.,& Grimby, G. (1994). Assistive devices in an elderly population studied at 70 and 76 years of age. Disabilty and rehabilitation,16,85–92.

Turner, J.S. and Helms, D.B. Lifespan Development, Holt-Sounders, Tolyo, 2nd. ed., 1983 อ้างใน ดร.จรูญ ทองถาวร, จิตวิทยาพัฒนาการ. สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, กรุงเทพมหานคร, ตุลาคม 2530

Winkler, S.L.H., Fitzgerald, S.G., Boninger, M.L., & Cooper, R.A.(2008). "Relationship Between Quality of Wheelchair and Quality of Life", *Topics in Geriatric Rehabilitation*, Vol. 24, No. 3, pp. 264–278.

World Health Organization (2001). *Activities and Participation", International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)*, Geneva, Switzerland, page 123–170.

World Health Organization (2008). *Guidelines on the provision of Manual Wheelchairs in less resourced Setting*, Geneva, Switzerland.

World Health Organization. (1980). International classification of impairment, disabilities and handicap : A manual of classification relating to the consequences of disease. Geneva, Switzerland : Autor.

World Health Organization. (2001). International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF (บัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงานความพิการและสุขภาพ) พิมพ์โดย กรรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.2547.

World Health Organization. Centre for Health Development.Consultation on advancing technological innovation for older persons in Asia. Summary report. Kobe: WHO Centre for Health Development; 2013.

World Health Organization. World report on disability 2011. Geneva:World Health Organization; 2011. xxiii, 325 p. p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง รูปแบบคุณภาพชีวิตของคุณพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

<u>คำชี้แจง</u>

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยซึ่งไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงานของท่าน
3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ จำนวน 4 ปัจจัย 20 ข้อ

ตอนที่3 ระดับรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพที่ดีในภาคตะวันเฉียงเหนือ จำนวน 1 ด้าน 18 ข้อ

ตอนที่ 4 คุณภาพชีวิตคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในภาคตะวันเฉียงเหนือ 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

ขอขอบพระคุณทุกท่าน

นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง
นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ☑ ที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. เพศ

❒1. ชาย

❒ 2.หญิง

2. อายุ ..... ปีบริบูรณ์
3. ลักษณะความพิการ

❒1. อัมพาตครึ่งท่อนล่าง

❒ 2. อัมพาตครึ่งซีก

❒ 3. อัมพาตทั้งตัว

❒ 4. พิการทางสมอง

❒5. แขน-ขาขาด

❒ 6.อื่นๆ

(โปรดระบุ.....)

4. ระยะเวลาที่พิการถึงปัจจุบัน ..... ปี.....เดือน
5. ท่านได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์ครั้งสุดท้ายเมื่อ พ.ศ.....
6. ลักษณะของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์ที่ได้รับและใช้ในปัจจุบัน

❒1. อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน

❒2. รถวีลแชร์

❒3. กายอุปกรณ์เทียม

(โปรดระบุรูปแบบ.....)

7. ท่านเคยมีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์มาแล้วกี่คัน

(โปรดระบุ.....)

8. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์ที่ได้รับ ได้มีการปรับหรือดัดแปลงอุปกรณ์ หรือไม่

❒1. ไม่มี

❒2. มี ❒2.1. ดัดแปลงเอง

❒2.2. มีผู้ดัดแปลงให้

(โปรดระบุ.....)

ตอนที่ 2 ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

มากที่สุด (5) หมายถึง ระดับปัจจัยมากที่สุด
มาก (4) หมายถึง ระดับปัจจัยมาก
ปานกลาง (3) หมายถึง ระดับปัจจัยปานกลาง
น้อย (2) หมายถึง ระดับปัจจัยน้อย
น้อยที่สุด (1) หมายถึง ระดับปัจจัยน้อยที่สุด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ของแต่ละข้อที่ตรงตามข้อมูลที่เป็นจริง

ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ	**ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย**				
	มากที่สุด (5)	**มาก (4)**	**ปานกลาง (3)**	**น้อย (2)**	**น้อยที่สุด (1)**
1. บุคคล (Human)					
1. ลักษณะความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก					
2. ระดับความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก					
3. ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก					
4. อายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก					
2.กิจกรรม (Activitiy)					
1. ลักษณะความพิการมีผลต่อการทำกิจวัตรประจำวันภายในบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว การทำงานบ้าน การทำอาหาร เป็นต้น					
2. ลักษณะความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ					
3. ระดับความพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน					
4. ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ					
5. ระยะเวลาความพิการความพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน					
6. ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ					
7. อายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน					
3. เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive technology)					

1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับลักษณะความพิการ					
2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระดับความพิการ					
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างทางเพศของคนพิการ เช่น เพศชาย เพศหญิง					
4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ					
4. บริบทสภาพแวดล้อม (Context)					
1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัย					
2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย					
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์					
4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม					
5. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ประเพณี และเข้าถึงวัฒนธรรมในชุมชน					

ตอนที่ 3 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

มากที่สุด	(5)	หมายถึง	ระดับการใช้อุปกรณ์ฯ มากที่สุด
มาก	(4)	หมายถึง	ระดับการใช้อุปกรณ์ฯ มาก
ปานกลาง	(3)	หมายถึง	ระดับการใช้อุปกรณ์ฯ ปานกลาง
น้อย	(2)	หมายถึง	ระดับการใช้อุปกรณ์ฯ น้อย
น้อยที่สุด	(1)	หมายถึง	ระดับการใช้อุปกรณ์ฯ น้อยที่สุด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ของแต่ละข้อที่ตรงตามข้อมูลที่เป็นจริง

รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี	**ระดับการใช้อุปกรณ์เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก**				
	มากที่สุด (5)	**มาก (4)**	**ปานกลาง (3)**	**น้อย (2)**	**น้อยที่สุด (1)**
1. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน					
2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน					
3.รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานระยะเวลาความพิการที่แตกต่างกัน					
. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการทำกิจวัตรประจำวันภายในบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว การทำงานบ้าน การทำอาหาร เป็นต้น					
7. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ					
8. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน					
9. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับลักษณะความพิการ					
10. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระดับความพิการ					
11. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างทางเพศของคนพิการ เช่น เพศชาย เพศหญิง					

12. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ					
13. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานของคนพิการที่มีอายุและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน					
14. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัย					
15. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย					
16. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์					
17. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม					
18. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ประเพณี และเข้าถึงวัฒนธรรมในชุมชน					

ตอนที่ 4 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือมีคุณภาพชีวิตที่ดี

มากที่สุด	(5)	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
มาก	(4)	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
ปานกลาง	(3)	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นฯ ปานกลาง
น้อย	(2)	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นฯ น้อย
น้อยที่สุด	(1)	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นฯ น้อยที่สุด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ของแต่ละข้อที่ตรงตามข้อมูลที่เป็นจริง

อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือมีคุณภาพชีวิตที่ดี	**ระดับคุณภาพชีวิต**				
	มากที่สุด (5)	**มาก (4)**	**ปานกลาง (3)**	**น้อย (2)**	**น้อยที่สุด (1)**
1. อิสระในการใช้ชีวิต					
1.1 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสบาย					
1.2 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ชีวิตประจำวัน					
1.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้เกิดผลข้างเคียงเช่น กระดูกสันหลังคด แผลกดทับ ปวดหลัง แผลที่เกิดจากการใช้งาน					
1.4 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถย้ายตัวในระดับต่างๆได้คล่องตัว					
1.5 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถเคลื่อนตัวในที่อยู่อาศัยได้คล่องตัว					
2. การมีอาชีพ					
2.1 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสบาย					
2.2 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ประกอบอาชีพ					

2.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้เกิดผลข้างเคียงขณะที่ประกอบอาชีพ เช่น รูปแบบของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพีการไม่เหมาะสม					
2.4 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถย้ายตัวในระดับต่างๆ ในการประกอบอาชีพ ได้คล่องตัว					
2.5 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถเคลื่อนตัวในพื้นที่ และกิจกรรมในการประกอบอาชีพได้คล่องตัว					
3.ความสุข					
3.1 ท่านมีความสุขในชีวิตอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน					
3.2 ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน					
3.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้ท่านเกิดปมด้อยที่ไม่อยากพบปะและเข้าสังคม					
3.4 ท่านสามารถเข้าสังคมและมีกิจกรรมกับครอบครัวได้โดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน					
3.5 ท่านมีความวิตกกลในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการในการใช้ชีวิตประจำวัน					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1. ข้อเสนอแนะปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์การวิจัย

แบบประเมินแบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง รูปแบบคุณภาพชีวิตของคุณพิการ

กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก

ในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

(โดยผู้เชี่ยวชาญ)

<u>วัตถุประสงค์ของการวิจัย</u>

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับกิจกรรมการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. เพื่อศึกษารูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

<u>คำชี้แจง</u>

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ☑ ที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

9. เพศ

❒1. ชาย

❒ 2.หญิง

10. อายุ ..... ปีบริบูรณ์

11. ลักษณะความพิการ

❒1. อัมพาตครึ่งท่อนล่าง

❒ 2. อัมพาตครึ่งซีก

❒ 3. อัมพาตทั้งตัว

❒ 4. พิการทางสมอง

❒5. แขน-ขาขาด

❒ 6.อื่นๆ

(โปรดระบุ.....)

12. ระยะเวลาที่พิการถึงปัจจุบัน ..... ปี.....เดือน

13. ท่านได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์ครั้งสุดท้ายเมื่อ พ.ศ.....

14. ลักษณะของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์ที่ได้รับและใช้ในปัจจุบัน

❒1. อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน

❒2. รถวิลแชร์

❒3. กายอุปกรณ์เทียม

(โปรดระบุรูปแบบ.....)

15. ท่านเคยมีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์มาแล้วกี่คัน

(โปรดระบุ.....)

16. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการหรือกายอุปกรณ์ที่ได้รับ ได้มีการปรับหรือดัดแปลงอุปกรณ์ หรือไม่

❒1. ไม่มี

❒2. มี ❒2.1. ดัดแปลงเอง

❒2.2. มีผู้ดัดแปลงให้

(โปรดระบุ.....)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว เฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

โดยในแต่ละข้อคำถามมีเกณฑ์คะแนนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องวัตถุประสงค์ของการวิจัย

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ตัวชี้วัด (นิยามศัพท์ฯ) **ปัจจัยในการทำกิจกรรมของคนพิการ** หมายถึง ความสามารถในการทำกิจกรรมของคนพิการนั้น ต้องพิจารณาองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ คน (Human) บริบท (Context) กิจกรรม (Activity) และ เทคโนโลยีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ (Assistive Technology) หรือเรียกว่า The Human Activity Assistive Technology Model หรือ HAAT Model หมายความว่า การที่คนพิการต้องการทำกิจกรรม ใดกิจกรรมหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ สิ่งที่ต้อง คำนึงถึง คือ คนพิการนั้นมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร มีทักษะความสามารถใดหลงเหลืออยู่ มีความต้องการทำกจกรรมในบริบทใด และกิจกรรมนั้น เมื่อแตกออกเป็นงานย่อยๆ แล้วงานใดที่คนพิการ ทำได้งานใดที่ทำไม่ได้งานที่ทำไม่ได้จำเป็นต้อง ใช้เทคโนโลยีอุปกณ์เรื่องช่วยคนพิการ และเทคโนโลยีครองช่วยนั้นต้องมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้นๆ หรือไม่ หลังจากนั้นจึงกำหนดคุณลักษณะ รายละเอียดของเทคโนโลยีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการว่าควรมีคุณลักษณะอย่างไร และคนพิการต้องได้รับบริการอะไร การใช้เทคโนโลยีอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการนั้นจงจะประสบความสาเร็จ					
1) บุคคล (Human) หมายถึง บุคคลพิการที่มีความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นอีกหนึ่งในองค์ประกอบของแนวคิดนี้ที่มีความซับซ้อน เพราะต่างก็ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยอื่นๆ เช่นเดียวกัน แนวคิดนี้มองความสามารถของบุคคลแต่ละคนเป็นพื้นฐาน ที่เรียกว่าความสามารถภายใน (Intrinsic Enablers) สามารถจัดเข้ากลุ่มได้มี 3 กลุ่ม คือ การรับความรู้สึก (Sensory Input) การทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง (Central Processing) และสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนไหว(Effectors)สำหรับผลสำเร็จในการทำกิจกรรมต่างๆนั้น ผลจากสิ่งที่	**ข้อคำถามในด้านบุคคล (Human)**				
	1. ลักษณะความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก				
	2. ระดับความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก				
	3. ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก				

เกิดขึ้น เช่น การติดต่อสื่อสารการเคลื่อนที่การเคลื่อนย้าย ต่างก็ต้องการทักษะในการแสดงออกที่ชัดเจนรวมถึงการรับความรู้สึก Sensory Input) และกระบวนการด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Processing) ในการทำกิจกรรมด้วย และสิ่งต่อมาที่มีความสำคัญคือ ความสามารถและทักษะของบุคคลที่มีอยู่ แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะประเมินความสามารถของบุคคลได้ ทั้งนี้เพราะมีปัจจัยทั้งแรงจูงใจภายในแรงจูงใจภายนอกมากมายที่มีอิทธิพลต่อการทำกิจกรรมของบุคคล	4. อายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก				
2) กิจกรรม (Activitiy)หมายถึง กิจกรรม (Activity**)** แบ่งออกเป็น 3 ส่วนตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลซึ่งวิเคราะห์โดย The Uniform Terminology for Occupational Therapy (American OT Assosiation,1994) ได้แก่ในส่วนของการดูแลรักษาตนเอง (Self Care) การทำงาน/การเรียน (Work/School) และ การพักผ่อนหย่อนใจ/การเล่น (Leisure/Play)	**ข้อคำถามในด้านกิจกรรม (Activitiy)**				
	1. ลักษณะความพิการมีผลต่อการทำกิจวัตรประจำวันภายในบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว การทำงานบ้าน การทำอาหาร เป็นต้น				
	2. ลักษณะความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ				
	3. ระดับความพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน				
	4. ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ				
	5. ระยะเวลาความพิการความพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน				
	6. ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ				
	7. อายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน				

ปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3) เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive technology) หมายถึง อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ อุปกรณ์ภายนอกร่างกายที่ออกแบบจัดทำหรือดัดแปลงเพื่อช่วยให้บุคคล สามารถทำกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งได้ คนพิการจำนวนมากต้องอาศัยอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเพื่อให้ สามารถทำกิจวัตรประจำวันและเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนได้ ..... ประกอบด้วย 1.อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน เช่น ไม้เท้า วอคเกอร์ ฯลฯ2.รถนั่งคนพิการ เช่น standard wheelchair, Independent wheelchair, commodes ฯลฯ 3.กายอุปกรณ์เทียม เช่น แขนเทียม ขาเทียม ในทุกระดับ ตลอดจนการกระทำร่วมกันของบุคคลและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกนั้น (Humane/Technology interface) ผู้ดำเนินการ (Processor) และกิจกรรมที่แสดงออกมา (Activity Output)	**ข้อคำถามในด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive technology)**				
	1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับลักษณะความพิการ				
	2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระดับความพิการ				
	3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างทางเพศของคนพิการ เช่น เพศชาย เพศหญิง				
	4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ				
4) บริบทสภาพแวดล้อม (Context) หมายถึง **บริบท/สภาพแวดล้อม หมายถึง** สภาพแวดล้อมภายในบ้านและนอกบ้านที่ทำให้ "สมรรถนะ" หรือความสามารถในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันลดลง เช่น เข้าห้องน้ำ อาบน้ำ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอน หรือทำงาน เนื่องจากคนพิการด้านการเคลื่อนไหว เช่น แขนหรือขาใช้การไม่ได้ และ	**ข้อคำถามในด้านบริบทสภาพแวดล้อม (Context)**				
	1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัย				
	2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย				

ผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหว มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายการปรับสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับ "สมรรถนะ" ที่เปลี่ยนไปของคนพิการและผู้สูงอายุ จึงเป็นการช่วยให้คนพิการและผู้สูงอายุสามารถประกอบกิจวัตรประจำวันได้เหมือนเดิม หรือใกล้เคียงกับกิจกรรมที่เคยทำได้	3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์				
	4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม				
	5. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ประเพณี และเข้าถึงวัฒนธรรมในชุมชน				

.

ตอนที่ 2 รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

โดยในแต่ละข้อคำถามมีเกณฑ์คะแนนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องวัตถุประสงค์ของการวิจัย

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องวัตถุประสงค์ของการวิจัย

รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี	**ข้อคำถาม**	**ระดับความสอดคล้อง**			**ข้อเสนอแนะ**
		+1	0	-1	

ตัวชี้วัด (นิยามศัพท์ฯ)

รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง อุปกรณ์ภายนอกร่างกายที่ออกแบบจัดทำหรือดัดแปลงเพื่อช่วยให้บุคคล สามารถทำกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งได้ คนพิการจำนวนมากต้องอาศัยอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเพื่อให้ สามารถทำกิจวัตรประจำวันและเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนได้..... ประกอบด้วย

1. อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน เช่น ไม้เท้า วอคเกอร์ ฯลฯ
2. รถนั่งคนพิการ เช่น standard wheelchair, Independent wheelchair, commodes ฯลฯ
3. กายอุปกรณ์เทียม เช่น แขนเทียม ขาเทียม ในทุกระดับ

แนวทางการประเมินประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการเพื่อให้คนพิการได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการส่งเสริมให้คนพิการสามารถเคลื่อนที่ไปไหนมาไหนได้ มีสุขภาวะที่ดี และสามารถมีส่วนร่วมในชุมชนและสามารถประกอบอาชีพได้อย่างเต็มที่ โดยสรุปประโยชน์ของการใช้รถนั่งคนพิการได้ดังนี้

1. ช่วยเสริมศักยภาพของผู้ใช้ให้สามารถเคลื่อนที่อย่างอิสระ
2. ช่วยเสริมศักยภาพของผู้ใช้ให้สามารถช่วยเหลือตนเองในการทำกิจกรรมต่างๆในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นการลดการพึ่งพาคนรอบข้าง
3. เป็นการบรรเทาอาการบาดเจ็บที่อยู่ในระยะพักฟื้น
4. ช่วยป้องกันการบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการยืนหรือเดินนานๆหรือระยะไกล
5. ช่วยแก้ไขหรือปรับให้เข้ากับลักษณะความพิการ/ผิดรูปที่เป็นอยู่
6. ช่วยให้ผู้ใช้รู้สึกปลอดภัยและรู้สึกสบาย
7. ช่วยเพิ่มโอกาสให้ผู้ใช้กลับไปประกอบอาชีพ หรือร่วมกิจกรรมทางสังคมต่างๆ
8. ช่วยเพิ่มความรู้สึกที่ดีต่อภาพลักษณ์ตนเองของคนพิการ
9. ช่วยเพิ่มความภาคภูมิใจและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองแก่คนพิการ

ประสิทธิภาพ (efficiency) หมายถึง กระบวนการ วิธีการ หรือการกระทำใด ๆ ที่นำไปสู่ผลสำเร็จ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. กระบวนการ (Input Process) หมายถึง แนวทางการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างใดที่คนพิการได้กำหนดมีขั้นตอน ซึ่งวางไว้อย่างเป็นลำดับตั้งแต่ต้นจนจบแล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ขั้นตอนดังกล่าวช่วยให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์และเป้าหมายได้ โดยใช้เวลาและผ่อนแรงของคนพิการให้มากที่สุด
2. ผลลัพธ์ (Output) หมายถึง สิ่งที่ได้ออกมาเป็นรูปธรรม หรือรับรู้ได้ ที่จัดทำขึ้นหรือผลิตขึ้นโดยหน่วยงาน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากร ได้ใช้ประโยชน์ หรือ คือ การตอบคำถามที่ว่าจะได้รับอะไรจากการดำเนินงานและหรือกิจกรรม นั้น ๆ

1. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง อุปกรณ์ภายนอกร่างกายที่ออกแบบจัดทำหรือดัดแปลงเพื่อช่วยให้บุคคล สามารถทำกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งได้ คนพิการจำนวนมากต้องอาศัยอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการเพื่อให้ สามารถทำกิจวัตรประจำวันและเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนได้	**ข้อคำถามในด้านรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก**				
	1. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน				
	2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน				
	3.รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานระยะเวลาความพิการที่แตกต่างกัน				
	6. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการทำกิจวัตรประจำวันภายในบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว การทำงานบ้าน การทำอาหาร เป็นต้น				
	7. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ				
	8. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน				
	9. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับลักษณะความพิการ				

	10. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระดับความพิการ				
	11. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างทางเพศของคนพิการ เช่น เพศชาย เพศหญิง				
	12. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ				
	13. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานของคนพิการที่มีอายุและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน				
	14. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัย				
	15. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย				
	16. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์				
	17. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม				
	18. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ประเพณี และเข้าถึงวัฒนธรรมในชุมชน				

ตอนที่ 3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือมีคุณภาพชีวิตที่ดี

โดยในแต่ละข้อคำถามมีเกณฑ์คะแนนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องวัตถุประสงค์ของการวิจัย

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องวัตถุประสงค์ของการวิจัย

อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือมีคุณภาพชีวิตที่ดี	**ข้อคำถาม**	**ระดับความสอดคล้อง**			**ข้อเสนอแนะ**
		+1	0	-1	
ตัวชี้วัด (นิยามศัพท์ฯ) **คุณภาพชีวิต หมายถึง** การดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไปของคนพิการ มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ในระดับที่เหมาะสม ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสามารถสนองต่อความต้องการทางร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญาอย่างเพียงพอ จนมีสุขภาวะและก่อให้เกิดความสุขขึ้นตามอัตภาพ ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1.อิสระในการใช้ชีวิต 2.การมีอาชีพ 3. ความสุข					
1. อิสระในการใช้ชีวิต หมายถึง การที่คนพิการมี สิทธิในการแสดงออกถึงความต้องการ มีอิสระทางความคิด สามารถควบคุมสิ่งต่างๆ ที่อยู่ รอบตัว และตัดสินใจเลือกแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเองได้ด้วยตัวเอง โดยไม่นำเอา ความพิการมาเป็นข้อจำกัดในการดำเนินชีวิต	**ข้อคำถามในด้านอิสระในการใช้ชีวิต**				
	1.1 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสะบาย				
	1.2 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ชีวิตประจำวัน				
	1.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้เกิดผลข้างเคียงเช่น กระดูกสันหลังคด แผลกดทับ ปวดหลัง แผลที่เกิดจากการใช้งาน				
	1.4 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถย้ายตัวในระดับต่างๆได้คล่องตัว				
	1.5 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถเคลื่อนตัวในที่อยู่อาศัยได้คล่องตัว				

อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือมีคุณภาพชีวิตที่ดี	ข้อคำถาม	ระดับความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
2. การมีอาชีพ หมายถึง การทำให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ เมื่อมีอาชีพ มีรายได้ สามารถจับจ่ายใช้สอย ซื้อสิ่งของต่างๆ มาใช้ประโยชน์ได้ ทำให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ช่วยสร้างครอบครัวและฐานะทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในสังคม สร้างอาชีพทำให้กิจกรรมทางสังคมมีการเคลื่อนไหว ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้คนในสังคม สร้างความเชื่อมั่นให้กับครอบครัว สามารถสร้างอนาคตให้กับตนเองและดูแลครอบครัวให้ดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุขได้	**ข้อคำถามในด้านการมีอาชีพ**				
	2.1 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสะบาย				
	2.2 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ประกอบอาชีพ				
	2.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้เกิดผลข้างเคียงขณะที่ประกอบอาชีพ เช่น รูปแบบของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพีการไม่เหมาะสม				
	2.4 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถย้ายตัวในระดับต่างๆ ในการประกอบอาชีพ ได้คล่องตัว				
	2.5 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถเคลื่อนตัวในพื้นที่ และกิจกรรมในการประกอบอาชีพได้คล่องตัว				
3. ความสุข หมายถึง ความสุขเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตและเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนา องค์กรอนามัยโลก (WHO) ได้ให้คำนิยามความสุขในชีวิตว่าเป็นภาวะที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจและสังคม ปราศจากความเจ็บป่วยใด ๆ ความสุขนั้นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าคุณภาพชีวิต และคุณภาพจิต คือความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถด้านสังคม ความพึงพอใจในชีวิต ภาวะของสุขภาพทุกด้านและความสามารถในการทำหน้าที่ มีสภาพชีวิตที่เป็นสุข อันเป็นผลจากการมีความสามารถในการจัดการปัญหาใน	**ข้อคำถามในด้านการมีความสุข**				
	3.1 ท่านมีความสุขในชีวิตอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน				
	3.2 ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน				
	3.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้ท่านเกิดปมด้อยที่ไม่อยากพบปะและเข้าสังคม				
	3.4 ท่านสามารถเข้าสังคมและมีกิจกรรมกับครอบครัวได้โดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน				

การดำเนินชีวิต มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองเพื่อ คุณภาพชีวิตที่ดี โดยครอบคลุมถึงความดีงามภายในจิตใจ ภายใต้สภาพแวดล้อมและสภาพร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไป	3.5 ท่านมีความวิตกกลในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการในการใช้ชีวิตประจำวัน				

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

1. ข้อเสนอแนะปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิตในใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(.....)

...../...../.....

ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์



ที่ อว.๐๖๑๙.๑๖(๑).๐๒/ว๐๐๗

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.กุสุมา สุ่มมาตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย **นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง** รหัสประจำตัว **๖๒๙๒๖๒๐๘๐๓๐๕** นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ **เรื่อง"รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการกรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ
- ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
- ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
- ☑ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคร คัยนันทน์)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕
โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕



ที่ อว.๐๖๑๙.๑๖(๑).๐๒/ว๐๐๗

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อัคพงศ์ สุขมาตย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย **นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง** รหัสประจำตัว **๖๒๙๒๖๒๐๘๐๓๐๕** นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ **เรื่อง"รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการกรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
☑ ด้านสถิติ
☐ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคร คัยนันทน์)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕
โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕



ที่ อว.๐๖๑๙.๑๖(๑).๐๒/ว๐๐๗

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ทรงเกียรติ ล้านพลแสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย **นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง** รหัสประจำตัว **๖๒๙๒๖๒๐๘๐๓๐๕** นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ **เรื่อง"รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการกรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ☑ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคร คัยนันทน์)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕
โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕



ที่ อว.๐๖๑๙.๑๖(๑).๐๒/ว๐๐๗

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.สถิตคุณ บุญเรือน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย **นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง** รหัสประจำตัว **๖๒๙๒๖๒๐๘๐๓๐๕** นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ **เรื่อง"รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการกรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ☑ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคร คัยนันทน์)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕
โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕



ที่ อว.๐๖๑๙.๑๖(๑).๐๒/ว๐๐๗

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ภัณฑิลา น้อยเจริญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย **นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง** รหัสประจำตัว **๖๒๙๒๖๒๐๘๐๓๐๕** นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ **เรื่อง"รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการกรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ
- ☑ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
- ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
- ☐ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคร คัยนันทน์)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทร. ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕
โทรสาร ๐๔๓-๗๒๓๕๕๕

ภาคผนวก ง
ค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม

ตารางภาคผนวกที่ 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item of Objective Congruence หรือ IOC) เกี่ยวกับปัจจัยบุคคลที่ใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือ

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. ปัจจัยบุคคล							
1. ลักษณะความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	1	1	1	1	1	5	1
2. ระดับความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	1	1	1	1	1	5	1
3. ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	1	1	1	1	1	5	1
4. อายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการมีผลต่อการใช้งานอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก	1	1	1	1	1	5	1
2.กิจกรรม							
1. ลักษณะความพิการมีผลต่อการทำกิจวัตรประจำวันภายในบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว การทำงานบ้าน การทำอาหาร เป็นต้น	1	1	1	1	1	5	1
2. ลักษณะความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	1	1	1	1	1	5	1
3. ระดับความพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	1	1	1	1	1	5	1
4. ระดับความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	1	1	1	1	1	5	1
5. ระยะเวลาความพิการความพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	1	1	1	1	1	5	1
6. ระยะเวลาความพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	1	1	1	1	1	5	1
7. อายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการมีผลต่อความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	1	1	1	1	1	5	1

ตารางภาคผนวก 1 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่า IOC	IOC เฉลี่ย
3.เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก							
1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับลักษณะความพิการ	1	1	1	1	1	5	1
2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระดับความพิการ	1	1	1	1	1	5	1
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างทางเพศของคนพิการ เช่น เพศชาย เพศหญิง	1	1	1	1	1	5	1
4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ	1	1	1	1	1	5	1
4.บริบทสภาพแวดล้อม							
1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัย	1	1	1	1	1	5	1
2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย							
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์	1	1	1	1	1	5	1
4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม	1	1	1	1	1	5	1
5. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกมีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ประเพณี และเข้าถึงวัฒนธรรมในชุมชน	1	1	1	1	1	5	1

ตารางภาคผนวกที่ 2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item of Objective Congruence หรือ IOC) เกี่ยวกับรูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันเฉียงเหนือให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวม ค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก							
1. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในคนพิการที่มีลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน	1	1	1	1	1	5	1
2. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานในระดับความพิการที่แตกต่างกัน	1	1	1	1	1	5	1
3.รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานระยะเวลาความพิการที่แตกต่างกัน	1	1	1	1	1	5	1
6. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการทำกิจวัตรประจำวันภายในบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การแต่งตัว การทำงานบ้าน การทำอาหาร เป็นต้น	1	1	1	1	1	5	1
7. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการประกอบอาชีพ	1	1	1	1	1	5	1
8. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการความคล่องตัวในการประกอบกิจวัตรประจำวัน	1	1	1	1	1	5	1
9. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับลักษณะความพิการ	1	1	1	1	1	5	1
10. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระดับความพิการ	1	1	1	1	1	5	1
11. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างทางเพศของคนพิการ เช่น เพศชาย เพศหญิง	1	1	1	1	1	5	1
12. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อภาวะแทรกซ้อนกับระยะเวลาความพิการ ตลอดจนอายุและประสบการณ์การทำงานของคนพิการ	1	1	1	1	1	5	1
13. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการใช้งานของคนพิการที่มีอายุและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน	1	1	1	1	1	5	1

ตารางภาคผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวม ค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
14. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัย	1	1	1	1	1	5	1
15. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น พื้นที่รอบๆ ที่อยู่อาศัย	1	1	1	1	1	5	1
16. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการผลต่อการเข้าถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปฏิบัติงานเช่น สวน ไร่ นา พื้นที่ปศุสัตว์	1	1	1	1	1	5	1
17. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนในสังคม	1	1	1	1	1	5	1
18. รูปแบบอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการมีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม ประเพณี และเข้าถึงวัฒนธรรมในชุมชน	1	1	1	1	1	5	1

ตารางภาคผนวกที่ 3 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Item of Objective Congruence หรือ IOC) เกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในภาคตะวันเฉียงเหนือมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวม ค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1.อิสระในการใช้ชีวิต							
1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้สะดวกสะบาย	1	1	1	1	1	5	1
2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ชีวิตประจำวัน	1	1	1	1	1	5	1
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจบันไม่ทำให้เกิดผลข้างเคียงเช่น กระดูกสันหลังคด แผลกดทับ ปวดหลัง แผลที่เกิดจากการใช้งาน	1	1	1	1	1	5	1
4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถย้ายตัวในระดับต่างๆได้คล่องตัว	1	1	1	1	1	5	1
5. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถเคลื่อนตัวในที่อยู่อาศัยได้คล่องตัว	1	1	1	1	1	5	1
2.การมีอาชีพ							
1. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในในปัจจุบันทำให้สามารถประกอบอาชีพได้สะดวกสะบาย	1	1	1	1	1	5	1
2. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะบุคคลทำให้มีความมั่นใจในการใช้ประกอบอาชีพ	1	1	1	1	1	5	1
3. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจบันไม่ทำให้เกิดผลข้างเคียงขณะที่ประกอบอาชีพ เช่น รูปแบบของอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพืการไม่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1
4. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถย้ายตัวในระดับต่างๆ ในการประกอบอาชีพได้คล่องตัว	1	1	1	1	1	5	1
5. อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันทำให้สามารถเคลื่อนตัวในพื้นที่ และกิจกรรมในการประกอบอาชีพได้คล่องตัว	1	1	1	1	1	5	1

ตารางภาคผนวกที่ 3 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
3.ความสุข							
3.1 ท่านมีความสุขในชีวิตอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1
3.2 ท่านมีอิสระในการใช้ชีวิตประจำวันโดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ท่านใช้ในปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1
3.3 อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบันไม่ทำให้ท่านเกิดปมด้อยที่ไม่อยากพบปะและเข้าสังคม	1	1	1	1	1	5	1
3.4 ท่านสามารถเข้าสังคมและมีกิจกรรมกับครอบครัวได้โดยใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่ใช้ในปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1
3.5 ท่านมีความวิตกกลในการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการในการใช้ชีวิตประจำวัน	1	1	1	1	1	5	1

Reliability Statistics

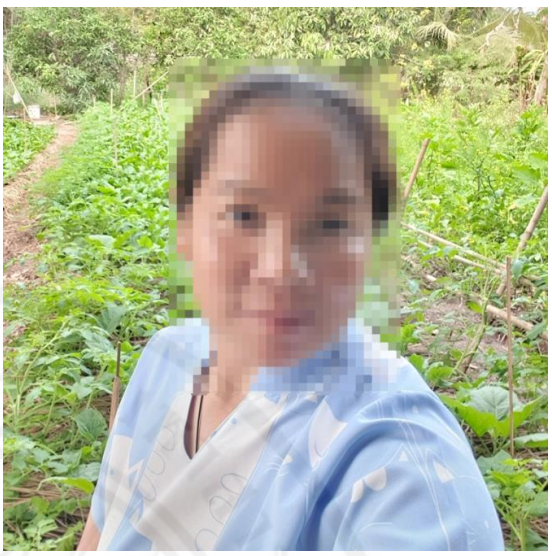
Cronbach's Alpha	N of Items
.943	78

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ ดังนี้

1. นางสาวกานต์พิชชา บัวภา
2. นางสาวจันทร์ใจ สิมดี
3. นายชรินทร์ อินทร์สุข
4. นายณัฐวุฒิ บัวอ่อน
5. นายเดวิทย์ หนองสระ
6. นายธรรมนูญ ประดุชนม์
7. นายธวัชชัย โมระพัฒน์
8. นางสาวนารีรัตน์ สุคนณ์ธมาส
9. นายบุญเลิศ คำวงสา
10. นางสาวปนัดดา สมพงษ์พันธ์
11. นายประชุม สีวังลา
12. นายพวง จันทะสี
13. นายพีระพงศ์ บึงโบก
14. นายยิ่งยศ อุทธโย
15. นายสมทรง วงค์ประโคน
16. นายสมพงษ์ ชัยประชา
17. นายสมพงษ์ รักษ์โคตร
18. นายสมยศ ศิลาจันทร์
19. นายอรอนงค์ วงษ์คำ
20. นายXXX XXX

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่ นางสาวกานต์พิชชา บัวภา อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ความพิการ เป็นโปลิโอ ขาทั้งสองข้าง เดินได้บ้างระยะทางไม่ไกล ใช้รถวิลแชร์และไม้ค้ำยัน เป็นเกษตรกร ปลูกพืชผักสวนครัวส่งขาย

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่2 นางสาวจันทร์ใจ สิมดี อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ลักษณะความพิการเป็นโปลิโอ ขาข้างซ้าย ใช้รถวิลแชร์และไม้ค้ำยัน เป็นเกษตรกร ทำสวนพริกและพืชผักสวนครัวส่งขาย

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่3 นายชรินทร์ อินทร์สุข อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ลักษณะความพิการ อัมพาตครึ่งท่อนล่าง ใช้รถวิลแชร์เป็นเกษตรทำสวนมะม่วง

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่4 นายณัฐวุฒิ บัวอ่อน อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ลักษณะความพิการ อัมพาตครึ่งท่อนล่าง อุปกรณ์ที่ใช้วิลแชร์ เป็นเกษตรกร ทำไร่อ้อย ไร่มัน และฟาร์มศุสัตว์ เพาะเลี้ยงไก่สวยงาม และนกกระทา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่5 นายเดวิทย์ หนองสระ อำเภอภูแลนคา จังหวัดชัยภูมิ ลักษณะความพิการ มีภาวะสมองพิการ (cerebral palsy) หรือที่นิยมเรียกตามตัวย่อว่า CP อุปกรณ์ที่ใช้คือ วิลแชร์ ไม้ค้ำยัน และคลานเข่า เป็นเกษตรกร ทำสวนทุเรียน และทำปศุสัตว์คือเลี้ยงวัว

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่6 นายธรรมนูญ ประดุชนม์ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ลักษณะความพิการ ขาและเท้าผิดรูป (เท้าปุก) อุปกร์ที่ใช้ไม้ค้ำยันและวิลแชร์ เป็นเกษตรกรทำนา และสวนผลไม้ อาทิ มะพร้าวน้ำหอม

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่7 นายธวัชชัย โมระพัฒน์ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ลักษณะความพิการ ขาขาดเหนือเข้าข้างขวา ใช้ขาเทียมเหนือเข่า วิลแชร์ และไม้ค้ำยัน เป็นเกษตรกรทำไร่มันสำประหลัง ทำไร่อ้อย และขุดบ่อเลี้ยงปลา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8



ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่8 นางสาวนารีรัตน์ สุคนณ์ธมาส อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ ลักษณะความพิการ แขน-ขา ผิดรูป ตั้งแต่กำเนิด แขนขาดใต้ศอกด้านขวามือ และขาขาดใต้เข่าทั้งสองข้าง เป็นเกษตรกรทำฟาร์มไก่ไข่ และเพาะลูกไก่ขาย

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่9 นายบุญเลิศ คำวงสา (นามสมมติ) อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ลักษณะความพิการ ขาทั้งสองข้างเป็นโปลิโอ ผิดรูป ระดับเอว ใช้ล้อรถเข็นน้ำ และคลานไปกับพื้น เป็นเกษตรกรทำนา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่ 10 นางสาวปนัดดา สมพงษ์พันธ์ อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ลักษณะความพิการ เป็นอัมพาตครึ่งท่อนล่าง ใช้รถวิลแชร์ เป็นเกษตรกร ทำปศุสัตว์เลี้ยงสุกร และไก่ไข่ และไก่บ้าน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11



ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่11 นายประชุม สีวังลา จังหวัดบึงกาฬ ความพิการขาขาดเหนือเข่า ข้างขวา ใช้ขาเทียมระดับเหนือเข่า เกษตรกรปลูกผักแบบใช้โรงเรือน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12





ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่12 นายพวง จันทะสี อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ลักษณะความพิการเป็นโปลิโอขาทั้งสองข้างอ่อนแรง ลีบเล็ก อุปกรณ์ที่ใช้วิลแชร์ เป็นเกษตรกร ทำนา และทำสวนกล้วยน้ำหว้า

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่13 นายพีระพงศ์ บึงโบก (นามสมมติ) อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ลักษณะความพิการ อัมพาตครึ่งท่อนล่าง อุปกรณ์ที่ใช้วีลแชร์ เป็นเกษตรกรปลูกเห็ดแบบอาคารปิด และทำสวนผักแบบยกกระบะ

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 14




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่14 นายยิ่งยศ อุทธโย อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ลักษณะความพิการ ขาขาดเหนือเข่าข้างซ้าย เป็นเกษตรกร ทำงาน และสวนกล้วยน้ำว้า

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 15




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่ 15 นายสมทรง วงค์ประโคน อำเภอประโคนชัย อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ มีภาวะสมองพิการ หรือ Cerebral Palsy แขนขาเกร็ง ใช้รถวิลแชร์และคลานเข่า เป็นเกษตรปลูกผักแบบยกแปลง

.

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 16




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่16 นายสมพงษ์ ชัยประชา อำเภอโคกศรีสุสรรณ จังหวัดสกลนคร เป็นอัมพาตครึ่งท่อนล่าง ใช้รถวิลแชร์ เป็นเกษตรกร โดยการปลูกพื้นผักสวนครัวส่งขาย

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 17




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่17 นายสมพงษ์ รักษ์โคตร อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ลักษณะความพิการ อัมพาตครึ่งท่อนล่าง อุปกรณ์ที่ใช้วีลแชร์ รถมอเตอร์ไซต์ดัดแปลง อาชีพเป็นเกษตรกร ทำนา และฟาร์มปศุสัตว์ ขุดบ่อเลี่ยงปลา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 18




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่18 นายสมยศ ศิลาจันทร์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ลักษณะความพิการขาขาเหนือเข่าทั้งสองข้าง ใช้รถวิแชร์ และขาเทียวระดับเหนือเข่า เป็นเกษตรกรทำปศุสัตว์ เลี้ยงวัวเนื้อ ไก่เนื้อ ไก่บ้าน และไก่งวง

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 19




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่19 นางสาวอรอนงค์ วงษ์คำ จังหวัดหนองบัวลำพูน ความพิการโปลิโอ ขาทั้งสองข้าง ใช้ไม้ค้ำยัน เกษตรกรปลูกเห็ดในโรงเรือนปิด

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่20




ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำโฟกัสกรุ๊ป คนที่20 นายXXX XXX อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ลักษณะความพิการเป็นโปลิโอ ขาข้างซ้ายระดับเอว ใช้รถวิลแชร์และไม้ค้ำยัน เป็นเกษตรกรทำสวนมะละกอ และสวนข้าวโพด

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายเทอดเกียรติ ฉายจรุง
วัน เดือน ปีเกิด	2 กุมภาพันธ์ 2515
ที่อยู่ปัจจุบัน	34 ถนนทุ่งศรีเมือง ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
ตำแหน่ง	อาจารย์
สถานที่ทำงาน	สาขาการศึกษาพิเศษและภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2546	ปริญญาศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2554	ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัญฑิต สาขาวิทยาการการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ แขนงวิชาการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2567	รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รป.ด.) สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

เทอดเกียรติ ฉายจรุง วัชรินทร์ สุทธิศัย, และสิทธิพรร์ สุนทร. (2567). รูปแบบคุณภาพชีวิตของคนพิการ กรณีศึกษา อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมของคนพิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวเฉพาะบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ปีที่19 ฉบับที่1 (มกราคม-เมษายน 2568)